

27. DÖNEM

YASAMA

FAALİYET RAPORU

YASAMA, DENETİM, TEMSİL
VE
İDARİ TEŞKİLAT

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

27. DÖNEM

YASAMA

FAALİYET RAPORU

YASAMA, DENETİM, TEMSİL
VE
İDARİ TEŞKİLAT

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

PROF. DR. MUSTAFA ŞENTOP
TBMM BAŞKANI

ÖN SÖZ

Dünya tarihinde birçok ülkede önce devlet ve hükûmetler, daha sonra parlamentolar kurulmuştur. Türk milletinin iradesinin tecelligâhı olan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kaderi ise dünya örneklerinden farklılık arz etmektedir. Bu kapsamda Türkiye'de önce Meclisimiz teşekkül etmiş, sonra siyasi iktidar, hükûmet ve devlet yeniden kurulmuştur. Dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi; hukuku, devleti, siyaseti yeniden inşa eden, her anlamda kurucu nitelik taşıyan bir Meclistir. Yüce Meclisimizi dünyadaki diğer parlamentolardan ayıran en önemli vasıf budur.

Diğer taraftan Türkiye Büyük Millet Meclisi aynı zamanda Gazi Meclistir. Gazilik vasfını kâmil manada hak eden yegâne Meclis, mensubu bulunmakla iftihar ettiğimiz Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Destansı istiklal mücadelemizi yöneten ve yürüten Birinci Meclis, Polatlı yakınlarından gelen çatışma ve top sesleri arasında faaliyetlerini sürdürerek her şart altında görev yapmanın, imanın, azmin, kararlılığın ve istiklal iradesinin sembolü olmuştur. Yıllar sonra, 15 Temmuz 2016'da yaşanan hain darbe ve işgal girişimi karşısında bu yüce Meclis, gazi unvanını nasıl hak ettiğini bir daha göstermiş ve ikinci defa gazilik sıfatını kazanmıştır. O meşum gecede milletvekillerimiz hep birlikte darbeye karşı ortak duruş sergilemişler, necip milletimizin kendilerine teslim ettiği emanete canları pahasına sahip çıkmışlardır. Böyle ali bir Meclisin mensubu olmak, şüphesiz tarifsiz bir kıvanç vesilesidir.

Kurucu ve Gazi sıfatlarını haiz bulunan Meclisimiz, 24 Haziran 2018 tarihinde gerçekleştirilen Milletvekili Genel Seçimlerinin ardından 27. Dönemine girmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda 7 Temmuz 2018 tarihinde yapılan ant içme töreninin ardından başlayan bu yeni dönem, çok kısa bir zaman zarfında, milletimizin yeni dönemdeki temsilcilerinin belirleneceği 14 Mayıs 2023 tarihli seçimlerin akabinde sona erecektir.

27. Yasama Döneminin en önemli özelliği, Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının ve Millî Mücadele açısından büyük önem taşıyan diğer pek çok hadisenin 100. yıl dönümlerini bünyesinde barındırmasıdır. Bir asır önce vatan toprakları işgal edilerek esaret altına alınmak istenen milletimizin, istiklali uğrunda verdiği mücadelenin dönüm noktalarını milletin temsilcisi sıfatıyla yâd etmek ve açılışının ardından ikinci asrına başladığı günlerde Gazi Meclisimizin üyesi unvanını taşımak, şüphesiz, 27. Dönemde görev ifa eden milletvekillerimiz için büyük bir saadet ve gurur kaynağıdır. Bu çerçevede 27. Dönem, 100. yıl dönümleri vesilesiyle Meclisimiz ve millî tarihimiz açısından hayati önem taşıyan kurtuluş ve kuruluş süreci hadiselerinin anılması ve anlaşılması amacıyla çok sayıda etkinliğin gerçekleştirildiği bir yasama dönemi olmuştur.

Bu dönemi önceki yasama dönemlerinden ayıran bir diğer özellik, Meclis çalışmalarının önemli bir kısmının tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgını etkisi altında yürütülmesidir. İnsanlığın bir bütün olarak yaşadığı bu zor ve büyük tecrübe, Meclis çalışmalarımızın yürütülme şekli açısından önemli sonuçlar ortaya çıkarmıştır. İnsanların bir araya gelerek icra ettiği birçok faaliyetin zorunlu olarak iptal edildiği, seyahat yasaklarının devreye girdiği, toplanma ve sokağa çıkma sınırlamalarının uygulandığı, sosyal hayatın ciddi kısıtlamalara maruz kaldığı bu dönemde, Gazi Meclisimiz bünyesinde gerçekleştirmeyi planladığımız çok sayıda anma etkinliği, konferans, seminer, panel ve sergi ile parlamenter diplomasi alanındaki pek çok program ya iptal edilmiş ya da teknolojik imkânlardan yararlanılmak suretiyle önceki yıllardan farklı usullerle icra edilmiştir. Meclisimizin, alınan kapsamlı tedbirler sayesinde, tüm dünyayı etkileyen bu büyük sınama karşısında faaliyetlerini aksatmadan yürütmeyi başarması son derece memnuniyet vericidir.

Diğer taraftan 27. Dönem, 2017 yılında gerçekleştirilen referandumla 1982 Anayasası'nda köklü bir değişiklik yapılarak Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmesinden sonra Türkiye Büyük Millet Meclisinin geçirdiği ilk yasama dönemidir. Milletimizin, Mecliste kendisini temsil edecek milletvekillerinin yanı sıra yürütme organını da doğrudan belirleme imkânına sahip hâle geldiği yeni hükümet sisteminin bu ilk dönemi son derece verimli çalışmalara sahne olmuş; rekorlarla parlamento tarihindeki yerini almıştır. Bu çerçevede Türkiye Büyük Millet Meclisi, yönetimde istikrar ilkesinden taviz verilmeksizin temsilde adaletin sağlanabildiği bu yeni dönemde tarihinde ilk kez altı yasama yılına tanıklık etmiş; denetim faaliyetleri kapsamında milletvekillerimizin vermiş oldukları araştırma ve soru önergelerinin sayıları, Meclisin önceki dönemlerini geride bırakarak rekorlar kırmıştır.

27. Yasama Döneminde Gazi Meclisimiz, yasama alanında da çok yoğun ve verimli çalışmalara imza atmıştır. Bu kapsamda Meclisimiz, çeşitli konularda vatandaşlarımızın ihtiyaç duyduğu yüzlerce yasal düzenlemeye ve TBMM kararına bu dönem içinde yürürlük kazandırmıştır. Detaylarına yasama faaliyet raporumuzda yer verilen söz konusu yasama faaliyetleri arasında TBMM İçtüzüğü'nün yeni hükümet sistemi doğrultusunda değiştirilmesinden Libya ile deniz yetki alanlarının sınırlandırılması konusunda imzalanan anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasına, genel seçimlerde ülke barajının yüzde 10'dan yüzde 7'ye düşürülmesinden kamuoyunda *"emeklilikte yaşa takılanlar"* kavramıyla anılan ve milyonlarca vatandaşımızın emeklilik haklarını doğrudan ilgilendiren kanuna kadar, milletimiz ve Devletimiz için hayati önem arz eden farklı konularda çok sayıda düzenleme bulunmaktadır. Bu düzenlemeler arasında yer alan ve 27 Mayıs 1960 tarihli askerî darbenin sözde mahkemesini geçmişe dönük olarak hukuk âleminden kaldıran kanun ile kabulünün bir asır sonrasında 2021 yılını *"İstiklal Marşı Yılı"* olarak ilan eden kanunun, demokrasi tarihimiz ve millî değerlerimiz açısından haiz oldukları manevi kıymet sebebiyle 27. Dönemin öne çıkan yasama faaliyetleri arasında ayrıca ve özel olarak anılmayı hak ettikleri belirtilmelidir.

Yine bu dönemde Meclisimiz, temsil faaliyetleri kapsamında dış ilişkiler alanında da gerek Başkanlık gerekse komisyonlar, dostluk grupları ve parlamenter asambleler düzeyinde çok sayıda çalışma gerçekleştirmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin barışı ve uluslararası hukuku önceleyen girişimci ve insani dış politika ilkesi, ülkemizin menfaatlerini her platformda savunma heyecanı ile yürüttüğümüz bu çalışmalara rehberlik etmiştir. Bu kapsamda 27. Dönem, Türkiye'nin yabancı devletlerle ikili ve çok taraflı ilişkilerinin güçlendirilmesine katkıda bulunmak amacıyla yabancı ülke parlamentoları, uluslararası parlamenter asambleler ve diğer uluslararası kuruluşlarla yürütülen oldukça yoğun bir temas trafiğine sahne olmuştur.

27. Dönem, milletvekillerimizin yanı sıra Meclis Genel Kuruluna, Başkanlık Divanına, komisyonlara, siyasi parti gruplarına ve milletvekillerine her türlü bilgi desteği ile idari ve teknik destek sağlamakla görevli olan İdari Teşkilatımız açısından da oldukça yoğun bir dönem olmuştur. Bu kapsamda uzun yıllardır planlanan ancak gerçekleştirilememiş olan bazı yatırım projeleri bu dönemde hayata geçirilmiştir. Bunlar arasında milletvekillerimizin ve personelimizin çocukları için yerleşke içinde yeni bir kreş binası yapılması, 100. Yıl Bahçe Lokantasının inşa edilmesi, TBMM TV'nin ve Genel Kurul Salonu'nun kamera ve ses sistemleri ile elektronik oylama ve yoklama sisteminin yenilenmesi dikkat çeken projeler olarak ön plana çıkmaktadır.

Bu kapsamda Türkiye Büyük Millet Meclisinin, 27. Yasama Döneminin altıncı ve son yasama yılı ile 27. Dönemin tamamında gerçekleştirdiği yasama, denetim ve temsil faaliyetleri ile İdari Teşkilat çalışmaları, elinizde bulunan Yasama Faaliyet Raporu'nda özetlenmeye çalışılmıştır. Meclisimizin 27. Yasama Döneminin önceki yasama yıllarında gerçekleştirilen faaliyetleri ise ilgili yıllara ait daha önce yayımlanmış bulunan faaliyet raporlarında yer almaktadır.

27. Yasama Dönemine ait verilerin bütünü değerlendirildiğinde, Meclisimizin bu dönemi son derece yoğun ve verimli çalışmalarla tamamlamakta olduğunu görmek memnuniyet vericidir. Meclisimizde görev yapan milletvekillerimizin ve onlara çalışmalarında katkı sunan İdari Teşkilat çalışanlarımızın her biri, gösterdikleri üstün gayret ve özveriyle hiç şüphesiz bu tabloda büyük pay sahibidir. Gazi Meclisimizin 28. Dönemde ve sonraki dönemlerde de aynı azim ve kararlılıkla çalışmalarını sürdüreceğine, tam bağımsız, demokratik, büyük ve güçlü Türkiye idealinin gerçekleştirilmesine katkı sağlayacak adımları atmaya devam edeceğine olan inancım tamdır.

Bu vesileyle 27. Yasama Döneminde önemli çalışmaları birlikte gerçekleştirdiğimiz TBMM Başkanlık Divanı üyelerine, siyasi partilerimizin grup başkanlarına ve grup başkanvekillerine, komisyon başkanlarına ve bütün milletvekillerimize, Meclis çalışmalarına yaptıkları değerli katkılar sebebiyle şükranlarımı sunuyorum. Yine Meclis çalışmalarının sorunsuz şekilde icrasına teknik düzeyde katkı sağlayan İdari Teşkilat personelimize de teşekkür etmek istiyorum.

Ayrıca Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kurucusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisimizin ilk başkanı olan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, başta I. Meclis üyeleri olmak üzere bu kutsal çatı altında görev yapıp ebediyete irtihal etmiş bulunan bütün milletvekillerimizi, bugün vatan topraklarında sahip olduğumuz istiklal ve hürriyeti kendilerine borçlu olduğumuz aziz şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmet, minnet, şükran ve vefa ile yâd ediyorum.

Son olarak 27. Yasama Döneminin sonunda meydana gelen ve başta Kahramanmaraş, Adıyaman ve Hatay olmak üzere on bir ilimizi doğrudan etkileyen deprem felaketleri hepimizi derinden sarsmış, milletimizi yasa boğmuştur. Söz konusu felaketler sebebiyle milletimizin duyduğu acı, millî iradenin tecelligâhı olan Meclisimizde de derinden hissedilmiştir. Bu süreçte, devletimizin diğer kurumları gibi Meclisimiz de deprem sebebiyle oluşan yaraların sarılmasına katkı sunabilmek için çalışmıştır ve bu çalışmalarına devam etmektedir. Bu vesileyle söz konusu deprem felaketlerinde hayatlarını kaybeden on binlerce insanımıza bir kere daha Allah'tan rahmet, yakınlarına ve depremden etkilenen tüm vatandaşlarımıza sabırlar diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

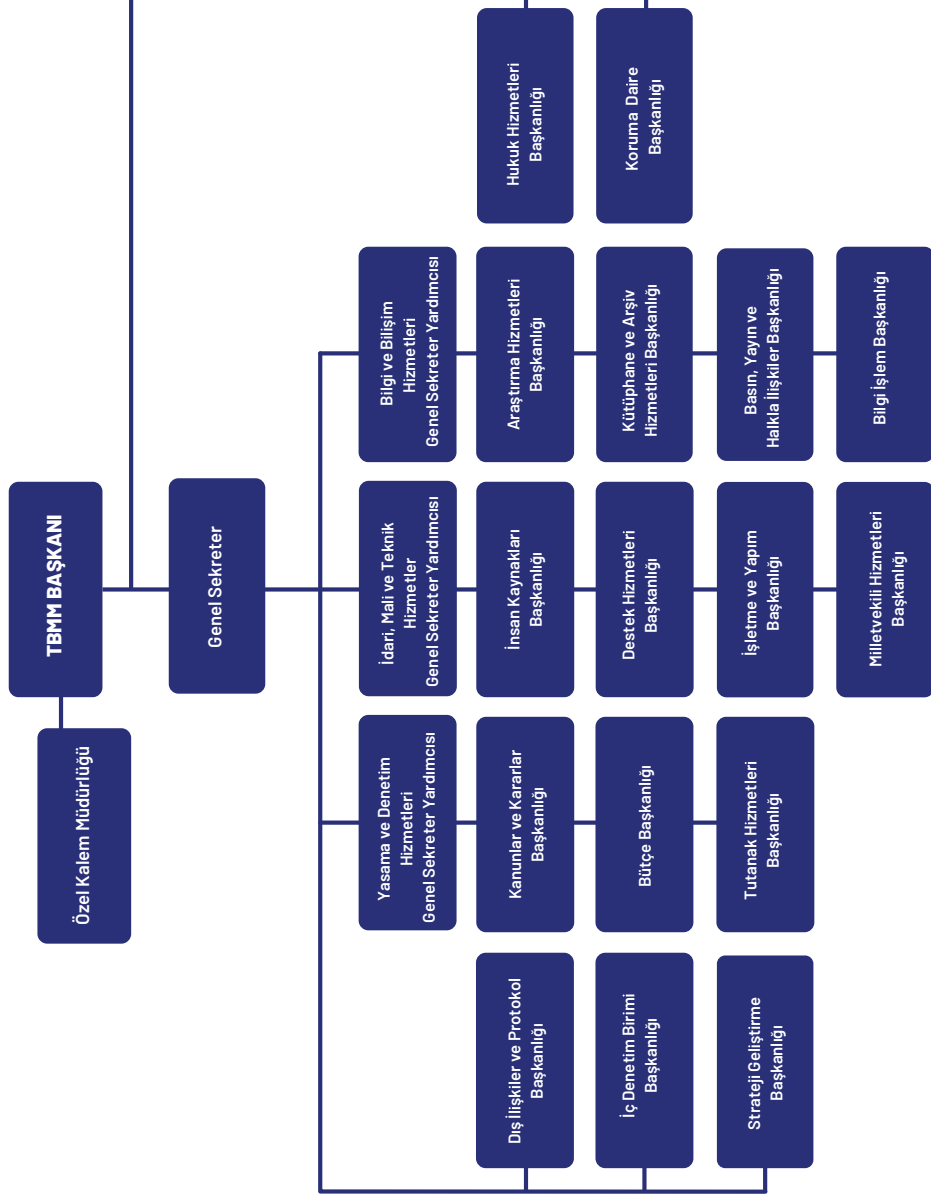
Türkiye Büyük Millet Meclisi 27. Dönem Yasama Faaliyet Raporu'nu tarihe not düşerken, ilgililere faydalı olmasını ve gelecek yasama dönemlerinde yürütülecek benzeri değerli çalışmalara ilham vermesini Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

TÜRKİYE Bİ YÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANLIK DİVANİ
(27. DÖNEM 6. YASAMA YILI)

ADI SOYADI	UNVANI	PARTİSİ
MUSTAFA ŞENTOP	BAŞKAN	AK PARTİ
BAŞKANVEKİLLERİ		
SÜREYYA SADI BİLGİÇ	BAŞKANVEKİLİ	AK PARTİ
HAYDAR AKAR	BAŞKANVEKİLİ	CHP
NİMETULLAH ERDOĞMUŞ	BAŞKANVEKİLİ	HDP
CELAL ADAN	BAŞKANVEKİLİ	MHP
KÂTİP ÜYELER		
BAYRAM ÖZÇELİK	KÂTİP ÜYE	AK PARTİ
RÜMEYSA KADAK	KÂTİP ÜYE	AK PARTİ
EMİNE SARE AYDIN	KÂTİP ÜYE	AK PARTİ
İSHAK GAZEL	KÂTİP ÜYE	AK PARTİ
ŞEYHMUS DİNÇEL	KÂTİP ÜYE	AK PARTİ
MUSTAFA AÇIKGÖZ	KÂTİP ÜYE	AK PARTİ
ABDURRAHMAN TUTDERE	KÂTİP ÜYE	CHP
NECATİ TİĞLİ	KÂTİP ÜYE	CHP
SEVDA ERDAN KILIÇ	KÂTİP ÜYE	CHP
ENEZ KAPLAN	KÂTİP ÜYE	İYİ PARTİ
İDARE AMİRLERİ		
ALİ ŞAHİN	İDARE AMİRİ	AK PARTİ
FEHMİ ALPAY ÖZALAN	İDARE AMİRİ	AK PARTİ
HALİL ÖZCAN	İDARE AMİRİ	AK PARTİ
MEHMET GÖKER	İDARE AMİRİ	CHP
MAHMUT TOĞRUL	İDARE AMİRİ	HDP
ERKAN HABERAL	İDARE AMİRİ	MHP

TEŞKİLAT ŞEMASI

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	XI
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIK DİVANI (27. Dönem 6. Yasama Yılı)	XV
TEŞKİLAT ŞEMASI	XVI
İÇİNDEKİLER	XVII
TABLolar DİZİNİ.....	XXIII
KISALTMALAR DİZİNİ.....	XXIV
BAŞKANLIK DİVANININ FAALİYETLERİ.....	1

BÖLÜM

YASAMA | 7

A. KANUN TEKLİFLERİ.....	8
B. KANUNLAR VE TBMM KARARLARI	8
C. KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELER	90
Ç. YASAMA DOKUNULMAZLIKLARI.....	90
D. İHTİSAS KOMİSYONLARI.....	90
1. Adalet Komisyonu.....	90
2. Anayasa Komisyonu.....	91
3. Avrupa Birliği Uyum Komisyonu.....	93
4. Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu.....	93
5. Çevre Komisyonu	94
6. Dışişleri Komisyonu.....	95
7. Dijital Mecralar Komisyonu.....	96
8. Dilekçe Komisyonu.....	96
9. Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu.....	103
10. İçişleri Komisyonu.....	103
11. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu	104
12. Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu	111
13. Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu.....	112
14. Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu	113
15. Millî Savunma Komisyonu.....	114
16. Plan ve Bütçe Komisyonu	114
17. Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu.....	115
18. Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu	116
19. Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu	117

A. YAZILI SORU ÖNERGELERİ	120
B. TBMM BAŞKANINA SORU ÖNERGELERİ	122
C. MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ	122
Ç. GENEL GÖRÜŞME ÖNERGELERİ	123
D. İADE İŞLEMLERİ.....	124
E. MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI.....	126
1. Down Sendromu ve Otizm Araştırma Komisyonu	126
2. Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Araştırma Komisyonu	126
3. ALS, SMA ve Benzeri Hastalıkları Araştırma Komisyonu	126
4. Hayvan Haklarını Araştırma Komisyonu	126
5. Bilişim Teknolojileri Bağımlılığını Araştırma Komisyonu.....	126
6. Rabia Naz Vatan Başta Olmak Üzere Şüpheli Çocuk ÖlümlerininAraştırılması Komisyonu	127
7. Depreme Karşı Alınabilecek Önlemleri Araştırma Komisyonu.....	127
8. Küresel İklim Değişikliğini İnceleme Araştırma Komisyonu	127
9. Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Belirlenmesi Araştırma Komisyonu	127
10. Müsilaj Sorununu Araştırma Komisyonu	127
11. Yaşlıların Sorunlarının Belirlenmesi Araştırma Komisyonu	128
12. Amasra Maden Kazası Araştırma Komisyonu	128
13. Çocuk İstismarı Araştırma Komisyonu.....	128
14. Kahramanmaraş Merkezli Depremleri Araştırma Komisyonu.....	128
15. Balıkçılık ve Su Ürünleri Sektöründe Yaşanan Sorunları Araştırma Komisyonu	128

A. TBMM BAŞKANININ DIŞ İLİŞKİLER FAALİYETLERİ.....	131
1. İkili Görüşmeler	132
2. İkili İlişkiler Çerçevesinde Yapılan Ziyaretler	136
3. TBMM Başkanının Katıldığı, TBMM Ev Sahipliğinde Yapılan Uluslararası Konferanslar	136
4. İştirak Edilen Uluslararası Toplantılar.....	136
5. TBMM Başkanının Dönem Başkanlığını Yürüttüğü Uluslararası Parlamentar Asambleler	137

6.	TBMM Başkanının Münferit Uluslararası Meseleler Üzerine Mesajları, Mektupları ve Açıklamaları	137
7.	Bazı Faaliyetlerin Ayrıntıları	139
8.	TBMM Başkanvekillerinin Yurt Dışı Ziyaretleri	176
B.	ULUSLARARASI PARLAMENTER ASAMBLELERİN FAALİYETLERİ	176
1.	Akdeniz İçin Birlik Parlamenter Asamblesi	177
2.	Akdeniz Parlamenter Asamblesi	178
3.	Asya Parlamenter Asamblesi	178
4.	Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Parlamenter Asamblesi.....	179
5.	Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi	181
6.	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi.....	184
7.	Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi.....	184
8.	İslam İş Birliği Teşkilatı Parlamento Birliği	185
9.	Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi.....	186
10.	NATO Parlamenter Asamblesi	188
11.	Parlamentolararası Birlik.....	189
12.	Türk Devletleri Parlamenter Asamblesi.....	191
13.	Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu	192
14.	Andean Parlamentosu	192
15.	Latin Amerika ve Karayipler Parlamentosu	193
C.	İHTİSAS KOMİSYONLARININ DIŞ İLİŞKİLER FAALİYETLERİ.....	194
1.	Avrupa Birliği Uyum Komisyonu.....	194
2.	Dışişleri Komisyonu.....	195
3.	Diğer Komisyonların Dış İlişkileri	197
Ç.	PARLAMENTOLAR ARASI DOSTLUK GRUPLARININ DIŞ İLİŞKİLER FAALİYETLERİ	201

İDARİ TEŞKİLAT FAALİYETLERİ | 205

A.	HUKUK HİZMETLERİ	207
1.	Davalar.....	207
2.	Mütalaalar	207
B.	İÇ DENETİM HİZMETLERİ	208
1.	Denetim Faaliyetleri	208
2.	İzleme Faaliyetleri	209
3.	Diğer İç Denetim Faaliyetleri	209
C.	BÜTÇE, MUHASEBE VE STRATEJİ GELİŞTİRME HİZMETLERİ	209
1.	Bütçe ve Performans Faaliyetleri	210
2.	Muhasebe Faaliyetleri.....	214

3.	Stratejik Plan Çalışmaları	215
4.	Kalite Yönetim Sistemi Çalışmaları	217
5.	İç Kontrol Faaliyetleri.....	219
6.	Ön Mali Kontrol Faaliyetleri	220
Ç.	YASAMA FAALİYETLERİNE TEKNİK DESTEK HİZMETLERİ	221
1.	Kanun Teklifi Taslağı Hazırlama ve İnceleme Faaliyetleri.....	221
2.	Kanun ve Karar Bilgi Sistemi	222
3.	Yasama Bülteni	223
4.	Yasama Bilgilendirme Eğitimleri.....	223
D.	TUTANAK HİZMETLERİ	223
1.	Genel Kurul Çalışmaları.....	224
2.	İhtisas ve Araştırma Komisyonları Çalışmaları.....	225
3.	Diğer Tutanak Hizmetleri.....	226
4.	e-Posta Hizmeti.....	226
5.	e-Kitap Hizmeti	226
6.	Tutanak Bilgi Sistemi Projesi	227
E.	İNSAN KAYNAKLARI FAALİYETLERİ	227
1.	Personele İlişkin Faaliyetler	227
2.	Eğitim Faaliyetleri.....	230
F.	DESTEK HİZMETLERİ	232
1.	Genel Hizmetler	232
2.	Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi Çalışmaları	232
3.	TBMM Kreş, Gündüz Bakımevi ve Anaokulu.....	232
4.	Misafirhaneler	233
5.	TBMM Sanat Atölyesi	234
G.	İŞLETME, YAPIM VE BAKIM-ONARIM ÇALIŞMALARI.....	235
1.	Ankara’da Yapılan Çalışmalar	235
2.	İstanbul’da Yapılan Çalışmalar	240
H.	MİLLETVEKİLLERİNE SUNULAN HİZMETLER.....	242
1.	Büro, Sekreteryaya ve Halkla İlişkiler.....	242
2.	Özlük Hizmetleri	243
3.	Sağlık Hizmetleri.....	244
I.	ARAŞTIRMA VE BİLGİ SUNUMU FAALİYETLERİ	245
1.	Bilgi Sunumu.....	245
2.	Yayınlar.....	246
3.	Uluslararası Toplantılara Katılım	247
İ.	KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZMETLERİ.....	248
1.	Gerçekleştirilen Projeler.....	248
2.	Kütüphane Faaliyetleri	249
3.	Arşiv Hizmetleri.....	252

4.	Evrak Hizmetleri	253
5.	Dağıtım Hizmetleri.....	253
J.	BASIN, YAYIN, HALKLA İLİŞKİLER VE BİLGİ EDİNME HİZMETLERİ.....	254
1.	Basın Faaliyetleri.....	254
2.	TBMM TV Faaliyetleri.....	255
3.	Ziyaretçi Kabul, Yönlendirme ve Rehberlik Hizmetleri	256
4.	Bilgi Edinme	257
5.	Baskı Hizmetleri	257
6.	Gerçekleştirilen Projeler.....	258
K.	TÖRENLER, KÜLTÜR-SANAT FAALİYETLERİ VE ETKİNLİKLER	259
1.	Kültür-Sanat Faaliyetleri ve Etkinlikler	264
2.	Törenler.....	267
3.	23 Nisan “Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı” Etkinlikleri.....	271
L.	ESERLER VE YAYINLAR.....	279
1.	100. Yılında Kültür Coğrafyamızda İstiklal Marşı ve Mehmet Akif.....	281
2.	1921 Anayasası’nın Kabul Edilişinin 100. Yılı Ulusal Sempozyumu	281
3.	Cumhuriyet Dönemi Partiler-Seçimler-Beyannameler (1923-1980)	282
4.	Millî Egemenlik ve Mekân Türkiye Büyük Millet Meclisi	282
5.	100. Yıl Perspektifiyle 1921 Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu ve Millî Egemenlik	282
6.	İstiklâl Marşı ve Mehmed Âkif Ersoy Sempozyumu Bildirileri	283
7.	Kurtuluş Savaşı Müzesi (I. TBMM Binası)	283
8.	Nutk-ı Hümayun, Padişahların Meclis-i Umumiye Açış Konuşmaları (1877- 1920)	284
9.	1877 Meclis-i Âyan ve Meclis-i Mebusan Albümü	284
10.	1908 Meclis-i Mebusan Albümü.....	285
11.	Meclis-i Mebusan 1293-1877 Zabıt Ceridesi	285
12.	Birinci Dönem Meclis Albümü (1920-1923)	286
13.	Osmanlı’dan Günümüze Demokrasi Tecrübesi ve Parlamento	286
M.	MÜZECİLİK FAALİYETLERİ	287
1.	Kurtuluş Savaşı Müzesi (I. TBMM Binası)	287
2.	Florya Atatürk Köşkü ve Yalova Atatürk Köşkü	288
N.	BİLİŞİM HİZMETLERİ	289
1.	Genel Kurul Oylama, Yoklama ve Seslendirme Faaliyetleri.....	289
2.	Bilişim Faaliyetleri.....	290
3.	Teknik Destek Faaliyetleri.....	293

BÖLÜM
05

SOSYAL SORUMLULUK,
ÇEVRE KORUMA VE
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK | 295
FAALİYETLERİ

A. SOSYAL SORUMLULUK KAPSAMINDA YAPILAN FAALİYETLER.....	296
B. ÇEVRE YÖNETİM SİSTEMİ ÇALIŞMALARI VE SIFIR ATIK PROJESİ	301
C. ENERJİ YÖNETİM SİSTEMİ ÇALIŞMALARI	302
Ç. AĞAÇLANDIRMAYA DESTEK FAALİYETİ	302
D. PARK VE BAHÇE HİZMETLERİ.....	303
E. HAYVANLARI KORUMA FAALİYETLERİ	304

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1.	27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar	9
Tablo 2.	27. Dönemde Kabul Edilen Kararlar.....	76
Tablo 3.	Başvurunun Alınma Şekline Göre Dilekçe Sayıları.....	98
Tablo 4.	Başvuru Sahiplerine Göre Dilekçe Sayıları	98
Tablo 5.	Son Durumlarına Göre Dilekçe Sayıları.....	99
Tablo 6.	27. Dönemde İlk 5 Başvuru Konusuna Göre Dilekçe Sayıları	99
Tablo 7.	27. Dönemde En Çok Başvuru Gelen İller	99
Tablo 8.	27. Dönemde En Az Başvuru Gelen İller	100
Tablo 9.	Yazılı Soru Önergelerine İlişkin İstatistikler	121
Tablo 10.	Dönemler Bazında İade Edilen Denetim Önergelerine İlişkin İstatistikler	125
Tablo 11.	27. Dönemde Gerçekleştirilen Denetimler	208
Tablo 12.	27. Dönem TBMM Genel Kurul, Komisyon ve Diğer Tutanak Hizmeti.....	223
Tablo 13.	27. Dönem TBMM Genel Kurul Çalışma Süresi ve Tutanak Sayfa Sayısı	224
Tablo 14.	27. Dönem İhtisas ve Araştırma Komisyonlarının Çalışma Süresi ve Tutanak Sayfa Sayısı	225
Tablo 15.	27. Dönem Diğer Tutanak Hizmeti Çalışma Süresi ve Tutanak Sayfa Sayısı	226
Tablo 16.	27. Dönem Çalışma Tür ve Sayıları.....	245
Tablo 17.	TBMM Kütüphanesi Koleksiyonu.....	249
Tablo 18.	Kütüphane Koleksiyonuna Eklenen Yeni Yayınlar	250
Tablo 19.	Kütüphane Faaliyetlerinden Yararlananlar	250
Tablo 20.	Dijitalleştirme Çalışmaları	251
Tablo 21.	Okuyucu Hizmetleri.....	251
Tablo 22.	Dokümantasyon Hizmetleri	251
Tablo 23.	Kütüphanenin Abone Olduğu Uluslararası Veri Tabanları.....	251
Tablo 24.	Kütüphanenin Abone Olduğu Ulusal Veri Tabanları	252
Tablo 25.	Arşiv Hizmetleri	252
Tablo 26.	Evrak Hizmetleri	253
Tablo 27.	Dağıtım Hizmetleri.....	253

KISALTMALAR DİZİNİ

AB	:Avrupa Birliği
AGİT	:Avrupa Güvenlik ve İş Birliği Teşkilatı
AGİTPA	:Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi
AİBPA	:Akdeniz İçin Birlik Parlamenter Asamblesi
AKDENİZ-PA	:Akdeniz Parlamenter Asamblesi
AKPM	:Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi
AND Parlamentosu	:Andean Parlamentosu
AP	:Avrupa Parlamentosu
APA	:Asya Parlamenter Asamblesi
BM	:Birleşmiş Milletler
COSAC	:Avrupa Birliği Parlamentoları Avrupa İşleri Komisyonları Konferansı
DKGK	:Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu
ECPRD	:Avrupa Parlamento Araştırma ve Dokümantasyon Merkezi
EİTPA	:Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi
FETÖ/PDY	:Fethullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması
GDAÜPA	:Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi
İSİPAB	:İslam İş Birliği Teşkilatı Parlamento Birliği
KDK	:Kamu Denetçiliği Kurumu
KEFEK	:Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu
KEİPA	:Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi
KEP	:Kayıtlı Elektronik Posta
KHK	:Kanun Hükmünde Kararname
KKTC	:Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KPK	:Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu
KYS	:Kalite Yönetim Sistemi
MIKTA	:Meksika, Endonezya, Güney Kore, Türkiye ve Avustralya Arasında İstişare ve Eşgüdüm Platformu
MÜSHAK	:Müslüman Topluluklara ve Azınlıklara Yönelik İnsan Hakları İhlalleri Raporu
NATO	:Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü
NATO PA	:NATO Parlamenter Asamblesi
ODIHR	:Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi
OECD	:Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı

PAB	:Parlamentolararası Birlik
PARLATİNO	:Latin Amerika ve Karayipler Parlamentosu
RTÜK	:Radyo Televizyon Üst Kurulu
TBMM	:Türkiye Büyük Millet Meclisi
TOBB	:Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TOKİ	:Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TRT	:Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
TSE	:Türk Standardları Enstitüsü
TSK	:Türk Silahlı Kuvvetleri
TÜRKPA	:Türk Devletleri Parlamenter Asamblesi
UNICEF	:Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu

BAŞKANLIK DİVANININ FAALİYETLERİ

12 Temmuz 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Genel Kurulunda Meclis Başkanlığı seçimi gerçekleştirilmiştir. AK PARTİ İzmir Milletvekili Binalı YILDIRIM TBMM Başkanı seçilmiştir.

2018-2019 döneminde görev yapan Başkanlık Divanı;

- **Başkanvekilleri;** Tekirdağ Milletvekili Mustafa ŞENTOP, Ankara Milletvekili Levent GÖK, Mardin Milletvekili Mithat SANCAR ve İstanbul Milletvekili Celal ADAN,
- **Kâtip üyeler;** Burdur Milletvekili Bayram ÖZÇELİK, İstanbul Milletvekili Rümeysa KADAK, İstanbul Milletvekili Emine Sare AYDIN, Kütahya Milletvekili İshak GAZEL, Mardin Milletvekili Şeyhmus DİNÇEL, Nevşehir Milletvekili Mustafa AÇIKGÖZ, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu KÖKSAL, Kocaeli Milletvekili Fatma KAPLAN HÜRRİYET, Sinop Milletvekili Barış KARADENİZ, Balıkesir Milletvekili İsmail OK,
- **İdare amirleri;** Ankara Milletvekili Orhan YEGİN, İstanbul Milletvekili Hasan TURAN, Şanlıurfa Milletvekili Halil ÖZCAN, Tokat Milletvekili Kadim DURMAZ, Gaziantep Milletvekili Mahmut TOĞRUL ve Ankara Milletvekili Erkan HABERAL'dan

oluşturmuştur.

TBMM Başkanı İzmir Milletvekili Binalı YILDIRIM'ın 18 Şubat 2019 tarihinde istifası ile boşalan TBMM Başkanlığı için 24 Şubat 2019 tarihinde Genel Kurulda gerçekleştirilen seçim neticesinde AK PARTİ Tekirdağ Milletvekili Mustafa ŞENTOP TBMM Başkanı seçilmiştir.

2019-2020 döneminde görev yapan Başkanlık Divanı;

- **Başkanvekilleri;** Isparta Milletvekili Süreyya Sadi BİLGİÇ, Ankara Milletvekili Levent GÖK, Mardin Milletvekili Mithat SANCAR ve İstanbul Milletvekili Celal ADAN,
- **Kâtip üyeler;** Burdur Milletvekili Bayram ÖZÇELİK, İstanbul Milletvekili Rümeysa KADAK, İstanbul Milletvekili Emine Sare AYDIN, Kütahya Milletvekili İshak GAZEL, Mardin Milletvekili Şeyhmus DİNÇEL, Nevşehir Milletvekili Mustafa AÇIKGÖZ, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu KÖKSAL, Bursa Milletvekili Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU, Sinop Milletvekili Barış KARADENİZ, Tekirdağ Milletvekili Enez KAPLAN,
- **İdare amirleri;** Ankara Milletvekili Orhan YEGİN, İstanbul Milletvekili Hasan TURAN, Şanlıurfa Milletvekili Halil ÖZCAN, Tokat Milletvekili Kadim DURMAZ, Gaziantep Milletvekili Mahmut TOĞRUL ve Ankara Milletvekili Erkan HABERAL'dan

oluşturmuştur.

27. Dönem 2. devre TBMM Başkanlığı Seçimi ise 7 Temmuz 2020 tarihinde TBMM Genel Kurulunda gerçekleştirilmiş ve AK PARTİ Tekirdağ Milletvekili Mustafa ŞENTOP yeniden TBMM Başkanı seçilmiştir.

2. devre için Başkanvekilliklerine Isparta Milletvekili Süreyya Sadi BİLGİÇ, Kocaeli Milletvekili Haydar AKAR, Şanlıurfa Milletvekili Nimetullah ERDOĞMUŞ, İstanbul Milletvekili Celal ADAN;

Kâtip Üyeliklere Adıyaman Milletvekili Abdurrahman TUTDERE, Burdur Milletvekili Bayram ÖZÇELİK, Giresun Milletvekili Necati TİĞLİ, İstanbul Milletvekili Emine Sare AYDIN, İstanbul Milletvekili Rümeysa KADAK, İstanbul Milletvekili Sibel ÖZDEMİR, Kütahya Milletvekili İshak GAZEL, Mardin Milletvekili Şeyhmus DİNÇEL, Nevşehir Milletvekili Mustafa AÇIKGÖZ, Tekirdağ Milletvekili Enez KAPLAN, daha sonra kâtip üyelik görevinden istifa eden İstanbul Milletvekili Sibel ÖZDEMİR'den boşalan üyeliğe 7 Temmuz 2021'de İzmir Milletvekili Sevda ERDAN KILIÇ seçilmiştir. 2. devre için İdare Amirliklerine ise Ankara Milletvekili Erkan HABERAL, Burdur Milletvekili Mehmet GÖKER, Gaziantep Milletvekili Ali ŞAHİN, Gaziantep Milletvekili Mahmut TOĞRUL, İzmir Milletvekili Fehmi Alpay ÖZALAN ve Şanlıurfa Milletvekili Halil ÖZCAN seçilmiştir.

Başkanlık Divanı tarafından 27. Dönemde 112 karar alınmış olup bu kararlardan 26'sı 6. Yasama Yılında 1 Ekim 2022-6 Nisan 2023 tarihleri arasında alınmıştır.

• **Başkanlık Divanı tarafından bu yasama yılında;**

- İçtüzüğün 152. maddesi gereğince milletvekillerinin devamsızlıklarına ilişkin yaptıkları itirazlar değerlendirilmiştir.
- 10 günü aşan izin talebinde bulunan milletvekillerinin izin talepleri ile ilgili kararlar alınmıştır.
- Diyarbakır Milletvekili Semra GÜZEL'in milletvekilliğinin düşmesine dair dosyanın Anayasa'nın 84. ve İçtüzüğün 138. maddeleri uyarınca gerekli değerlendirmelerin yapılması amacıyla Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona gönderilmesi yönünde karar alınmıştır.
- TBMM'yi uluslararası parlamenter asamble gruplarında temsil etmek üzere siyasi parti gruplarınca bildirilen üye adaylarının ve daha sonra değiştirilen üyelerin durumlarının 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 12. maddesi kapsamında uygun bulunarak Genel Kurulun bilgisine sunulmasıyla ilgili kararlar alınmıştır.
- Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisinin (AKPM) Kararı çerçevesinde ulusal heyetlerdeki kadın oranının %40 seviyesine çekilmesi zorunluluğu dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisini parlamenter asamble gruplarında temsil etmek üzere siyasi parti gruplarınca bildirilen kadın üye adaylarının durumlarının 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 12. maddesi kapsamında uygun bulunarak Genel Kurulun bilgisine sunulmasıyla ilgili karar alınmıştır.
- 6253 sayılı TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu uyarınca TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı kadrolarında görev yapan ve kendilerine fazla çalışma ücreti ödenmeyen personele, 2023 yılı içerisindeki çalışmaları sebebiyle yılda altı ayı ve bir ay içerisinde elli saati geçmemek koşuluyla, ilgili mali yıl bütçe kanunu eki cetvelde belirlenen fazla çalışma ücretinin beş katı tutarında fazla çalışma ücretinin damga vergisi hariç herhangi bir kesintiye tabi tutulmadan maktu olarak ödenmesi ve ödemeye ilişkin usul ve

esasların belirlenmesi konusunda, Başkanlık makamına yetki verilmesine ilişkin karar alınmıştır.

- Başkanlık Divanı tarafından bu dönemde; Dışişleri Bakanlığının uygun görüşü üzerine İstanbul Milletvekili Volkan BOZKIR'ın 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 10. maddesi gereğince;
 - Nizami Ganjavi Uluslararası Merkezi tarafından Azerbaycan'ın başkenti Bakü şehrinde "*Bugünün Dünyası: Sınamalar ve Umutlar*" temasıyla düzenlenecek 10. Küresel Bakü Forumu'na konuşmacı olarak katılması,
 - Nizami Ganjavi Uluslararası Merkezi tarafından İsviçre'nin Cenevre şehrinde düzenlenecek "*Nekâhet Dönemi: Dağılmış Dünya'nın Toparlanmasındaki Zorluklar*" başlıklı yüksek düzeyli toplantıya konuşmacı olarak katılması,
 - Fas'ın Fes şehrinde düzenlenen Medeniyetler İttifakı 9. Küresel Forumu'na konuşmacı olarak katılması,
 - "*The Assilah Forum Foundation*" tarafından organize edilecek Al-Mouatamid Ibn Abbad Açık Üniversitesi Sempozyumu'nun "*Doğu ile Batı Arasında Arap Körfezi: Yeni Doğu Sorunu*" konulu toplantısına katılmak üzere Fas'a bir seyahat gerçekleştirmesi

uygun bulunarak Genel Kurulun onayına sunulmasına karar verilmiştir.

• **Başkanlık Divanı;**

- Romanya-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve beraberinde bir heyetin,
- Moğolistan Ulusal Büyük Kuralı (Meclis) Başkanı ve beraberinde bir parlamento heyetinin,
- İran Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve beraberinde bir heyetin,
- Kırgızistan Cumhuriyeti Jokorgu Keneş Başkanı ve beraberinde bir Parlamento heyetinin,
- Bulgaristan Ulusal Meclis Başkanı ve beraberinde bir Parlamento heyetinin,
- Küba Halkın Gücü Parlamentosu Başkanı ve beraberinde bir Parlamento heyetinin,
- Suudi Arabistan Şûra Konseyi Başkanı ve beraberinde bir Parlamento heyetinin,
- Rusya Federasyonu Devlet Duması Başkanı ve beraberinde bir Parlamento heyetinin,
- Kosova-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Başkanlığındaki bir heyetin,
- Mozambik Meclis Başkan Yardımcısı ve İslam İş Birliği Teşkilatı Parlamento Birliği (İSİPAB) Mozambik Delegasyon Başkanı ile beraberinde İSİPAB üyesi milletvekillerinden oluşan bir heyetin,
- Kore-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve beraberinde bir heyetin,
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Maliye Bütçe ve Plan Komitesi üyelerinden oluşan bir heyetin,
- İran-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve beraberinde bir heyetin,
- Gambiya Ulusal Meclis Başkan Yardımcısı ve Gambiya-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı başkanlığındaki bir heyetin

3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 7. maddesi gereğince davet edilmesine ve Genel Kurulun bilgisine sunulmasına karar vermiştir.

- **Başkanlık Divanı Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun toplantı saatlerinde görüşme yapma izni isteyen;**

- Altı Yaşındaki Bir Kız Çocuğunun Evlilik Adı Altında Cinsel İstismara Maruz Bırakılması Olayının Araştırılarak Benzer Olayların Yaşanmaması ve Her Türlü Çocuk İstismarının Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun,
- Bartın'ın Amasra İlçesinde Meydana Gelen Maden Kazasının Tüm Yönleriyle Araştırılarak Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun,
- Balıkçılık ve Su Ürünleri Sektöründe Yaşanan Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun

taleplerinin İchtüzüğün 35. maddesi uyarınca uygun bulunmasına karar vermiştir.

- **Başkanlık Divanı tarafından bu yasama yılında pek çok yönetmelik ve esas kabul edilmiştir. Başkanlık Divanınca;**

- TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik Taslağı'nın,
- TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Geçici 43'üncü Maddesi Uyarınca Anılan Kanun'un 4'üncü Maddesinin (B) Fıkrası Kapsamında Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılması Hakkında Esaslar Taslağı'nın,
- TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında Görev Yapanların Avukatlık Stajı Hakkında Yönetmelik Taslağı'nın,

- TBMM Başkanlığı Sosyal Tesisler İşletme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik Taslağı'nın,
- TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin (KHK) Ek 6'ncı Maddesi Kapsamında Görev Yapan Sözleşmeli Personelin Memur Statüsüne Atanma İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar Taslağı'nın

kabulüne karar verilmiştir.

- **Başkanlık Divanı 6. Yasama Yılında ayrıca;**

- Sayıştay Başkanlığının 2022 yılı harcamalarının denetimi için bir asıl, 2 yedek üyeden oluşan bir komisyonun görevlendirilmesine,
- TBMM Başkanlığı 2021 yılı harcamalarına ilişkin Dış Denetim Raporu ile Genel Sekreter Cevabının kabulüne ve sonuçlarının Genel Kurulun bilgisine sunulmasına,
- Sayıştay Başkanlığının 2021 yılı harcamalarına ilişkin Dış Denetim Raporu ile Üst Yönetici Cevabının kabulüne ve Genel Kurulun bilgisine sunulmasına,
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve 6253 sayılı TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu gereğince hazırlanan 2023-2025 dönemine ait Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçe Teklifi'ni görüşerek kabulüne,
- Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Eşref FAKIBABA'nın milletvekilliğinden istifa ettiğine dair yazılı başvurusunun gerçekliği ve geçerliliği yapılan incelemeyle tespit edildiğinden, istifa talebinin Anayasa'nın 84. ve İçtüzüğü'nün 136. maddeleri gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasına

karar vermiştir.

B Ö L Ü M

01

YASAMA

YASAMA

A. KANUN TEKLİFLERİ

27. Dönem 6. Yasama Yılında TBMM Başkanlığına milletvekilleri tarafından, 51'i uluslararası anlaşmaların onaylanmasının uygun bulunmasına ilişkin olmak üzere 436 kanun teklifi sunulmuştur. 434 kanun teklifi komisyonlara havale edilmiş, 2 kanun teklifi ise iade edilmiştir. Hâlihazırda, Genel Kurul gündeminde 87, komisyonlarda 4.649 kanun teklifi bulunmaktadır. 6. Yasama Yılında sunulanlarla birlikte, 27. Dönemde TBMM Başkanlığına milletvekilleri tarafından sunulan kanun teklifi sayısı 5.086 olmuştur.

6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile hukuk sistemimize giren "*Cumhurbaşkanı tarafından sunulan kanun teklifi*" müessesesi kapsamında 6. Yasama Yılında TBMM Başkanlığına Cumhurbaşkanından 1 teklif gelmiştir. Bu yasama yılı ile birlikte 27. Dönemde TBMM Başkanlığına sunulan toplam Cumhurbaşkanlığı teklifi sayısı 11 olmuş ve hepsi kanunlaşmıştır.

Böylece, 6. Yasama Yılında sunulanlarla birlikte, 27. Dönemde TBMM Başkanlığına sunulan toplam kanun teklifi sayısı 5.097 olmuştur.

6 Şubat 2023 tarihinde merkezi Kahramanmaraş olan ve toplam 11 ili etkileyen deprem felaketinin ardından 8 Şubat 2023 tarihinde Cumhurbaşkanınca ilan edilen olağanüstü hâl sonrasında Anayasa'nın 119. maddesi çerçevesinde Cumhurbaşkanlığınca 23 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi TBMM Başkanlığına sunulmuş olup ihtisas komisyonlarına havaleleri yapılmıştır. Bunlardan 10'u Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 128. maddesi gereğince doğrudan Genel Kurulun gündemine girmiş olup 1'i ise kanunlaşmıştır.

B. KANUNLAR VE TBMM KARARLARI

27. Dönem 6. Yasama Yılında 11'i uluslararası anlaşmaların onaylanmasının uygun bulunmasına ilişkin olmak üzere 37 kanun kabul edilmiş, 33 TBMM kararı alınmıştır.

Böylece 27. Dönemin tamamında kabul edilen kanun sayısı 310 olmuştur. Bunlardan 170'i uluslararası anlaşmaların onaylanmasının uygun bulunmasına ilişkindir. Bu dönemde alınan TBMM kararı sayısı ise 184'tür.

27. Dönemde kabul edilen kanun ve kararların listesi ve 6. Yasama Yılında kabul edilen kanunlara ilişkin detaylı bilgiler aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
1	7145	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	25.7.2018
2	7146	Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	26.7.2018
3	7147	Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun	11.10.2018
4	7148	Karayolları Trafik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	18.10.2018
5	7149	Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	24.10.2018
6	7150	Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun	31.10.2018
7	7151	Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	15.11.2018
8	7152	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu ile Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	21.11.2018
9	7153	Çevre Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	29.11.2018
10	7154	Türkiye Cumhuriyeti ve Birleşmiş Milletler Arasında En Az Gelişmiş Ülkeler İçin Teknoloji Bankası Kurulmasına Yönelik Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.11.2018
11	7155	Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun	6.12.2018
12	7156	2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu	22.12.2018
13	7157	2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu	22.12.2018
14	7158	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ile Anlaşmaya Dair Protokol ve Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.12.2018
15	7159	Karayolları Trafik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	27.12.2018

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
16	7160	“Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması”na Ait Protokol I’ın Yerini Alan 30 Ocak 2018 Tarihli “Protokol I”, Anlaşmanın “Menşeli Ürünler” Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’sini Değiştiren 17 Ocak 2017 Tarihli ve 1/2017 Sayılı Ortak Komite Kararı ve Anlaşmaya Eklenen Hizmet Ticareti Hakkında 30 Ocak 2018 Tarihli “Protokol III”ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol-ler ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanma-sına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun	8.1.2019
17	7161	Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	17.1.2019
18	7162	Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	18.1.2019
19	7163	Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	18.1.2019
20	7164	Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişik-lik Yapılmasına Dair Kanun	14.2.2019
21	7165	Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Ka-nun	20.2.2019
22	7166	Sosyal Hizmetler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	21.2.2019
23	7167	Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	21.2.2019
24	7168	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nijer - Türkiye Dostluk Hastanesinin Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devredilmesi ile İl-gili Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	7.5.2019
25	7169	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı Ara-sında Temel Anlaşma’ya Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	7.5.2019
26	7170	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	7.5.2019
27	7171	Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasında Suçluların İadesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	8.5.2019

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
28	7172	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 23 Haziran 1994 Tarihinde Akdedilen Hava Taşımacılığı Anlaşması'nı Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	8.5.2019
29	7173	Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	8.5.2019
30	7174	Kapadokya Alanı Hakkında Kanun	23.5.2019
31	7175	Turizmi Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	23.5.2019
32	7176	Bazı Kanunlar ile 635 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	30.5.2019
33	7177	Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti, Gürcistan Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	30.5.2019
34	7178	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin/Sürüş Ehliyetlerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	30.5.2019
35	7179	Askeralma Kanunu	25.6.2019
36	7180	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	27.6.2019
37	7181	Tapu Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	4.7.2019
38	7182	Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun ile Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması ile Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun	4.7.2019
39	7183	Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun	11.7.2019
40	7184	Kuzey Atlantik Antlaşmasına Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin Katılımına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.7.2019
41	7185	İslam Gıda Güvenliği Teşkilatı Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.7.2019
42	7186	Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	17.7.2019
43	7187	Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	2.10.2019
44	7188	Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	17.10.2019
45	7189	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı Arasında OECD İstanbul Merkezi Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	22.10.2019
46	7190	Gümrük Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	24.10.2019

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
47	7191	Su Ürünleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	6.11.2019
48	7192	Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	12.11.2019
49	7193	Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	21.11.2019
50	7194	Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun*	5.12.2019
51	7195	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Libya Devleti Ulusal Mutabakat Hükûmeti Arasında Akdeniz'de Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	5.12.2019
52	7196	Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	6.12.2019
53	7197	2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu	21.12.2019
54	7198	2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu	21.12.2019
55	7199	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Libya Devleti Ulusal Mutabakat Hükûmeti Arasında Güvenlik ve Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	21.12.2019
56	7200	Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	21.12.2019
57	7201	Kamulaştırma Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	21.12.2019
58	7202	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Gana Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.1.2020
59	7203	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.1.2020
60	7204	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.1.2020
61	7205	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Çad Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.1.2020

* 21.11.2019 tarihli ve 7193 sayılı Kanun Anayasanın 89. maddesi gereğince Cumhurbaşkanlığı tarafından geri gönderilmiştir. Söz konusu düzenleme TBMM Genel Kurulu tarafından 1 maddesi çıkarılmak suretiyle 5.12.2019 tarihli ve 7194 sayılı Kanun olarak yeniden kabul edilmiştir.

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
62	7206	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.1.2020
63	7207	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	15.1.2020
64	7208	Türkiye Cumhuriyeti ile Arjantin Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	15.1.2020
65	7209	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katılımcı BM Kuruluşları Adına Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (BMKP) Arasında İncek/Ankara'daki Diplomatik Yerleşkede BM Binaları İçin Arazi Tahsisi, Tasarımı ve İnşasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	15.1.2020
66	7210	Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	15.1.2020
67	7211	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arjantin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	15.1.2020
68	7212	Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinin 50 (A) ve 56 ncı Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak 6 Ekim 2016 Tarihinde Montreal'de İmzalanan Protokollerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	15.1.2020
69	7213	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	15.1.2020
70	7214	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	15.1.2020
71	7215	8 Mayıs 1996 Tarihinde Taşkent'te İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	15.1.2020
72	7216	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	15.1.2020
73	7217	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası Arasında İslam İşbirliği Teşkilatı Tahkim Merkezi'nin Türkiye'de Kurulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun	16.1.2020
74	7218	Devlet Mezarlığı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun	28.1.2020
75	7219	Türkiye Cumhuriyeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Arasındaki Ticaretin Geliştirilmesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanı'nın Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun	28.1.2020

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
76	7220	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayolu ile Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	28.1.2020
77	7221	Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	14.2.2020
78	7222	Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	20.2.2020
79	7223	Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu	5.3.2020
80	7224	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (IFAD) Arasında IFAD Ülke Ofisi-Doğu Avrupa ve Orta Asya Merkezi Kurulmasına İlişkin Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	5.3.2020
81	7225	Futbol Maçlarında ve Diğer Spor Müسابakalarında Bütüncül Bir Emniyet, Güvenlik ve Hizmet Yaklaşımı Üzerine Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	12.3.2020
82	7226	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	25.3.2020
83	7227	Afrika Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanunun Değiştirilmesi Hakkında Kanun	25.3.2020
84	7228	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Filistin-Türkiye Dostluk Hastanesinin Gazze’de Ortak İşletilmesi ve Devri ile Filistin Vatandaşlarının Tıpta Uzmanlık Eğitimini Türkiye’de Almasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	7.4.2020
85	7229	Transit ve Ulaştırma İş Birliği Anlaşması (Lapis Lazuli Güzergâh Anlaşması)’nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	7.4.2020
86	7230	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	7.4.2020
87	7231	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	7.4.2020
88	7232	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim Öğretim Alanında İş Birliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	7.4.2020
89	7233	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	7.4.2020
90	7234	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	7.4.2020
91	7235	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Bölge Ofisi Vasıtasıyla Dünya Sağlık Örgütü Arasında İnsani ve Sağlık Acil Durumlarına Hazırlıklılık DSÖ Coğrafi Ayırık Ofisinin İstanbul Türkiye’de Kurulmasına İlişkin Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	7.4.2020

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
92	7236	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	7.4.2020
93	7237	Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşme (COTIF) Hakkında Kısmi Revizyonun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	7.4.2020
94	7238	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	7.4.2020
95	7239	Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	7.4.2020
96	7240	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	7.4.2020
97	7241	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	7.4.2020
98	7242	Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	14.4.2020
99	7243	Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	15.4.2020
100	7244	Yeni Koronavirüs (COVID-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	16.4.2020
101	7245	Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu	11.6.2020
102	7246	Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	16.6.2020
103	7247	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	18.6.2020
104	7248	1924 Tarih ve 491 Sayılı Teşkilâtı Esasiye Kanununun Bazı Hükümlerinin Kaldırılması ve Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında Geçici Kanunun Bazı Hükümlerinin Yürürlükten Kaldırılması ve Neden Olunan Mağduriyetlerin Giderilmesi Hakkında Kanun	23.6.2020
105	7249	Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	11.7.2020
106	7250	Türk Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	16.7.2020
107	7251	Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	22.7.2020
108	7252	Dijital Mecralar Komisyonu Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	23.7.2020
109	7253	İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	29.7.2020
110	7254	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	16.10.2020
111	7255	Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun	28.10.2020

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
112	7256	Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	11.11.2020
113	7257	Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	25.11.2020
114	7258	2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu	19.12.2020
115	7259	2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu	19.12.2020
116	7260	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun	22.12.2020
117	7261	Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	24.12.2020
118	7262	Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun	27.12.2020
119	7263	Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	28.1.2021
120	7264	Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun	29.1.2021
121	7265	Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun	29.1.2021
122	7266	Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Menşe Kurallarına Dair Ortak Bildiri, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Mutabakat Zaptı ve Kuzey İrlanda ile Ticarete İlişkin Olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Teati Edilen Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunması ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun	29.1.2021
123	7267	Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun	29.1.2021
124	7268	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	9.2.2021

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
125	7269	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021
126	7270	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021
127	7271	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021
128	7272	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021
129	7273	Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komitenin Serbest Ticaret Anlaşmasının "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanı'nın Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun	10.2.2021
130	7274	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021
131	7275	Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Tarım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanı'nın Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun	10.2.2021
132	7276	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İş Birliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021
133	7277	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarçı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021
134	7278	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021
135	7279	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Demiryolu Yük ve Yolcu Taşımacılığına İlişkin Çerçeve Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021
136	7280	Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanı'nın Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun	10.2.2021

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
137	7281	Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	18.2.2021
138	7282	Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
139	7283	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
140	7284	Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
141	7285	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
142	7286	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Deniz Ekonomisi Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
143	7287	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
144	7288	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
145	7289	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
146	7290	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
147	7291	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
148	7292	Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	4.3.2021
149	7293	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	4.3.2021
150	7294	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	4.3.2021

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
151	7295	Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısında Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolüne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	4.3.2021
152	7296	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	4.3.2021
153	7297	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	11.3.2021
154	7298	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.3.2021
155	7299	Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayımlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.3.2021
156	7300	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.3.2021
157	7301	Türkiye Cumhuriyeti ve Karadağ Arasında Karadağ Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.3.2021
158	7302	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Muhtabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.3.2021
159	7303	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.3.2021
160	7304	Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.3.2021
161	7305	Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşmasına Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021
162	7306	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021
163	7307	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021
164	7308	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021
165	7309	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021
166	7310	Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanı'nın Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun	16.3.2021

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
167	7311	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021
168	7312	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021
169	7313	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İş Birliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021
170	7314	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İş Birliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021
171	7315	Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu	7.4.2021
172	7316	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	15.4.2021
173	7317	Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	21.4.2021
174	7318	Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	29.4.2021
175	7319	Sigortacılık ile Diğer Bazı Alanlara İlişkin Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	20.5.2021
176	7320	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun	27.5.2021
177	7321	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	27.5.2021
178	7322	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	27.5.2021
179	7323	Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	27.5.2021
180	7324	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	27.5.2021
181	7325	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	27.5.2021
182	7326	Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun	3.6.2021
183	7327	İcra ve İflâs Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	9.6.2021
184	7328	Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	17.6.2021
185	7329	Askerî Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	24.6.2021
186	7330	Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun	30.6.2021

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
187	7331	Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	8.7.2021
188	7332	Hayvanları Koruma Kanunu ile Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	9.7.2021
189	7333	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	18.7.2021
190	7334	Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	18.7.2021
191	7335	Paris Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	6.10.2021
192	7336	Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	6.10.2021
193	7337	28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	6.10.2021
194	7338	Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	14.10.2021
195	7339	Kooperatifler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	21.10.2021
196	7340	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-Interpol Arasında 2021 Yılında İstanbul'da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	21.10.2021
197	7341	Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	4.11.2021
198	7342	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.11.2021
199	7343	İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	24.11.2021
200	7344	2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu	17.12.2021
201	7345	2020 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu	17.12.2021
202	7346	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	21.12.2021
203	7347	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Teknik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	21.12.2021
204	7348	Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'nin Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	21.12.2021
205	7349	Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	22.12.2021
206	7350	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	6.1.2022
207	7351	Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	19.1.2022
208	7352	Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	20.1.2022

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
209	7353	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	20.1.2022
210	7354	Öğretmenlik Meslek Kanunu	3.2.2022
211	7355	Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Müttefiklik İlişkileri Hakkında Şuşa Beyannamesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	3.2.2022
212	7356	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	15.2.2022
213	7357	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	15.2.2022
214	7358	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	15.2.2022
215	7359	Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında İstanbul'da OCHA Ofisi Kurulmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	15.2.2022
216	7360	Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesinin Beyan ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	15.2.2022
217	7361	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.2.2022
218	7362	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.2.2022
219	7363	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.2.2022
220	7364	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.2.2022
221	7365	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.2.2022
222	7366	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.2.2022
223	7367	Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi, Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması ve Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşmasına Ek Karayolu Yatay İşaretleme Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.2.2022

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
224	7368	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.2.2022
225	7369	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.2.2022
226	7370	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	22.2.2022
227	7371	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	22.2.2022
228	7372	Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Taddil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	22.2.2022
229	7373	A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Destegine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 1, 2 ve 3 Sayılı Değişiklik Metinlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun	22.2.2022
230	7374	A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Destegine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 4 Sayılı Değişiklik Metninin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun	22.2.2022
231	7375	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	23.2.2022
232	7376	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	23.2.2022
233	7377	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	23.2.2022
234	7378	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	23.2.2022
235	7379	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	23.2.2022
236	7380	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel İş Birliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	1.3.2022
237	7381	Nükleer Düzenleme Kanunu	5.3.2022
238	7382	Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	9.3.2022

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
239	7383	Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Devlet Memurları Kanununda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	16.3.2022
240	7384	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.3.2022
241	7385	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE'nin Hak, Ayrıcalık ve Bağışlıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.3.2022
242	7386	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Katar Askeri Hava Aracı ve Destek Personelinin Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Geçici Konuşlanması Konusunda Teknik Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.3.2022
243	7387	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Tebdil Edilmesi Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.3.2022
244	7388	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.3.2022
245	7389	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mesleki Eğitim Alanında İş Birliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.3.2022
246	7390	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.3.2022
247	7391	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Togo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.3.2022
248	7392	Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Kat Mülkiyeti Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	24.3.2022
249	7393	Milletvekili Seçimi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	31.3.2022
250	7394	Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	8.4.2022
251	7395	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.4.2022
252	7396	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.4.2022
253	7397	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.4.2022
254	7398	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.4.2022

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
255	7399	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinin KKTC'de Eğitim-Araştırma Yerleşkeleri (ASBÜ-KKTC) Kurmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.4.2022
256	7400	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.4.2022
257	7401	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.4.2022
258	7402	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Uygulanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.4.2022
259	7403	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.4.2022
260	7404	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İş Birliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.4.2022
261	7405	Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu	22.4.2022
262	7406	Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	12.5.2022
263	7407	Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 655 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	26.5.2022
264	7408	Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	2.6.2022
265	7409	Avukatlık Kanunu ile Türk Borçlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	8.6.2022
266	7410	Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	10.6.2022
267	7411	Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	16.6.2022
268	7412	İstanbul Finans Merkezi Kanunu	22.6.2022
269	7413	Hâkimler ve Savcılar Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	23.6.2022
270	7414	2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	29.6.2022
271	7415	Askerî Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	30.6.2022
272	7416	Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	1.7.2022
273	7417	Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	1.7.2022

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
274	7418	Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	13.10.2022
275	7419	Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	20.10.2022
276	7420	Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	3.11.2022
277	7421	Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	16.11.2022
278	7422	Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	23.11.2022
279	7423	Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	30.11.2022
280	7424	Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA III) Çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti'ne Yapılacak Birlik Mali Yardımının Uygulanmasına İlişkin Özel Düzenlemeler Hakkında Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	1.12.2022
281	7425	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	1.12.2022
282	7426	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	1.12.2022
283	7427	2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu	16.12.2022
284	7428	2021 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu	16.12.2022
285	7429	Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	22.12.2022
286	7430	Antalya Diplomasi Forumu Vakfı Kanunu	4.1.2023
287	7431	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	12.1.2023
288	7432	Uludağ Alanı Hakkında Kanun	18.1.2023
289	7433	Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	19.1.2023
290	7434	Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	25.1.2023
291	7435	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 640 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	26.1.2023
292	7436	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mal Ticareti Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	26.1.2023
293	7437	Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	2.2.2023
294	7438	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	1.3.2023
295	7439	Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanunu	2.3.2023

Tablo 1. 27. Dönemde Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No.	Kanun No.	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
296	7440	Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	9.3.2023
297	7441	Afet Yeniden İmar Fonunun Kurulması Hakkında Kanun	15.3.2023
298	7442	Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	23.3.2023
299	7443	Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	23.3.2023
300	7444	Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının Karşılıklı Tarım Tavizlerine İlişkin Protokol İni Tadil Eden 1/2022 Sayılı Türkiye-Gürcistan Ortak Komitesi Kararı ve Anlaşmanın III Nolu Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	23.3.2023
301	7445	İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	28.3.2023
302	7446	Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	30.3.2023
303	7447	İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	30.3.2023
304	7448	Kuzey Atlantik Antlaşmasına Finlandiya Cumhuriyetinin Katılımına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	30.3.2023
305	7449	Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Arasında Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	30.3.2023
306	7450	Milletlerarası Finansman Kurumu Ana Anlaşmasının Tadil Edilmesine İlişkin 16/4/2020 Tarihli ve 273 Sayılı "Guvernörler Kurulu Kararı"nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Milletlerarası Finansman Kurumuna Katılmak İçin Hükümete Salâhiyet Verilmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun	31.3.2023
307	7451	Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	4.4.2023
308	7452	Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanun	5.4.2023
309	7453	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	5.4.2023
310	7454	Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimine İlişkin Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile İtalyan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	5.4.2023

6. Yasama Yılında kabul edilen kanunlara ilişkin bilgiler aşağıda sunulmuştur.*

Dönem: 27	BASIN KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7418	Kabul Tarihi: 13.10.2022	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31987 / 18.10.2022
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 2. Birleşim 04.10.2022 4. Birleşim 06.10.2022 5. Birleşim 11.10.2022 6. Birleşim 12.10.2022 7. Birleşim 13.10.2022		Esas Komisyon: Adalet Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 340 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 09.06.2022, 14.06.2022, 15.06.2022
Madde Sayısı: 40 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 24 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 5187, 195, 5510, 2004, 2886, 4734, 5953, 1700, 7201, 213, 657, 1163, 2911, 2942, 3011, 3402, 4706, 4721, 6102, 7223, 5237, 5271, 5651 ve 5809 Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 8		
Kanun'la; - İnternet haber siteleri ile basın kartına ilişkin hususların 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanunu kapsamına alınarak radyo, televizyon ve kamu kurum ve kuruluşlarının yürüttükleri enformasyon hizmetlerinde çalışan kamu personelinin, basın kartı düzenlenmesi bakımından süreli yayın çalışanları gibi değerlendirilmesi, - İnternet haber sitelerinin süreli yayın tanımı kapsamına alınması, eser sahibi tanımının genişletilmesi, internet haber sitesi, basın kartı, Başkan, Başkanlık, Komisyon, medya mensubu, enformasyon görevlisi tanımlarının yapılması, - İnternet haber sitelerinin zorunlu bilgilerini kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde ve iletişim başlığı altında bulundurmakla yükümlü olması ve internet haber sitelerinde bir içeriğin internette ilk kez sunulmaya başlandığı tarih ile sonraki güncelleme tarihlerinin, her erişildiğinde değişmeyecek şekilde içeriğin üzerinde belirtilmesinin zorunlu hâle getirilmesi, - Süreli yayın çıkarılması için Cumhuriyet Başsavcılığına verilen beyannamelerde elektronik tebligat adreslerinin de bildirilmesi, - Verilen beyannamenin incelenmesi neticesinde 5187 sayılı Kanun'da aranan şartların bulunamaması hâlinde internet haber siteleri için yayın durdurma müeyyidesinin uygulanamayacağına belirlenmesi, verilen süre içerisinde eksikliklerin giderilmemesi ya da gerçeğe aykırı bilgilerin düzeltilmemesi hâlinde öngörülen usul çerçevesinde haber sitesi vasfı kazanılmamasının tespiti şartının düzenlenmesi, - İnternet haber sitelerinin yayımladıkları içerikleri doğruluğu, bütünlüğü ve erişilebilirliği sağlanmış şekilde iki yıl süre ile muhafaza etmesi ve gerektiğinde talep eden yetkili mercilere teslim etmesi, yayının herhangi bir şekilde soruşturma veya kovuşturma konusu yapılması hâlinde, bu işlemlerin sonuçlandırılmasının yetkili mercilerce ilgili internet haber sitesine bildirilmesine kadar soruşturma veya kovuşturma konusu yayın kaydının saklanması zorunlu olması, - İnternet haber sitelerinde cevap ve düzeltme haklarının açık bir şekilde teminat altına alınması, - Teslim ve muhafaza yükümlülüğüne uymayan internet haber siteleri için müeyyide getirilmesi, - Günlük süreli yayınlar ve diğer basılmış eserler yönünden dava açma süreleri ve bu sürelerin ne zaman başlayacağına ilişkin hükümlerin düzenlendiği 5187 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesi kapsamına internet haber sitelerinin de alınması,		

* 27. Dönemin diğer yasama yıllarında kabul edilen kanunların detay bilgileri için ilgili yasama yılının faaliyet raporuna bakınız.

- Basın kartı başvurusunun İletişim Başkanlığına yapılması ve basın kartının resmî nitelikte bir kimlik belgesi olduğu belirtilerek basın kartı türlerinin neler olduğunun düzenlenmesi,
- Basın kartının kimlere verileceği, verilecek kişilerde aranacak şartlar, yabancı medya mensuplarının basın kartını hangi şartlarda alacağı, Basın Kartı Komisyonunun teşekkülü ile basın kartı başvurularının değerlendirme esaslarının düzenlenmesi,
- Basın kartı sahibinin sahip olması gereken nitelikleri kaybettiğinin anlaşılması hâlinde basın kartının İletişim Başkanlığınca iptal edilmesi, basın kartı sahibinin basın ahlak esaslarına aykırı faaliyet ve davranışlarda bulunması hâlinde ise ihlalin mahiyeti göz önünde bulundurularak, Komisyon tarafından basın kartı sahibinin uyarılabileceği gibi basın kartının iptaline karar verilebilmesi,
- Basın kartı sahibinin basın kartının, basın ahlak esaslarına aykırı faaliyet ve davranışlarda bulunması neticesinde iptal edilmesi hâlinde, kartın iade edildiği tarihten itibaren bir yıl geçmedikçe yeniden basın kartı verilmesine engel bir suçtan mahkûmiyeti bulunan kişilere bu mahkûmiyetler adli sicil kaydından silinmedikçe veya bu kişiler için yasaklanmış hakların geri verilmesine karar verilmedikçe yeniden basın kartı düzenlenememesi,
- Basın kartlarının şekli, medya kuruluşlarında aranacak şartlar, kontenjanlar, Komisyon üyelerinin belirlenmesi, çalışma ve karar alma usulleri, başvuru türleri ile başvuruda istenilecek belgelerin Başkanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmesi,
- Basın İlan Kurumu Genel Kuruluna, resmî ilan yayımlayacak internet haber sitelerinden iki, Cumhurbaşkanınca belirlenecek iki, radyo, televizyon ve internet siteleriyle ilgili işlemler gerçekleştiren Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ve Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan birer temsilcinin eklenmesi; Genel Kurula Dokuz Eylül Üniversitesinden temsilci alınacağının hüküm altına alınması, yeni üyeler belirlenene kadar mevcut üyelerin görevlerine devam etmesi, Anadolu gazete sahipleri temsilcileri seçiminin Basın İlan Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenmesi,
- Resmî ilan ve reklam verilebilecek internet haber sitelerinin Kurumun internet siteleri üzerinden duyurulması,
- İnternet haber sitelerinde resmî ilan ve reklamların Kurum aracılığıyla yayımlatılabilmesine imkân sağlanması, Kurum aracılığıyla yayımlanan ilanların kopyalanması veya ticari faaliyete konu edilmesi durumlarına dair usul ve esasların tespit edilmesi için Genel Kurula yetki verilmesi, kamuya ait ilanlara vatandaşların tek merkezden ulaşabilmesi ve Basın İlan Kurumu ilan portalına hukuki statü kazandırılması,
- 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanun'un 49'uncu maddesine göre gazete ve dergiler için uygulanan müeyyidelerin internet haber sitelerine de uygulanması, müeyyidelere karşı başvurulacak mahkeme yeri olarak Kurum Genel Müdürlüğünün bulunduğu yerdeki Asliye Hukuk Mahkemesinin belirlenmesi ve uyuşmazlıklara basit yargılama usulünün uygulanması,
- Resmî ilan ve reklam yayımlayacak internet haber sitelerinin taşıması gereken vasıflar ve yerine getirmesi gereken sorumluluklar ile yayına ilişkin usul ve esasların Kurum Genel Kurulu tarafından altı ay içinde çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi,
- Basın kartına ilişkin hususların Basın Kanunu içerisinde düzenlenmesi öngörüldüğünden 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda uyum düzenlemesinin yapılması,
- Resmî ilan yayımını öngören ilgili mevzuat hükümlerinde değişikliğe gidilmesi ve internet haber sitelerinin de yayın mecrası olarak belirlenmesi,
- 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu kapsamında satışa konu mallar için yapılacak ilanın kapsamını belirlemek üzere eşik değerlerin getirilmesi, Basın İlan Kurumu ilan portalında yayımlanacak ilanlardan ücret alınmaması,

- 5187 sayılı Kanunun 11'inci maddesinde düzenlenen "Cezai sorumluluk" ile 13'üncü maddesinde düzenlenen "Hukukî sorumluluk" hükümlerine internet haber siteleri ibaresinin eklenmesi,
- İnternet haber siteleri çalışanlarının, 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun kapsamına alınması,
- Sırf halk arasında endişe, korku veya panik yaratmak saikiyle, ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu düzeni ve genel sağlığı ile ilgili gerçeğe aykırı bir bilgiyi, kamu barışını bozmaya elverişli olacak şekilde alenen yaymanın suç olarak düzenlenmesi ve bu suç bakımından temyiz kanun yoluna başvurulabilmesi,
- Erişim Sağlayıcıları Birliğinin görev alanının yeniden belirlenmesi ve Birliğin görev ve faaliyet alanının, internetin bilinçli ve güvenli kullanımını da içerir şekilde yeniden düzenlenmesi, erişim sağlayıcılara kararların bildirimi için gerekli teknik altyapıyı kurma yükümlülüğünün getirilmesi, Birliğin tüzükle belirlenen farklı faaliyet alanlarında çalışması neticesinde elde edeceği gelirlerin ya da Birliğe faaliyet alanlarında kullanmak üzere yapılacak bağışların da gelir olarak kabul edilmesi, Birliğin içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararlarını, ilgili içerik veya yer sağlayıcının internet sayfalarından tespit edilebilen elektronik posta adreslerine bildirebilmesi,
- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanının engelleme yetkisinde yurt içi ve yurt dışı ayırımının kaldırılması, Millî İstihbarat Teşkilatının faaliyetleri ve personeline yönelik suç teşkil eden içeriklerin 5651 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinde öngörülen katalog suçlar kapsamına alınması,
- Hâkimin verdiği içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararına konu kişilik hakkının ihlaline ilişkin yayının başka internet adreslerinde de yayımlanması durumunda ilgili kişi tarafından yapılan müracaatın Birlik tarafından kabulüne karşı itirazın kararı veren hâkimliğe yapılması ve uygulamanın sadece içeriğe yönelik (URL) erişimin engellenmesi ile sınırlandırılması,
- Sosyal ağ sağlayıcı temsilcisinin gerçek kişi olması hâlinde bu kişinin Türkiye'de mukim ve Türk vatandaşı olmasının zorunlu olması, Türkiye'den günlük erişimi on milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcıların temsilcisinin gerçek kişi ya da sermaye şirketi tüzel kişi olması, sosyal ağ sağlayıcılarının raporlama yükümlülüğünün kapsamının genişletilmesi, sosyal ağ sağlayıcılarının Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna vermekle yükümlü olduğu bilgilerin ne olduğunun belirlenmesi, sosyal ağ sağlayıcılara, reklamlara ilişkin içerik, reklam veren, reklam süresi, hedef kitlesi, ulaşılan kişi veya grup sayısı gibi bilgilerin yer aldığı bir reklam kütüphanesi oluşturarak bunu internet sitesi üzerinden yayımlaması zorunluluğunun getirilmesi, sosyal ağ sağlayıcıların, belirli suçlara ilişkin olarak adli mercilere bilgi vermemesi halinde bant daraltma yaptırımının öngörülmesi, sosyal ağ sağlayıcılara çocuklara özgü ayrıştırılmış hizmet sunma konusunda gerekli tedbirleri alma yükümlülüğü getirilmesi, sosyal ağ sağlayıcılara içeriğin çıkarılması/erişimin engellenmesi kararlarını yerine getirmemesi hâlinde reklam yasağı ve bant daraltma yaptırımının öngörülmesi, sosyal ağ sağlayıcılara idari para cezalarını süresi içinde ödememesi durumunun tekrar etmesi hâlinde reklam yasağı yaptırımının uygulanması, reklam yasağına aykırı davranışlara Kurum Başkanı tarafından idari para cezası verilmesi, sosyal ağ sağlayıcının başlık etiketleri ve öne çıkarılan içeriklerin uyarı yöntemiyle kaldırılması için Kurumla iş birliği içinde etkin bir başvuru mekanizması kurmakla yükümlü olması, sosyal ağ sağlayıcının başlık etiketleri veya öne çıkarılan içerikler aracılığıyla ortam sağladığı başkasına ait yayın yoluyla işlenen suçtan kendisine hukuka aykırı içeriğin bildirilmiş ve buna rağmen içeriğin bildiriminden itibaren derhâl ve en geç dört saat içinde kaldırılmamış olması durumunda söz konusu içerikten doğrudan sorumlu olması, sosyal ağların kişilerin can ve mal güvenliğini tehlikeye sokan içeriklere ilişkin talep gerekmeksizin yetkili kolluk birimlerine bilgi vermesi, Kurumun sosyal ağ sağlayıcının Kanun'a uyumuna ilişkin olarak her türlü açıklamayı talep edebilmesi, Kurumun sosyal ağ sağlayıcının Kanun'a uyumunu sosyal ağ sağlayıcının tüm tesislerinde yerinde inceleyebilmesi, sosyal ağ sağlayıcılara kamu güvenliği ve kamu sağlığına ilişkin olağanüstü durumlarda kriz planı oluşturma yükümlülüğünün getirilmesi, belirli yükümlülükleri yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcıya idari para cezası yaptırımının öngörülmesi,

- “Şebekeler üstü hizmet” ve “şebekeler üstü hizmet sağlayıcı” kavramlarının Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamında tanımlanması,
- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna şebekeler üstü (Over The Top (OTT) – İnternet Tabanlı) hizmetlere ilişkin gerekli düzenlemeleri yapma ve ilgili tedbirleri alma hususunda yetki verilmesi, şebekeler üstü hizmet sağlayıcıların ülkemizdeki faaliyetlerinin muhataplığının sunulan hizmetin kapsamına göre anonim şirket veya limited şirket statüsündeki tam yetkili temsilcileri vasıtası ile Kurumca yapılacak yetkilendirme çerçevesinde yürütmeleri, şebekeler üstü hizmet sağlayıcıların bu Kanun ve Kurumun görev alanı ile ilgili diğer kanunlarda işletmeciler için belirlenen hak ve yükümlülüklerden, şebekeler üstü hizmet sunumunun niteliğine göre Kurumca belirlenecek hak ve yükümlülükler açısından işletmeci olarak kabul edilmesi,
- Şebekeler üstü hizmet sağlayıcıların 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu’nda öngörülen yükümlülükleri yerine getirmemeleri hâlinde uygulanacak yaptırımların düzenlenmesi, idari para cezasını süresinde ödemeyen ve Kurumca yapılacak bildirimden itibaren altı ay içerisinde Kurum düzenlemelerinde öngörülen yükümlülükleri yerine getirmeyen veya yetkilendirilmeksizin hizmet sunan şebekeler üstü hizmet sağlayıcısının internet trafiği bant genişliğinin yüzde doksan beşine kadar daraltılmasına veya ilgili uygulama veya internet sitesine erişimin engellenmesine Kurum tarafından karar verilebilmesi

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	ENDÜSTRİ BÖLGELERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7419	Kabul Tarihi: 20.10.2022	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31996 / 27.10.2022
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 9. Birleşim 19.10.2022 10. Birleşim 20.10.2022		Esas Komisyon: Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 341 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 15.06.2022
Madde Sayısı: 15 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 1 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 4737 Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 1		
Kanun'la; 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 198'inci maddesi ile "Endüstri Bölgeleri Koordinasyon Kurulu"nın oluşumuna ilişkin hükümlerin yürürlükten kaldırılması çerçevesinde 9/1/2002 tarihli ve 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu'nda yer alan "Kurul" tanımının metinden çıkarılması ve 4737 sayılı Kanun'da yer alan Bakanlığın adının Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak revize edilmesi, - Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) olarak belirlenen alanların, yer seçimi yapılmadan doğrudan endüstri bölgesi ilan edilmesi sağlanarak, bu bölgelerin özellikle kendi tüketimlerini karşılamak amacıyla yenilenebilir enerjiden elektrik üretmek isteyen (sanayiciler) için hazır bölgeler oluşturulması, - Cumhurbaşkanlığının iş yükünün ve bürokrasinin azaltılması, iş ve işlemlerin hızlandırılarak sanayi alanlarının üretime kazandırılması amacıyla ilave alanın, mevcut ilan edilen endüstri bölgesinden büyük olmaması kaydıyla, Bakanlıkça belirlenebilmesi ve endüstri bölgelerinde altyapı ve kamulaştırma harcamalarının öncelikle yönetici şirket ve/veya yatırımcılar tarafından karşılanması sağlanarak kamu bütçesine ek bir yük getirmeden sanayi alanlarının oluşturulması, 4737 sayılı Kanun'un "Yatırım izni" başlıklı 3/A maddesinde yatırımcıların yönetici şirket ile koordinasyon içerisinde belirlenmesine yönelik düzenleme yapılması, irtifak hakkının niteliklerinin belirlenmesi, yatırımcıların yükümlüklerinin netleştirilmesi, taahhüt ettiği yatırımı gerçekleştirmeyen yatırımcılara Bakanlık tarafından ilave süre verilebilmesi ve bu süre içinde yükümlülüğü yerine getirmeyenler hakkında irtifak hakkı sözleşmesinin feshedilebilmesi ve endüstri bölgelerinden atık su bedeli alınmamasına ilişkin hükmün güncellenerek endüstri bölgelerinin bu kapsamdaki yükümlülüğünün netleştirilmesi, - ÇED sürecinin ÇED mevzuatında detaylı bir şekilde yer alması ve bu nedenle ÇED sürecine yönelik ek bir maddeye ihtiyaç olmadığından dolayı 4737 sayılı Kanun'un "ÇED Süreci" başlıklı 3/B maddesinin mülga edilmesi, 4737 sayılı Kanun'un "Teşvik tedbirleri" başlıklı 4'üncü maddesinde, mevcut durumda yalnızca özel endüstri bölgelerine tanınan Cumhurbaşkanınca ek teşvikler belirlenebilmesi durumunun endüstri bölgelerinin geneli için geçerli olmasının sağlanması ve Cumhurbaşkanı tarafından endüstri bölgelerindeki yatırımlara özel olarak yatırım teşvik kararnamesinde yer alan destek ve teşviklere ek yeni ve farklı destek ve teşviklerin belirlenebilmesi ile bu bölgelere stratejik öneme sahip yerli ve yabancı yatırımların çekilmesi,		

- Endüstri bölgelerinde yatırımların tamamlanması şartıyla yatırımcılara, mülkiyet devri olanağının sağlanması suretiyle mülkiyet talep eden yatırımcılar için de endüstri bölgelerinin cazip hâle getirilmesi ve yönetici şirkete de mülkiyet devri yapılabilmesi sağlanarak yönetici şirketin bütçesinden karşılanarak yatırıma hazır sanayi alanı oluşturulmasının cazip hâle getirilmesi,
- Yönetici şirkete mülkiyet devrinden sonra satış ve kiralama yapabilme olanağı tanınması,
- Endüstri bölgelerinin imar ve ruhsat yetkisi Bakanlığa ait olduğundan uygulamada ortaya çıkacak yetki karmaşasını sonlandırmak için 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32'nci ve 42'nci maddelerindeki ruhsatsız yapıların tespiti ve yıkımı, idari para (cezası) verilmesine ilişkin hükümler eklenmesi ve bahse konu bölgelerdeki proje ve inşaat işlemlerinin kontrolörlük faaliyetlerinin kim tarafından yapılacağı hususunda düzenleme yapılması, endüstri bölgesi yönetiminin ve yatırımcıların sanayi alanları dışında ihtiyaç duyacağı teknik, idari ve ticari hizmetler için alan oluşturulmasına imkân sağlanması,
- Endüstri bölgelerinde yer alacak yatırımcıların organize sanayi bölgelerinde olduğu gibi elektrik, su, doğalgaz vb. altyapı ihtiyaçlarını tek durak ofis mantığı ile doğrudan endüstri bölgesi yönetimleri aracılığıyla karşılayabilmesi, daha uygun fiyatla sürekli enerji temin edebilmesi ve endüstri bölgesi yönetiminin ve yatırımcıların ihtiyacı olan elektriği üretebilmelerine imkân tanınması,
- 4737 sayılı Kanun'un "İhtisas endüstri bölgeleri" başlıklı 4/B maddesinin; ihtisas endüstri bölgeleri uygulamalarının Kanun'un 3'üncü maddesine göre kurulan endüstri bölgeleri ile aynı kuruluş, ilan vb. süreçlere tabi olması ve bu nedenle ihtisas endüstri bölgelerine ilişkin ayrıca bir düzenlemeye ihtiyaç bulunmamasından dolayı mülga edilmesi ve 4737 sayılı Kanun'da endüstri bölgesi ve özel endüstri bölgesi olmak üzere iki tür esas alınarak sadeleştirilmeye gidilmesi,
- 4737 sayılı Kanun'un "Münferit yatırımlar" başlıklı 4/C maddesinin; münferit yatırım yeri uygulamalarının Kanun'un 3'üncü maddesine göre kurulan endüstri bölgeleri ile aynı kuruluş, ilan vb. süreçlere tabi olması ve bu nedenle münferit yatırım yerine ilişkin ayrıca bir düzenlemeye ihtiyaç bulunmamasından dolayı mülga edilmesi suretiyle 4737 sayılı Kanun'da endüstri bölgesi ve özel endüstri bölgesi olmak üzere iki tür esas alınarak sadeleştirilmeye gidilmesi,
- Özel endüstri bölgesi ilan şartlarından biri olan kurulu alanlardaki yüz elli bin metrekare şartı yüz bine, boş alanlardaki iki yüz bin metrekare şartı yüz elli bine düşürülerek, özellikle daha küçük alanlarda yüksek teknoloji, stratejik, katma değerli, ihracat potansiyeli yüksek yatırımların da özel endüstri bölgesi imkânlarından faydalanmasının sağlanması, özel endüstri bölgesi ilan edilen alan içerisinde başvuru sahibinin talep etmesi, özel mülkiyete konu arazi maliklerinin sanayi yatırımı yapmayı taahhüt etmesi şartıyla söz konusu özel mülkiyete konu arazinin kamulaştırılmaması yönünde düzenleme yapılması suretiyle sanayi yatırımlarının kamulaştırmadan kaynaklı bürokratik süreçlerden etkilenmemesi, sanayicilerin kendi mülkiyetleri üzerinde özel endüstri bölgesi olanaklarından faydalanarak yatırım yapabilmesi,
- Özel endüstri bölgelerindeki kamulaştırma ve altyapı harcamalarının başvuru sahibi tarafından karşılanacağı hususunun netleştirilmesi ve birden fazla yatırımcının yer aldığı özel endüstri bölgelerinde yönetim, işletme ve diğer hizmet masraflarına bölgede yer alan yatırımcıların katılmasına ilişkin düzenleme yapılması,
- Teşviklere ilişkin düzenlemeler 4'üncü maddede ve ruhsat ve izinlere ilişkin düzenlemeler 4/A maddesinde yer aldığından mükerrer hükümlerin çıkarılması ve özel endüstri bölgelerinde yer alacak yatırımcıların belirlenmesi aşamasında Bakanlıktan izin alınma şartının getirilmesi,
- Yönetici şirketin yetki ve sorumluluklarına ilişkin yeni düzenlemeler eklenmesi ve sorumluluklarını yerine getirmeyen yönetici şirket görevlilerine para cezası verilebilmesine ilişkin düzenleme yapılması,
- Endüstri Bölgeleri Koordinasyon Kurulunun teşkiline yönelik tüm hükümlerin Kanun metninden çıkarılmasından dolayı ek 1'inci maddenin mülga edilmesi,
- Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce münferit yatırım yeri olarak tahsis edilen alanlar ile ilan edilen ihtisas endüstri bölgelerinin 3'üncü maddeye göre kurulan endüstri bölgesi olarak kabul edilmesine yönelik düzenleme yapılması

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	GELİR VERGİSİ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7420	Kabul Tarihi: 03.11.2022	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32008 / 09.11.2022
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 11. Birleşim 25.10.2022 12. Birleşim 26.10.2022 13. Birleşim 27.10.2022 15. Birleşim 02.11.2022 16. Birleşim 03.11.2022		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 361 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 13.10.2022 ve 17.10.2022
Madde Sayısı: (49+4) 53 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: (22+3) 25 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 193, 237, 351, 2022, 2547, 2634, 2828, 4447, 4458, 5411, 5502, 5510, 5520, 5607, 5834, 5996, 6216, 6361, 6475, 6585, 7183, 320 (KHK), 375 (KHK), 660 (KHK), 5910 Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 5		
Kanun'la; 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Vergiden muaf esnaf" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi uyarınca sahibi olunan veya kiralanan konutların çatı ve/veya cephelerinde kurulan, esnaf muafılığı kapsamında elektrik üretimi yapan ve ihtiyaç fazlasını satan gerçek kişilere ilişkin 25 kW'lık sınır dâhilinde sağlanmış olan teşvikin sınırının 50 kW olarak yeniden belirlenmesi, - Yemek bedeli olarak ödenen ve 51 TL ye kadar olan tutarların doğrudan gelir vergisinden istisna kapsamına alınması, - Ücret ödemelerinin yurt dışından elde edilen kazançtan karşılanması şartıyla, yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışmak üzere yurt dışına götürülen ve fiilen yurt dışında çalışan hizmet erbabına yapılan ücret ödemelerinin gelir vergisinden istisna edilmesi, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 253'üncü maddesi kapsamına giren bireysel katılım yatırımcısı tam mükellef gerçek kişilerin, iktisap ettikleri tam mükellef anonim şirketlere ait iştirak hisselerini en az iki tam yıl elde tutmaları şartıyla, hisselerin tutarlarının %75'ini yıllık beyannamelerine konu kazanç ve iratlarından hisselerin iktisap edildiği dönemde indirebilmesine ilişkin sürenin 31/12/2027 tarihine uzatılması, yararlanılacak "1.000.000 Türk lirası" indirim tutarının "2.500.000 Türk lirası" olarak güncellenmesi, - Anayasa Mahkemesinin 24/2/2022 tarihli ve E. 2020/32, K. 2022/18 sayılı ile 24/2/2022 tarihli ve E. 2021/26, K.2022/19 sayılı iptal kararlarına istinaden, güvenlik önlemleri binek ve servis cinsi taşıtların bedellerinin, "Diğer Taşıtlar" kapsamındaki taşıtların ise cinslerinin ve bedellerinin yılı bütçe kanunlarında belirlenen esaslara göre yıl içerisinde belirlenmesine imkân sağlanması amacıyla Taşıt Kanununun 9'uncu maddesinde değişiklik yapılması, - Öğrenim kredisi alan öğrencilerin borçlarını aldıkları miktar kadar ödemelerine imkân sağlanması, öğrenim bitimini takip eden ikinci yılsonundan başlamak üzere borçlarını kredi aldıkları kadar sürede ve aylık dönemler hâlinde ödemeleri, borçlunun, çalışmaması koşuluyla en fazla üç defa olmak üzere erteleme talep edebilmesi ve borcun ertelenmesi durumunda ilk yıl herhangi bir ilave olmadan, sonraki yıllarda ise her yıl için verilen miktara TÜFE oranına göre değişiklik göstermekle birlikte en fazla yüzde on ilave edilerek kredi borcu hesaplanması, öğrenim kredisi borç taksitlerinin zamanında ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, kredi borcu için öngörülen son taksitin vade tarihine kadar beklenmesi ve son taksitin vade tarihi sonrasında ödenmemiş borçların ilgili vergi dairesine gönderilmesi ve 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre gecikme zammıyla tahsil edilmesi, düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla kredi almakta olan veya kredi borcunun ödeme zamanı henüz başlamamış kişilere öğrenim ve katkı kredisi olarak verilen tutarlara endeks hesaplanmaması, kredi geri ödemesi devam eden veya borçları vergi dairesine takip için bildirilmiş olan kişilere öğrenim ve katkı kredisi olarak verilen tutarlara ilave edilmiş olan endeks tutarlarının ise terkin edilmesi,		

- Gerçeğe uygun olmayan sağlık kurulu raporu kullanımı nedeniyle yapılan ödemeler hariç olmak üzere, 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamındaki kişilere yönelik yersiz ödenen ve geri alınması gereken aylıklar ile bunlardan doğan ceza ve faizlerin terkin edilmesi,
- Tıp ve diş hekimliği son sınıf öğrencilerine 12 ayı geçmemek üzere devlet üniversitelerinde net asgari ücret tutarında, vakıf üniversitelerinde ise 4.702 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda aylık ücret ödenmesi, vakıf üniversitelerinde bu tutarın üzerinde ödeme yapmaya mütevellî heyetlerinin yetkili kılınması,
- Ücretsiz girişli günübirlik tesis ile Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından turizmin gelişmesi amacıyla altyapı tesislerinin yapılması hâlinde, bu tesislerin kamu yararı için yapıldığı ve kâr amacı da bulunmadığı göz önüne alınarak, ağaçlandırma ve bakım bedeli ile orman köylüleri kalkındırma gelirinin yanı sıra tesisin bütünleyici unsuru olan denizle bağlantısını sağlayan kıyı kullanımlarından Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesinden doğan ecrimisil bedellerin alınmaması, bu tesislerin üçüncü kişilere devredilmemesi ve işlettilmemesi,
- Tarım ve Orman Bakanlığınca konaklama ve kış turizm merkezlerindeki günübirlik ile mekanik tesis hattı amaçlı yapılan kiralama sözleşmeleri ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca irtifak hakkı/kullanma izni verilen işletmecilerin sözleşmelerinin taşınmaz malların turizm amaçlı kullanımına uyarlanması için 28/7/2022 tarihine kadar olan başvuru süresinin 28/7/2023 tarihine uzatılması,
- Engellilerin evde bakım yardımı ödemelerinde, kişinin kusurundan kaynaklanmayan sorunlar nedeniyle ortaya çıkan ve tahsil edilmesi gereken tutarların terkin edilmesi,
- Nakdi ücret desteği ödemelerinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürlüğü personeline herhangi bir sorumluluk yüklenmemesi, pandemi sebebiyle ödenen kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemelerinde hatalı işlemlerden kaynaklanan fazla ödemeler ile nakdi ücret desteğinden yararlanan işçinin başvuruda bulunduğu işveren tarafından fiilen çalıştırıldığına tespiti hâlinde işverene uygulanan idari para cezalarının terkin kapsamına alınması,
- Turistik kolaylıklar kapsamında taşıt getiren kişilerin taşıtsız olarak yurt dışına çıkmaları durumunda taşıtı gümrük gözetimine bırakmayanlara ya da gümrük idaresine müracaat ederek veya e-Devlet üzerinden taşıtın başkası tarafından kullanılmayacağına ilişkin taahhütname veremeyenlere uygulanan idari para cezasının hafifletilmesi, bu düzenlemenin Kanunun yürürlüğünden önce işlenip tahsili gerçekleşmemiş fiiller hakkında da uygulanmasının temin edilmesi,
- BDDK tarafından bankalara faaliyet konuları bazında sınırlama veya kısıtlamalar getirmek suretiyle de faaliyet izni vermeye yetkili olduğunun netleştirilmesi amacıyla Bankacılık Kanunu'nun 10'uncu maddesinde değişiklik yapılması,
- Hizmet sağlayıcıların uymaları gereken usul ve esasların belirlenmesi yetkisinin BDDK'ya verilmesi ve böylelikle bu yetki kapsamında belirlenmiş usul ve esaslara uyulmaması hâlinde Kanunun 148'inci maddesi uyarınca ilgili hizmet sağlayıcıya doğrudan idari yaptırım uygulanabilmesi,
- 5411 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde yapılan değişiklikle uyumlu olarak, sınırlı faaliyet izni verilen durumlarda bu sınırlama veya kısıtlamalara uymayanlara (uymayanlara) ya da 5411 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin son fıkrasındaki kısıtlamalara uymayanlara (uymayanlara) bir milyon Türk lirasından az olmamak ve menfaat sağlanmış olması hâlinde sağlanan menfaatin iki katından az olmamak üzere, söz konusu kısıtlama ve sınırlamalara aykırılık teşkil eden tutarın yüzde yüzüne kadar idarî para cezası uygulanması,
- Sosyal Güvenlik Kurumunun gayrimenkullerinin iş ve işlemlerine ilişkin genel çerçevenin belirlenebilmesi, Kuruma bu konuda yönetmelik çıkartma yetkisinin tanınması ve ilgili mevzuat hükümleri arasındaki uyumsuzlukların giderilmesi amacıyla yasal düzenleme yapılması,

- Üniversite Sağlık Hizmeti Sunucularının 2022 yılında verdikleri sağlık hizmeti bedelinin götürü bedel sözleşme tutarından düşük olması durumunda aradaki farkın terkin edilmesi ve terkin edilen bu tutarların, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine bu amaçla tahsis edilecek ödenekten karşılanması,
- Sermayesi, işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı veya nakdi sermayenin dışında farklı unsurları da barındıran şirketlerin sermayelerini azaltmaları durumunda, sermayenin hangi unsurunun ne kadar tutarda azalacağı ve azaltıma konu edilen bu unsurlar üzerinden nasıl vergileme yapılacağı hususunun netleştirilmesine ilişkin Kurumlar Vergisi Kanunu'na yeni madde eklenmesi,
- Şirketler için Kur Korumalı Mevduat uygulamasının 31/12/2023 tarihine kadar uzatılması, ayrıca Cumhurbaşkanına Kurumlar Vergisi Kanunu'nun geçici 14'üncü maddesinde öngörülen vergi istisnasını, 31/12/2023 tarihine kadar her bir geçici vergi veya yıllık hesap dönemleri sonu itibarıyla kurumların bilançolarında yer alan yabancı paralar için ayrı ayrı veya birlikte uygulamada konusunda yetki verilmesi,
- Kaçak akaryakıtın tasfiyesine ilişkin olarak uygulamada yaşanan tereddütlerin giderilmesi amacıyla söz konusu iş ve işlemlerin il özel idarelerinin sorumluluğunda bulunması ve tüzel kişiliği kaldırılan il özel idarelerinin bulunduğu yerlerde merkezi idareye ilişkin benzer görevleri ifa etmek üzere yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının kurulmuş olması sebebiyle kaçak akaryakıtın tasfiyesine ilişkin iş ve işlemlerin Hazine ve Maliye Bakanlığının taşra teşkilatı olan defterdarlıklar yerine söz konusu başkanlıklar tarafından yerine getirilmesi,
- Kaçak akaryakıtın tasfiyesine ilişkin iş ve işlemlerin il özel idaresi bulunmayan yerlerde defterdarlıklar yerine yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları tarafından yerine getirilmesi, söz konusu akaryakıtın satışı hâlinde satış bedellerinin genel bütçeye gelir kaydedilmek yerine ilgili il özel idaresinin veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığının bütçesine gelir kaydedilmesi ve teşkilatlarına ilişkin ilgili mevzuatta bazı bakanlıkların adında yapılan değişiklikler dikkate alınarak ibare değişiklikleri yapılması,
- Defterdarlıkların veya çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerinin mülkiyetinde bulunan ve kaçak akaryakıtın tasfiyesi için kullanılan her türlü tesis, depo, araç ve gereç ile diğer tüm teknik teçhizatın bulunduğu yerdeki yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına üç ay içinde devredilmesi ve söz konusu devirler gerçekleşene kadar kaçak akaryakıtın tasfiyesi için gerekli işlemlerin ilgili defterdarlık veya çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerince yürütülmeye devam edilmesi,
- Karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarını zamanında ödeyemedikleri için Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezine bildirilen kişilerin ve kredi müşterilerinin gereli yükümlülükleri yerine getirmesi hâlinde geçmiş ödeme performanslarına ilişkin olumsuz kayıtların dikkate alınmaması,
- İl özel idarelerinin sorumluluğunda bulunan içme sularının Sağlık Bakanlığınca yapılan tetkik ve tahlil bedellerinin ödenmesinde birikmiş faizlerin de etkisiyle güçlük yaşanması nedeniyle 30/9/2022 tarihine kadar ödenmemiş olan alacak tutarlarının ferileriyle birlikte terkin edilmesi ve mahkemelere veya icraya intikal etmiş ihtilâfların sona erdirilmesi,
- Anayasa Mahkemesi Başkan ve üyelerinin, zorunlu emeklilik yaşından önce görev sürelerinin dolması hâlinde atanacakları kadrolara ve yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi,
- 6361 sayılı Kanuna tabi şirketlerce kuruluş izni için aranan şartların ya da söz konusu şirket ortaklarıncı kurucularda aranan şartların kaybedilmesinin, bu şirketler için faaliyet izninin iptalini gerektirebilecek eylemler arasına dâhil edilmesi, böylelikle bu gibi hâller ile karşılaşılması hâlinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluna söz konusu şirketlerin faaliyet iznini iptal edebilme yetkisinin verilmesi,

- Hizmet sağlayıcılarının üçer aylık dönemler itibarıyla ödedikleri evrensel posta hizmeti gelirlerinin yılda bir defa yıllık kurumlar vergisi beyannamesi dikkate alınarak tek seferde ödenmesi, ayrıca posta hizmet sağlayıcılarının evrensel posta hizmeti geliri ödemelerini yazılı ek süreye rağmen yerine getirmemesi durumunda, yetkilendirmelerinin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının talebi üzerine Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından iptal edilebilmesi,
- 7338 sayılı Kanunla 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 120'nci maddesinde yapılan değişiklikle geçici kurumlar vergisi dönemlerinin dört dönemden üç döneme indirilmesi sonucu son döneme (2022 Ekim-Aralık) ilişkin evrensel posta hizmeti gelirlerinin 2023 yılının Mart ayı sonuna kadar ödenmesi,
- (14/12015 tarihli ve 6585 sayılı) Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da yapılan düzenleme ile haksız rekabet, kayıt dışılık, tüketici mağduriyetleri gibi olumsuzlukların ortadan kaldırılması amacıyla idari para cezası tutarlarının alt ve üst sınırlar belirlenerek güncellenmesi, Kanuna dayanılarak Bakanlıkça belirlenen kurallar, alınan tedbirler ve yapılan ikincil düzenlemeler için birbirinden farklı idari para cezalarının öngörülmesi uygulamada belirsizliğe sebep olduğundan, bu belirsizliğin ortadan kaldırılması amacıyla, Bakanlıkça belirlenen kurallar, alınan tedbirler ve yapılan ikincil düzenlemelere aykırılıklara karşı aynı idari para cezasının uygulanması, ayrıca fiilin içeriği, müeyyidenin muhatabı gerçek veya tüzel kişilerin ekonomik büyüklükleri, aykırılık neticesinde elde edilen menfaatin ve neden olunan zararın büyüklüğü gibi unsurlar dikkate alınarak değişikliğe konu cezaların alt ve üst sınırlar belirlenerek düzenlenmesi, düzenleme ile artırılan cezaların tekrar 2023 takvim yılı için yeniden değerlendirilmesine tabi tutulmaması,
- 11/7/2019 tarihli ve 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanun'un 3'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının karar alma organı olan Yönetim Kurulu başkanının Tanıtma Genel Müdürlüğünden sorumlu Bakan Yardımcısı olarak belirlenmesi, aynı maddenin dördüncü fıkrasında ise İcra Kurulu belirleme yetkisinin Bakan Yardımcısına verilmesi, ayrıca Yönetim Kurulunun Bakanlık turizm işletmesi belgeli bileşik tesisler ve konaklama tesislerinin bulundukları bölgelerdeki sayıları dikkate alınarak Marmara, Akdeniz ve Ege Bölgelerinin temsilci sayılarının artırılması, turizm payı alınan Bakanlıktan turizm işletme belgeli yeme içme ve eğlence tesisleri ile deniz turizmi tesislerinin temsilini sağlamak üzere ülke çapında seçimle üç yıl süreyle belirlenecek bir üye ile temsil edilmesi,
- Turizm payı alınan işletmelerin turizm payı oranlarının azaltılması, Bakanlık turizm işletme belgeli deniz turizmi araçlarından turizm payı alınmasına ilişkin düzenlemenin yürürlükten kaldırılması, turizm alanında etkinlikleri ve elde edilen gelirleri bakımından turizm payı alınan mükellefler ile bu mükelleflerden alınan pay oranlarının yeniden düzenlenmesi,
- Eşya piyngosu ve çekiliş düzenlemek isteyen başvuru sahiplerince İdarece alınmakta olan izin bedellerine yönelik muhtelif itirazların yapılması, Milli Piyango İdaresi Yönetim Kurulunun izin bedelleri ile ilgili kararlarının iptali istemiyle idari yargıda İdare aleyhine hukuki süreç başlatılması gibi nedenlerle İdarece alınan izin bedelleri ile ilgili hükümlerin güçlendirilmesine ilişkin düzenleme yapılması,
- İlgili şans oyunları ve piyngoların yasadışı veya izinsiz olarak düzenlenmesi veyahut gerekli izin alınmakla birlikte yükümlülüklerinin tam veya süresinde yerine getirilmemesi durumunda uygulanacak yaptırımı düzenleyen 320 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 52'nci maddesinin yürürlüğünün kanunlaşma şartına bağlanmış olmasına karşın, bugüne kadar söz konusu madde kanunlaşmadığından ortaya çıkan ve çıkacak kötüye kullanımın ve yasa dışı şans oyunlarından doğacak sakıncaların bertaraf edilmesine ilişkin düzenleme yapılması,

- Anayasa Mahkemesi'nin 1/6/2022 tarihli ve E.2022/19, K.2022/74 sayılı Kararı ile "avukatlık vekalet ücreti" ibaresinin 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin dayanağını oluşturan 6/4/2011 tarihli ve 6223 sayılı Yetki Kanunu kapsamında bulunmadığı gerekçesiyle iptal edilmesi sonucu hükmün yeniden düzenlenmesi,
- Düzenlenen alan itibarıyla sadece denetim kuruluşları ve denetçiler üzerinde yetkisi olan Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun finansal tablolarının hazırlanması için gerekli standartları belirlediği işletmelere yönelik de gözetim ve denetim yetkisinin sağlanması, bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşlarına uygulanabilecek yaptırımların ilgili bentte sayılan bütün yaptırımlar şeklinde genişletilmesi, Kurumun görev ve yetkileri arasına bağımsız denetim kapsamındaki işletmelerden bilgi sistemleri denetimine tabi olacakların belirlenmesi ve bilgi sistemleri denetçilerinin ve kuruluşlarının yetkilendirilmesi, resmî sicile kaydedilmesi, çalışmalarının mevzuata uygunluğunun inceleme ve denetiminin yapılması, inceleme ve denetimler sonucunda gerekmesi durumunda bunlara yaptırımlar uygulanmasının dâhil edilmesi, Kurumun düzenlemekle sorumlu olduğu alanlara ilişkin kurs ve eğitim programlarının düzenlenmesi, sınav ve tescil işlemlerinin yürütülmesi amacıyla bu alanlarda faaliyette bulunacak özel hukuk hükümlerine tabi bir merkez kurulması, Kurumun 9 olan daire başkanlığı sayısının 11'e çıkarılması ve Kuruma toplam 58 yeni kadro ihdas edilmesi, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun denetim yapacağı kuruluşların belirlenmesinde dikkate alınacak sürenin hesaplanmasında uygulamada karşılaşılan karışıklıkların giderilmesi, denetim kuruluşları, bağımsız denetçiler ve bilgi sistemi yapanlar ayrı ayrı ifade edilerek her birine eylemleri dolayısı ile yaptırım uygulanabileceği, yaptırım uygulananlara bu yaptırımlarla veya bunlardan ayrı olarak ilave eğitim alma zorunluluğu getirilmesinin mümkün kılınması, 660 sayılı KHK' da yapılması öngörülen değişikliklere uygun olarak mevcut ikincil düzenlemelerde değişiklik yapılabilmesi ve/veya yeni ikincil düzenlemeler çıkarılabilmesi olanağının sağlanması,
- 18/6/2009 tarihli ve 5910 sayılı Türkiye İhracatçılar Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un ek 1'inci maddesinde; ihracatçı birliklerinin yedek akçelerine aktarılan tutarın Ticaret Bakanlığınca belirlenecek miktarının İhracatı Geliştirme Anonim Şirketine sermaye olarak eklenmesi hususu düzenlenmiş olup, Bakanlığın bu yetkisinin kapsamının belirlenmesi amacıyla ihracatçı birliklerinin yedek akçelerine aktarılan tutarın yüzde 50'si ile yüzde 90'ı arasında Bakanlıkça belirlenen miktarın İhracatı Geliştirme Anonim Şirketine aktarılması,
- İşverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğal gaz ve ısınma giderlerine karşılık olmak üzere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2023 yılı Haziran ayı sonuna kadar, mevcut ücretlerine/prime esas kazançlarına ilave olarak yapılan aylık 1.000 TL'yi aşmayan ödemelerin prime esas kazançta dahil edilmemesi ve gelir vergisinden istisna edilmesi,
- 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu veya Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun kapsamında icra takibi başlatılmış olan ve her bir takip dosyası itibarıyla asıl alacak ve ferileri dâhil 2.000 Türk lirası ve altındaki alacakların Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre değersiz alacak kabul edilerek kayıtlardan çıkarılması ve bu alacakların daha önce hesaplanarak beyan edilen katma değer vergisi ve özel iletişim vergisi, 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ve 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu hükümlerine istinaden söz konusu vergilerden indirim konusu yapılabilmesi,
- Bankacılık Kanunu kapsamında faaliyet gösteren varlık yönetim şirketlerince, banka ve diğer mali kurum ve kuruluşlardan 15/8/2022 tarihi itibarıyla devir ve temlik alınan ve Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla anapara takip bakiyesi 2.500 Türk lirası ve altında bulunan bireysel nitelikli her türlü kredi sözleşmesinden kaynaklı alacakların anapara borç tutarının yüzde ellisinin Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden aktarılacak tutarla ödenmesi yoluyla tasfiyesi,
- COVID-19'a yönelik alınan tedbirlere uyulmaması nedeniyle uygulanan para cezalarının tahsilinden vazgeçilmesi

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	VERGİ USUL KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7421	Kabul Tarihi: 16.11.2022	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32025 / 26.11.2022
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 17. Birleşim 08.11.2022 19. Birleşim 10.11.2022 20. Birleşim 15.11.2022 21. Birleşim 16.11.2022		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 364 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 24.10.2022
Madde Sayısı: 25 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 14 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 213, 2942, 3194, 4059, 4688, 4734, 5216, 5302, 5393, 5510, 5520, 5543, 6446 ve 7086 Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 4		
Kanun'la; 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na göre araç ticareti yapan mükelleflere faaliyetlerini yerine getirirken oluşacak vergisel kayıpları karşılamak amacıyla teminat yükümlülüğü getirilmesi, - Teminat verme zorunluluğu getirilen motorlu araç ticareti ile iştigal eden mükelleflerin istenen teminatı vermemesi durumunda bu mükellefler için özel usulsüzlük cezası kesilmesi, - Uygulama imar planlarında umumi hizmetlere ve resmî kurumlara ayrılmak suretiyle mülkiyet hakkının özüne dokunacak şekilde tasarrufu hukuken kısıtlanan taşınmazlar hakkında, beş yıllık süre içinde gerekli işlemlerin yapılmaması hâlinde taşınmazların malikleri tarafından mülkiyet hakkından kaynaklı bedele ilişkin açılacak davaların adli yargıda görülmesi, - Kesinleşmiş mahkeme kararlarına istinaden idareler adına tescil edilen taşınmazların kamulaştırılması için kamulaştırma bedellerinin eski malikleri adına kamu bankalarına yatırılması ve hak sahiplerine ödenmesi hâlinde, tebliği dâhil eksik veya hatalı kamulaştırma işlemlerinin, kamulaştırma bedelinin ödendiği tarih itibarıyla kesinleşmiş kabul edilmesi, bu düzenlemenin Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kanun yolu incelemesinde olanlar dâhil görülmekte olan davalar ile yargılamanın iadesi davaları hakkında da uygulanması, - Kamulaştırma Kanunu uyarınca mahkemelerce hükmedilen bedel, tazminat, vekâlet ücreti ve yargılama giderlerinin, davacının veya vekilinin davalı idareye yazılı şekilde bildireceği banka hesap numarasına, bildirim tarihinden itibaren, otuz gün içinde yatırılması, - Kamulaştırma Kanunu uyarınca yapılacak icra takiplerinde idare, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 36'ncı maddesi uyarınca icranın geri bırakılmasını talep ederse idarenin teminat gösterme zorunluluğunun bulunmaması, - Kamulaştırma işlemleri tamamlanmamış veya kamulaştırması hiç yapılmamış olmasına rağmen 4/11/1983 tarihinden 28/7/2021 tarihine kadar fiilen kamu hizmetine ayrılan veya kamu yararına ilişkin bir ihtiyaca tahsis edilerek üzerinde tesis yapılan taşınmazlara veya kaynaklara kısmen veya tamamen veya irtifak hakkı tesis etmek suretiyle malikin rızası olmaksızın fiilî olarak el konulması veya hukuki el atılması sebebiyle açılan davalarda hükmedilen bedel ve tazminat ödemelerinde kullanılmak üzere, ihtiyaç olması hâlinde davalı idarelerin bütçelerinde pay ayrılması, - Cemevlerine imar planlarının tanziminde yer ayrılması ve cemevi yapılabilmesi için mülki idare amirinden izin alınması		

- Fiyat İstikrarı Komitesinin kuruluş ve görevlerine ilişkin yasal çerçevenin oluşturulmasını teminen 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Finansal İstikrar ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'a madde eklenmesi,
- İl özel idareleri, belediyeler, büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşlar ile bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinin; mevzuat hükümlerine aykırı olarak ödedikleri sosyal denge tazminatlarından konusu suç teşkil etmeyenlerle ilgili olarak bu ödemeleri yaptığı tespit edilen yetkili veya görevli sorumlular hakkında idari veya mali yargılama ve takibat yapılmaması, başlanmış olanların ise işlemiden kaldırılması,
- Görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavına tabi kadrolarla ilgili düzenleme yapmak için Kamu İhale Kurumuna yetki verilmesi,
- İtirazen şikâyet başvurusu sonucunda başvuru sahibinin iddialarının tamamında haklı bulunması hâlinde başvuru bedelinin başvuru sahibine Kamu İhale Kurumu tarafından iade edilmesi,
- Yargı kararlarına istinaden Kamu İhale Kurumunun katlanmak zorunda kaldığı ek giderleri ortadan kaldırmak amacıyla, sözleşme bedelinin on binde beşi oranında yükleniciden tahsil edilen tutarın iade edilmemesi,
- Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden gerçekleştirilebilecek işlemlerin kapsamının genişletilmesi,
- Kamu İhale Kurulu kararları sonucunda başvuru sahibinin tüm iddiaları bakımından haklı bulunması durumunda da eşit muamele ilkesi gözetilerek başvuru bedelinin iade edilebilmesi,
- Büyükşehir Belediyeleri ve Büyükşehir İlçe Belediyeleri, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin görev, yetki ve sorumlulukları arasına cemevlerinin bina ve tesislerinin yapımı, bakımı ve onarımına ilişkin görev ve yetkilerin dahil edilmesi,
- Belediye ve bağlı idarelerinin, belediye meclisi tarafından alınacak karar doğrultusunda cemevlerine indirimli bedelle ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verebilmesi,
- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 59'uncu ve 66'ncı maddelerinde düzenlenen 13/5/2014 tarihi ile 28/10/2014 (dâhil) tarihleri arasında maden ocaklarının yer altı işlerinde meydana gelen ve 10/6/2003 (dâhil) tarihi ile 13/5/2014 tarihi arasında kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde meydana gelen iş kazalarına ilişkin getirilen sınırlı düzenlemeler yerine tarih aralığı kaldırılarak kapsamın genişletilmesi,
- İstanbul Finans Merkezi bölgesinde faaliyette bulunanların yurtdışındaki mal alım-satımlarından elde ettikleri kazançların %50'sinin kurumlar vergisi matrahından düşülmesi,
- Antalya-Kaş Kasaba Projesi Kıbrıs Barajının yapımı nedeniyle eski yerleşim yeri sular altında kalan Kemer Mahallesi'nde yaşayan ailelerin daha önce yapılan iskân duyurusuna müracaat etmemeleri sebebiyle oluşan mağduriyetin yeniden Devlet eliyle iskân çalışmaları yapılarak giderilmesi,
- Cemevlerinin aydınlatma giderlerinin Kültür ve Turizm Bakanlığının bütçesine konulacak ödenekten karşılanması,
- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyım olarak atandığı şirketlerde soruşturmanın başladığı tarihten olağanüstü hâlin son bulduğu 19/7/2018 tarihine kadar ortaklık pay ve haklarına ilişkin olarak şirket ortakları tarafından yapılmış olan devir ve temlik işlemlerinin Fon Kurulu tarafından muvazaalı kabul edilmesi halinde geçersiz sayılması,

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	POLİS YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7422	Kabul Tarihi: 23.11.2022	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32029 / 30.11.2022
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 21. Birleşim 16.11.2022 23. Birleşim 22.11.2022 24. Birleşim 23.11.2022		Esas Komisyon: İçişleri Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 366 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 26.10.2022
Madde Sayısı: 16 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 8 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 442, 3201, 6136, 2692, 2803, 4652, 5902 ve 6458 Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 2		
Kanun'la; - Güvenlik korucularına verilecek disiplin cezalarının çeşitleri, ceza uygulanacak fiil ve hâller ile cezaların belirlenmesinde dikkate alınacak ağırlaştırıcı ve hafifletici nedenlerin belirlenmesi, - Güvenlik korucularına ilişkin 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanunu'nda hüküm bulunmayan hâllerde 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerinin uygulanması, - Emniyet Genel Müdürlüğü eğitim ve öğretim kurumlarına girişte aranan sağlık şartlarını taşımadıkları gerekçesiyle eğitim ve öğretim kurumlarından ilişiği kesilip yargı kararıyla eğitimine dönerek mezun olan ve polis memuru veya polis amiri rütbesiyle Emniyet Hizmetleri Sınıfına atanan; ancak yine sağlık sebeplerine dayanan yargı kararı gereğince Devlet memurluğundan ilişiği kesilenlerin altı aylık süre içerisinde Emniyet Genel Müdürlüğüne başvurmaları hâlinde Genel İdare Hizmetleri Sınıfında durumlarına uygun unvana atanabilmesi, - Şehitlerin ana, baba, eş ve çocuklarına intikal eden veya intikal eden yoksa edinecekleri silah ruhsatlarında süre kaydı aranmaması, - Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı personeli tarafından görevin icrasında ve görev dışı zamanlarda uyulması gereken kurallar ve diğer hususların İçişleri Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelik ile belirlenmesi, - Jandarma Asayiş Vakfının, 22/1/2004 tarihli ve 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun'da yer alan kısıtlamalardan muaf tutulması, - Polis Akademisinde yeniden lisans eğitimi verilmesi, - Polis meslek yüksek okullarında eğitime devam eden öğrencilerin fakülteye dikey geçişine imkân tanınması, - Polis Akademisinde yabancı dil hazırlık sınıfı eğitimi getirilmesi, - Polis Akademisi Başkanlığı bünyesinde İç Güvenlik Fakültesi kurulması, 27/3/2015 tarihli ve 6638 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla kurulmuş olan Polis Amirleri Eğitim Merkezinde, lisans mezunu polis memurları ile örgün eğitim veren üniversitelerin Emniyet Genel Müdürlüğüne belirlenecek en az dört yıl süreli fakülte mezunlarından yapılacak sınavda başarılı olanlara ilk derece amirlik eğitimi verilmesi, - Afet ve Acil Durum Yönetimi Denetçisi kadroları ile Göç İdaresi Başkanlığındaki denetçi kadrolarına diğer kurumlardan naklen atama yapılabilmesi hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOL PİYASASININ DÜZENLENMESİNE DAİR KANUN İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7423	Kabul Tarihi: 30.11.2022	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32039 / 10.12.2022
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 25. Birleşim 24.11.2022 26. Birleşim 29.11.2022 27. Birleşim 30.11.2022		Esas Komisyon: Adalet Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 365 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 25.10.2022
Madde Sayısı: 11 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 5 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 213, 4733, 4760, 5607 ve 5809 Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 1		
Kanun'la; 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ile düzenlenen piyasalarda Ürün İzleme Sistemine usulsüz müdahalenin suç kapsamına alınması, - Ürün İzleme Sistemine usulsüz müdahaleye dair suçun işlendiğinin inceleme sırasında tespiti hâlinde, incelemenin bitmesi beklenmeksizin veya incelemeye başlanmaksızın Vergi Müfettiş ve Müfettiş yardımcıları tarafından bu tespitlere ilişkin rapor düzenlenmesi, rapor değerlendirme komisyonunun mütalaasıyla birlikte durumun Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilmesi ve kamu davasının açılması bakımından incelemenin tamamlanması şartının aranmaması, - Sigara üretimi için üreticilerden istenen yıllık tek vardiyada iki milyar adet üretim miktarını sağlayacak tesis kurma şartının makaron, yaprak sigara kâğıdı ve sigara filtresi üretim izni için de istenmesi ve sigarada aynı markadan olmak şartıyla serbestçe ithalat yapabilmek için aranan yurt içi üretim şartının makaron, yaprak sigara kâğıdı ve sigara filtresi ithalatında da aranması, - Ürün İzleme Sistemi kurmaksızın makine ve ekipman çalışma testleri, ürün denemeleri veya deneme üretimi yapanlar ile makine çalışma testleri, ürün denemeleri veya deneme üretimi kapsamında üretilen sigara ve makaronları süresi içerisinde imha etmeyenlere idari para cezası öngörülmesi, 4733 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin beşinci fıkrasına bu Kanun ile eklenen (r) ve (s) bentlerinde yer alan fiillerin ilk fiilin işlenmesinden sonraki beş yıl içinde üçüncü defa işlenmesi hâlinde belgelerin iptaline karar verilmesi, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 359'uncu maddesinin (d) fıkrası kapsamında işlenen fiillerden kesinleşmiş mahkûmiyet kararları da kapsama alınarak, hangi fiillerden dolayı kesinleşmiş mahkûmiyet kararı olanlara, 4733 sayılı Kanun kapsamında yürütülen faaliyetlere ilişkin hiçbir belge verilmeyeceği ve verilmiş olanların Tarım ve Orman Bakanlığınca iptal edileceğine ilişkin yetki sınırlarının belirlenmesi, 213 sayılı Kanun'un 359'uncu maddesinin (d) fıkrası ile 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun 3'üncü maddesinin onuncu, onaltıncı, onyedinci, onsekizinci, yirminci ve yirmibirinci fıkralarına aykırı fiilleri işlediği tespit edilenlere 4733 sayılı Kanun kapsamında yürütülen faaliyetlere ilişkin verilen belgelerin, kovuşturmayla yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar askıya alınması ve bu süre içinde söz konusu tesis veya iş yeri için başka bir gerçek veya tüzel kişiye belge verilmemesi,		

- Tarım ve Orman Bakanlığına, 4733 sayılı Kanun kapsamında üretim ve ithalat faaliyetleri ile Tütün Ticareti Yetki Belgesi kapsamındaki faaliyetlere ilişkin izin, uygunluk ve yetki belgesi bulunanlar ile izin, uygunluk ve yetki belgesi başvurusu, tadili veya süre uzatımına ilişkin talepleri olanlardan teminat alma ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda yetki verilmesi, hâlihazırda izin, uygunluk ve yetki belgesine tabi faaliyetlerde bulunanların istenilen teminatı ödememesi durumunda faaliyete ilişkin belgelerinin teminat verilinceye kadar askıya alınması,
- Tütün, tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, sigara filtresi, alkol ve alkollü içkilerin üretim ve ithalat faaliyetleri ile Tütün Ticareti Yetki Belgesi kapsamındaki faaliyetlere ilişkin gerekli izinlerin verilmesi için 4733 sayılı Kanun kapsamında verilen ve süresinde ödenmemiş bulunan idari para cezası borcu, Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş prim ve idari para cezası borcu ile vergi dairelerine 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcun bulunmaması koşulu getirilmesi,
- Kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiketi veya işareti olmayan özel tüketim vergisine tabi makaron tespitlerinde, söz konusu ürünleri belirli sayıda bulunduran, üreten veya ithal edenlerin de cezalı tarhiyattan müteselsilen sorumlu tutulması,
- Yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlar için öngörülen hapis cezasında değişikliğe gidilmesi,
- Yedi yıl olan elektronik haberleşme şebekelerinden hizmet almayan cihazların elektronik kimlik bilgilerinin pasife alınma süresinin bir yıla düşürülmesi

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	2023 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7427	Kabul Tarihi: 16.12.2022	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32060 (1. Mük.) / 31.12.2022
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 29. Birleşim 05.12.2022 30. Birleşim 06.12.2022 31. Birleşim 07.12.2022 32. Birleşim 08.12.2022 33. Birleşim 09.12.2022 34. Birleşim 10.12.2022 35. Birleşim 11.12.2022 36. Birleşim 12.12.2022 37. Birleşim 13.12.2022 38. Birleşim 14.12.2022 39. Birleşim 15.12.2022 40. Birleşim 16.12.2022		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 362 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 21.10.2022, 26.10.2022, 27.10.2022, 31.10.2022, 01.11.2022, 02.11.2022, 03.11.2022, 07.11.2022, 08.11.2022, 09.11.2022, 10.11.2022, 11.11.2022, 15.11.2022, 16.11.2022, 17.11.2022, 18.11.2022, 21.11.2022, 22.11.2022, 23.11.2022, 24.11.2022, 25.11.2022
Madde Sayısı: 16 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: - Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: - Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: -		
Kanun'la; 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli; (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 4.423.341.574.000 Türk lirası, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 365.390.724.000 Türk lirası, (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 19.535.347.000 Türk lirası ödenek verilmesi, 5018 sayılı Kanun'a ekli; (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirlerinin 3.762.439.808.000 Türk lirası, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirlerinin 37.133.891.000 Türk lirası öz gelir, 329.737.621.000 Türk lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 366.871.512.000 Türk lirası, (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirlerinin 19.102.343.000 Türk lirası öz gelir, 433.004.000 Türk lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 19.535.347.000 Türk lirası olarak tahmin edilmesi hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	2021 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7428	Kabul Tarihi: 16.12.2022	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32060 (2. Mük.) / 31.12.2022
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 29. Birleşim 05.12.2022 30. Birleşim 06.12.2022 31. Birleşim 07.12.2022 32. Birleşim 08.12.2022 33. Birleşim 09.12.2022 34. Birleşim 10.12.2022 35. Birleşim 11.12.2022 36. Birleşim 12.12.2022 37. Birleşim 13.12.2022 38. Birleşim 14.12.2022 39. Birleşim 15.12.2022 40. Birleşim 16.12.2022		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 363 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 21.10.2022, 26.10.2022, 27.10.2022, 31.10.2022, 01.11.2022, 02.11.2022, 03.11.2022, 07.11.2022, 08.11.2022, 09.11.2022, 10.11.2022, 11.11.2022, 15.11.2022, 16.11.2022, 17.11.2022, 18.11.2022, 21.11.2022, 22.11.2022, 23.11.2022, 24.11.2022, 25.11.2022
Madde Sayısı: 7 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: - Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: - Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: -		
Kanun'la; 41 genel bütçeli idare, 172 özel bütçeli idare ve 11 düzenleyici ve denetleyici kurum olmak üzere toplam 224 kamu idaresinin kesin hesaplarının kabul edilmesi suretiyle 19/12/2020 tarihli ve 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun uygulama sonuçları hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	ELEKTRİK PİYASASI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA VE 375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7429	Kabul Tarihi: 22.12.2022	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32057 / 28.12.2022
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 41. Birleşim 20.12.2022 42. Birleşim 21.12.2022 43. Birleşim 22.12.2022		Esas Komisyon: Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 381 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 14.12.2022, 16.12.2022
Madde Sayısı: 15 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: (7+1) 8 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 4046, 4646, 4749, 4857, 5510, 6446, 7075, 375 (KHK) Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 2		
Kanun'la; 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'a eklenen geçici madde ile ülkemizin lojistik ve turizm sektörüne paralel olarak rekabet gücünü koruması açısından hayati ve stratejik öneme haiz olan 4046 sayılı Kanun hükümleri uyarınca işletme hakkı verilmesi suretiyle özelleştirilen bazı limanlarda hem limanların işletilmesinin aralıksız devamının sağlanması hem ihtiyaç duyulan/duyulacak yatırımların zamanında yapılması hem de limanların Türkiye ekonomisine ve dış ticaretine katkısının herhangi bir zaman kaybı yaşamadan devamının sağlanması amaçlanarak sözleşme sürelerinin kırk dokuz yıla kadar uzatılmasına ilişkin düzenleme yapılması, 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'na geçici madde eklenmek suretiyle COVID-19 salgınından kaynaklı kısıtlamaların esnetilmesi sonrasında yaşanan talep artışı, Ukrayna-Rusya Savaşı nedeniyle küresel piyasalarda yaşanan dalgalanmalar ve iklimsel nedenlere dayanan doğal gaz fiyatlarında olağandışı ve öngörülemeyen artışlar ile birlikte oluşan maliyet sonrası BOTAS'ın ödenmemiş olan her türlü vergi, fon ve paylar ile idari para cezaları, bunlara bağlı gecikme zammı ve gecikme faizlerinden oluşan borçları Hazine'den görevlendirme bedeli alacaklarına karşılık mahsup edilerek terkin edilerek bahse konu Şirket'in nakit yönetiminin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesinin temin edilmesi, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nda değişikliğe gidilerek petrol sektöründeki araştırma, arama ve sondaj faaliyetlerinin niteliği gereği tam güne yakın devam ettiği, faaliyetlerin çoğunlukla illerin yerleşim yerlerine uzak mücavir alanlarında veya güvenlik riski bulunan dağlık ve kırsal bölgelerinde bulunması ve geçici süreyle kurulan kamp alanlarında icra edilerek iş güvenliği bakımından faaliyetin bitimine kadar kesintisiz sürdürülmesi gerekliliği sebepleriyle bahse konu faaliyetlerin devamlılığını sağlayacak çalışma düzeninin temin edilebilmesi maksadıyla gece çalışmasına ilişkin düzenleme yapılması, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na geçici madde eklenmesi suretiyle kamu üniversitesi sağlık hizmeti sunucularında sağlık hizmetlerinin sürdürülebilirliği ile geri ödeme birimi olan SGK'nın sağlık hizmeti sunucularının cari dönemde finansal ihtiyaçlarını sağlayan Kurum olmaktan çıkartılması, 5510 sayılı Kanun'a eklenen geçici madde ile prim ödeme yükümlüsü olanların yürürlüğe konulan yapılandırma kanunlarından yararlanamayan ya da yararlanmalarına rağmen genel sağlık sigortası prim borçlarını ödeyemeyen genel sağlık sigortalılarının, kamuya olan borç yüklerinin hafifletilmesi ve sağlık hizmetlerine erişimlerinin kolaylaştırılması,		

- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nda yapılan değişikliklerle serbest erişim platformunda ticari faaliyet konusu olmayan şarj istasyonlarına yer verilmesine ayrıca gerek bulunmaması ve ticari faaliyet yürütülen halka açık şarj istasyonlarının serbest erişim platformunda görüntülenmesinin şarj hizmeti piyasası açısından yeterli görülmesi nedenleriyle mevzuatta değişiklik yapılması ve Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı'nda yer verilen hedefler ile uyumlu olarak Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında lisans almak koşuluyla yürütülebilecek elektrik piyasası faaliyetlerine "Toplayıcılık faaliyeti"nin dahil edilmesi ve yapılan düzenlemeye paralel olarak madde ihdas edilerek toplayıcılık faaliyetine ilişkin hükümler getirilmesi,
- 1/12/2018 tarihli ve 7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'da yapılan değişiklikle Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu'nun görev süresinin sona ermesinden sonra Komisyonun kararlarına ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesi konusunda görevli kurum ve kuruluşlar ile uygulamaya dair usul ve esasların belirlenmesine yönelik düzenleme yapılması,
- Uluslararası, anayasal ve yasal düzenlemeler çerçevesinde temel hak ve özgürlükler kapsamında güvence altına alınmış örgütlenme ve toplu pazarlık hakkının temin edilmesini sağlamak ve kamu çalışanlarının işveren karşısında dengeli bir toplu pazarlık süreci yürütebilmelerini temin edebilmek için daha güçlü bir kamu görevlileri sendikacılığı oluşmasına katkı sunmak amacıyla 7/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 4'üncü maddesinde değişiklik yapılması, bu kapsamda; sendikal alının güçlendirilmesi ve sendika üyeliğinin desteklenmesi amacıyla kurulu olduğu hizmet kolunda çalışan kamu görevlilerinin yüzde ikisinden daha az üye kaydetmiş kamu görevlileri sendikalarına üye olan kamu çalışanlarına ocak, nisan, temmuz ve ekim aylarında aylık veya ücretleri ile birlikte 750 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımıyla bulunacak tutar kadar toplu sözleşme desteği, kurulu olduğu hizmet kolunda çalışan kamu görevlilerinin yüzde ikisinden daha fazlasını üye kaydetmiş kamu görevlileri sendikalarına üye olan, aylık veya ücretinden üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerine ise toplu pazarlık hakkının daha dengeli yürütülebilmesi ve güçlü sendikacılığın temin edilmesi amacıyla ocak, nisan, temmuz ve ekim aylarında aylık veya ücretleri ile birlikte toplu sözleşme ile belirlenecek tutarda toplu sözleşme ikramiyesi ödenmesi,
- Kamu görevlilerine ödenecek toplu sözleşme ikramiyesi tutarı toplu pazarlık masasında taraflarca belirleneceği için uygulamada tereddüt yaşanmaması amacıyla Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmede öngörülen 2119 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarda toplu sözleşme ikramiyesi verilmesinin sağlanması için geçici düzenleme yapılması,
- Vatandaşların TEDAŞ'a olan geçmiş dönem elektrik tüketiminden kaynaklanan borçlarına ilişkin yapılandırma imkânı sağlanarak tarımsal, ticari ve sınai faaliyetlerin canlandırılması ve bu alacaklara ilişkin taksitlendirme imkânı ile yıllara sari olmak üzere ödenmeyen elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakların tahsilinin sağlanması, TEDAŞ'ın bazı alacaklarını bazı kurum ve kuruluşlardan elde edilen tevsik edici belgeler ile tahsil kabiliyetini kaybettiği anlaşıldığından Kurum kaynaklarının gereksiz yere kullanılmaması için zarar kaydı yapılmasına ilişkin yasal düzenleme yapılması

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	ANTALYA DİPLOMASİ FORUMU VAKFI KANUNU	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7430	Kabul Tarihi: 04.01.2023	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32069 / 10.01.2023
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 28. Birleşim 01.12.2022 44. Birleşim 03.01.2023 45. Birleşim 04.01.2023		Esas Komisyon: Dışişleri Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 369 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 17.11.2022
Madde Sayısı: 11 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 1 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 5510 Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: -		
Kanun'la; • Uluslararası gündemi belirleme niteliğini haiz bölgesel ve küresel meselelerin, dünya çapında tanınırlığı olan siyasetçilerin, resmî yetkililerin, kanaat önderlerinin, düşünürlerin ve uzmanların katkılarıyla ele alınacağı, sonuçlarına uluslararası toplumun bir referans kaynağı olarak başvurabileceği Antalya Diploması Forumu'nu düzenleyecek ve merkezi Antalya'da olan Antalya Diploması Forumu Vakfının kurulması, • Antalya Diploması Forumu Vakfının faaliyetlerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi, • Vakfın; Mütevelli Heyet, Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu şeklinde olmak üzere organlarının belirlenmesi ve bu organların oluşumu ile toplanma usulünün düzenlenmesi, • Vakıf organlarında görevlendirilen veya Vakfın faaliyetlerine katılan kamu personeli ile kamu kurum ve kuruluşları dışından görevlendirilenlere ödenecek mali hakların belirlenmesine yönelik düzenleme yapılması, • Vakfın amaç ve faaliyetleri doğrultusunda yıllık bütçe yapabilmesi, Vakfın gelirlerinin belirlenmesi, Vakfa sağlanan muafiyetler ile Vakfa yapılacak bağış ve yardımların beyannamede gösterilmek suretiyle beyana tabi gelir ve kurumlar vergisi matrahından indirim konusu yapılabilmesi, • Vakıf organlarında görevli kişilerden herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanların bu aylıklarının kesilmemesi hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	SOSYAL SİĞORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİĞORTASI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA VE 375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7431	Kabul Tarihi: 12.01.2023	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32072 / 13.01.2023
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 48. Birleşim 11.01.2023		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 392 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 09.01.2023
Madde Sayısı: 9 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: (3+1) 4 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 3065, 5510, 5520, 375 (KHK) Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: -		
Kanun'la; • 2022 ve 2023 yıllarını kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme Hükümleri gereğince 1/1/2023-30/6/2023 tarihleri arasındaki dönem için kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde enflasyon farkı dahil artış oranının yüzde 30 olarak uygulanması, • Emeklilere ve hak sahiplerine ödenen malullük, yaşlılık ve ölüm aylıkları için asgari ödeme tutarı olan 3 bin 500 Türk lirasının 5 bin 500 Türk lirasına çıkarılması, • İşverenlerin istihdamı korumaları ve artırmalarını sağlamak için verilen asgari ücret desteğinin 2023 yılı Haziran ayına kadar uzatılması ve verilen destek tutarının aylık 100 Türk lirasından 400 Türk lirasına çıkarılması, • Koronavirüs salgını sebebiyle yapılan kısa çalışma ödemelerinde hatalı işlemlerden dolayı hizmetleri Sosyal Güvenlik Kurumuna eksik bildirilen sigortalıların hizmetlerinin fiili duruma getirilmesi, • 2021 yılında UEFA Şampiyonlar Ligi Finali için sağlanması öngörülen vergi istisna ve muafiyetine ilişkin düzenlemelerin 2023 yılı için geçerli olması hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	ULUDAĞ ALANI HAKKINDA KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7432	Kabul Tarihi: 18.01.2023	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32085 / 26.01.2023
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 50. Birleşim 17.01.2023 51. Birleşim 18.01.2023		Esas Komisyon: Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 380 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 09.12.2022, 10.12.2022
Madde Sayısı: 14 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 1 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 5018 Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 1		
Kanun'la; • Uludağ Alan planlarının niteliği, yapım ve yürürlüğe girme süreci ile geçiş dönemi koruma esaslarının ve kullanma şartlarının yürürlük kazanma süreci, • Karar merci olarak Uludağ Alan Komisyonunun kurulması, • Komisyonun görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarının belirlenmesi, • Alan Başkanlığına ve Komisyona yardımcı olmak üzere, çeşitli kurum ve kuruluşlar ile meslek odaları temsilcilerinden oluşan Danışma Kurulunun kurulması, • Alan Başkanlığının bu Kanundan doğan görevlerini yerine getirirken bazı kanunlardan muaf olması ve bazı indirimlerden yararlanması, • Uludağ Alanının ve Alandaki orman dokusunun korunmasına yönelik hükümlere aykırılık halinde uygulanacak ceza hükümleri ile Başkanlıkça alınacak tedbirlere aykırı davranılması durumunda uygulanacak olan idari para cezaları, • Uludağ Alanında süregelen yetki karmaşasının giderilmesi, Alandaki iş ve işlemlerin Başkanlık eliyle hızlıca yürütülmesini sağlamak için gerçekleştirilecek yetki devirleri, • İlgili bakanlıkların görüşü alınarak Kültür ve Turizm Bakanlığının teklifi üzerine alanın sınırlarının değiştirilebilmesi konusunda Cumhurbaşkanına yetki verilmesi, Alan Başkanlığının teşkilatlanması tamamlanıncaya kadar Alanda gerçekleştirilen iş ve işlemlerin aksamaması amacıyla yapılacak iş ve işlemler hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	DEVLET MEMURLARI KANUNU VE BAZI KANUNLAR İLE 663 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7433	Kabul Tarihi: 19.01.2023	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32085 / 26.01.2023
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 52. Birleşim 19.01.2023		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 394 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 16.01.2023
Madde Sayısı: 9 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: (3+1) 4 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 633, 657, 5393 ve 663 (KHK) Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 1		
Kanun'la; • Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde açıktan vekil imam-hatip ve vekil müezzin-kayyım olarak görev yapmakta olan personelin; Kanunun birinci maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren müracaat etmeleri, geçerliliği devam eden Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS)'ndan Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından belirlenecek yeterli puanı almış olmaları, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yapılacak sözlü ve/veya uygulamalı sınavda başarılı olmaları kaydıyla imam-hatip ve müezzin-kayyım kadrolarına atanması, • Proje bazlı ve özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç duyulan işler, bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmetler, yabancı uyruklu personel istihdam edilmesini gerektiren hizmetlerde çalıştırılanlar ile özelleştirme uygulamaları sebebiyle iş akitleri sona erenlerin kamuda istihdamı gibi bazı özel durumlar hariç tutulmak üzere; ➤ Kamu idarelerinde sözleşmeli personel olarak istihdam edilenlerden aynı kurumda 3 yıllık çalışma süresini tamamlayanların, söz konusu süreyi tamamlamalarından itibaren 30 gün içinde talepte bulunmaları hâlinde aynı unvanlı memur kadrolarına atanabilmesi, ➤ Yurt dışı teşkilatlarında sözleşmeli personel çalıştırılabilmesi, ➤ Bulundukları pozisyon unvanı ile aynı unvanlı memur kadrosu bulunmayanların atanacağı kadroların Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmesi, ➤ Söz konusu şartları sağlayıp kadroya geçen personelin can güvenliği ve sağlık sebepleri hariç olmak üzere 3 yıl süreyle başka bir yere atanamaması ve aynı yerde en az 1 yıl daha görev yapması, ➤ Memur kadrolarına atananların, sözleşmeli personel pozisyonlarında geçirdikleri hizmet sürelerinin öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak, aylık, derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilmesi, ➤ Memur kadrolarına atananlara iş sonu tazminatı ödenmemesi, ancak önceden iş sonu tazminatı ödenmiş süreleri hariç olmak üzere iş sonu tazminatına esas olan toplam hizmet sürelerinin ödenecek emekli ikramiyesine esas toplam hizmet süresinin hesabında dikkate alınması, ➤ Sözleşmeli personelin atanacağı memur kadrolarının başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin yapıldığı tarih itibarıyla ihdas edilerek ilgili kurumların kadro cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş sayılması, ➤ Sözleşmeli personelin görevden uzaklaştırılması ile disipline aykırı fiil ve hâllerin gerçekleşmesi durumunda bu personele verilmesi gereken disiplin cezalarında, devlet memurlarının tabi olduğu hükümlerin uygulanması,		

- Kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda bir yıldan az süreli, ayın veya haftanın bazı günleri ya da günün belirli saatleri gibi kısmi zamanlı çalışanlar ile yükseköğretim kurumlarının araştırma-geliştirme projelerinde proje süreleriyle sınırlı olarak çalışanlar hariç olmak üzere 28/11/2022 tarihi itibarıyla;
 - 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun sözleşmeli personele ilişkin hükümlerin düzenlendiği 4/B maddesi kapsamında istihdam edilenlerin,
 - Diyanet İşleri Başkanlığında aday din görevlilerinden (müezzin-kayyım, imam-hatip, Kur'an kursu öğreticisi ve vaiz) sözleşmeli personel olarak istihdam edilenlerin,
 - Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezinde, uzmanlığı gerektiren belirli görevler için ihtiyaç duyularak sözleşmeli personel olarak istihdam edilenlerin,
 - Mülga 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'un 35'inci maddesi uyarınca istihdam edilmiş olan sözleşmeli personelin,
 - 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu'nun 30'uncu maddesinin mülga birinci fıkrası uyarınca Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğünde sözleşmeli personel olarak istihdam edilen yerli-yabancı spor uzmanı ve antrenörlerin,
 - Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarında eleman temininde güçlük çekilen yerlerde sözleşmeli olarak istihdam edilen sağlık personellerinin,
 - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığında, Toplu Konut İdaresi Başkanlığında, Savunma Sanayii Başkanlığında, Türk Patent ve Marka Kurumunda, Gelir İdaresi Başkanlığında, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde, Sosyal Güvenlik Kurumunda, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığında, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığında, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığında, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığında, Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi, Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi başkanlıklarında sözleşmeli personel olarak istihdam edilenlerin,
 - Millî Eğitim Bakanlığının kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde olmak üzere boş öğretmen norm kadrosu bulunan örgün ve yaygın eğitim kurumlarında sözleşmeli olarak istihdam ettiği öğretmenlerin,

vizelenmiş veya ihdas edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışmakta olmaları, devlet memurluğuna alınacaklarda aranacak genel şartları taşımaları ve ilgili maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içinde yazılı olarak başvurmaları hâlinde aynı unvanlı memur kadrolarına atanabilmesi,

- İl özel idaresi, belediye ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerinde norm kadroya uygun olarak sözleşmeli olarak istihdam edilmiş olup sözleşmesi devam eden çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, ekonomi, bilişim ve iletişim, planlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plancısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personelin devlet memurluğuna alınacaklarda aranacak genel şartları taşımaları ve ilgili maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içinde yazılı olarak başvurmaları hâlinde aynı unvanlı memur kadrolarına atanabilmesi,
- Sağlık Bakanlığınca ihtiyaç duyulması nedeniyle Türkiye'de mesleğini icra etmeye yetkili ve 657 sayılı Kanun'un 48'inci maddesinin (A) bendinin (4), (5) ve (7) numaralı alt bentlerindeki şartları taşıyan kamu görevlisi olmayan uzman tabip, tabip ve aile sağlığı çalışanlarından sözleşmeli olarak istihdam edilenlerin Sağlık Bakanlığıyla imzalanan sözleşmeye dayalı olarak 28/11/2022 tarihi itibarıyla çalışmakta olmaları, ilgili maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmelerinin devam etmesi, devlet memurluğuna alınacaklarda aranacak genel şartları taşımaları hâlinde ve ilgili maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içinde yazılı olarak başvurmaları durumunda aynı unvanlı memur kadrolarına atanabilmesi,

- Türk Tarih Kurumu Başkanlığında kadroya geçirilecek olan arkeolog, restoratör ve müze araştırmacısı unvanlarında istihdam edilmekte olup Kültür ve Turizm Bakanlığındaki kazı alanlarında ve ören yerlerinde görevli personelin Kültür ve Turizm Bakanlığının taşra teşkilatı bünyesine alınması,
- Sulama Birliklerinde istihdam edilen sözleşmeli personelden 28/11/2022 tarihi itibarıyla çalışmakta olup devlet memurluğuna alınacaklarda aranacak genel şartları taşıyanlardan ilgili maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içinde yazılı olarak başvuruların, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü bölge müdürlüklerinde bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrolarına atanabilmesi,
- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak atamaların Kanun'un üçüncü maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 60 gün içinde tamamlanması,
- 657 sayılı Kanun'a eklenen geçici 48'inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen mevzuat hükümlerine göre çalışmakta iken 28/11/2022 tarihinde askerlik, doğum, evlat edinme, görevlendirme, ücretsiz izin gibi nedenlerle görevlerinde bulunmayanlardan ilgili mevzuatına göre yeniden hizmete alınma şartlarını kaybetmemiş olanlara da kadro düzenlemesinden yararlanma hakkı tanınması,
- 4/B kapsamındaki sözleşmeli personel ile kurumların özel mevzuat hükümleri kapsamında istihdam edilen sözleşmeli personelden memur kadrolarına atananların, sözleşmeli statüde geçen hizmetleri dahil 4 yıl süreyle bulundukları yerde görev yapmaları, ancak herhangi bir hak kaybı oluşmaması için söz konusu personelin kadroya geçmeden önce tabi oldukları mevzuata göre sahip oldukları nakil haklarının korunması, 4 yıllık sürede bu haklarını kullanabilmeleri,
- 29/11/2022 tarihi ile Kanun'un üçüncü maddesinin yürürlüğe girdiği tarih arasında hizmete alınan sözleşmeli personelden maddenin yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmesi devam edenler hakkında ilgisine göre 657 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin (B) fıkrası ile 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihteki hükümlerinin uygulanması,
- Kültür ve Turizm Bakanlığı, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ve Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü bünyesinde 28/11/2022 tarihi itibarıyla 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi kapsamında bir yıldan az süreli ve mevsimlik hizmetler kapsamında istihdam edilen solist sanatçı ve sanatçı ile sahne üstünde ve sahne gerisinde sözleşme ile çalışanların Kanun'un beşinci maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içerisinde görev yaptıkları kurumlara yazılı olarak başvuruda bulunmaları hâlinde, durumlarına uygun pozisyonlara bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 60 gün içinde kurumlarınca atanması,
- Mahallî idarelerde işe alınan sözleşmeli personelden 3 yıllık çalışma süresini tamamlayanların talep etmeleri hâlinde memur kadrolarına atanmaları, bu kapsamda memur kadrolarına atananların 1 yıl süre ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakillerinin yapılamaması,
- 657 sayılı Kanun kapsamında açıktan vekil olarak atanan ebe ve hemşirelerin devlet memurluğu için aranan şartları taşımaları ve ilgili maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içinde başvuruda bulunmaları hâlinde Bakanlık tarafından ebe ve hemşire kadrolarına atanmaları, bu kapsamda memur kadrolarına atananların 4 yıl süreyle başka kamu kurum ve kuruluşlarına nakillerinin yapılamaması

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	KAMU FİNANSMANI VE BORÇ YÖNETİMİNİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7434	Kabul Tarihi: 25.01.2023	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32087 / 28.01.2023
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 53. Birleşim 24.01.2023 54. Birleşim 25.01.2023		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 396 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 23.01.2023
Madde Sayısı: 3 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 1 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 4749 Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 1		
Kanun'la; - Vatandaşların gelirlerinin belirli kısmıyla kullanacakları konut finansman kredilerinin ödeme tutarlarına, geri ödenmesi koşuluyla ilk 3 yıl boyunca Hazine tarafından katkı verilmesi, - Program kapsamındaki faiz oranı, vade ve hane gelirine ilişkin sınırlamaların belirlenmesi konusunda Cumhurbaşkanına yetki verilmesi, programın finansmanı için Hazine tarafından uygun finansal araçlarla kaynak sağlanması ve Hazine katkısından faydalanmak isteyen vatandaşların bankalarca esnek ödeme planlarından faydalanabilmesi, ayrıca Kanun kapsamında bir takvim yılı içerisinde bankalarca sağlanacak konut finansmanının anapara tutarının 220 milyar TL'yi aşmaması hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ İLE ODALAR VE BORSALAR KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA VE 640 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7435	Kabul Tarihi: 26.01.2023	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32091 / 01.02.2023
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 54. Birleşim 25.01.2023 55. Birleşim 26.01.2023		Esas Komisyon: Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 395 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 17.01.2023
Madde Sayısı: 20 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: (7+1) 8 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 1163, 3218, 5174, 5300, 5362, 5957, 6585, 640 (KHK) Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: -		
Kanun'la; 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nda yapılan düzenleme ile Anayasa Mahkemesinin 28/9/2022 tarihli ve 2021/130 E., 2022/110 K. sayılı Kararı nedeniyle kooperatiflerin genel kurul toplantılarında görevlendirilecek temsilcilere ödenecek gündelik ücretlerle ilgili yeniden düzenleme yapılması, 1163 sayılı Kanun'da yapılan düzenleme ile kooperatif ve üst kuruluşları yönetim kurulu üyelerinin KOOPBİS'e aktarmakla yükümlü olduğu bilgileri belirgin hâle getirmek, verilerin girişinde yaşanacak sorunları asgariye indirmek ve yönetim kurulu üyelerinin cezai sorumluluklarının doğmasını önlemek amacıyla bilgi aktarımına ilişkin sürenin uzatılması, 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nda yapılan değişiklik ile serbest bölgelerde bölge içi doğal gaz şebekesinin işletici şirketlerce yapılması ve bu şirketlerin doğal gaz dağıtım ve satış faaliyetlerine yönelik düzenleme yapılması, 3218 sayılı Kanun'a eklenecek geçici madde ile bölge içi doğal gaz şebekesi yatırımı serbest bölge işletici şirketlerince yapılmış olan serbest bölgelerde işleticilerin bölge içi doğal gaz dağıtım ve satış faaliyetlerinin, bu Kanun ile 3218 sayılı Kanun'a eklenecek 9'uncu maddenin üçüncü fıkrasına uygun olarak devam edeceği; bölge içi doğal gaz şebekesi yatırımı doğal gaz dağıtım şirketlerince yapılmış olan serbest bölgelerde ise, işleticilerin bölge içi doğal gaz dağıtım ve satış yetkisinin doğal gaz dağıtım şirketlerine devredilmiş sayılacağına ilişkin düzenleme yapılması, 18/05/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nda ticaret odalarında adresin tespit edilememesi ve iki yıl süreyle aidat ödenmemesi askıya alma sebepleri arasında yer almaktadır. Bu şekilde askıya alınan üyelerin aidat tahakkuku durmakta ayrıca bu üyeler organlarda görev alamamakta ve seçimlerde oy kullanamamaktadır. Kanun'da yapılan düzenleme ile vergi mükellefiyet bilgisi kapalı olan üyelerin askıya alınmasının yolunun açılması, 5174 sayılı Kanun'da ticaret borsalarında adresin tespit edilememesi ve iki yıl süreyle borsa maddeleri üzerine alım satımın bulunmaması askıya alma sebepleri arasında yer almaktadır. Bu şekilde askıya alınan üyelerin aidat tahakkuku durmakta ayrıca bu üyeler organlarda görev alamamakta ve seçimlerde oy kullanamamaktadır. Kanun'da yapılan düzenleme ile vergi mükellefiyet bilgisi kapalı olan üyelerin askıya alınmasının yolunun açılması,		

- Oda ve borsaların aidat alacaklarını zaman aşımına uğratması organ üyelerinin hukuki sorumluluğunu gerektirmekte, buna karşın; düşük tutarlı alacaklar ile tahsil kabiliyeti olmayan alacakların takibi oldukça yorucu ve maliyetli bir hâle dönüşmektedir. Bu sorunun önüne geçilebilmesi için TOBB Genel Kuruluna yetki verilmesi ve oda/borsa meclislerince belirlenecek ilgili yıl ve tutara dair terkin kararının üst sınırının Birlik Genel Kurulu tarafından belirlenmesine ilişkin 5174 sayılı Kanun'da düzenleme yapılması,
- TOBB'un, Türkiye Odalar ve Borsalar Eğitim ve Kültür Vakfı ile TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesine olan katkısının devam edebilmesi ve böylelikle tıp fakültesi hastanesini büyütme ve teknopark inşaatı gibi üniversite yatırımlarının yapılabilmesi için 5174 sayılı Kanun'da öngörülen Birliğin yıllık gelirinin yüzde ikisinin onbeş yıl süreyle bu kuruluşlara tahsis edilmesine imkân tanıyan sürenin yirmi beş yıla çıkarılması,
- 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu uyarınca Ticaret Bakanlığına iki yıl olarak verilen depoculuk lisansının geçerlilik süresinin üç yıla çıkarılması,
- 16/4/2020 tarihli ve 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (COVID-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 5300 sayılı Kanun kapsamında verilmiş olup lisans geçerlilik süresi 2020 yılında biten lisansların geçerlilik süresi bir yıl uzatılmıştır. Ancak bu düzenlemeye bağlı olarak belli yıllarda lisans yenileme incelemelerine ilişkin yığılma oluşmuştur. 7244 sayılı Kanun kapsamında lisans süresi uzatılmayanların lisans süreleri Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte üç yıla çıkarılırken, denetimlerin daha etkin ve verimli yapılabilmesi ve oluşan yığılmanın giderilmesini teminen 7244 sayılı Kanun kapsamında lisans süreleri uzatılanların lisans geçerlilik sürelerinin, ilk lisans yenileme tarihlerinden itibaren üç yıla çıkarılmasına ilişkin geçici maddede düzenleme yapılması,
- 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nun 44'üncü maddesinde yapılan değişiklik ile esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının olağanüstü genel kurul toplantılarının genel kurul üyelerinin beşte ikisinin noterce tasdik edilmiş imzası ile düzenlenecek tutanak ve gündemle noter kanalıyla yapılacak başvuru üzerine toplanabilmesi,
- 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce toptancı hallerinde kendilerine tahsisli iş yerlerini kullanan mevcut tahsis sahiplerine 1/1/2012'den itibaren verilen on iki yıllık kiracılık hakkının on sekiz yıla çıkarılması,
- 14/1/2015 tarihli ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da yapılan düzenleme ile tedarik zincirinde haksız ticari uygulama kavramının tanımlanması, sipariş iptalleri, prim ve bedel talepleri, kampanyalı mal ve hizmet talepleri, sözleşme şekil ve içerikleri, maliyet ve giderlerin yansıtılması gibi hususlardaki haksız ticari uygulamaların belirlenerek haksız ticari uygulamada bulunulmaması, Gümrük ve Ticaret Bakanlığına, bunların dışında kalan hususlardaki haksız ticari uygulamalar ile otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerine ve tedarik zincirinde haksız ticari uygulamalara ilişkin usul ve esasları yönetmelikle belirleme yetkisi verilmesi,

- 6585 sayılı Kanun'da yapılan değişiklik ile üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ticari ilişkilerden kaynaklanan azami ödeme sürelerinin yeniden düzenlenmesi, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünleri için; üretimin sürdürülebilirliğini temin edebilmek üzere tarafların ölçeği ne olursa olsun ödemelerin kırk beş gün içinde yapılması, ancak alacaklının küçük, borçlunun orta veya büyük ölçekli ya da alacaklının orta, borçlunun büyük ölçekli olması durumlarında; otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünleri için ödeme süresinin otuz gün, diğer tarım ve gıda ürünleri için ise bu sürenin altmış gün olarak belirlenmesi,
- Alışveriş merkezi malikleri ile alışveriş merkezi içerisinde faaliyet gösteren perakende işletmeler arasında alışveriş merkezlerinin ortak gelirlerinin tasarrufu ve giderlerinin paylaşımına ilişkin yaşanan sorunların giderilmesi amacıyla 6585 sayılı Kanun'da değişiklik yapılması,
- 6585 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinde yapılan değişiklikler doğrultusunda ödeme sürelerine ilişkin olarak düzenlemeye aykırılık hâllerinde orantılılık, ölçülülük ve caydırıcılık ilkeleri doğrultusunda uygulanacak idari para cezalarının belirlenmesi, bir takvim yılında her bir gerçek veya tüzel kişi için uygulanacak idari para cezalarının toplam tutarına ilişkin kademeli olarak üst sınırlar getirilmesi ve bu tutarların 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 298'inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında güncellenmesinin sağlanması,
- 6585 sayılı Kanun'a geçici madde eklenerek hukuki güvenlik ve belirlilik ilkesi gereği mevcut sözleşmelerdeki iradelerin korunması ve Kanun değişikliğinden sonra alışveriş merkezine kiracı sıfatıyla yeni gelen perakende işletmeler ile daha önce mevcut olan perakende işletmeler arasında uygulama farklılığının zamanla ortadan kaldırılarak yeknesaklığın sağlanması amacı doğrultusunda düzenleme yapılması,
- Anayasa Mahkemesinin 28/9/2022 tarihli ve 2021/90 E., 2022/108 K. sayılı Kararı ile iptal edilen mevzuat hükmü çerçevesinde Ticaret Bakanlığında Avrupa Birliği Uzmanı, Avrupa Birliği Uzman Yardımcısı ile İhracatı Geliştirme Uzmanı kadrolarında bulunanlara tanınan Ticaret Uzmanı ve Ticaret Uzman Yardımcısı kadrolarına atanma hakkından yararlanamamış ve daha önce Bakanlıkta Avrupa Birliği Uzmanı ve İhracatı Geliştirme Uzmanı kadro unvanlarını ihraz etmiş olanların iptal kararı ile birlikte oluşabilecek hak kayıplarının önüne geçilmesi amacıyla düzenleme yapılması

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7437	Kabul Tarihi: 02.02.2023	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32099 / 09.02.2023
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 57. Birleşim 01.02.2023 58. Birleşim 02.02.2023		Esas Komisyon: Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 403 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 24.01.2023
Madde Sayısı: 10 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 5 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 657, 2547, 2809, 2937 ve 7034 Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 1		
Kanun'la; - Yükseköğretim Kalite Kurulunda uzman personel istihdamına olanak sağlanması, - Yükseköğretim kurumu öğrencilerine verilecek disiplin cezaları ve ceza gerektiren disiplin suçları ile disiplin işlemleriyle ilgili yetki ve usule ilişkin hususların düzenlenmesi, - Vakıf yükseköğretim kurumlarının öğrenci gelirlerinin %2'sini bir kamu bankasında kendi adlarına açılan vadeli hesapta tutma yükümlülüklerini bir bankadan süresiz ve şartsız olarak almaları kesin bir teminat mektubu ile yerine getirebilmeleri, - Tıpta, dış hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık eğitimi yapanlar hariç 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 50'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında istihdam edilen araştırma görevlilerinin kadrolarının bulunduğu üniversiteler tarafından 2547 sayılı Kanun'un 33'üncü maddesinin (a) fıkrası kapsamında atamalarının yapılması, - Beykent Üniversitesinin isminin "İstanbul Beykent Üniversitesi"; Alanya Hamdullah Emin Paşa Üniversitesinin isminin "Alanya Üniversitesi"; Nişantaşı Üniversitesinin isminin "İstanbul Nişantaşı Üniversitesi", Nişantaşı Meslek Yüksekokulunun isminin "İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Meslek Yüksekokulu", Antalya AKEV Üniversitesinin isminin "Antalya Belek Üniversitesi" olarak değiştirilmesi, - İstihbarat ve millî güvenlik ile ilgili alanlarda lisansüstü eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayın yapmak üzere Millî İstihbarat Teşkilatı bünyesinde "Millî İstihbarat Akademisi" adı altında bir yükseköğretim kurumu kurulması, - Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesinin yıllık harcama planlarının Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşleri alınarak hazırlanması, Üniversitenin idari ve mali denetiminin Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu üyeleri arasından birer üye ile yeminli mali müşavirden oluşacak bir denetleme kurulu tarafından yapılması, denetim kurulu üyelerinin görev süresinin ve ücretlerinin düzenlenmesi, Üniversiteye 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'na göre izin verilenlerden kira dâhil herhangi bir bedel alınmaması hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	SOSYAL SİĞORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİĞORTASI KANUNU İLE 375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7438	Kabul Tarihi: 01.03.2023	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32121 / 03.03.2023
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 66. Birleşim 28.02.2023		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 405 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 02.02.2023
Madde Sayısı: 4 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: (1+1) 2 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 5510 ve 375 (KHK) Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 1		
Kanun'la; 8/9/1999 (bu tarih dâhil) tarihinden önce malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası kapsamında çalışmaya başlayanların ve 9/9/1999 (bu tarih dâhil) tarihinden sonra malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası kapsamında çalışmaya başlamalarına rağmen sigortalılık başlangıç tarihini geriye götürmeye imkân tanıyan ilgili mevzuat hükümlerine göre yapmış oldukları borçlanmalar ile sigortalılık başlangıç tarihi 8/9/1999 (bu tarih dâhil) öncesi olacak şekilde geriye götürülenlerin, mevcut mevzuattaki emekliliğe hak kazanma koşullarından yaş şartının kaldırılması, 8/9/1999 (bu tarih dâhil) öncesinde sigortalı sayılanlardan Kanun'un yürürlük tarihinden sonra ilk defa yaşlılık veya emekli aylığı bağlanması için talepte bulunarak aylık bağlananların işten ayrılış tarihini takip eden 30 gün içerisinde aynı iş yerinde sosyal güvenlik destek primine tabi çalışmaya devam etmeleri hâlinde, istihdam piyasasında dalgalanma oluşturmaması ve sosyal güvenlik destek primine tabi kayıtlı çalışmanın desteklenerek bu sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin sosyal güvenlik destek primi maliyetinin azaltılması için Hazineden karşılanacak destekle bu işverenlere beş puanlık prim indirimi sağlanması, 1/2/2018 tarihli ve 7079 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'la aynen kabul edilen 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici 23'üncü madde kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarında kadroya alınan işçiler ile aynı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 24'üncü maddesi kapsamında il özel idareleri ve belediyeler ile bağlı kuruluşlarında ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinde, birlikte veya ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarına ait şirketlerde işçi statüsüne geçirilenlerin; emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanmaları hâlinde, çalıştırdıkları kamu kurum ve kuruluşları veya şirketlerce iş sözleşmelerinin feshedilmesini zorunlu tutan düzenlemelerin yürürlükten kaldırılması, iş sözleşmesinin sürdürülmesi ya da sona erdirilmesi kararının sözleşmenin taraflarına bırakılması hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	TÜRK ARKEOLOJİ VE KÜLTÜREL MİRAS VAKFI KANUNU	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7439	Kabul Tarihi: 02.03.2023	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32126 / 08.03.2023
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 58. Birleşim 02.02.2023 67. Birleşim 01.03.2023 68. Birleşim 02.03.2023		Esas Komisyon: Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 393 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 11.01.2023
Madde Sayısı: 12 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 1 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 5510 Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: -		
Kanun'la; - Türk ve İslam arkeolojisi ile ilgili alanlarda bilimsel çalışmalar yapmak, bu alanlarda kütüphane ve müzeler açmak, kültürel miras konusunda iş birlikleri gerçekleştirmek, yurt dışında arkeolojik kazı, araştırma ve incelemeler gerçekleştirmek üzere Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfının kurulmasına ilişkin usul ve esaslar, - Vakıf bünyesinde oluşturulan Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsünün yürüteceği faaliyetler, - Vakfın işleyişi, organlarının oluşumu ile üyelerinin mali hakları, - Vakfın personel rejimi ve istihdam usulleri, - Vakfın mali bakımdan sürdürülebilirliğinin sağlanması için gereken bütçe ve gelirler, - Vakfa tanınan muafiyet, istisna, indirim ve diğer teşvikler hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7440	Kabul Tarihi: 09.03.2023	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32130 / 12.03.2023
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 69. Birleşim 07.03.2023 70. Birleşim 08.03.2023 71. Birleşim 09.03.2023		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 404 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 31.01.2023
Madde Sayısı: 26 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 13 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 193, 351, 488, 492, 2918, 3065, 3289, 4691, 4760, 5520, 5684, 5746, 6360 Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 7		
Kanun'la; 31/12/2022 tarihi dikkate alınarak belirlenmiş ve vergiler, vergi cezaları, idari ve adli para cezaları, gümrük vergileri ve idari para cezaları, sigorta primleri, topluluk sigortası primleri, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bu alacaklara ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, cezai faiz, gecikme cezası gibi fer'i alacakların yapılandırma kapsamına alınması, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli olmak üzere 11 ilde meydana gelen depremler nedeniyle mücbir sebep hâli ilan edilen yerlerde; depremin yarattığı sorunların giderilmesine yönelik düzenlemeler yapılması, - Genç girişimci istisnasının 2023 yılı için 150 bin liraya çıkarılması ve her yıl Gelir Vergisi tarifesinin ikinci dilimi tutarına paralel olarak artmasının sağlanması, - Öğrenim kredi borçlarının yapılandırılması kapsamında geri ödemesi başlamış veya takip için vergi dairesine bildirilmiş olan öğrenim ve katkı kredilerinden vadesi geldiği hâlde ödenmemiş bulunanların asıllarına, vade tarihleri ile son değişiklikleri 9 Kasım 2022 tarihi (bu tarih dâhil) arasında gecikme zammı, Yİ-ÜFE tutarı, katsayı tutarı gibi alacakların silinmesi, - TOKİ ihalelerine geçici süreli damga vergisi istisnası sağlanması, - İzale-i şuyu davaları yoluyla gayrimenkul satışlarında alınan asgari maktu harcın toplamının belli bir tutarla sınırlandırılması, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu kapsamında sürücülere verilen aktif ceza puanlarının pasif duruma getirilmesi ve geçici olarak geri alınan sürücü belgelerinin geri alma işlemlerinin kaldırılması, - Doğal gaz ve elektrikte ithalde ödenen KDV'nin ithalatın gerçekleştiği döneme ilişkin KDV beyanında indirim konusu yapılabilmesi, - Sporcu ücretlerinden kesilen gelir vergisinin kulüplere iade edilmesi, - AR-GE tasarım ve destek personelinin merkez ve bölge dışı çalışma sürelerinin %100'e çıkarılması, - Depremler nedeniyle OHAL ilan edilen illerde bütün kooperatiflerince üretilen mallar için ÖTV indirimi yapılması, - İştirak hissesi ve pay alımı dolayısıyla yapılan finansman giderlerinin, devir sonrası devir alan kurum tarafından gider yazılabilmesi,		

- Eş değır eşya ve yeniden kullanılabilir parçaların sigorta sektöründe kullanılabilmesi,
- Tüzel kişiliğı kaldırılan köylerde içme ve kullanma suları için ücretin en düşük tarifesinin %25'ini geçmeyecek şekilde belirlenmesine ilişkin 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değışiklik Yapılmasına Dair Kanun'da yer alan sürenin 31/12/2025 tarihine uzatılması

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	AFET YENİDEN İMAR FONUNUN KURULMASI HAKKINDA KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7441	Kabul Tarihi: 15.03.2023	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32139 / 21.03.2023
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 72. Birleşim 14.03.2023 73. Birleşim 15.03.2023		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 413 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 09.03.2023
Madde Sayısı: 10 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 1 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 4749 Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: -		
Kanun'la; - Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı, tüzel kişiliği haiz Afet Yeniden İmar Fonunun kurulması ve Fonun sekretarya hizmetlerinin Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yerine getirilmesi, - Fonun Yönetim Kurulu üyelerinin; Hazine ve Maliye Bakanı başkanlığında, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Tarım ve Orman Bakanı, İçişleri Bakanı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı ile Strateji ve Bütçe Başkanından oluşması, - Yönetim kurulunun Fondan kaynak aktarımı yapılacak projeleri, aktarılacak kaynak tutarını ve harcama programlarını belirlemesi, - Fonun kaynaklarının 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 12'nci maddesi çerçevesinde belirlenen esaslara göre değerlendirilmesi, - Fonun kaynaklarının; yurt içi ve yurt dışı kaynaklı her nevi nakdî bağış, yardım, hibe ve kredilerden, bütçeye bu amaçla konulacak ödenekten, Fon tarafından kurum ve kuruluşların mevzuatındaki her türlü kısıtlamalardan muaf tutularak yurt içi ve yurt dışı sermaye ve para piyasalarından sağlanan finansman ve kaynaklardan ve diğer gelirlerden oluşması, - Yönetim Kurulu tarafından karar verilen projeler için harcama programı kapsamında ve gerçekleştirmelere bağlı olarak, Fondan kurum ve kuruluşlara kaynak aktarılması ve aktarılan kaynağın ilgili idare bütçesi ile ilişkilendirilmek üzere gelir ve ödenek kaydedilmesi ve yılı içinde harcanmayan kısımların ertesi yıla devredilmesi, - Fonun 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu çerçevesinde Sayıştay denetimine tabi olmakla birlikte bağımsız denetim standartlarına uygun olarak da denetlenmesi, - Fon kaynakları ve aktarımlarına ilişkin mali verilerin en geç üçer aylık dönemler itibarıyla kamuoyuyla paylaşılması, - Fonun kurumlar vergisinden muaf tutulması, bu muafiyetin Fonun kazanç ve iratları üzerinden 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintilerini de kapsamaması, - Fonun faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemlerin ve düzenlenen kâğıtların damga vergisi ve harçlardan, Fona yapılan bağış ve yardımların veraset ve intikal vergisinden, Fonun faaliyetleri ile ilgili işlemlerin banka ve sigorta muameleleri vergisinden, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonuna yapılacak kesintilerden istisna tutulması,		

- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince Fona yapılan nakdî bağış ve yardımların tamamının gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde gösterilmek şartıyla beyan edilen gelirden veya kurum kazancından indirilebilmesi,
- Türkiye Cumhuriyeti adına sağlanan dış finansmanın Afet Yeniden İmar Fonuna karşılıksız olarak tahsis edilebilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanına yetki verilmesi,
- Herhangi bir dış finansman kaynağının özellikle genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri dışında kalan 4749 sayılı Kanun kapsamındaki herhangi bir kurum ve kuruluşa finansman sağlaması durumunda, dış finansmanın bahse konu kurum veya kuruluşa tahsis edilebilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanının yetkili kılınması,
- Doğal afetler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi ilan edilen alanlarda imar, altyapı ve üstyapı çalışmaları için Afet Yeniden İmar Fonuna Türkiye Cumhuriyeti adına karşılıksız olarak tahsis edilen dış finansman tutarı karşılığı Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine ödenek eklenmesi için Hazine ve Maliye Bakanına yetki verilmesi

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	ORMAN KANUNU VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7442	Kabul Tarihi: 23.03.2023	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32154 / 05.04.2023
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 75. Birleşim 20.03.2023 76. Birleşim 21.03.2023 77. Birleşim 22.03.2023 78. Birleşim 23.03.2023		Esas Komisyon: Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 422 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 08.03.2023, 09.03.2023
Madde Sayısı: 42 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 9 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 2313, 5488, 6132, 6831, 2330, 3402, 5403, 5648, 6292 Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 3		
Kanun'la; - Lif, tohum ve sap üretimi ile ilaç etkin maddesi elde etmeye yönelik kenevir üretiminin yasal zemine kavuşturulması; ilaç etkin maddesi üretimine yönelik kenevir yetiştiriciliğinde Toprak Mahsulleri Ofisinin yetkili kılınması; bu kenevirin üretimi, hasadı, işlenmesi ve satışına ilişkin esasların, Sağlık Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığının görüşleri alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenmesi, - Tarımsal üretimin Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından planlanması amacıyla, Bakanlığa tarım havzası ve işletme bazında asgari ve azami üretim miktarını belirleme yetkisinin verilmesi, Bakanlıkça belirlenen ürünlerin üretimine başlanmadan önce Bakanlıktan izin alma zorunluluğunun getirilmesi ve izinsiz şekilde üretim yapanlara uygulanacak yaptırımların belirlenmesi, - Tarımda sözleşmeli üretim modelinin geliştirilmesi amacıyla sözleşmenin taraflarında aranacak koşulların, sözleşmeye konu ürünün teslim ve teslimat şartlarının, fiyat ve miktardaki değişim oranlarının, aynı ve nakdi avansın sınırlarının, sözleşmenin genel şartlarının Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenmesi; salgın hastalık, tarım ürünleri ticaretinde yaşanan gelişmeler, bitki ve hayvan sağlığının korunması gibi sebeplerle Bakanlık tarafından belirlenen ürünlerin üretiminde sözleşmeli üretim yönteminin zorunlu kılınması; Bakanlığın sözleşmenin taraflarını ve kapsamını içeren kayıt sistemleri oluşturması ve sözleşmelerin bu sistemler kullanılarak da yapılmasının mümkün kılınması; sözleşmeye tabi ürünlere veya üretim varlıklarına sigorta yaptırılmasının zorunlu hâle getirilmesi; mücbir sebepler haricinde sözleşme kapsamında üretilen ürünün alımından veya satımından vazgeçen üretici ya da alıcılar için ceza koşulu belirlenmesi; tarımsal üretim sözleşmelerinden doğan davalarda ara bulucuya başvurunun dava şartı olması; tarımsal üretim sözleşmelerinden doğan davaların basit yargılama usulüne tabi olması, - Çiftçilere yapılan desteklemelerde Çiftçi Kayıt Sisteminin yanı sıra Bakanlıkça belirlenecek diğer kayıt sistemlerinin de esas alınması, - Mahalli olmayan yarışlarda koşacak atlara ilişkin niteliklerin Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenmesi, dopingte mücadelede alınacak tedbirlerin sıkılaştırılması, cezaların ata verilen ilaçların mahiyetine ve atla ilgili kişilere göre kategorize edilmesi, at yarışlarıyla ilgili cezaların değişmesine paralel olarak eski hükümlere göre ceza alanların affedilmesi, - Ormanlara nakil vasıtalarıyla yıkıntı, inşaat atığı, hafriyat ve çöp dökmenin 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nda yasaklanması ve bu yasağa uymayanlara 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerinin uygulanması, - Ormanlardaki madencilik faaliyetlerinin sona ermesinin ardından yapılacak rehabilitasyon çalışmalarında özel firmaların da faaliyet yürütmesinin mümkün kılınması,		

- Devlet ormanlarında Orman Genel Müdürlüğü tarafından el konulan kaçak yapıların hiçbir karara gerek duyulmaksızın yıkılması veya ihtiyaç duyulması hâlinde ormancılık hizmetlerinde kullanılması,
- Ormanlarda yapılacak işaretlemelerin teknolojik gelişmelere uygun olarak yeniden adlandırılması,
- Orman köylülerinin köyde barınmak ve geçinmek amacıyla yaptıkları inşaatlar için verilen desteklerin güncellenmesi ve bu binaların tamirâtı için yaptıkları masrafların bir kısmının devlet tarafından ödenmesi,
- Doğal afetlerden zarar gören orman köylülerine yapılacak yardımlarda “muhtaçlık” şartının kaldırılarak yardımların kapsamının genişletilmesi,
- Devlet ormanlarında üretim işlerinin orman idaresince vahidi fiyat usulü ile orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine yaptırılması durumunda, bu kooperatiflere, endüstriyel ve yaka-cak emvale ait istihkak tutarının yüzde yirmi fazlasıyla ödenmesi,
- Orman köylüleri arasında sigortalılığın özendirilmesi amacıyla, orman idaresi tarafından vahidi fiyat usulü ile yaptırılan işlerde, Sosyal Güvenlik Kurumuna kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim borcu ve bunlara ilişkin gecikme cezası bulunmayan kişilere, istihkak tutarlarının yüzde beş fazlasıyla ödenmesi,
- Orman yangınlarına yönelik çeşitli tedbirlerin “yangın mevsimine münhasır” olmaktan çıkarılması,
- Orman yangınlarıyla ilgili adli ve idari cezaların artırılması ve bu bağlamda devlet ormanlarında orman idaresince belirlenen yerlerden başka yerlerde geceleyenlere verilen cezanın elli liradan bin beş yüz liraya çıkarılması; dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı olarak orman yangınına sebebiyet verenler için öngörülen “iki yıldan yedi yıla kadar” hapis cezasının “üç yıldan on yıla kadar” şeklinde değiştirilmesi; kasten orman yakanlara verilecek adli para cezasında bin gün alt sınırının getirilmesi; orman yangınlarının söndürülmesini zorlaştırmak amacıyla orman yakanlara verilecek cezaların yarı oranında artırılması; terör eylemi amacıyla çıkarılan yangınlarda verilecek adli para cezasında yirmi bin gün tavanının alt sınır hâline getirilerek cezanın “yirmi bin günden yirmi beş bin güne” şeklinde değiştirilmesi;
- Yeni bir orman kadastrosu yapılarak bu alandaki mevcut karışıklığın ortadan kaldırılması,
- Kocaeli’nin Kartepe ilçesine bağlı Nusretiye Mahallesinde 31/12/1981 tarihinden önce orman vasfını kaybetmiş alanlarda 2/B uygulamasının yapılması,
- Tapuda farklı malikler adına kayıtlı hususi ormanların orman kadastro komisyonlarınca parsel bazında yeniden değerlendirilmesi,
- Orman yangınlarını söndürme çalışmalarında fiilen görevli olanlar ile bu kapsamda kendilerine görev verilen kamu görevlileri ve gönüllülerin 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamına dâhil edilmesi,
- Kadastrosu yapılmış orman alanlarıyla 2/B’ye göre orman sınırı dışına çıkarılacak yerlerin Hazine adına tescil edilmesi,
- Kamu kurum ve kuruluşlarına veya özel kişilere ait olup da çeşitli mülkiyet sorunları sebebiyle işlenemeyen tarım arazilerinin Bakanlıkça kiraya verilerek üretime kazandırılması,
- Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunda görev yapan kısmi zamanlı çalışanların “idari uzman” unvanıyla atanmasının mümkün hâle getirilmesi,
- Orman işletmelerinin satış geliriyle üretim giderleri arasındaki farkın yüzde onuna kadarlık kısmının vahidi fiyatla çalışan orman köylülerine verilmesi

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	İCRA VE İFLAS KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7445	Kabul Tarihi: 28.03.2023	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32154 / 05.04.2023
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 79. Birleşim 27.03.2023 80. Birleşim 28.03.2023		Esas Komisyon: Adalet Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 435 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 15.03.2023, 16.03.2023
Madde Sayısı: 45 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 18 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 2004, 2313, 6136, 1136, 3713, 4721, 5235, 5237, 5271, 5275, 5326, 5402, 5607, 6102, 6325, 6384, 7036, 5395 Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 4		
Kanun'la; - Konutlarda yapılan hacizlerde haciz kararının hâkim onayına bağlanması, - Aile bireylerine ait kişisel eşyalar ve ailenin ortak kullanımına hizmet eden ev eşyalarının, haczi caiz olmayan mallar arasına alınması, - Taşkın haczin yasaklanması, - Üzerindeki haciz kalktığı hâlde yediemin depolarındaki malların tasfiye sürecinin düzenlenmesi, - Avukatların büro kurma giderlerinin karşılanması için uygun kredi ve finansmana erişiminin sağlanması, - Avukatlık mesleğinin ilk beş yılında baro keseneğinin alınmaması, - Adli yardım bürosunun gelirleri arasında yer alan harçların ve para cezalarının oranının yüzde ikiden yüzde üçe çıkarılması, - İlamsız icra yoluyla tahliye hariç kira ilişkisinden kaynaklanan uyuşmazlıklar, ortaklığın giderilmesine ilişkin uyuşmazlıklar, kat mülkiyetinden kaynaklanan uyuşmazlıklar ve komşu hakkıyla ilgili uyuşmazlıkların, dava şartı olarak arabuluculuk kapsamına alınması, - Ticari davalar ve iş sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıklar bakımından, itirazın iptali, menfi tespit ve istirdat davalarının zorunlu arabuluculuk kapsamında olduğunun açıkça düzenlenmesi, - Taşınmazın devrine veya taşınmaz üzerinde sınırlı ayni hak kurulmasına ilişkin uyuşmazlıkların, ihtiyari arabuluculuğa elverişli hâle getirilmesi, - Arabuluculuğa ilişkin 25/2/2021 tarihli ve 7282 sayılı Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun'la kabul edilen Singapur Sözleşmesi'nin, iç hukuka uyumuna yönelik düzenleme yapılması, - Uyuşmazlığın asıl tarafının son tutanak hakkında bilgilendirilmesinde arabulucuya yükümlülük getirilmesi, - Ticari uyuşmazlıklarda, taraf avukatları ve arabulucunun birlikte imzaladığı anlaşma belgesinin, ilam niteliğinde belge sayılacağı, - Göçmen kaçakçılığı suçunun cezasının alt sınırının artırılması, - Göçmen kaçakçılığı suçu nedeniyle el konulan araç ve gerecin güvenlik birimlerine tahsisi, 26/6/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 188'inci maddesinin dördüncü fıkrasında sayılan uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin arasına sentetik katinon ve türevleri, sentetik opioid ve türevleri ile amfetamin ve türevlerinin dâhil edilmesi, - Uyuşturucu madde kullananlar hakkında uygulanacak tedavi ve/veya denetimli serbestlik tedbiri sürecinin daha etkin işletilebilmesine yönelik düzenlemeler yapılması,		

- Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçu için görevlendirilen gizli soruşturmacının kamuya açık yerlerde ve iş yerlerinde ses veya görüntü kaydı alabilmesine olanak sağlanması,
- El konulan maddenin uyuşturucu madde olduğuna dair kesin rapor alındıktan sonra “soruşturma aşamasında” sulh ceza hâkimliğince bu maddenin müsaderesine ve imhasına karar verilmesinin zorunlu hâle getirilmesi,
- Kaçakçılık suçlarından, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçundan ve izinsiz ke-nevir ekimi suçundan elde edilen mal varlığı değerlerini ihbar edenler ile bu suçlardan kay-naklanan mal varlığı değerlerini aklama suçunu ihbar edenlerin kimliklerinin gizlenmesine yönelik düzenlemeler yapılması,
- Mahkûmiyet, ceza verilmesine yer olmadığı ve güvenlik tedbiri kararlarının verilebilmesi için sanığın sorgusunun yapılması gerektiği hususunda düzenlemeler yapılması,
- Hükümün açıklanmasının geri bırakılması kararlarına itiraz hâlinde itiraz merciinin, karar ve hüküm hakkında usule ve esasa ilişkin inceleme yapması, usul ve esasa ilişkin hukuka aykırılık tespit ettiği takdirde, gerekçesini göstererek kararı ve hükmü kaldırmasına ilişkin düzenleme yapılması,
- Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kesin nitelikteki kararlarına karşı Cumhuriyet Baş-savcılığınca sanık aleyhine itiraz edilebilmesi için kararı etkileyecek nitelikte esaslı bir hatanın bulunması gerekliliğinin ve bu itirazın sanık veya müdafisine tebliğ edilmesinin sağlanması,
- Engellilik sebebiyle bakıma muhtaç çocuğu bulunan ve toplam on yıl veya daha az süreli hapis cezasına mahkûm edilen veya adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilen kadın hükümlülerin cezalarının infazının ertelenebilmesinin sağlanması,
- Ceza infaz kurumu personelinin vazife malulü sayılanların yakınlarına kamuda istihdam hak-kı tanınması,
- 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun 43/A maddesinde yapılan değişiklik-le, kamu veya özel hukuk tüzel kişisi ayrımının kaldırılarak, tüm tüzel kişilerin anılan maddede sayılan idari yaptırımlar bakımından sorumluluğunun kabul edilmesi,
- Makul sürede yargılanma hakkı ile mahkeme kararlarının icrası hakkının ihlali iddiasıyla Ana-yasa Mahkemesinde derdest olan bireysel başvuruların ilgilinin müracaatı üzerine 9/1/2013 tarihli ve 6384 sayılı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yapılmış Bazı Başvuruların Tazminat Ödenmek Suretiyle Çözümüne Dair Kanun’la kurulan Komisyon tarafından incelenmesi

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	ÇEVRE KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA VE 375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7446	Kabul Tarihi: 30.03.2023	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32154 / 05.04.2023
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 81. Birleşim 29.03.2023 82. Birleşim 30.03.2023		Esas Komisyon: İçişleri Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 407 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 02.02.2023
Madde Sayısı: 13 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: (9+1) 10 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 657, 2872, 3621, 4562, 5216, 5302, 5393, 5779, 6360, 375 (KHK) Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 1		
Kanun'la; • Peyzaj mimarı ve iç mimar kadro unvanlarının ek göstergeleri ile ek ödeme oranlarının emsali personel seviyesine getirilmesi, • Evsel vb. atık sular ile katı atıkların denize boşaltılması durumunda beş bin grostondan büyük tanker, gemi ve diğer deniz araçlarına ilave her groston başına uygulanacak idari para cezasının 11,59 Türk lirası olarak belirlenmesi ve yasa dışı boşaltımlara uygulanan idari para cezalarının yüz bin grostondan büyük tanker, gemi ve diğer deniz araçları için yüz bin groston esas alınarak hesaplanması, • Adana ili Karataş ilçesinde sera konulu Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulabilmesi, • Kahramanmaraş ilinde yer alan ve 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nun ek 6'ncı maddesi ile sınırları belirlenen Erkenez OSB, Aksu OSB ve Türkoğlu-2 OSB'nin sınırlarının değiştirilmesi ve bu OSB'lerin diğer iş ve işlemlerinin 4562 sayılı Kanun hükümlerine tabi olması, • İl özel idareleri ile sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketler, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketler tarafından yapılan bazı borçlanmaların il özel idareleri ve belediyeler için öngörülen borçlanma kısıtlamasına ilişkin hükme tabi olmaması, • Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinden, ilgili kanunları gereğince, mahallî idarelere yardım amacıyla ödenek aktarılabilmesi, • 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı Kanun'un uygulanmasına ilişkin işlemler yapmaya, il özel idareleri ile il özel idarelerinin üyesi olduğu ve belediye üyesi bulunmayan mahallî idare birlikleri ve köyler için İçişleri Bakanlığı; belediyeler ve bağlı kuruluşları ile belediyelerin üyesi olduğu mahallî idare birlikleri için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının yetkili kılınması, • Merkez teşkilatı kadro ve pozisyonlarında bulunan ve yeterliğe hak kazananlardan başvuruları İklim Değişikliği Başkanlığınca uygun görülenlerin İklim Değişikliği Uzmanı unvanlı kadrolara atanabilmesi hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	İSTİKLAL MADALYASI VERİLMİŞ BULUNANLARA VATANİ HİZMET TERTİBİNDEN ŞEREF AYLIĞI BAĞLANMASI HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUNLARDA VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7447	Kabul Tarihi: 30.03.2023	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32154 / 05.04.2023
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 82. Birleşim 30.03.2023		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 441 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 27.03.2023
Madde Sayısı: 20 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: (10+2) 12 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 1005, 2802, 2933, 3292, 3303, 4447, 5502, 5510, 5620, 442, 270 (KHK), 375 (KHK) Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 3		
Kanun'la; - Millî Mücadele, Kore Savaşı ve Kıbrıs Barış Harekâtı'na fiilen katılmış olan Türk vatandaşları ve vefatları nedeniyle dul eşlerine bağlanan vatana hizmet tertibi aylıkları ile hiçbir karşılık ve menfaat gözetmeksizin üstün başarı ve gayretle Türk vatanına hizmet etmiş Türk vatandaşlarından vatani hizmet tertibinden bağlanan aylıkların, sosyal güvencelerinin olup olmadığına bakılmaksızın, asgari ücretin net tutarında ödenmesine yönelik düzenleme yapılması, - Yargıtay Birinci Başkan Vekilleri, Danıştay Başkan Vekilleri, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı vekili, Yargıtay ve Danıştay Daire Başkanları, Yargıtay ve Danıştay Üyelerinin kıstas aylık oranının Anayasa Mahkemesi Üyeleri ile aynı hâle getirilmesi, - Yargıtay Birinci Başkanı, Danıştay Başkanı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Yargıtay Birinci Başkan vekilleri, Danıştay Başkan Vekilleri, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Vekili, Yargıtay ve Danıştay Daire Başkanları, Yargıtay ve Danıştay Üyelerinin ek tazminat oranının artırılması, - Yargıtay Birinci Başkanı, Danıştay Başkanı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Danıştay Başsavcısının ek gösterge oranının Anayasa Mahkemesi Başkanı ile Yargıtay Üyeleri, Danıştay Üyeleri, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Vekilinin ek göstergesinin Anayasa Mahkemesi Üyeleri ile aynı hâle getirilmesi, - Yargıtay Başkanı, Danıştay Başkanı, Sayıştay Başkanı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Yargıtay-Danıştay Birinci Başkan Vekilleri, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Vekili ve Yargıtay-Danıştay-Sayıştay Daire Başkanlarına verilen yüksek hâkimlik tazminatı oranlarının artırılması, - Deprem, yangın, sel gibi afetler ve tehlikeli salgın hastalıkların ortaya çıkmasının önlenmesi veya bunlarla mücadele edilmesi ile meydana gelen zararların giderilmesinde yaptığı çalışmalar ya da sunmuş olduğu katkılarla üstün feragat, fedakârlık, başarı ve yararlılık gösteren Türk vatandaşlarına Devlet Üstün Fedakârlık Madalyası, yabancı kişilere ise Cumhurbaşkanı kararı ve tevcihi ile Üstün Fedakârlık Nişanı verilmesine yönelik düzenleme yapılması, 5/6/1986 tarihli ve 3303 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanun'un ek-1 ve ek-2'nci maddelerine tabi olan taşınmazların maddede belirtilen durumlarda kalıp kalmadığına ilişkin değerlendirmenin bu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih yerine devir tarihi esas alınmak suretiyle belirlenmesi sağlanarak bu kapsamda kalan taşınmazların mevcut hukuki durumlarına uygun şekilde değerlendirilebilmeleri, ayrıca, vatandaşların hak sahibi oldukları taşınmazları alabilmeleri ve böylelikle bu konuda yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi, ayrıca, maddede hak sahiplerinin kanuni ipotek tesis etmek suretiyle taşınmazlarını adlarına tescil ettirmelerine ilişkin düzenleme yapılmak suretiyle uygulamada karşılaşılan sorunların çözüme kavuşturulması,		

- 31/12/2012 tarihi ve öncesi döneme ilişkin Türkiye İş Kurumu tarafından verilen işsizlik ödeneğinden kaynaklanan fazla ve yersiz ödemelerden maddenin yürürlük tarihi itibarıyla tahsil edilmemiş olanların terkin edilmesi,
- Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi personeline 1 Nisan 2023 - 30 Haziran 2023 tarihleri arasında ayda 100 saati ve 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nda belirlenen fazla çalışma ücretinin 10 katını aşmamak kaydıyla fazla çalışma ücreti ödenmesine imkân sağlanması,
- Sosyal Güvenlik Kurumunca 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca gelir ve aylık ödemesi yapılanlara, bayramın içinde bulunduğu ayda gelir ve aylık alma şartıyla, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı'nda ödenmekte olan 1.100'er TL'nin 2.000 TL'ye yükseltilmesi,
- Yaşlılık/malullük/ölüm aylığı almakta olan emeklilere ve hak sahiplerine dosya bazında 5.500 TL olarak öngörülen aylık asgari ödeme tutarının 7.500 TL'ye yükseltilmesi,
- Kurumların ihtiyaçları doğrultusunda geçici işçi çalıştırma süresinin uzatılması, böylece geçici işçilerin çalıştırıldıkları kurumlarda on bir ay yirmi dokuz güne kadar istihdamına imkân sağlanması, bununla birlikte, geçici işçilerin çalışma sürelerini uzatma işlemlerinin doğrudan geçici işçiyi çalıştıran idarelerce yapılması yoluyla bürokratik işlemlerin sadeleştirilmesi, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları (iştirakler hariç) bakımından ise teşebbüsün ilgili olduğu Bakanlığın, kamu iktisadi teşebbüsünün faaliyet alanına ve ihtiyaçlarının tespitine yönelik uzmanlığından yararlanılması suretiyle sürecin hızlandırılması, ayrıca, 4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kanun kapsamında sürekli işçi kadrosuna veya sözleşmeli personel statüsüne geçişi yapılamayan ve geçici iş pozisyonlarında çalıştırılmaya devam edilen işçilerin bağlı bulunduğu sosyal güvenlik kurumundan yaşlılık veya emeklilik aylığı bağlanmasına hak kazanacakları tarihte iş sözleşmelerinin sona erdirilmesini zorunlu tutan düzenleme yürürlükten kaldırılarak iş sözleşmesinin sürdürülmesi veya sona erdirilmesine ilişkin kararın sözleşmenin taraflarına bırakılması,
- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından çalıştırılmakta olan geçici işçilerin, kıdem esasına göre hizmet süresi en çok olan işçiye öncelik tanınmak kaydıyla, bu iş yerlerinde boş olan sürekli işçi kadrolarına geçişinin yapılması,
- Güvenlik koruculuğu hizmetleri esas alınarak aylık bağlanan güvenlik korucularına bağlanan aylığın alt sınırının 5510 sayılı Kanun'un ek 19'uncu maddesi ile belirlenmiş olan tutardan az olmaması, dosya bazında emekli güvenlik korucuları ile hak sahiplerinin aylıklarının 7.500 Türk lirasına yükseltilmesi,
- Özel kanunları uyarınca yapılan çeşitli ödemeler de dikkate alınarak kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen uzman tabip ve tabip kadro veya pozisyonlarında bulunan personel arasında ücret dengesinin sağlanmasına yönelik olarak ilave ödeme yapılmasına olanak sağlanması,
- Ek göstergesi 7800 ve üzerinde olan kamu çalışanlarından 375 sayılı KHK'nın II ve V sayılı listesinde bulunmayanların ilgili listelere eklenmesi

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7451	Kabul Tarihi: 04.04.2023	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32159 / 10.04.2023
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 83. Birleşim 03.04.2023 84. Birleşim 04.04.2023		Esas Komisyon: Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 434 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 14.03.2023, 16.03.2023
Madde Sayısı: 23 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 10 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 2690, 3213, 4458, 4562, 4628, 4646, 5346, 5449, 5737, 6446 Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: 3		
Kanun'la; - Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumunun denetim ve inceleme faaliyetlerinin aksatılmadan yürütülebilmesi için azami beş TENMAK denetçisi pozisyonuna genel bütçe ve özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin müfettiş, denetçi ve kontrolör kadro veya pozisyonlarında görev yapmış olanlardan atama yapılabilmesine imkân tanınması, - Münhasıran madencilik faaliyetleri kapsamında ihtiyaç duyulan elektrik enerjisi tüketimini karşılamak amacıyla, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 14'üncü maddesi kapsamında kurulacak yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı lisanssız elektrik üretim tesislerinin altyapı tesisi kapsamına alınması, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 216'ncı maddesinde değişiklik yapılması suretiyle gümrük vergileri ile bunların ödenmelerine bağlı olarak tahsil edilmiş gecikme faizinin veya gecikme zammının geri verilmesinde, geri vermeye konu fazla tahsilatın yükümlüden kaynaklanması durumunda; geri verme başvurusunun yapıldığı tarihten, yükümlüden kaynaklanmaması durumunda ise, tahsilat tarihinden geri verme kararının tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için geri verilecek tutar üzerinden kanuni faiz oranında hesaplanan faiz ile birlikte ödemenin yapılması, - Yeşil Organize Sanayi Bölgesi tanımının yapılması ve anılan OSB'lerin Bakanlıkça belirlenen kriterler çerçevesinde Türk Standardları Enstitüsü tarafından sertifikalandırılması, - Yürürlükteki imar planlarında sanayi alanı olarak belirlenmiş alanlar için yeniden yer seçimi yapılmasına gerek olmadığından şeklen gerçekleştirilen yer seçimi işlemi kaldırılmakta ve sanayi imarlı alanların yer seçimi yapılmadan ilgili idarelerin görüşünün alınması ve imar planına esas jeolojik ve jeoteknik etüt yapılması kaydıyla hızlı bir şekilde OSB'ye dâhil edilmesine veya OSB alanı olarak belirlenmesine imkân sağlanması; OSB olarak belirlenen alanda yatırım yapma taahhüdünde bulunan maliklerin taşınmazlarının OSB tarafından uygun görülmesi hâlinde kamulaştırılmaması, ancak yönetmelikte belirlenen süreler içerisinde malikin yatırım taahhüdünü yerine getirmemesi hâlinde kamulaştırılması, ilgili kurum ve kuruluşlardan gelen talepler üzerine OSB'nin finansal olarak daha güçlü ve daha kapsayıcı olmasını temin edilebilmek için konu ile ilgili mesleki derneklerin, birliklerin, kooperatiflerin ihtisas OSB'lerde olduğu gibi karma OSB'lerin de kuruluşuna katılmasına imkân tanınması, OSB'lerde katılımcıların faaliyet göstereceği hizmet destek alanı oranının %10'dan %15'e çıkarılması ve ortak kullanım alanı oranının ise %8'den %5'e indirilmesi, acele kamulaştırma kararı verilen alanların yatırıma hazır hâle getirilerek bu alanlarda üretimin hızlıca başlaması için tescile yönelik işlemler devam ederken mahkemece belirlenen bedelin banka hesabına yatırılmasını takiben bu alanda OSB tarafından altyapı ve katılımcılar tarafından üretim tesislerinin inşa edilmesine imkân tanınması ve el koyma kararından sonra OSB tarafından yapılacak iş ve işlemler açıklanmak suretiyle yatırımların hızlanması,		

- Yeşil OSB olmak için OSB'ler tarafından hazırlanan projelerin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca kredilendirilmesi ve öncelikli olarak değerlendirilmesine imkân tanınması,
- OSB'lerde arsa satışlarının, müteşebbis heyetin belirleyeceği ve şeffaflık ilkesi çerçevesinde yönetmelikte belirlenen esas ve usullere uygun şekilde yapılmasına ilişkin düzenleme yapılması,
- Yönetmelikle getirilecek düzenlemeler ile OSB içinde tahsis uygun parsellerin kamuoyuna duyurularak elektronik ortamda, şeffaf bir süreçle tahsis edilmesi, ön tahsis uygulaması getirilerek tahsis öncesinde OSB'lere kaynak sağlanması, yerli ve yabancı yatırımcıların OSB'lerde üstyapılı parsel satın alma veya kiralama talepleri doğrultusunda OSB'lere, mülkiyetlerindeki parsellerde tesis inşa ederek katılımcılara, üretim şartı ile üstyapılı kiralama ve üstyapılı satış imkânı getirilmesi ile yönetmelikte belirlenecek esas ve usullere uygun olarak, kiralamaya ilişkin uygulamanın tüm OSB'lerde eşit hâle getirilmesi,
- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun şarj hizmeti ile ilgili gelirlerinin de 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında olduğu hususunun açıklığa kavuşturulması amacıyla düzenleme yapılması ve 4628 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin birinci fıkrasının (C) ve (D) bentlerine koşut olarak mevzuat bütünlüğünün sağlanması, EPDK'nın gelirleri arasında yer aldığı hâlde 4628 sayılı Kanun'da açıkça belirtilmeyen doğal gaz piyasası "yıllık lisans bedeli" ifadesi Kanun'a derç edilerek bu hususun açıklığa kavuşturulması, petrol ve LPG piyasalarında vaktinde ödenmeyen alacakların tahsil usulünün Kanun'da belirtildiği hâlde elektrik ve doğal gaz piyasalarındaki EPDK alacaklarının vaktinde ödenmemesi hâlinde uygulanacak tahsil usulüne ilişkin eksikliğin giderilmesi,
- 4628 sayılı Kanun'da yer alan muafiyetlerin yargı harçlarını kapsamadığı kanaatiyle, mahkemeler nezdinde EPDK aleyhine harca hükmedildiğinden bu konuda açık bir düzenleme yapılması,
- İhraç edilen doğal gaza ilişkin iletim tarifelerinin, yurt içi iletim tarifelerinin tabi olduğu kısıtlamalara tabi olmamasına ve EPDK'ya, arz güvenliği, piyasadaki rekabet ortamının iyileştirilmesi ve sistem işleyişi gibi hususlarda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görüşünü almak kaydıyla ihracata ve iletim tarifelerine ilişkin daha farklı içerikte usul ve esaslar belirleme yetkisi verilmesine ilişkin düzenleme yapılması,
- Doğal gaz ithalatına hem BOTAŞ hem de özel sektör tüzel kişileri açısından serbestlik getirilmesi ve arz güvenliğinin temini amacıyla bazı tedbir ve hükümlere yer verilmesi,
- Pompaj depolamalı hidroelektrik santraller kurulmasıyla elde edilecek faydaların ülke ekonomisine kazandırılabilmesi için rezervuar alanına bakılmaksızın Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması ve yerli katkı fiyat desteğinden yararlandırılması,
- Vakıflar Genel Müdürlüğüne ve mazbut vakıflara ait taşınmazların uzun süreli kiralama hükümleri ile adi kira hükümlerinin ayrılması ve farklı model kiralama yöntemleri ile ilgili olarak karışıklığa neden olunmasının önüne geçilmesi, tarımsal faaliyet amaçlı kullanım kavramı eklenerek uygulamada mevcut durumun mevzuat olarak düzenlenmesi, Vakıflar Genel Müdürlüğüne ve mazbut vakıflara ait taşınmazların kira bedellerinin rayiç kira bedellerine uygun hâle getirilerek daha yüksek gelir elde edilmesinin ve böylece Genel Müdürlük hizmetlerinin daha etkin ve verimli yapılmasının amaçlanması,
- Yerli katkı fiyatı desteğinin, rüzgâr ve/veya güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisleri ile bütünsel olarak kurulan elektrik depolama tesisleri için de uygulanması ve böylece elektrik depolama teknolojilerine dayalı mekanik/elektromekanik aksamın ülkemizde de üretilmesinin sağlanması,
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından verilen yetkiye dayanılarak yerine getirilmekte olan proje onay ve kabul işlemlerinin etkin, verimli ve hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesine ilişkin personel ve kaynak kullanımı giderlerinin karşılanabilmesi ve bu giderlerin kamuya ilave yük getirmesinin önlenmesi,

- Şarj ağı işletmeci lisansının sona erdirilmesi ve iptali hususlarının EPDK tarafından belirlenebileceğinin düzenlenmesi ve lisans iptali nedeniyle piyasaya giriş engeli getirilerek piyasada sağlıklı bir işleyişin sağlanması,
- Dağıtım şirketleri tarafından yapılan genel aydınlatmaya ilişkin tüketim miktarı ve bedellerinin gerçek durumu gösterip göstermediğine ilişkin TEDAŞ tarafından saha ve ofiste yürütülen denetim faaliyetlerinden kaynaklı yüksek gerilim tazminatı, arazi tazminatı, harcırah, fazla mesai ücretleri gibi personel giderleri ile konaklama, ulaşım vb. masraflar oluşması ve TEDAŞ'ın söz konusu madde kapsamındaki denetim faaliyetine ilişkin masrafları karşılayacak bütçe imkânlarının olmaması nedeniyle TEDAŞ'ın madde kapsamındaki denetim faaliyetlerine ilişkin tüm masraflarının Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanması hükmüne bağlanmıştır.

Dönem: 27	OLAĞANÜSTÜ HAL KAPSAMINDA YERLEŞME VE YAPILAŞMAYA İLİŞKİN CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİNİN KABUL EDİLMESİNE DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 6		
Kanun No.: 7452	Kabul Tarihi: 05.04.2023	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 32159 / 10.04.2023
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 85. Birleşim 05.04.2023		Esas Komisyon: Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 437 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: İkt. md. 128'e Göre Doğrudan Genel Kurul Gündemine Alınmıştır.
Madde Sayısı: 5 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: - Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: - Genel Kurulda Kabul Edilen Önerge Sayısı: -		
Kanun'la; 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremlerden etkilenen illerin şehir merkezleri, ilçeleri ve köylerinde yıkık, acil yıkılacak ve ağır hasarlı olarak tespit edilen yapıların yeniden inşa edilmesi, yeniden inşa edilmesi gereken yapı sayısının çok fazla olması sebebiyle depremde etkilenen vatandaşlara zemini uygun olan yerlerde yeni konutların yapılıp teslim edilmesi, bununla birlikte kamu hizmet binalarının tamamlanabilmesi için uygulamaları kolaylaştırıcı düzenlemeler ve bu çerçevede, geçici ve kesin iskân alanları ve bu alanlarda yapılacak iş ve işlemlere ilişkin usul ve esaslar hükme bağlanmıştır.		

Tablo 2. 27. Dönemde Kabul Edilen Kararlar

Sıra No.	Karar No.	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
1	1188	Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına İzmir Milletvekili Binali YILDIRIM'ın Seçildiğine Dair Karar	12.7.2018
2	1189	Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı Üyelikleri İçin Yapılan Seçime Dair Karar	16.7.2018
3	1190	Türkiye Büyük Millet Meclisi Komisyonları Üyeliklerine Yapılan Seçime Dair Karar	16.7.2018
4	1191	Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	17.7.2018
5	1192	Plan ve Bütçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	17.7.2018
6	1193	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	17.7.2018
7	1194	İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	17.7.2018
8	1195	Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	17.7.2018
9	1196	Kişisel Verileri Koruma Kurulu Üyeliği İçin Yapılan Seçime Dair Karar	25.7.2018
10	1197	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatile Girmesine İlişkin Karar	26.7.2018
11	1198	Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Hükümetçe Takdir ve Tespit Edilmek Üzere, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde İcra Ettiği Harekat ve Misyonlar Kapsamında Yurt Dışına Gönderilmesi ve Hükümet Tarafından Verilecek İzin ve Belirlenecek Esaslar Çerçevesinde Bu Kuvvetlerin Kullanılması İçin Hükümete Verilen İznin Süresinin Anayasanın 92'nci Maddesi Uyarınca 31.10.2018 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Uzatılmasına Dair Karar	2.10.2018
12	1199	Türkiye'nin Milli Güvenliğine Yönelik Ayrılıkçı Hareketler, Terör Tehdidi ve Her Türlü Güvenlik Riskine Karşı Uluslararası Hukuk Çerçevesinde Gerekli Her Türlü Tedbiri Almak, Irak ve Suriye'deki Tüm Terörist Örgütlerden Ülkemize Yönelebilecek Saldırıları Bertaraf Etmek ve Kitlesel Göç Gibi Diğer Muhtemel Risklere Karşı Ulusal Güvenliğimizin İdame Ettirilmesini Sağlamak İçin Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Hükümetçe Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde, Gerektiğinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Yabancı Ülkelere Gönderilmesi, Yabancı Silahlı Kuvvetlerin Türkiye'de Bulunması ve Bu Kuvvetlerin Hükümetin Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Hükümet Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Gerekli Düzenlemelerin Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisinin 02.10.2014 Tarihli ve 1071 Sayılı Kararıyla Hükümete Verilen ve Son Olarak 23.09.2017 Tarihli ve 1162 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla 30.10.2018 Tarihine Kadar Uzatılan İzin Süresinin 30.10.2018 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Uzatılmasına Dair Karar	3.10.2018
13	1200	Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair Karar	9.10.2018

Tablo 2. 27. Dönemde Kabul Edilen Kararlar

Sıra No.	Karar No.	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
14	1201	Hudut, Şümul ve Miktarı Cumhurbaşkanınca Belirlenecek Türk Silahlı Kuvvetleri Unsurlarının, 1701 (2006) Sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı ve 880 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla Tespit Edilen İlkeler Kapsamında 31.10.2018 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Daha UNIFIL'e İştirak Etmesi ve Bununla İlgili Gerekli Düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca Yapılması İçin Anayasanın 92'nci Maddesi Uyarınca İzin Verilmesine Dair Karar	16.10.2018
15	1202	Kişisel Verileri Koruma Kurulu Üyeliği İçin Yapılan Seçime Dair Karar	23.10.2018
16	1203	Sayıştayda Boş Bulunan Beş Üyelik İçin Yapılan Seçime Dair Karar	24.10.2018
17	1204	Down Sendromu, Otizm ve Diğer Gelişim Bozukluklarının Yaygınlığının Tespiti ile İlgili Bireylerin ve Ailelerinin Sorunlarının Çözümü İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	6.11.2018
18	1205	Tıbbi ve Aromatik Bitki Çeşitliliğinin Korunmasında, Bunların Üretiminde ve Pazarlanmasında Karşılaşılan Sorunlar ile Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	7.11.2018
19	1206	Türk Silahlı Kuvvetleri Unsurlarının NATO'nun Afganistan'da İcra Etmekte Olduğu Kararlı Destek Misyonu ve Devamı Kapsamında Yurt Dışına Gönderilmesi, Aynı Amaçlara Yönelik Olmak Üzere Yabancı Silahlı Kuvvetlerin Anılan Misyon'a Katılmak Amacıyla Ülkemiz Üzerinden Afganistan'a İhtikali ile Geri İhtikali Kapsamında Türkiye'de Bulunması ve Bunlara İmkân Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanı Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin, 06.01.2015 Tarihli ve 1079 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı ile Verilen ve 03.01.2017 Tarihli ve 1133 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı ile Uzatılan İzin Süresinin Anayasanın 92'nci Maddesi Uyarınca 06.01.2019 Tarihinden İtibaren İki Yıl Uzatılmasına Dair Karar	25.12.2018
20	1207	Türk Silahlı Kuvvetleri Deniz Unsurlarının Aden Körfezi, Somali Karasuları ve Açıkları, Arap Denizi ve Mücavir Bölgelerde Görevlendirilmesi, Denizde Terörizmle Mücadele Harekâtlarına Katkı Sağlanabilmesi Maksadıyla Unsurlarımızın Bölge Ülkeleri Karasuları Dışında Denizde Terörizmle Mücadele Görevi İçin Yetkilendirilmeleri ve Bununla İlgili Gerekli Düzenlemelerin Cumhurbaşkanı Tarafından Yapılması İçin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10/2/2009 Tarihli ve 934 Sayılı Kararı ile Verilen ve Son Olarak 7/2/2018 Tarihli ve 1179 Sayılı Karar ile Bir Yıl Uzatılan İzin Süresinin Anayasanın 92'nci Maddesi Uyarınca 10/2/2019 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Daha Uzatılmasına Dair Karar	5.2.2019
21	1208	ALS, SMA, DMD, MS Hastalıklarında ve Kesin Tedavisi Bilinmeyen Diğer Hastalıklarda Uygulanan Tedavi ve Bakım Yöntemleri ile Bu Hastalıklara Sahip Kişiler ve Yakınlarının Yaşadıkları Sorunların ve Çözümlerinin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	5.2.2019
22	1209	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çalışmalarına Ara Vermesine Dair Karar	19.2.2019
23	1210	Hayvanların Haklarının Korunması ile Hayvanlara Eziyet ve Kötü Muamelelerin Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	20.2.2019
24	1211	Bilişim Teknolojileri Bağımlılığının Etkilerinin İncelenerek Olası Zararlarının Bertaraf Edilmesi ve Bu Teknolojilerin Kontrollü Kullanımının Sağlanması İçin Yapılması Gerekenlerin Saptanması Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	21.2.2019

Tablo 2. 27. Dönemde Kabul Edilen Kararlar

Sıra No.	Karar No.	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
25	1212	Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Tekirdağ Milletvekili Mustafa ŞENTOP'un Seçildiğine Dair Karar	24.2.2019
26	1213	Hayvanların Haklarının Korunması ile Hayvanlara Eziyet ve Kötü Muamelelerin Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	8.5.2019
27	1214	Bilişim Teknolojileri Bağımlılığının Etkilerinin İncelenerek Olası Zararlarının Bertaraf Edilmesi ve Bu Teknolojilerin Kontrollü Kullanımının Sağlanması İçin Yapılması Gerekenlerin Saptanması Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	8.5.2019
28	1215	Tıbbi ve Aromatik Bitki Çeşitliliğinin Korunmasında, Bunların Üretiminde ve Pazarlanmasında Karşılaşılan Sorunlar ile Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	8.5.2019
29	1216	ALS, SMA, DMD, MS Hastalıklarında ve Kesin Tedavisi Bilinmeyen Diğer Hastalıklarda Uygulanan Tedavi ve Bakım Yöntemleri ile Bu Hastalıklara Sahip Kişiler ve Yakınlarının Yaşadıkları Sorunların ve Çözümlerinin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	8.5.2019
30	1217	Down Sendromu, Otizm ve Diğer Gelişim Bozukluklarının Yaygınlığının Tespiti ile İlgili Bireylerin ve Ailelerinin Sorunlarının Çözümü İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	8.5.2019
31	1218	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çalışma Süresinin Uzatılmasına İlişkin Karar	18.6.2019
32	1219	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Üyelikleri İçin Yapılan Seçime Dair Karar	11.7.2019
33	1220	İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	16.7.2019
34	1221	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	16.7.2019
35	1222	Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	16.7.2019
36	1223	Plan ve Bütçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	16.7.2019
37	1224	Rabia Naz Vatan Başta Olmak Üzere Şüpheli Çocuk Ölümlerinin Araştırılması ve Bu Konuda Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	17.7.2019
38	1225	On Birinci Kalkınma Planının (2019-2023) Onaylandığına İlişkin Karar	18.7.2019
39	1226	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatile Girmesine İlişkin Karar	18.7.2019
40	1227	Down Sendromu, Otizm ve Diğer Gelişim Bozukluklarının Yaygınlığının Tespiti ile İlgili Bireylerin ve Ailelerinin Sorunlarının Çözümü İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Görev Süresinin Uzatılmasına Dair Karar	2.10.2019
41	1228	Tıbbi ve Aromatik Bitki Çeşitliliğinin Korunmasında, Bunların Üretiminde ve Pazarlanmasında Karşılaşılan Sorunlar ile Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Görev Süresinin Uzatılmasına Dair Karar	2.10.2019

Tablo 2. 27. Dönemde Kabul Edilen Kararlar

Sıra No.	Karar No.	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
42	1229	ALS, SMA, DMD, MS Hastalıklarında ve Kesin Tedavisi Bilinmeyen Diğer Hastalıklarda Uygulanan Tedavi ve Bakım Yöntemleri ile Bu Hastalıklara Sahip Kişiler ve Yakınlarının Yaşadıkları Sorunların ve Çözümlerinin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Görev Süresinin Uzatılmasına Dair Karar	2.10.2019
43	1230	Bilişim Teknolojileri Bağımlılığının Etkilerinin İncelenerek Olası Zararlarının Bertaraf Edilmesi ve Bu Teknolojilerin Kontrollü Kullanımının Sağlanması İçin Yapılması Gerekenlerin Saptanması Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Görev Süresinin Uzatılmasına Dair Karar	2.10.2019
44	1231	Türkiye'nin Milli Güvenliğine Yönelik Ayrılcı Hareketler, Terör Tehdidi ve Her Türlü Güvenlik Riskine Karşı Uluslararası Hukuk Çerçevesinde Gerekli Her Türlü Tedbiri Almak, Irak ve Suriye'deki Tüm Terörist Örgütlerden Ülkemize Yönelebilecek Saldırıları Bertaraf Etmek ve Kitlesel Göç Gibi Diğer Muhtemel Risklere Karşı Ulusal Güvenliğimizin İdame Ettirilmesini Sağlamak İçin Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde, Gerektiğinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Yabancı Ülkelere Gönderilmesi, Yabancı Silahlı Kuvvetlerin Türkiye'de Bulunması ve Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Cumhurbaşkanı Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Gerekli Düzenlemelerin Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisinin 02.10.2014 Tarihli ve 1071 Sayılı Kararıyla Verilen ve Son Olarak 03.10.2018 Tarihli ve 1199 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla 30.10.2019 Tarihine Kadar Uzatılan İzin Süresinin 30.10.2019 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Uzatılmasına Dair Karar	8.10.2019
45	1232	Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tespit Edilmek Üzere, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde İcra Ettiği Harekat ve Misyonlar Kapsamında Yurt Dışına Gönderilmesi ve Cumhurbaşkanınca Verilecek İzin ve Belirlenecek Esaslar Çerçevesinde Bu Kuvvetlerin Kullanılması İçin Verilen İzin Süresinin Anayasanın 92'nci Maddesi Uyarınca 31.10.2019 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Uzatılmasına Dair Karar	8.10.2019
46	1233	Hudut, Şümul ve Miktarı Cumhurbaşkanınca Belirlenecek Türk Silahlı Kuvvetleri Unsurlarının, 1701 (2006) Sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı ve 880 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla Tespit Edilen İlkeler Kapsamında 31.10.2019 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Daha UNIFIL'e İştirak Etmesi ve Bununla İlgili Gerekli Düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca Yapılması İçin Anayasanın 92'nci Maddesi Uyarınca İzin Verilmesine Dair Karar	22.10.2019
47	1234	Rabia Naz Vatan Başta Olmak Üzere Şüpheli Çocuk Ölümünün Araştırılması ve Bu Konuda Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	22.10.2019
48	1235	Amerika Birleşik Devletleri Temsilciler Meclisi Kararlarının Kınanması, Reddedilmesi ve Yok Hükmünde Sayılmasına Dair Karar	30.10.2019
49	1236	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün 2011 ila 2016, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 2011 ila 2016, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü'nün 2011 ila 2016, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 2015 ve 2016, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının 2011 ila 2016 ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün 2011 ila 2016 Yıllarına Ait Bilanço ve Netice Hesaplarının Tasvip Edildiğine İlişkin Karar	5.12.2019

Tablo 2. 27. Dönemde Kabul Edilen Kararlar

Sıra No.	Karar No.	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
50	1237	Amerika Birleşik Devletleri Senatosu Kararının Kınanması, Reddedilmesi ve Yok Hükümünde Sayılmasına Dair Karar	13.12.2019
51	1238	Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Gerekliği Takdirde Türkiye Sınırları Dışında Harekât ve Müdahalede Bulunmak Üzere Yabancı Ülkelere Gönderilmesi, Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Risk ve Tehditlerin Giderilmesi İçin Her Türlü Tedbirin Alınması ve Bunlara İmkân Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca Bir Yıl Süreyle İzin Verilmesine Dair Karar	2.1.2020
52	1239	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çalışmalarına Ara Vermesine Dair Karar	2.1.2020
53	1240	Rabia Naz Vatan Başta Olmak Üzere Şüpheli Çocuk Ölümünün Araştırılması ve Bu Konuda Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Görev Süresinin Uzatılmasına Dair Karar	15.1.2020
54	1241	Türk Silahlı Kuvvetleri Deniz Unsurlarının Aden Körfezi, Somali Karasuları ve Açıkları, Arap Denizi ve Mücavir Bölgelerde Görevlendirilmesi, Denizde Terörizmle Mücadele Harekâtlarına Katkı Sağlanabilmesi Maksadıyla Unsurlarımızın Bölge Ülkeleri Karasuları Dışında Denizde Terörizmle Mücadele Görevi İçin Yetkilendirilmeleri ve Bununla İlgili Gerekli Düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca Tarafından Yapılması İçin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10/2/2009 Tarihli ve 934 Sayılı Kararı ile Verilen ve Son Olarak 5/2/2019 Tarihli ve 1207 Sayılı Karar ile Bir Yıl Uzatılan İzin Süresinin Anayasanın 92'nci Maddesi Uyarınca 10/2/2020 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Daha Uzatılmasına Dair Karar	5.2.2020
55	1242	Radio ve Televizyon Üst Kurulu Üyeliği İçin Yapılan Seçime Dair Karar	11.3.2020
56	1243	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çalışmalarına Ara Vermesine Dair Karar	15.4.2020
57	1244	Sayıştayda Boş Bulunan Beş Üyelik İçin Yapılan Seçime Dair Karar	9.6.2020
58	1245	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çalışma Süresinin Uzatılmasına İlişkin Karar	30.6.2020
59	1246	Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Tekirdağ Milletvekili Mustafa ŞENTOP'un Seçildiğine Dair Karar	7.7.2020
60	1247	Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı Üyelikleri İçin Yapılan Seçime Dair Karar	7.7.2020
61	1248	Plan ve Bütçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	10.7.2020
62	1249	İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	10.7.2020
63	1250	Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	10.7.2020
64	1251	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	10.7.2020
65	1252	Türkiye Büyük Millet Meclisi Komisyonları Üyeliklerine Yapılan Seçime Dair Karar	14.7.2020
66	1253	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	21.7.2020
67	1254	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	21.7.2020

Tablo 2. 27. Dönemde Kabul Edilen Kararlar

Sıra No.	Karar No.	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
68	1255	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	21.7.2020
69	1256	Anayasa Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	21.7.2020
70	1257	Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	21.7.2020
71	1258	Adalet Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	21.7.2020
72	1259	Çevre Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	22.7.2020
73	1260	Dışişleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	22.7.2020
74	1261	İçişleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	22.7.2020
75	1262	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatile Girmesine İlişkin Karar	28.7.2020
76	1263	Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tespit Edilmek Üzere, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde İcra Ettiği Harekat ve Misionlar Kapsamında Yurt Dışına Gönderilmesi ve Cumhurbaşkanınca Verilecek İzin ve Belirlenecek Esaslar Çerçevesinde Bu Kuvvetlerin Kullanılması İçin Verilen İzin Süresinin Anayasanın 92'nci Maddesi Uyarınca 31/10/2020 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Uzatılmasına Dair Karar	6.10.2020
77	1264	Hudut, Şümul ve Miktarı Cumhurbaşkanınca Belirlenecek Türk Silahlı Kuvvetleri Unsurlarının, 1701 (2006) Sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı ve 880 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla Tespit Edilen İlkeler Kapsamında 31/10/2020 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Daha UNIFIL'e İştirak Etmesi ve Bununla İlgili Gerekli Düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca Yapılması İçin Anayasanın 92'nci Maddesi Uyarınca İzin Verilmesine Dair Karar	6.10.2020
78	1265	Kişisel Verileri Koruma Kurulu Üyelikleri İçin Yapılan Seçime Dair Karar	7.10.2020
79	1266	Türkiye'nin Milli Güvenliğine Yönelik Ayrılmış Hareketler, Terör Tehdidi ve Her Türlü Güvenlik Riskine Karşı Uluslararası Hukuk Çerçevesinde Gerekli Her Türlü Tedbiri Almak, Irak ve Suriye'deki Tüm Terörist Örgütlerden Ülkemize Yönelebilecek Saldırıları Bertaraf Etmek ve Kitlesel Göç Gibi Diğer Muhtemel Risklere Karşı Ulusal Güvenliğimizin İdame Ettirilmesini Sağlamak İçin Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde, Gerektiğinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Yabancı Ülkelere Gönderilmesi, Yabancı Silahlı Kuvvetlerin Türkiye'de Bulunması ve Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Cumhurbaşkanı Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Gerekli Düzenlemelerin Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2/10/2014 Tarihli ve 1071 Sayılı Kararıyla Verilen ve Son Olarak 8/10/2019 Tarihli ve 1231 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla 30/10/2020 Tarihine Kadar Uzatılan İzin Süresinin 30/10/2020 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Uzatılmasına Dair Karar	7.10.2020
80	1267	Mardin Milletvekili Tuma ÇELİK'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılmasına Dair Karar	7.10.2020
81	1268	Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un İslam Karşısı Açıklamalarına Dair Karar	27.10.2020

Tablo 2. 27. Dönemde Kabul Edilen Kararlar

Sıra No.	Karar No.	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
82	1269	Depreme Karşı Alınabilecek Önlemlerin ve Depremlerin Zararlarının En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	3.11.2020
83	1270	Depreme Karşı Alınabilecek Önlemlerin ve Depremlerin Zararlarının En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	4.11.2020
84	1271	Kamu Başdenetçiliği Seçimine İlişkin Karar	11.11.2020
85	1272	Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Karşılıklı Yardım Anlaşması Hükümlerinden Kaynaklanan Taahhütlerimizi Yerine Getirmek, Ateşkesin Tesisi, İhlallerin Önlenmesi, Bölgede Barış ve İstikrarın Sağlanması Amacıyla Türkiye'nin Yüksek Menfaatlerini Etkili Şekilde Korumak ve Kollamak Üzere, Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Ortak Merkezin Görevlerinin İfası Yönünde Hareket Etmek Üzere Yabancı Ülkelere Gönderilmesi, Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Risk ve Tehditlerin Giderilmesi İçin Her Türlü Tedbirin Alınması ve Bunlara İmkân Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanını Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca Bir Yıl Süreyle İzin Verilmesine Dair Karar	17.11.2020
86	1273	Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Gerektiği Takdirde Türkiye Sınırları Dışında Harekât ve Müdahalede Bulunmak Üzere Yabancı Ülkelere Gönderilmesi, Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Risk ve Tehditlerin Giderilmesi İçin Her Türlü Tedbirin Alınması ve Bunlara İmkân Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanı Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca 02.01.2020 Tarihli ve 1238 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla Verilen İznin Süresinin 02.01.2021 Tarihinden İtibaren On Sekiz Ay Uzatılmasına Dair Karar	22.12.2020
87	1274	Türk Silahlı Kuvvetleri Unsurlarının NATO'nun Afganistan'da İcra Etmekte Olduğu Kararlı Destek Misyonu ve Devamı Kapsamında Yurt Dışına Gönderilmesi, Aynı Amaçlara Yönelik Olmak Üzere Yabancı Silahlı Kuvvetlerin Anılan Misyon'a Katılmak Amacıyla Ülkemiz Üzerinden Afganistan'a İntikali ile Geri İntikali Kapsamında Türkiye'de Bulunması ve Bunlara İmkân Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanı Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin, 06.01.2015 Tarihli ve 1079 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı ile Verilen ve Son Olarak 25.12.2018 Tarihli ve 1206 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı ile Uzatılan İznin Süresinin Anayasanın 92'nci Maddesi Uyarınca 06.01.2021 Tarihinden İtibaren On Sekiz Ay Uzatılmasına Dair Karar	22.12.2020
88	1275	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çalışmalarına Ara Vermesine Dair Karar	22.12.2020
89	1276	Türk Silahlı Kuvvetleri Deniz Unsurlarının Aden Körfezi, Somali Karasuları ve Açıkları, Arap Denizi ve Mücavir Bölgelerde Görevlendirilmesi, Denizde Terörizmle Mücadele Harekâtlarına Katkı Sağlanabilmesi Maksadıyla Unsurlarımızın Bölge Ülkeleri Karasuları Dışında Denizde Terörizmle Mücadele Görevi İçin Yetkilendirilmeleri ve Bununla İlgili Gerekli Düzenlemelerin Cumhurbaşkanı Tarafından Yapılması İçin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10/2/2009 Tarihli ve 934 Sayılı Kararı ile Verilen ve Son Olarak 5/2/2020 Tarihli ve 1241 Sayılı Karar ile Bir Yıl Uzatılan İznin Süresinin Anayasanın 92'nci Maddesi Uyarınca 10/2/2021 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Daha Uzatılmasına Dair Karar	26.1.2021

Tablo 2. 27. Dönemde Kabul Edilen Kararlar

Sıra No.	Karar No.	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
90	1277	Depreme Karşı Alınabilecek Önlemlerin ve Depremlerin Zararlarının En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Görev Süresinin Uzatılmasına Dair Karar	11.2.2021
91	1278	Kişisel Verileri Koruma Kurulu Üyeliği İçin Yapılan Seçime Dair Karar	25.2.2021
92	1279	Küresel İklim Değişikliğinin Etkilerinin En Aza İndirilmesi, Kuraklıkla Mücadele ve Su Kaynaklarının Verimli Kullanılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	25.2.2021
93	1280	Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	9.3.2021
94	1281	Küresel İklim Değişikliğinin Etkilerinin En Aza İndirilmesi, Kuraklıkla Mücadele ve Su Kaynaklarının Verimli Kullanılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	16.3.2021
95	1282	Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	14.4.2021
96	1283	ABD Başkanı Joe Biden'ın 24 Nisan 2021 Tarihli Açıklamasının Kınanması, Reddedilmesi ve Yok Hükmünde Sayılmasına Dair Karar	27.4.2021
97	1284	Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	28.4.2021
98	1285	Hâkimler ve Savcılar Kurulu Üyeliklerine Yapılan Seçime Dair Karar	25.5.2021
99	1286	Küresel İklim Değişikliğinin Etkilerinin En Aza İndirilmesi, Kuraklıkla Mücadele ve Su Kaynaklarının Verimli Kullanılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Görev Süresinin Uzatılmasına Dair Karar	10.6.2021
100	1287	Başta Marmara Denizi Olmak Üzere Denizlerimizdeki Müsilaj Sorununun Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	10.6.2021
101	1288	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çalışma Süresinin Uzatılmasına İlişkin Karar	22.6.2021
102	1289	Sayıştay Başkanlığı İçin Yapılan Seçime Dair Karar	22.6.2021
103	1290	Radio ve Televizyon Üst Kurulu Üyelikleri İçin Yapılan Seçime Dair Karar	29.6.2021
104	1291	Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Görev Süresinin Uzatılmasına Dair Karar	6.7.2021
105	1292	Başta Marmara Denizi Olmak Üzere Denizlerimizdeki Müsilaj Sorununun Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	6.7.2021
106	1293	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	7.7.2021
107	1294	İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	7.7.2021
108	1295	Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	7.7.2021

Tablo 2. 27. Dönemde Kabul Edilen Kararlar

Sıra No.	Karar No.	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
109	1296	Adalet Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	8.7.2021
110	1297	Çevre Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	8.7.2021
111	1298	Dijital Mecralar Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	8.7.2021
112	1299	İçişleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	8.7.2021
113	1300	Plan ve Bütçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	8.7.2021
114	1301	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	8.7.2021
115	1302	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	8.7.2021
116	1303	Dışişleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	14.7.2021
117	1304	Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	14.7.2021
118	1305	Başta Marmara Denizi Olmak Üzere Denizlerimizdeki Müsilaj Sorununun Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	14.7.2021
119	1306	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	16.7.2021
120	1307	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatile Girmesine İlişkin Karar	16.7.2021
121	1308	Başta Marmara Denizi Olmak Üzere Denizlerimizdeki Müsilaj Sorununun Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Görev Süresinin Uzatılmasına Dair Karar	5.10.2021
122	1309	Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tespit Edilmek Üzere, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde İcra Ettiği Harekât ve Misyonlar Kapsamında Yurt Dışına Gönderilmesi ve Cumhurbaşkanınca Verilecek İzin ve Belirlenecek Esaslar Çerçevesinde Bu Kuvvetlerin Kullanılması İçin Verilen İznin Süresinin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca 31/10/2021 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Uzatılmasına Dair Karar	19.10.2021

Tablo 2. 27. Dönemde Kabul Edilen Kararlar

Sıra No.	Karar No.	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
123	1310	Türkiye'nin Millî Güvenliğine Yönelik Ayrılıkçı Hareketler, Terör Tehdidi ve Her Türlü Güvenlik Riskine Karşı Uluslararası Hukuk Çerçevesinde Gerekli Her Türlü Tedbiri Almak, Irak ve Suriye'deki Tüm Terörist Örgütlerden Ülkemize Yönelebilecek Saldırıları Bertaraf Etmek ve Kitleli Göç Gibi Diğer Muhtemel Risklere Karşı Ulusal Güvenliğimizin İdame Ettirilmesini Sağlamak İçin Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde, Gerekğinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Yabancı Ülkelere Gönderilmesi, Yabancı Silahlı Kuvvetlerin Türkiye'de Bulunması ve Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Cumhurbaşkanı Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Gerekli Düzenlemelerin Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2/10/2014 Tarihli ve 1071 Sayılı Kararıyla Verilen ve Son Olarak 7/10/2020 Tarihli ve 1266 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla 30/10/2021 Tarihine Kadar Uzatılan İznin Süresinin 30/10/2021 Tarihinden İtibaren İki Yıl Uzatılmasına Dair Karar	26.10.2021
124	1311	Hudut, Şümul ve Miktarı Cumhurbaşkanınca Belirlenecek Türk Silahlı Kuvvetleri Unsurlarının, 1701 (2006) Sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı ve 880 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla Tespit Edilen İlkeler Kapsamında 31/10/2021 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Daha UNIFIL'e İştirak Etmesi ve Bununla İlgili Gerekli Düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca İzin Verilmesine Dair Karar	26.10.2021
125	1312	Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Karşılıklı Yardım Anlaşması Hükümlerinden Kaynaklanan Taahhütlerimizi Yerine Getirmek, Ateşkesin Gözlenmesi, İhlallerin Önlenmesi, Bölgede Barış ve İstikrarın Sağlanması Amacıyla Türkiye'nin Yüksek Menfaatlerini Etkili Şekilde Korumak ve Kollamak Üzere, Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Ortak Merkezin Görevlerinin İfası Yönünde Hareket Etmek Üzere Yabancı Ülkelere Gönderilmesi, Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Risk ve Tehditlerin Giderilmesi İçin Her Türlü Tedbirin Alınması ve Bunlara İmkân Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17/11/2020 Tarihli ve 1272 Sayılı Kararı ile Verilen İznin Süresinin 17/11/2021 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Uzatılmasına Dair Karar	10.11.2021
126	1313	Hâkimler ve Savcılar Kurulu Üyeliğine Yapılan Seçime Dair Karar	24.11.2021
127	1314	Anayasa Mahkemesine Üye Seçimine İlişkin Karar	19.1.2022
128	1315	Türk Silahlı Kuvvetleri Deniz Unsurlarının Aden Körfezi, Somali Karasuları ve Açıkları, Arap Denizi ve Mücavir Bölgelerde Görevlendirilmesi, Denizde Terörizmle Mücadele Harekâtlarına Katkı Sağlanabilmesi Maksadıyla Unsurlarımızın Bölge Ülkeleri Karasuları Dışında Denizde Terörizmle Mücadele Görevi İçin Yetkilendirilmeleri ve Bununla İlgili Gerekli Düzenlemelerin Cumhurbaşkanı Tarafından Yapılması İçin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10/2/2009 Tarihli ve 934 Sayılı Kararı ile Verilen ve Son Olarak 26/1/2021 Tarihli ve 1276 Sayılı Karar ile Bir Yıl Uzatılan İznin Süresinin Anayasanın 92'nci Maddesi Uyarınca 10/2/2022 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Daha Uzatılmasına Dair Karar	2.2.2022
129	1316	Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Mehmet GÜZEL'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılmasına Dair Karar	1.3.2022

Tablo 2. 27. Dönemde Kabul Edilen Kararlar

Sıra No.	Karar No.	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
130	1317	Diyarbakır Milletvekili Semra GÜZEL'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılmasına Dair Karar	1.3.2022
131	1318	Yaşlıların Hayatın Çeşitli Alanlarında Yaşadıkları Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	26.4.2022
132	1319	Yaşlıların Hayatın Çeşitli Alanlarında Yaşadıkları Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	31.5.2022
133	1320	Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Gerektiği Takdirde Türkiye Sınırları Dışında Harekât ve Müdahalede Bulunmak Üzere Yabancı Ülkelere Gönderilmesi, Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Risk ve Tehditlerin Giderilmesi İçin Her Türlü Tedbirin Alınması ve Bunlara İmkân Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanlığı Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca 02.01.2020 Tarihli ve 1238 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla Verilen ve 22.12.2020 Tarihli ve 1273 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla 02.01.2021 Tarihinden İtibaren On Sekiz Ay Uzatılan İznin Süresinin 02.07.2022 Tarihinden İtibaren On Sekiz Ay Uzatılmasına Dair Karar	21.6.2022
134	1321	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çalışma Süresinin Uzatılmasına İlişkin Karar	21.6.2022
135	1322	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	28.6.2022
136	1323	Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	28.6.2022
137	1324	Plan ve Bütçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	28.6.2022
138	1325	İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	28.6.2022
139	1326	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	28.6.2022
140	1327	Sayıştayda Boş Bulunan Beş Üyelik İçin Yapılan Seçime Dair Karar	29.6.2022
141	1328	Anayasa Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	30.6.2022
142	1329	Adalet Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	30.6.2022
143	1330	Dışişleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	30.6.2022
144	1331	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	30.6.2022
145	1332	Çevre Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	30.6.2022
146	1333	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	30.6.2022
147	1334	Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	30.6.2022

Tablo 2. 27. Dönemde Kabul Edilen Kararlar

Sıra No.	Karar No.	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
148	1335	Dijital Mecralar Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	30.6.2022
149	1336	Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	30.6.2022
150	1337	İçişleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	1.7.2022
151	1338	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatile Girmesine İlişkin Karar	1.7.2022
152	1339	Katar Devleti Hükümeti Tarafından Talep Edilen Desteği Sağlamak ve Dünya Kupası Kalkını Harekâtına İştirak Etmek Üzere Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Katar Devleti Sınırları İçerisinde ve Katar Devleti Karasuları ile Mucavir Bölgelerinde Görevlendirilmesi ve Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Risk ve Tehditlerin Giderilmesi İçin Her Türlü Tedbirin Alınması ve Bunlara İmkân Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanlığı Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca Altı Ay Süreyle İzin Verilmesine Dair Karar	5.10.2022
153	1340	Kişisel Verileri Koruma Kurulu Üyelikleri İçin Yapılan Seçime Dair Karar	5.10.2022
154	1341	Anayasa Mahkemesine Üye Seçimine İlişkin Karar	5.10.2022
155	1342	Yaşlıların Hayatın Çeşitli Alanlarında Yaşadıkları Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Görev Süresinin Uzatılmasına Dair Karar	6.10.2022
156	1343	Hudut, Şümul ve Miktarı Cumhurbaşkanınca Belirlenecek Türk Silahlı Kuvvetleri Unsurlarının, 1701 (2006) Sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı ve 880 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla Tespit Edilen İlkeler Kapsamında 31/10/2022 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Daha UNIFIL'e İştirak Etmesi ve Bununla İlgili Gerekli Düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca İzin Verilmesine Dair Karar	18.10.2022
157	1344	Bartın'ın Amasra İlçesinde Meydana Gelen Maden Kazasının Tüm Yönleriyle Araştırılarak Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	19.10.2022
158	1345	Bartın'ın Amasra İlçesinde Meydana Gelen Maden Kazasının Tüm Yönleriyle Araştırılarak Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	25.10.2022
159	1346	Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tespit Edilmek Üzere, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde İcra Ettiği Harekât ve Misyonlar Kapsamında Yurt Dışına Gönderilmesi ve Cumhurbaşkanınca Verilecek İzin ve Belirlenecek Esaslar Çerçevesinde Bu Kuvvetlerin Kullanılması İçin Verilen İznin Süresinin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca 31/10/2022 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Uzatılmasına Dair Karar	26.10.2022
160	1347	Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Eşref FAKİBABA'nın Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliğinin Düşmesine İlişkin Karar	26.10.2022

Tablo 2. 27. Dönemde Kabul Edilen Kararlar

Sıra No.	Karar No.	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
161	1348	Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Karşılıklı Yardım Anlaşması Hükümlerinden Kaynaklanan Taahhütlerimizi Yerine Getirmek, Ateşkesin Gözlenmesi, İhlallerin Önlenmesi, Bölgede Barış ve İstikrarın Sağlanması Amacıyla Türkiye'nin Yüksek Menfaatlerini Etkili Şekilde Korumak ve Kollamak Üzere, Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Ortak Merkezin Görevlerinin İfası Yönünde Hareket Etmek Üzere Yabancı Ülkelere Gönderilmesi, Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Risk ve Tehditlerin Giderilmesi İçin Her Türlü Tedbirin Alınması ve Bunlara İmkân Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanını Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca 17/11/2020 Tarihli ve 1272 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı ile Verilen ve 10/11/2021 Tarihli ve 1312 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı ile Uzatılan İzin Süresinin 17/11/2022 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Uzatılmasına Dair Karar	1.11.2022
162	1349	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Üyeliği İçin Yapılan Seçime Dair Karar	1.11.2022
163	1350	Diyarbakır Milletvekili Semra GÜZEL'in Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliğinin Düşmesine Dair Karar	22.12.2022
164	1351	Altı Yaşındaki Bir Kız Çocuğunun Evlilik Adı Altında Cinsel İstismara Maruz Bırakılması Olayının Araştırılarak Benzer Olayların Yaşanmaması ve Her Türlü Çocuk İstismarının Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	3.1.2023
165	1352	Altı Yaşındaki Bir Kız Çocuğunun Evlilik Adı Altında Cinsel İstismara Maruz Bırakılması Olayının Araştırılarak Benzer Olayların Yaşanmaması ve Her Türlü Çocuk İstismarının Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	11.1.2023
166	1353	Bartın'ın Amasra İlçesinde Meydana Gelen Maden Kazasının Tüm Yönleriyle Araştırılarak Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Görev Süresinin Uzatılmasına Dair Karar	19.1.2023
167	1354	Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa İllerinde Üç Ay Süreyle Olağanüstü Hal İlan Edilmesine Dair Karar	9.2.2023
168	1355	Gereği, Kapsamı ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde, Türk Silahlı Kuvvetleri Deniz Unsurlarının Bölge Ülkelerinin Karasuları Dışında Olmak Üzere Aden Körfezi, Somali Açıkları, Arap Denizi ve Mücavir Bölgelerde Deniz Haydutluğu, Silahlı Soygun Eylemleri ve Denizde Terörizmle Mücadele Amacıyla Görevlendirilmesi ve Bununla İlgili Gerekli Düzenlemelerin Cumhurbaşkanını Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca 10/2/2023 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Süreyle İzin Verilmesine Dair Karar	9.2.2023
169	1356	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çalışmalarına Ara Vermesine Dair Karar	14.2.2023
170	1357	Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Sonuçlarının Tüm Yönleriyle Araştırılması, Depreme Dirençli Yapı Stokunun Oluşturulması ve Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Etkinliğinin Artırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	2.3.2023
171	1358	Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Sonuçlarının Tüm Yönleriyle Araştırılması, Depreme Dirençli Yapı Stokunun Oluşturulması ve Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Etkinliğinin Artırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	9.3.2023

Tablo 2. 27. Dönemde Kabul Edilen Kararlar

Sıra No.	Karar No.	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
172	1359	Balıkçılık ve Su Ürünleri Sektöründe Yaşanan Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	20.3.2023
173	1360	Balıkçılık ve Su Ürünleri Sektöründe Yaşanan Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	23.3.2023
174	1361	Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	4.4.2023
175	1362	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	4.4.2023
176	1363	İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	4.4.2023
177	1364	Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Sonuçlarının Tüm Yönleriyle Araştırılması, Depreme Dirençli Yapı Stokunun Oluşturulması ve Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Etkinliğinin Artırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	4.4.2023
178	1365	Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2017-2018 ve 2019-2020 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarına Yapılan İtirazlara Dair Karar	5.4.2023
179	1366	Altı Yaşındaki Bir Kız Çocuğunun Evlilik Adı Altında Cinsel İstismara Maruz Bırakılması Olayının Araştırılarak Benzer Olayların Yaşanmaması ve Her Türlü Çocuk İstismarının Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Görev Süresinin Uzatılmasına Dair Karar	5.4.2023
180	1367	Altı Yaşındaki Bir Kız Çocuğunun Evlilik Adı Altında Cinsel İstismara Maruz Bırakılması Olayının Araştırılarak Benzer Olayların Yaşanmaması ve Her Türlü Çocuk İstismarının Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	5.4.2023
181	1368	Balıkçılık ve Su Ürünleri Sektöründe Yaşanan Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Ara Vermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	5.4.2023
182	1369	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatile Girmesine İlişkin Karar	5.4.2023
183	1370	Kişisel Verileri Koruma Kurulu Üyeliği İçin Yapılan Seçime Dair Karar	6.4.2023
184	1371	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Üyeliği İçin Yapılan Seçime Dair Karar	6.4.2023

C. KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELER

Önceki yasama dönemlerinden 27. Döneme 268 KHK intikal etmiştir. 27. Dönemde TBMM Başkanlığına sunulan 5 KHK ile birlikte 27. Dönem 6. Yasama Yılında komisyonlarda 273 KHK bulunmaktadır.

Ç. YASAMA DOKUNULMAZLIKLARI

27. Dönem Milletvekili Genel Seçimi'nde yeniden seçilen milletvekillerine ait 252 yasama dokunulmazlığı tezkeresi, 26. Dönemden 27. Döneme intikal etmiştir.

27. Dönem 6. Yasama Yılında 247 yasama dokunulmazlığı tezkeresi gelmiştir. Bunlardan 1'i istem üzerine, 40'ı milletvekilliğinin düşmesi, 1'i ise vefat nedeniyle Cumhurbaşkanlığına iade edilmiştir. Hâlihazırda 7 yasama dokunulmazlığı tezkeresine ilişkin komisyon raporu Genel Kurul gündeminde olup 1.875 yasama dokunulmazlığı tezkeresi ise Karma Komisyonda bulunmaktadır.

6. Yasama Yılında gelen tezkerelerle birlikte, 27. Dönemde gelen yasama dokunulmazlığı tezkeresi sayısı 2.002'ye ulaşmıştır.

D. İHTİSAS KOMİSYONLARI

1. Adalet Komisyonu

Adalet Komisyonu, 27. Dönem 6. Yasama Yılında 3 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında, TBMM Başkanlığınca Komisyona esas komisyon olarak 60 kanun teklifi, 3 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi; tali komisyon olarak ise 33 kanun teklifi, 3 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi havale edilmiştir. Komisyon, esas komisyon olarak 2 kanun teklifini karara bağlamış ve raporunu TBMM Başkanlığına sunmuştur.

Komisyonunda hâlen esas komisyon olarak 5 KHK, 650 kanun teklifi, 2 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi; tali komisyon olarak 302 kanun teklifi ile 1 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi bulunmaktadır.

Komisyon, 27. Dönemde 38 toplantı gerçekleştirmiştir. 6. Yasama Yılında havale edilenlerle birlikte Komisyona bu dönemde 5 KHK, 673'ü esas, 343'ü tali olmak üzere 1.016 kanun teklifi ile 3'ü esas, 3'ü tali olmak üzere 6 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi havale edilmiştir. Komisyon, TBMM Başkanlığına 21 komisyon raporu sunmuştur.

2. Anayasa Komisyonu

Anayasa Komisyonu, 27. Dönem 6. Yasama Yılında 2 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında TBMM Başkanlığınca Komisyona; esas komisyon olarak 5, tali komisyon olarak ise 1 kanun teklifi havale edilmiştir.

Komisyonunda hâlen, esas komisyon olarak 129, tali komisyon olarak 54 kanun teklifi ile 4 KHK bulunmaktadır.

Komisyon, 27. Dönemde 8 toplantı gerçekleştirmiştir. 6. Yasama Yılında havale edilenlerle birlikte Komisyona bu dönemde 123'ü esas, 57'si tali olmak üzere 180 kanun teklifi ve 11 İhtisaz değişikliği teklifi havale edilmiştir. Komisyon, TBMM Başkanlığına 4 komisyon raporu sunmuştur.

2.1. Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Faaliyetleri

6. Yasama Yılında Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon bünyesinde 10 toplantı yapılmıştır. Devamsızlık sebebiyle milletvekilliğinin düşmesine ilişkin TBMM Başkanlık Tezkeresi'nin görüşülmesi kapsamında 2 Karma Komisyon ve 3 Hazırlık Komisyonu toplantısı; yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Cumhurbaşkanlığı tezkerelerinin görüşülmesi kapsamında ise 2 Karma Komisyon ve 3 Hazırlık Komisyonu toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Komisyon, 27. Dönemde; 4 Alt Komisyon, 18 Hazırlık Komisyonu ve 14 Karma Komisyon toplantısı olmak üzere 36 toplantı gerçekleştirmiştir. Komisyon, TBMM Başkanlığına 13 komisyon raporu sunmuştur.

3. Avrupa Birliği Uyum Komisyonu

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, 27. Dönem 6. Yasama Yılında 1 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında TBMM Başkanlığınca Komisyona 1 kanun teklifi havale edilmiş olup Komisyon 1 kanun teklifini görüşerek karara bağlamış ve raporunu TBMM Başkanlığına sunmuştur. Komisyonda hâlen 6 kanun teklifi bulunmaktadır.

Komisyon, 27. Dönemde 5 toplantı gerçekleştirmiştir. 6. Yasama Yılında havale edilenlerle birlikte Komisyona bu dönemde 9 kanun teklifi havale edilmiştir. Komisyon, TBMM Başkanlığına 1 komisyon raporu sunmuştur.

Yurt içinde 48 heyeti kabul eden Komisyon yurt dışına 11 çalışma ziyareti gerçekleştirmiştir. Yurt dışı çalışma ziyaretleri kapsamında 40 toplantı gerçekleştirilmiştir.

Komisyon ayrıca, 68. Avrupa Birliği Parlamentoları Avrupa İşleri Komisyonları Konferansı (COSAC) Genel Kurul Toplantısına katılmış, İsveç'in ve Fransa'nın Ankara Büyükelçilerini kabul etmiştir.

4. Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, 27. Dönem 6. Yasama Yılında 4 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında TBMM Başkanlığınca Komisyona; esas komisyon olarak 24 kanun teklifi, 2 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi; tali komisyon olarak ise 35 kanun teklifi, 1 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi havale edilmiştir. Bunun yanı sıra Komisyona 1 Sayıştay tezkeresi havale edilmiştir.

Bu yasama yılında Komisyon, esas komisyon ve tali komisyon olarak 1'er kanun teklifi ile 1 Sayıştay tezkeresini görüşerek raporlarını TBMM Başkanlığına sunmuştur.

Komisyonunda hâlen esas komisyon olarak 101 kanun teklifi, 1 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile 10 KHK; tali komisyon olarak 135 kanun teklifi ile 1 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi bulunmaktadır.

Komisyon, 27. Dönemde 18 toplantı gerçekleştirmiştir. 6. Yasama Yılında havale edilenlerle birlikte Komisyona bu dönemde 115'i esas, 192'si tali olmak üzere 307 kanun teklifi ile 2 Sayıştay tezkeresi havale edilmiştir. Bunun yanı sıra Komisyona esas komisyon olarak 2 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile 10 KHK, tali komisyon olarak 1 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi havale edilmiştir.

Komisyon, TBMM Başkanlığına 9 esas, 1 tali olmak üzere 10 kanun teklifi ile 2 Sayıştay tezkeresine ilişkin olmak üzere 12 komisyon raporu sunmuştur.

5. Çevre Komisyonu

Çevre Komisyonu, 27. Dönem 6. Yasama Yılında 2 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında Komisyona; tali komisyon olarak 7 kanun teklifi havale edilmiş olup havale edilen kanun tekliflerinden 1'i İçtüzüğü'nün 75. maddesi kapsamında geri alındığı için iade edilmiş, 2'si Komisyonunda görüşülerek söz konusu tekliflere ait komisyon raporları, esas komisyonlarına gönderilmek üzere TBMM Başkanlığına sunulmuştur.

Komisyonunda hâlen, esas komisyon olarak 5 KHK ile 46 kanun teklifi, tali komisyon olarak 69 kanun teklifi bulunmaktadır.

Komisyon, 27. Dönemde 14 toplantı gerçekleştirmiştir. 6. Yasama Yılında havale edilenlerle birlikte Komisyona bu dönemde 48'i esas, 83'ü tali olmak üzere 131 kanun teklifi ile esas komisyon olarak 5 KHK havale edilmiştir. Komisyon, TBMM Başkanlığına 7 komisyon raporu sunmuştur.

6. Dışişleri Komisyonu

Dışişleri Komisyonu, 27. Dönem 6. Yasama Yılında 8 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında TBMM Başkanlığına Komisyona; esas komisyon olarak 53, tali komisyon olarak ise 2 kanun teklifi havale edilmiştir. Komisyon, esas komisyon olarak 51 kanun teklifini görüşerek karara bağlamış ve raporlarını TBMM Başkanlığına sunmuştur.

Komisyonunda hâlen esas komisyon olarak 4 KHK ve 60 kanun teklifi, tali komisyon olarak ise 22 kanun teklifi bulunmaktadır.

Komisyon, 27. Dönemde 44 toplantı gerçekleştirmiştir. 6. Yasama Yılında havale edilenlerle birlikte Komisyona bu dönemde 326'sı esas, 22'si tali olmak üzere 348 kanun teklifi havale edilmiştir. Havale edilen kanun teklifle-

rinden 1'i esas komisyon raporunu verdiği için Komisyon gündeminden çıkarılmıştır. Bunun yanı sıra 4 kanun teklifi İçtüzüğün 75. maddesi kapsamında geri alındığı için iade edilmiştir. Komisyon, TBMM Başkanlığına 258 komisyon raporu sunmuştur.

7. Dijital Mecralar Komisyonu

Dijital Mecralar Komisyonu, 27. Dönem 6. Yasama Yılında 1 toplantı gerçekleştirmiştir.

Komisyonunda hâlen tali komisyon olarak 7 kanun teklifi bulunmaktadır.

Komisyon, 27. Dönemde 19 toplantı gerçekleştirmiştir. 6. Yasama Yılında havale edilenlerle birlikte Komisyona bu dönemde tali olarak 8 kanun teklifi havale edilmiştir. Komisyon, 27. Dönemde TBMM Başkanlığına 1 komisyon raporu sunmuştur.

Ayrıca, başkan veya üyeler düzeyinde, görev alanıyla ilgili organizasyonlara ve toplantılara katılan Komisyon, çeşitli sektörlerden heyet kabulünün yanı sıra meslek ve sivil toplum kuruluşları ile görüşmeler gerçekleştirmiştir.

8. Dilekçe Komisyonu

Dilekçe Komisyonu, gelen başvuruları ilgili mevzuat çerçevesinde incelemekte, raporlamakta, gerektiğinde ilgili idarelere önerilerde bulunmakta ve söz konusu önerilerin ilgili idareler nezdinde uygulanmasını takip etmektedir.

Ayrıca, Kamu Başdenetçisi adayları ile Kamu Denetçilerini seçen ve Kamu Denetçiliği Kurumunun (KDK) yıllık raporunu görüşen Dilekçe ve İnsan Haklarını İnceleme Komis-

yonlarından Oluşan Karma Komisyonun sekretaryası görevini yürütmektedir.

Dilekçe Komisyonu, 27. Dönem 6. Yasama Yılında 1 toplantı gerçekleştirmiştir.

Komisyon, aşağıda belirtilen faaliyetleri dışında ayrıca, 27. Dönemde, dilekçe hakkının etkin kullanımı ve mükerrer başvurulardan kaynaklanan verimsizliğin ortadan kaldırılması için yasama, yürütme ve yargı organlarındaki yetkililerin bir araya gelmesi ve mevcut yapıların gözden geçirilerek geliştirilmesi amacıyla, yasama ve denetim kalitesinin artırılmasında dilekçe hakkının kullanımı ve yeni gelişmeler konusunda, TBMM'nin açılışının 100. yılı etkinlikleri kapsamında 12 Şubat 2020 tarihinde Dilekçe Hakkı Çalıştayı gerçekleştirmiştir.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY, Dilekçe Komisyonu Başkanı Mihrimah Belma SATIR'ın konuşmalarıyla başlayan Çalıştayda gerçekleştirilen üç oturumda, moderatörlerle birlikte 67 konuşmacı ve kurumlarca görevlendirilmiş 58 kişi olmak üzere toplam 134 kişi görevli olarak yerini almıştır.

Çalıştaydaki açılış konuşmaları ve sonuç bildirisinin yanı sıra Prof. Dr. Mehmet BARCA tarafından hazırlanan “*Dilekçe Hakkı Sistem, Süreç ve Aktörlerinin Etkinliğini Artırmaya Yönelik Değerlendirme ve Öneriler*” ile Prof. Dr. Fahrettin ÖZDEMİRCİ tarafından hazırlanan “*Dilekçe Hakkında Dijital Dönüşüm ve Ulusal Dilekçe Bilgi Sistemi*” başlıklı makaleler, kitap halinde yayınlanmıştır.

8.1. Başvurular

Komisyonu 3.565'i 6. Yasama Yılında olmak üzere 27. Dönemde 28.207 başvuruda bulunulmuş olup bunların dağılımına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 3. Başvurunun Alınma Şekline Göre Dilekçe Sayıları

Başvurunun Alınma Şekli	Sayısı (6. Yasama Yılı)	Oranı (%) (6. Yasama Yılı)	Sayısı (27. Dönem)	Oranı (%) (27. Dönem)
e-Dilekçe*	3.301	92,6	23.966	85
Elden	17	0,5	488	1,7
KEP	16	0,4	126	0,4
Kurum içi	4	0,1	34	0,1
Milletvekili	6	0,2	474	1,7
Posta	221	6,2	3.066	10,9
Faks	0	0	53	0,2

* e-Dilekçe sistemine bu yasama yılında 214.185 kişi kayıt olmuştur.

Tablo 4. Başvuru Sahiplerine Göre Dilekçe Sayıları

Başvuru Sahibi	Sayısı (6. Yasama Yılı)	Oranı (%) (6. Yasama Yılı)	Sayısı (27. Dönem)	Oranı (%) (27. Dönem)
Gerçek Kişi	3.541	99,3	28.024	99,3
Erkek	2.641	74,1	20.601	73
Kadın	924	25,9	7.606	27
Tüzel Kişi	24	0,7	183	0,7

27. Dönem 6. Yasama Yılında yapılan başvurulardan 2.031 dilekçe birleştirilerek işleme alınmış olup başvuruya imza atarak katılan kişi sayısı 389.354 olmuştur.

Tablo 5. Son Durumlarına Göre Dilekçe Sayıları

Son Durumu	Sayısı (6. Yasama Yılı)	Oranı (%) (6. Yasama Yılı)	Sayısı (27. Dönem)	Oranı (%) (27. Dönem)
Karara Bağlanan / Hıfzedilen Dilekçe Sayısı	3.385	96	28.013	99,3
İşlemde / İncelenmekte Olan Dilekçe Sayısı	180	5	194	0,7

Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurular konular itibarıyla değerlendirildiğinde; 27. Dönemde en fazla “Çalışma ve Sosyal Güvenlik” konusunda başvuru geldiği görülmektedir.

Tablo 6. 27. Dönemde İlk 5 Başvuru Konusuna Göre Dilekçe Sayıları

Başvuru Konusu	Dilekçe Sayısı	Oranı (%)
Çalışma ve Sosyal Güvenlik	6.338	22,5
Adalet Hizmetleri	5.353	19
Öteki İstek ve Dilekler	4.741	16,8
İhbar ve Şikâyetler	1.955	6,9
Kişisel Özgürlük ve Hak Talepleri	1.662	5,9

Diğer yandan, 27. Dönemde Dilekçe Komisyonuna yurt içinde en fazla İstanbul, en az ise Bayburt illerinde ikamet eden vatandaşlar tarafından başvuru yapılmıştır.

Tablo 7. 27. Dönemde En Çok Başvuru Gelen İller

İl	Dilekçe Sayısı	Oranı (%)
İstanbul	5.551	19,7
Ankara	3.221	11,4
İzmir	1.435	5,1

Tablo 8. 27. Dönemde En Az Başvuru Gelen İller

İl	Dilekçe Sayısı	Oranı (%)
Bayburt	23	%0,08
Tunceli	27	%0,09
Artvin	34	%0,12

Yukarıdaki başvurulara ilaveten, önceki dönemlerden 6.059 dilekçe 27. Döneme devretmiştir. 27. Dönemde gelen 28.207 dilekçeden 27.771'i karara bağlanmış ya da işlemden kaldırılmış olup 436'sı hakkında işlemler devam etmektedir.

8.2. Dilekçe Komisyonu Başkanlık Divanı

27. Dönem 6. Yasama Yılında Dilekçe Komisyonu Başkanlık Divanı, gerçekleştirdiği 11 toplantıda 8.765 dilekçe hakkında 1.715 karar almıştır. 436 dilekçe ise mevzuata uygun olmadığı ya da mükerrer olduğu gerekçesi ile hıfzedilmiştir.

Bunlarla birlikte, Dilekçe Komisyonu Başkanlık Divanı 27. Dönemde 87 toplantı, 7 ilde yerinde inceleme ziyareti gerçekleştirmiştir. 27. Dönemde gerçekleştirilen yerinde incelemeler aşağıdaki şekildedir:

- Konya Kapalı Havzası'ndaki yeraltı sularının durumu (22 Kasım 2018),
- Karaman'da şehirleşmeden sonra küçükbaş hayvancılığın sürdürülebilmesi için bir köyün taşınabilmesi için yer aranması (28 Haziran 2019),
- Mersin'de ceza infaz kurumlarının genel durumu (11-12 Temmuz 2019),
- Ergene Kapalı Havzası'nın yeraltı sularının durumu, Tekirdağ, (30 Temmuz 2019),
- Ergene Kapalı Havzası'nın yeraltı sularının durumu, Kırklareli, (31 Temmuz 2019),
- Kilis'te Suriyeli mültecilerin Türkiye'ye uyum sağlaması (10-11 Haziran 2021),
- Diyarbakır'da sıfır atık projesinin incelenmesi (24-25 Haziran 2021).

27. Dönemde Başkanlık Divanınca 32.281 dilekçe hakkında 13.988 karar alınmış olup bu kararlardan 4 tanesine milletvekilleri tarafından itiraz edilmiştir. Ayrıca 1.546 dilekçe, daha önce aynı başvuru tarafından aynı konuda talepte bulunulmuş olması veya mevzuata uygun olmaması sebebiyle işleminden kaldırılmıştır.

8.3. Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu (DKGK) 27. Dönemde 6 toplantı gerçekleştirmiştir. DKGK, 27. Dönem 6. Yasama Yılında gerçekleştirdiği 6. toplantısında “Sosyal Kooperatifçilik Kapsamında İsrafin Önlenmesine Yönelik Uygulamaların Araştırılması ve Yaygınlaştırılması Alt Komisyonu Raporu”nu kabul etmiştir.

DKGK’nın 27. Dönemde gerçekleştirdiği 6 toplantıda; Başkanlık Divanınca görüşülebilir nitelikteki değerlendirilen 1.042 dilekçe ile Başkanlık Divanı Kararına itiraz edilmiş 2 dilekçe görüşülmüştür.

DKGK’nın almış olduğu kararlar çerçevesinde kurulan 4 alt komisyon aşağıda sunulmaktadır.

- Obezite ile Mücadele Yöntemleri ve Cerrahi Uygulamalar-daki Malpraktis İddialarının Araştırılması ve Alınabilecek Önlemlerin Belirlenmesi Alt Komisyonu
- Devre Mülk ve Devre Tatil Sektörlerinde Yaşanan Mağdu-riyet İddialarının Araştırılması ve Alınabilecek Önlemlerin Belirlenmesi Alt Komisyonu
- Ön Ödemeli Gayrimenkul Satışlarında Yaşanılan Sorunla-rın Araştırılması ve Alınabilecek Önlemlerin Belirlenmesi Alt Komisyonu
- Sosyal Kooperatifçilik Kapsamında İsrafin Önlenmesine Yönelik Uygulamaların Araştırılması ve Yaygınlaştırılması Alt Komisyonu

Söz konusu alt komisyonlar, 6 yerinde inceleme ziyareti ve 31 toplantı gerçekleştirmiştir.

8.4. Yerinde İncelemeler

27. Dönem 6. Yasama Yılında Dilekçe Komisyonu; Brüksel (25-27 Ekim 2022), Zagreb (29-30 Kasım 2022), Prag (1-2 Aralık 2022), Dublin (30-31 Ocak 2023) ve Londra'da (1-2 Şubat 2023) yerinde inceleme ziyaretlerinde bulunmuş ve parlamentoların dilekçe komisyonlarında çalışma yapmıştır. Ayrıca, yurt dışında yaşayan vatandaşlarla buluşmalar gerçekleştirmiştir.

“Sosyal Kooperatifçilik Kapsamında İsrafın Önlenmesine Yönelik Uygulamaların Araştırılması ve Yaygınlaştırılması Alt Komisyonu” ise 6. Yasama Yılında Ordu'da ve Mardin'de yerinde incelemelerde bulunmuştur.

27. Dönemde Dilekçe Komisyonu Köln, Essen, Düsseldorf, Berlin'de; kurulan alt komisyonlar tarafından ise İstanbul, Ankara, İzmir ve Çanakkale'de olmak üzere toplam 15 yerinde inceleme gerçekleştirmiştir.

8.5.Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Oluşan Karma Komisyonun Faaliyetleri

27. Dönem 6. Yasama Yılında KDK'nın 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin raporları Karma Komisyon tarafından görüşülmüş ve TBMM Başkanlığına sunulmuştur. Söz konusu raporlar, Genel Kurulun 16 Mart 2023 tarihli Birleşiminde birlikte görüşülmüştür.

27. Dönemde, KDK'nın 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ilişkin raporları Karma Komisyonda görüşülerek TBMM Başkanlığına sunulmuştur. 2018 yılına ilişkin rapor 2 Ocak 2020, 2019 yılına ilişkin rapor 11 Şubat 2021, 2020 yılına ilişkin rapor ise 27 Ekim 2021 tarihli TBMM Genel Kurul birleşimlerinde görüşülmüştür.

Karma Komisyon 3 Kasım 2020 tarihli toplantısında 3 Kamu Başdenetçisi adayını belirlemiştir. Karma Komisyonca gösterilen 3 aday içerisinden TBMM Genel Kurulu, 11 Kasım 2020 tarihli Birleşiminde yapılan seçim sonucunda Kamu Başdenetçisini seçmiştir.

Karma Komisyon ayrıca bu dönemde, 11 Kasım 2020 tarihli toplantısında 4, 15 Aralık 2020 tarihli toplantısında ise 1 kamu denetçisinin seçimini gerçekleştirmiştir.

27. Dönemde Karma Komisyon faaliyetleri kapsamında, 12 Karma Komisyon ve 13 Alt Komisyon toplantısı gerçekleştirilmiştir.

9. Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu

Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu, 27. Dönem 6. Yasama Yılında 4 toplantı gerçekleştirmiştir.

Komisyon, 2937 sayılı Kanun'un Ek 2. maddesi uyarınca kendisine havale edilen "*Devlet İstihbarat Hizmetleri ile Güvenlik ve İstihbari Nitelikteki Faaliyetlere İlişkin 2021 Yılı Raporu*"nu ilgili kurum temsilcilerinin de katılımıyla görüşmüş ve hazırladığı Raporu TBMM Başkanlığına sunmuştur.

Komisyon, 27. Dönemde 30 toplantı gerçekleştirmiş ve TBMM Başkanlığına 5 komisyon raporu sunmuştur.

10. İçişleri Komisyonu

İçişleri Komisyonu, 27. Dönem 6. Yasama Yılında 2 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında TBMM Başkanlığınca esas komisyon olarak 74, tali komisyon olarak ise 39 kanun teklifi havale edilen Komisyon; esas komisyon olarak 2 kanun teklifini görüşerek karara bağlamış ve raporlarını TBMM Başkanlığına sunmuştur.

İçişleri Komisyonunda hâlen esas komisyon olarak 8 KHK, 1 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve 640 kanun teklifi; tali komisyon olarak 474 kanun teklifi bulunmaktadır.

Komisyon, 27. Dönemde 10 toplantı gerçekleştirmiştir. 6. Yasama Yılında havale edilenlerle birlikte Komisyona bu dönemde 650'si esas, 505'i tali olmak üzere 1.155 kanun teklifi ile 9 KHK ve 2 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi esas komisyon olarak havale edilmiştir. Komisyon, TBMM Başkanlığına 6 komisyon raporu sunmuştur.

Komisyon, Bulgaristan Cumhuriyeti Millet Meclisi İç Güvenlik ve Kamu Düzeni Komisyonu Başkanının daveti üzerine Bulgaristan'a bir çalışma ziyareti gerçekleştirmiş; ayrıca çeşitli sektörlerden heyet kabulünün yanı sıra meslek ve sivil toplum kuruluşları ile görüşmeler gerçekleştirmiştir.

11. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, 27. Dönem 6. Yasama Yılında 3 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında TBMM Başkanlığınca Komisyona tali komisyon olarak 7 kanun teklifi havale edilmiştir. Komisyonda hâlen esas komisyon olarak 6; tali komisyon olarak 168 kanun teklifi bulunmaktadır.

Komisyon, 27. Dönemde 28 toplantı gerçekleştirmiştir. 6. Yasama Yılında havale edilenlerle birlikte Komisyona bu dönemde 6'sı esas, 170'i tali olmak üzere 176 kanun teklifi havale edilmiştir.

Bu dönemde ayrıca, Komisyonun görev alanıyla ilgili organizasyonlara ve toplantılara başkan veya üyeler düzeyinde katılım sağlanmış ve görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

11.1. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Alt Komisyonları

5 Aralık 1990 tarihli ve 3686 sayılı İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanunu'nun 6. maddesine göre Komisyon, incelemelerini alt komisyonlar kurmak suretiyle de yapabilmektedir. Bu kapsamda 27. Dönemde kurulan alt komisyonlar ve faaliyetleri aşağıda sunulmaktadır.

11.1.1. Göç ve Uyum Alt Komisyonu

Alt Komisyon, 6. Yasama Yılında, ülkemizde göç ve uyum faaliyetlerinin iyi ülke örnekleri göz önüne alınarak geliştirilmesi amacıyla, Fransa'nın Paris şehrine inceleme ziyareti gerçekleştirmiştir.

Alt Komisyonun 27. Dönemdeki faaliyetleri ise aşağıda yer almaktadır.

- İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ziyareti (14 Kasım 2018)
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürü sunumu (21 Kasım 2018)

- Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Mehmet AKARCA ile Sığınmacı ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği temsilcilerinin sunumu (26 Aralık 2018)
- Bursa Balkan Göçmenleri ve Suriyeli Sığınmacılar hakkında çalışma ziyareti (9 Ocak 2019)
- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yetkilileri ile görüşme (26 Haziran 2019)
- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Uluslararası İşgücü Genel Müdürü ile görüşme (2 Temmuz 2019)
- Bağlum Çocuk Destek Merkezi tesislerinde yerinde inceleme (11 Temmuz 2019)
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği temsilcileri ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Başak YAVÇAN ile görüşme (2 Ekim 2019)
- “Suriye’den Türkiye’ye Kadın Olmak” adlı çalışma hakkında bilgi almak üzere Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Özlem CANKURTARAN ile Kocaeli Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü Araştırma Görevlisi Hande ALBAYRAK ile görüşme (24 Ekim 2019)
- Suriyeli üniversite öğrencileri ile Uluslararası Öğrenci Dernekleri Federasyonu temsilcisi ile görüşme (7 Kasım 2019)
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Görevlisi Dr. Nihal EMİNOĞLU’nun göç ve uyum faaliyetlerinde yerel yönetimlerin fonksiyonları ile sığınmacılar açısından Belediyeler Kanunu ile Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu’nun değerlendirilmesi hakkındaki sunumu (13 Şubat 2020)
- Ankara Barosu Mülteci Hakları Merkezi temsilcilerinin mültecilerin adalete erişimi, sahada yaşanan sorunlar ve bu konuda baroların tecrübeleri hakkındaki sunumu (25 Şubat 2020)
- Edirne sınır kapılarına inceleme ziyareti (3-4 Mart 2020)
- Türkiye-Yunanistan Sınır Bölgesindeki Sığınmacı Geçişlerinin Yerinde İncelenmesine İlişkin Raporun görüşülmesi (24 Haziran 2020)
- Ankara İl Göç Müdürlüğüne inceleme ziyareti (21 Ekim 2020)
- Türk-Alman Üniversitesi Göç ve Uyum Araştırmaları Merkezi Müdürü Prof. Dr. Mehmet Murat ERDOĞAN’ın “Suriyeliler Barometresi bulguları çerçevesinde Türkiye’deki Suriyeliler, mülteciler ve düzensiz göçmenler” konulu sunumu (24 Kasım 2020)

- Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Dr. Öğretim Üyesi Kadir Onur UNUTULMAZ'ın "*Türkiye ve Dünyada Entegrasyon Modelleri*" konusundaki sunumu (25 Şubat 2021)
- Türk Kızılay Genel Müdürlüğü temsilcilerinin "*Suriyeliler ve diğer sığınmacılara yurt içinde ve İdlid bölgesinde yapılan yardımlar*"a ilişkin sunumu (3 Mart 2021)
- Uluslararası Göç Örgütü Türkiye Temsilciliği yetkililerinin "*Uluslararası Göç Örgütünün Türkiye'deki faaliyetleri ile Suriyeliler hakkındaki çalışmaları*"na ilişkin sunumu (17 Mart 2021)
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı temsilcilerinin yabancı öğrenciler hakkındaki çalışmalarına ilişkin sunumu (8 Haziran 2021)
- Van iline yerinde inceleme ziyareti (1-2 Kasım 2021)
- Hırvatistan Heyeti ile görüşme (10 Kasım 2021)
- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Düzensiz Göçle Mücadele Dairesi Başkanlığı yetkililerinin ülkemizde düzensiz göç, düzensiz göçle mücadelede faaliyetleri ile sahada yaşanan sorunlar hakkındaki çalışmalarına ilişkin sunumları (10 Kasım 2021)
- Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi kapsamındaki çalışmalara ilişkin sunum (18 Ocak 2022)
- Gençlik ve Spor Bakanlığı temsilcilerinin sığınmacı çocuklar ve gençler hakkındaki çalışmalarına ilişkin sunumu (6 Nisan 2022)
- Türkiye'de Düzensiz Göç ve Düzensiz Göçle Mücadele-Van Örneği Raporunun görüşülmesi (6 Nisan 2022)
- Fransa/Paris'e yerinde inceleme ziyareti (22-26 Kasım 2022)

11.1.2. Hükümlü ve Tutuklu Hakları Alt Komisyonu

Alt Komisyon 6. Yasama Yılında, Giresun ve Bolu Ceza İnfaz Kurumlarına inceleme ziyaretinde bulunmuştur.

Bu yasama yılında gerçekleştirilen 2 komisyon toplantısında Silivri, Tekirdağ, Giresun ve Bolu ceza infaz kurumlarına ilişkin inceleme raporları ile Almanya'ya gerçekleştirilen çalışma ziyaretine dair inceleme raporu görüşülerek kabul edilmiştir.

Alt Komisyonun 27. Dönemdeki faaliyetleri aşağıda yer almaktadır.

- Sincan Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde inceleme (17 Ocak 2019)

- Silivri Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde inceleme (5 Eylül 2019)
- Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda inceleme (6 Eylül 2019)
- Diyarbakır Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde inceleme (8 Kasım 2019)
- Elazığ Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde inceleme (9 Kasım 2019)
- Düzce T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde inceleme (15 Kasım 2019)
- Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ile Kırıkkale Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Kampüsünde inceleme (24 Şubat 2020)
- Sincan Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde inceleme (4 Mart 2021)
- Van Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde inceleme (20-21 Haziran 2021)
- İzmir Aliğa Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde ve İzmir Menemen R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda inceleme (28 Haziran 2021)
- Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ile Keskin T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda inceleme (19 Ekim 2021)
- Afyonkarahisar Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde inceleme (24-25 Ekim 2021)
- İsveç'e çalışma ziyareti (9-13 Mayıs 2022)
- Kocaeli Kandıra Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde inceleme (27 Mayıs 2022)
- Silivri Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde inceleme (16 Haziran 2022)
- Tekirdağ Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde inceleme (17 Haziran 2022)
- Almanya'ya çalışma ziyareti (20-23 Eylül 2022)
- Kayseri Bünyan Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde inceleme (7-8 Kasım 2022)
- Tarsus Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde inceleme (12-13 Kasım 2021)
- Giresun Espiye Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde inceleme (14 Kasım 2022)
- Bolu Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde inceleme (21 Kasım 2022)

Alt Komisyon, bu incelemelere dair 21 inceleme raporunu görüşerek kabul etmiştir.

11.1.3. Çocuk Hakları Alt Komisyonu

Alt Komisyon, 6. Yasama Yılında 1 toplantı gerçekleştirmiştir. Söz konusu toplantıda Ankara Büyükşehir Belediyesi Çocuk Meclisi üyeleri ile görüşülmüş; çocuk haklarında kaydedilen gelişmeler, çocukların sorunları ve bu sorunlara dair çözüm önerileri hakkında görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Alt Komisyon, çocuk teslimi ve çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin 7343 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 39 ila 55. maddeleriyle yenilenen sistemi yerinde görmek amacıyla Eskişehir'e bir çalışma ziyareti gerçekleştirmiş, konu ile ilgili olarak yetkililerden bilgi almıştır.

Alt Komisyonun 27. Dönemdeki faaliyetleri aşağıda yer almaktadır.

- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü yetkilileri ile görüşme (2 Ekim 2019)
- UNICEF (Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu) yetkilileri, Çocuk Hakları Danışma Kurulu ve İl Çocuk Hakları Komite üyeleri ile görüşme (6 Kasım 2019)
- KDK'ya çalışma ziyareti (4 Aralık 2019)
- Şanlıurfa ilinde çocuk işçiliğine ve mevsimlik tarım işçilerinin çocuklarının sorunlarına dair çalışma ziyareti (17-18 Ocak 2020)
- Ankara Büyükşehir Belediyesi 25. Dönem Çocuk Meclisi üyeleri ile görüşme (19 Şubat 2020)
- Koronavirüs pandemisi döneminde çocukların eğitime ilişkin çalışmalar yürüten Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünde inceleme ziyareti (8 Temmuz 2020)
- Mevsimlik işçilerin çocuklarının durumlarına dair Ordu ilindeki Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Projesi (METİP) kapsamında sahalara inceleme ziyareti (19-20 Ağustos 2020)
- Aile, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü yetkilileri ile çocuk işçiliği ve çocuk işçiliği ile mücadele hakkında görüşme (12 Kasım 2020)
- İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü yetkililerinin sunumu (25 Şubat 2021)

- Ankara Saray Çocuk Sevgi Sitesi ve Bağlar Çocuk Evine inceleme ziyaretleri (9 Mart 2021 ve 30 Mart 2021)
- Millî Eğitim ve Sağlık Bakanlığı yetkililerinin çocuk işçiliği alanındaki çalışmaları hakkında görüşme (3 Haziran 2021)
- Mevsimlik tarım işçilerinin çocuklarının sorunlarına çözüm olarak projelendirilen METİP Sahalarından Polatlı Sarıoba METİP Sahası ziyareti (11 Haziran 2021)
- UNICEF ve Uluslararası Çalışma Örgütü ile Pikolo ve Çocuk Hakları Gönüllüleri Derneği dernekleri ile görüşme (14 Temmuz 2021)
- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü yetkililerinin koruyucu ailelik hakkında sunumu (4 Kasım 2021)
- Diyanet İşleri Başkanlığı yetkililerinin koruyucu ailelikle ilgili sunumları (22 Aralık 2021)
- Gaziantep ili yerinde inceleme ziyareti (13-14 Ocak 2022)
- Bursa ili yerinde inceleme ziyareti (1-2 Nisan 2022)
- Hırvatistan'a çalışma ziyareti (22-25 Mayıs 2022)
- Almanya'ya çalışma ziyareti (21-24 Haziran 2022)

11.1.4. Avrupa'da Yükselen Irkçılık ve İslamofobi İnceleme ve Araştırma Alt Komisyonu

6. Yasama Yılında da faaliyetlerine devam eden Alt Komisyon, bu dönemde İngiltere'de 1 inceleme ziyareti gerçekleştirmiştir.

Alt Komisyonun 27. Dönemdeki faaliyetleri aşağıda yer almaktadır.

- Türk-Alman Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Dr. Öğretim Üyesi Enes BAYRAKLI'nın "Avrupa Ülkelerinde Yükselen Irkçılık ve İslamofobi: Genel Görünüm" başlıklı sunumu (25 Mart 2021)
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı sunumu (25 Mayıs 2021)
- Dışişleri Bakanlığı sunumu (3 Haziran 2021)
- Fransa inceleme ziyareti (19- 22 Ekim 2021)
- Almanya inceleme ziyareti (22- 25 Mart 2022)
- Hollanda inceleme ziyareti (30 Mayıs - 3 Haziran 2022)

11.1.5. İsrail'in İşgal Altında Tuttuğu Doğu Kudüs, Batı Şeria ve Abluka Altındaki Gazze'de Yaşayanlarla Bir Bütün Hâlinde Filistinlilere Uyguladığı Ayrımcılık Politikaları, İnsan Hakları ve Uluslararası İnsancıl Hukuk İhlallerinin İncelenmesi Alt Komisyonu

Alt Komisyon, 6. Yasama Yılında toplantı veya inceleme ziyareti gerçekleştirmemiştir.

Alt Komisyon 27. Dönemde;

- Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi Dr. Özge ÖZKOÇ'un "Filistin-İsrail Sorununun Tarihsel Arka Planı" konulu sunumunu (24 Haziran 2021)
- Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı Dr. Ufuk ULUTAŞ'ın "İsrail İç Siyaseti" başlıklı sunumunu (8 Temmuz 2021)
- İstanbul Medeniyet Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Berdal ARAL'ın "İşgal Hukuku ve İsrail'in Yerleşimci Koloniyalizmi" başlıklı çevrimiçi sunumunu (11 Kasım 2021) dinlemiştir.

11.1.6. Ermenistan'ın Azerbaycan'a Saldırması ile Başlayan Gerilim ve Çatışma Sürecinde Yaşanan Hak İhlalleri ve Türkiye'deki Ermeni Vatandaşlarımızın Durumu Alt Komisyonu

Alt Komisyon, 27. Dönemde 2 toplantı ve 2'si yurt içi, 1'i yurt dışı olmak üzere 3 yerinde inceleme ziyareti gerçekleştirerek 13 Nisan 2021 tarihinde çalışmalarını tamamlamıştır.

11.2. Başvurular

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna, 6. Yasama Yılında 1.578 başvuru yapılmış, bunlardan 53'ü işleme alınmamıştır. İşleme alınan 1.525 başvurunun 1.345'i işlem görmüş olup 180'inin incelemesi devam etmektedir.

Başvurular arasında ilk sıralarda ceza infaz kurumlarındaki tutuklu ve hükümlülerden gelen başvurular ile yargı mercilerinin kararlarından memnuniyetsizlik konuları yer almaktadır. Bunların yanı sıra başvurular; sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklı şikâyetler, maddi yardım talepleri, sağlık ve eğitim hizmetlerinden şikâyet, yasal düzenleme ve yerinde inceleme talepleri gibi hususları içermektedir.

6. Yasama Yılında yapılan başvurular ile birlikte 27. Dönemde yapılan başvuru sayısı 13.735'e ulaşmıştır. Bu dilekçelerin 11.507'si karara bağlanmış olup 2.228'inin işlemleri ise devam etmektedir.

11.3. Heyet Kabulleri

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, 6. Yasama Yılında 2 heyet ile görüşmeler yapmıştır. 27. Dönemde ise 29 yurt dışı ve 7 yurt içi heyet ile görüşme gerçekleştirmiştir. Bu ziyaretlerde hem Komisyon çalışmaları hem de Türkiye ve dünyadaki insan hakları meseleleri hakkında görüş alışverişinde bulunulmuştur.

12. Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu (KEFEK), 27. Dönem 6. Yasama Yılında 1 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında TBMM Başkanlığınca Komisyona tali komisyon olarak 19 kanun teklifi havale edilmiştir.

Komisyonunda hâlen tali komisyon olarak 266 kanun teklifi bulunmaktadır.

Komisyon, 27. Dönemde 14 toplantı gerçekleştirmiştir. 6. Yasama Yılında havale edilenlerle birlikte Komisyona bu dönemde 5'i esas, 261'i tali olmak üzere 266 kanun teklifi havale edilmiştir. Komisyon, TBMM Başkanlığına 1 komisyon raporu sunmuştur.

Diğer yandan, bu dönemde Komisyona yapılan başvuru sayısı 62 olmuştur.

27. Dönemde KEFEK bünyesinde kurulan alt komisyonlar aşağıda yer almaktadır.

- Başta Kız Çocukları Olmak Üzere Gençlerin Bilim, Teknoloji, Matematik ve Mühendislik Alanlarına Yönlendirilmesi Konulu Alt Komisyon

- İstanbul Sözleşmesinin Etkin Uygulanması ve İzlenmesi Konulu Alt Komisyon
- Kadın İstihdamının Arttırılması, Kadın Girişimciliğinin, Kooperatifçiliğinin Güçlendirilmesi ve Desteklenmesi Kapsamında Mevcut Sorunların Tespiti ve Çözüm Önerilerinin Belirlenmesi Alt Komisyonu
- Kadınların İş ve Aile Yaşamlarının Uyumlaştırılmasında Karşılaşılan Sorunların Tespiti ve Çözüm Önerilerinin Belirlenmesi Alt Komisyonu

27. Dönemde KEFEK, başkan veya üyeler düzeyinde, görev alanıyla ilgili organizasyonlara ve toplantılara katılmış, çeşitli sektörlerden heyet kabulünün yanı sıra meslek ve sivil toplum kuruluşları ile görüşmeler gerçekleştirmiştir.

13. Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu, 27. Dönem 6. Yasama Yılında 2 toplantı gerçekleştirmiştir.

Komisyon, Anayasa'nın 165. maddesi ile 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkındaki Kanun uyarınca, denetim çalışmaları tamamlanan kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerinin 2017-2018 ile 2019-2020 hesap yıllarına ait denetim sonuçlarını içeren komisyon raporlarının basıma hazırlanması çalışmalarını tamamlamıştır.

Bu kapsamda 6. Yasama Yılında;

- 2017-2018 hesap yıllarına ait denetim sonuçlarını içeren 126 rapor,
- 2019-2020 hesap yıllarına ait denetim sonuçlarını içeren 159 rapor

3346 sayılı Kanun'un 7. maddesinin son fıkrası gereğince basılıp TBMM üyelerine dağıtılmak ve Cumhurbaşkanlığına iletmek üzere TBMM Başkanlığına arz olunmuştur. Dağıtılan raporlar, 3346 sayılı Kanun'un 8. maddesi hükmü uyarınca kesinleşerek Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Komisyon, 27. Dönemde 148 toplantı gerçekleştirmiştir. Bu toplantılarda 469 kuruluşun 178'i ibra edilmiş, 291'i genel görüşmeye sunulmuştur.

14. Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu, 27. Dönem 6. Yasama Yılında 2 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında TBMM Başkanlığınca Komisyona; esas komisyon olarak 42 kanun teklifi, tali komisyon olarak ise 34 kanun teklifi ve 2 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi havale edilmiştir.

Komisyon, esas komisyon olarak kendisine havale edilen 2 kanun teklifini görüşerek karara bağlamış ve raporlarını TBMM Başkanlığına sunmuştur.

Komisyonunda hâlen esas komisyon olarak 10 KHK ve 321 kanun teklifi; tali komisyon olarak 286 kanun teklifi ve 2 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi bulunmaktadır.

Komisyon, 27. Dönemde 18 toplantı gerçekleştirmiştir. 6. Yasama Yılında havale edilenlerle birlikte Komisyon'a bu dönemde 334'ü esas, 313'ü tali komisyon olmak üzere 647 kanun teklifi ile 10 KHK esas ve 2 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi tali olarak havale edilmiştir. Komisyon, TBMM Başkanlığına 11 komisyon raporu sunmuştur.

15. Millî Savunma Komisyonu

27. Dönem 6. Yasama Yılında TBMM Başkanlığınca Millî Savunma Komisyonuna; esas komisyon olarak 6, tali komisyon olarak ise 14 kanun teklifi havale edilmiştir.

Komisyonunda hâlen esas komisyon olarak 87, tali komisyon olarak 195 kanun teklifi bulunmaktadır.

Komisyon, 27. Dönemde 11 toplantı gerçekleştirmiştir. 6. Yasama Yılında havale edilenlerle birlikte Komisyona bu dönemde 95'i esas, 231'i tali olmak üzere 326 kanun teklifi havale edilmiştir. Komisyon, TBMM Başkanlığına 7 komisyon raporu sunmuştur.

Komisyon, anılan dönemde savunma ve güvenliğe ilişkin konularda ilgili kurum ve kuruluşlardan bilgi almak ve yürütülen faaliyetleri yerinde incelemek amacıyla 2 çalışma ziyareti gerçekleştirmiştir.

16. Plan ve Bütçe Komisyonu

Plan ve Bütçe Komisyonu, 27. Dönem 6. Yasama Yılında 33 toplantı gerçekleştirmiştir.

Toplantılarda; Anayasa, İçtüzük ve ilgili kanunlar çerçevesinde Merkezi Yönetim Bütçe ve Kesin Hesap Kanunu Teklifleri ve Komisyona havale edilen diğer kanun tekliflerinin görüşmeleri ile denetim ve bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Komisyonunda hâlen; esas komisyon olarak 2.124 kanun teklifi, 197 KHK ve 7 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi; tali komisyon olarak ise 678 kanun teklifi, 5 KHK ve 5 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi bulunmaktadır.

Komisyon, 27. Dönemde 182 toplantı gerçekleştirmiştir. 6. Yasama Yılında havale edilenlerle birlikte Komisyona bu dönemde 2.182'si esas, 751'i tali olmak üzere 2.933 kanun teklifi ile 197 KHK, 9 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, 5 Cumhurbaşkanlığı tezkeresi, 11 Sayıştay Başkanlığı tezkeresi, 1 TBMM Başkanlığı tezkeresi esas;

5 KHK, 5 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi tali komisyon olarak havale edilmiştir.

27. Dönemde Komisyonda, esas komisyon olarak 49 kanun teklifi, 6 Cumhurbaşkanlığı tezkeresi, 11 Sayıştay Başkanlığı tezkeresi, 1 TBMM Başkanlığı tezkeresi görüşülerek karara bağlanmıştır.

Komisyon tarafından görüşülen kanun tekliflerinin tamamı Genel Kurulda kabul edilerek kanunlaşmıştır.

27. Dönemde, 1211 sayılı T.C. Merkez Bankası Kanunu'nun 42. maddesi gereği 4 bilgilendirme toplantısı ile 6741 sayılı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un "Denetim" başlıklı 6. maddesi kapsamında Varlık Fonu ile ilgili 6 toplantı gerçekleştirilmiştir.

17. Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, 27. Dönem 6. Yasama Yılında 1 toplantı gerçekleştirmiştir.

Komisyona 27. Dönem 6. Yasama Yılında TBMM Başkanlığınca esas komisyon olarak 2 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile 18 kanun teklifi, tali komisyon ola-

rak ise 3 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile 150 kanun teklifi havale edilmiştir.

Komisyon esas komisyon olarak 1 kanun teklifini görüşerek karara bağlamış ve raporunu TBMM Başkanlığına sunmuştur.

Komisyonunda hâlen esas komisyon olarak 8 KHK ve 232 kanun teklifi; tali komisyon olarak da 1 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile 1.325 kanun teklifi bulunmaktadır.

Komisyon, 27. Dönemde 13 toplantı gerçekleştirmiştir. 6. Yasama Yılında havale edilenlerle birlikte Komisyona bu dönemde 235'i esas, 1.368'i tali olmak üzere 1.603 kanun teklifi ile 8 KHK ve 2 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi esas, 3 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi tali olarak havale edilmiştir. Komisyon, TBMM Başkanlığına 4 komisyon raporu sunmuştur.

18. Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu, 27. Dönem 6. Yasama Yılında 3 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında TBMM Başkanlığınca Komisyona; esas komisyon olarak 10, tali komisyon olarak ise 21 kanun teklifi havale edilmiştir.

Komisyon, esas komisyon olarak 2 kanun teklifini görüşerek karara bağlamış ve raporlarını TBMM Başkanlığına sunmuştur.

Komisyonunda hâlen esas komisyon olarak 17 KHK, 2 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve 126 kanun teklifi; tali komisyon olarak ise 3 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve 173 kanun teklifi bulunmaktadır.

Komisyon, 27. Dönemde 23 toplantı gerçekleştirmiştir. 6. Yasama Yılında havale edilenlerle birlikte Komisyona bu dönemde 150'si esas, 254'ü tali olmak üzere 404 kanun teklifi havale edilmiştir. Komisyon, TBMM Başkanlığına 20 komisyon raporu sunmuştur.

Komisyon, yurt içinde ve yurt dışında 5 saha ziyareti gerçekleştirmiştir. Ayrıca Komisyona Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı tarafından *“Türkiye'nin Dijital Dönüşüm Hamlesi”* konulu bilgilendirme sunumu yapılmıştır.

19. Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu, 27. Dönem 6. Yasama Yılında 1 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında TBMM Başkanlığınca Komisyona; esas komisyon olarak 3, tali komisyon olarak ise 11 kanun teklifi ve 1 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi havale edilmiş olup Komisyon, tali komisyon olarak 2 kanun teklifini görüşerek karara bağlamış ve raporunu TBMM Başkanlığına sunmuştur.

Komisyonunda hâlen esas komisyon olarak 5 KHK ve 122 kanun teklifi; tali komisyon olarak 1 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve 244 kanun teklifi bulunmaktadır.

Komisyon, 27. Dönemde 10 toplantı gerçekleştirmiştir. 6. Yasama Yılında havale edilenlerle birlikte Komisyona bu dönemde 125'i esas, 255'i tali olmak üzere 380 kanun teklifi havale edilmiştir. Komisyon, TBMM Başkanlığına 6 komisyon raporu sunmuştur.

B Ö L Ü M

02

DENETİM

DENETİM

A. YAZILI SORU ÖNERGELERİ

27. Dönem 6. Yasama Yılında 8.266 yazılı soru önergesi verilmiştir. Bunlardan 82'si mükerrer olduğundan işleme konulmamış, 4'ü Gelen Kâğıtlara girmeden soru sahibi milletvekilleri tarafından geri alınmış, 54'ü ise Anayasa ve İçtüzük hükümlerine aykırı oldukları gerekçesiyle iade edilmiştir. 27 yazılı soru önergesinin inceleme süreci devam etmektedir.

İşleme alınan 8.099 yazılı soru önergesinden 1'i Gelen Kâğıtlara girdikten sonra soru sahibi milletvekili tarafından geri alınmış; 479'u süresi içinde, 2.482'si süresi geçtikten sonra cevaplandırılmıştır. Süresi geçtikten sonra cevaplandırılanlar hariç olmak üzere, 4.142 yazılı soru önergesinin süresi içinde cevaplandırılmadığı Gelen Kâğıtlarda ilan edilmiştir. 995 yazılı soru önergesinin 15 günlük cevap verme süresi devam etmektedir.

Bunların dışında, önceki yasama yıllarında verilmiş olan yazılı soru önergelerinden; 253'ü süresi içinde ve 3.662'si süresi geçtikten sonra 6. Yasama Yılında cevaplandırılmıştır. Süresi geçtikten sonra cevaplandırılanlar hariç olmak üzere, 4.486 yazılı soru önergesinin cevaplandırılmadığı Gelen Kâğıtlarda 6. Yasama Yılında ilan edilmiştir.

6. Yasama Yılındakilerle birlikte 27. Dönemde verilen yazılı soru önergesi sayısı 82.794 olmuş, bunlardan 1.387'si iade edilmiş, 10.724'ü süresi içinde, 41.930'u ise süresi geçtikten sonra olmak üzere toplam 52.654'ü cevaplanmıştır.

Tablo 9. Yazılı Soru Önergelerine İlişkin İstatistikler

Yazılı Soru Önergeleri	Yasama Dönemleri			
	24	25	26	27*
Toplam Gelen	70.848	3.168	32.181	82.794
İade Edilen	4.907	389	2.768	1.387
İşleme Alınan	65.057	2.723	29.070	80.499
Süresi İçinde Cevaplanan**	14.251	165	3.187	10.724
Süresi Geçtikten Sonra Cevaplanan	24.996	0	9.999	41.930
Cevaplanmayan	22.577	0	13.994	26.841
İncelemede				27
Toplam Cevaplanan	39.247	165	13.186	52.654
Toplam Cevaplandırılma Oranı	%60,3	%6,1	%45,4	%65,4

* 27. Dönem 6. Yasama Yılı 25 Nisan 2023 itibarıyla

** Anayasa'nın 98. maddesinde 21 Ocak 2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun uyarınca, 27. Dönem itibarıyla yazılı soru önergelerinin cevaplanma süresi 15 gündür. Daha önceki tekit uygulaması ile birlikte süre yaklaşık 30 gün idi.

B. TBMM BAŞKANINA SORU ÖNERGELERİ

27. Dönem 6. Yasama Yılında TBMM Başkanına 30 yazılı soru önergesi yöneltilmiştir. Bunlardan 1'i mükerrer olduğundan işleme konulmamış, 1'i Anayasa ve İçtüzük hükümlerine aykırı olduğu gerekçesiyle iade edilmiştir.

İşleme alınan 28 yazılı soru önergesinden 1'i Gelen Kâğıtlara girdikten sonra soru sahibi milletvekili tarafından geri alınmış, 26'sı süresi içinde cevaplandırılmıştır. 1 yazılı soru önergesinin 15 günlük cevap verme süresi devam etmektedir.

Bunların dışında, 5. Yasama Yılında verilmiş olan 1 yazılı soru önergesi de süresi içinde 6. Yasama Yılında cevaplandırılmıştır.

6. Yasama Yılındakilerle birlikte 27. Dönemde verilen yazılı soru önergesi sayısı 405 olmuş, bunlardan 3'ü mükerrer olduğundan işleme konulmamış, 7'si Gelen Kâğıtlara girmeden soru sahibi milletvekilleri tarafından geri alınmış, 13'ü ise Anayasa ve İçtüzük hükümlerine aykırı oldukları gerekçesiyle iade edilmiştir.

İşleme alınan 382 yazılı soru önergesinden; 1'i Gelen Kâğıtlara girdikten sonra soru sahibi milletvekilleri tarafından geri alınmış, 368'i cevaplandırılmıştır. 12'sinin süresi içinde cevaplandırılmadığı Gelen Kâğıtlarda ilan edilmiştir. 1 yazılı soru önergesinin 15 günlük cevap verme süresi devam etmektedir.

C. MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

27. Dönem 6. Yasama Yılında 721 Meclis araştırması önergesi verilmiştir. Bunlardan 2'si mükerrer olduğundan işleme konulmamış, 1'i Gelen Kâğıtlara girmeden imza sayısının 20'nin altına düşmesi nedeniyle işlemde kaldırılmış, 6'sı Anayasa ve İçtüzük hükümlerine aykırı oldukları gerekçesiyle iade edilmiştir.

İşleme alınan 712 önergeden 48'i kabul edilmiş, 603 önerge ise Genel Kurul gündemindedir. 61 Meclis araştırması önergesi ise Genel Kurul gündemine girmeyi beklemektedir.

Bunların dışında, daha önceki yasama yıllarında verilmiş olan 6 Meclis araştırması önergesi de 6. Yasama Yılında yapılan görüşmeler sonucunda kabul edilmiştir.

6. Yasama Yılında Meclis araştırması açılması kabul edilen 54 önerge;

- 8'inin birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde *"Bartın'ın Amasra İlçesinde Meydana Gelen Maden Kazasının Tüm Yönleriyle Araştırılarak Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu"*
- 7'sinin birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde *"Altı Yaşındaki Bir Kız Çocuğunun Evlilik Adı Altında Cinsel İstismara Maruz Bırakılması Olayının Araştırılarak Benzer Olayların Yaşanmaması ve Her Türlü Çocuk İstismarının Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu"*
- 26'sının birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde *"Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Sonuçlarının Tüm Yönleriyle Araştırılması, Depreme Dirençli Yapı Stokunun Oluşturulması ve Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Etkinliğinin Artırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu"*
- 13'ünün birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde *"Balıkçılık ve Su Ürünleri Sektöründe Yaşanan Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu"*

kurulmuştur.

27. Dönemde verilen toplam Meclis araştırması önergesi sayısı 7.399 olmuş, bunlardan 158'i iade edilmiş, 230'u ise kabul edilmiştir.

Ç. GENEL GÖRÜŞME ÖNERGELERİ

27. Dönem 6. Yasama Yılında 22 genel görüşme önergesi verilmiş olup bunların 18'i Genel Kurul gündemindedir. 4 genel görüşme önergesi ise Genel Kurul gündemine girmeyi beklemektedir.

27. Dönemin tamamında verilen genel görüşme önergesi sayısı 90 olmuştur.

D. İADE İŞLEMLERİ

Anayasa'nın 138. maddesinin üçüncü fıkrasında “*Görül-
mekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı
yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme
yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.*” hük-
mü yer almaktadır. Buna ilaveten, TBMM İçtüzüğü'nün
67. maddesinin ikinci fıkrası “*Başkanlığa gelen yazı ve
önergelerde kaba ve yaralayıcı sözler varsa, Başkan, gere-
ken düzeltmelerin yapılması için, o yazı veya önergeyi sa-
hibine geri verir.*” hükmünü haizdir. Diğer taraftan, TBMM
İçtüzüğü'nün “Yazılı Soru” başlıklı 96. maddesinin üçüncü
fıkrasında “*TBMM Başkanı tarafından İçtüzük şartlarına
uygun görülen önergelerin Gelen Kâğıtlar listesinde ya-
yımlanacağı ve ilgili Cumhurbaşkanı yardımcıları veya ba-
kanlığa gönderileceği*” hüküm altına alınmıştır. İçtüzüğün
96. maddesinin birinci fıkrasına göre soru; “*kısa, gerekçe-
siz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin; kişilik ve özel yaşama
ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevap-
lanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcı-
ları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibaret-
tir*”. Yine İçtüzük'ün 97. maddesi de “*başka bir kaynaktan
kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular*” ve “*tek amacı
istişare sağlamaktan ibaret konular*”ı içeren soruların Baş-
kanlıkça kabul edilmeyeceğini hükme bağlamıştır.

Bu çerçevede, TBMM Başkanlığına sunulan yazılı soru, ge-
nel görüşme ve Meclis araştırması önergeleri, anılan hü-
kümler ile Anayasa ve İçtüzük'te öngörülen emredici diğer
hükümlere uygunluk bakımından incelenmekte ve yapılan
değerlendirme sonucunda işleme alınmakta veya sahibine
iade edilmektedir.

Tablo 10. Dönemler Bazında İade Edilen Denetim Önergelerine İlişkin İstatistikler *

Dönemler	Sözlü Soru Önergeleri			Yazılı Soru Önergeleri			Genel Görüşme Önergeleri			Meclis Araştırması Önergeleri		
	Önerge Sayısı	İade Edilen Önerge Sayısı	Oran (%)	Önerge Sayısı	İade Edilen Önerge Sayısı	Oran (%)	Önerge Sayısı	İade Edilen Önerge Sayısı	Oran (%)	Önerge Sayısı	İade Edilen Önerge Sayısı	Oran (%)
27. Dönem	-	-	-	82.767	1.387	1,68	90	0	0	7.399	158	2,14
1. Yasama Yılı	-	-	-	3.869	73	1,89	-	-	-	139	9	6,47
2. Yasama Yılı	-	-	-	16.090	186	1,16	8	0	0	1.741	56	3,22
3. Yasama Yılı	-	-	-	15.555	235	1,51	13	0	0	1.487	34	2,29
4. Yasama Yılı	-	-	-	18.555	522	2,81**	26	0	0	1.583	31	1,96
5. Yasama Yılı	-	-	-	20.459	317	1,55	21	0	0	1.729	22	1,27
6. Yasama Yılı	-	-	-	8.239	54	0,66	22	0	0	721	6	0,83
26. Dönem	1.747	32	1,83	32.181	2.768	8,6	35	1	2,86	3.043	208	6,84
25. Dönem	100	1	1	3.168	389	12,28	5	0	0	155	0	0
24. Dönem	8.733	1.279	14,65	70.848	4.907	6,93	85	0	0	3.355	38	1,13

* 27. Dönem 6. Yasama Yılında inceleme süreci tamamlanmış denetim önergelerini kapsamaktadır.

** 4. Yasama Yılında iade edilen 285 yazılı soru önergesi, HDP Grubuna mensup milletvekilleri tarafından aynı mahiyette aynı konuda Cumhurbaşkan Yardımcısı ile Adalet ve Dışişleri bakanlıklarına yöneltilen soru önergeleri ile bunların iade edilmesi sonrasında yeniden verilen ve iade edilen soru önergeleridir. Söz konusu 285 sorunun, istatistiklerde 2 soru olarak gösterilmesi durumunda 4. Yasama Yılı iade sayısı 239, toplam dönem iade sayısı 1.104 olarak görünecektir. İade oranları ise 4. Yasama Yılı için %1,31; dönem iade oranı ise %1,34 olarak görünecektir.

**E. MECLİS ARAŞTIRMASI
KOMİSYONLARI****1. Down
Sendromu
ve Otizm
Araştırma
Komisyonu**

Genel Kurulun 6 Kasım 2018 tarihli 14. Birleşiminde alınan karar ile kurulan Komisyon, 20 toplantı ve 4 yerinde inceleme ziyareti gerçekleştirmiştir. Komisyonun hazırladığı rapor, 12 Mart 2020 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuş ve 23 Şubat 2021 tarihinde Genel Kurulda görüşülmüştür.

**2. Tıbbi ve
Aromatik
Bitkiler
Araştırma
Komisyonu**

Genel Kurulun 7 Kasım 2018 tarihli 15. Birleşiminde alınan karar ile kurulan Komisyon, 12 toplantı ve 5 yerinde inceleme ziyareti gerçekleştirmiştir. Komisyonun hazırladığı rapor, 11 Aralık 2019 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuş ve 23 Şubat 2021 tarihinde Genel Kurulda görüşülmüştür.

**3. ALS, SMA
ve Benzeri
Hastalıkları
Araştırma
Komisyonu**

Genel Kurulun 5 Şubat 2019 tarihli 48. Birleşiminde alınan karar ile kurulan Komisyon, 10 toplantı ve 2 yerinde inceleme ziyareti gerçekleştirmiştir. Komisyonun hazırladığı rapor, 10 Mart 2020 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuş ve 23 Şubat 2021 tarihinde Genel Kurulda görüşülmüştür.

**4. Hayvan
Haklarını
Araştırma
Komisyonu**

Genel Kurulun 20 Şubat 2019 tarihli 55. Birleşiminde alınan karar ile kurulan Komisyon, 12 toplantı ve 2 yerinde inceleme ziyareti gerçekleştirmiştir. Komisyonun hazırladığı rapor, 21 Ekim 2019 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuş ve 16 Ocak 2020 tarihinde Genel Kurulda görüşülmüştür.

**5. Bilişim
Teknolojileri
Bağımlılığını
Araştırma
Komisyonu**

Genel Kurulun 21 Şubat 2019 tarihli 56. Birleşiminde alınan karar ile kurulan Komisyon, 13 toplantı gerçekleştirmiştir. Komisyonun hazırladığı rapor, 21 Mayıs 2020 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuş ve 11 Şubat 2021 tarihinde Genel Kurulda görüşülmüştür.

6. Rabia Naz Vatan Başta Olmak Üzere Şüpheli Çocuk Ölümünün Araştırılması Komisyonu

Genel Kurulun 17 Temmuz 2019 tarihli 104. Birleşiminde alınan kararla kurulan Komisyon, 9 toplantı ve 1 yerinde inceleme ziyareti gerçekleştirmiştir. Komisyonun hazırladığı rapor, 7 Temmuz 2020 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuş ve 11 Şubat 2021 tarihinde Genel Kurulda görüşülmüştür.

7. Depreme Karşı Alınabilecek Önlemleri Araştırma Komisyonu

Genel Kurulun 3 Kasım 2020 tarihli 11. Birleşiminde alınan kararla kurulan Komisyon, 21 toplantı ve 2 yerinde inceleme ziyareti gerçekleştirmiştir. Komisyonun hazırladığı rapor, 16 Temmuz 2021 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuş ve 5 Kasım 2021 tarihinde Genel Kurulda görüşülmüştür.

8. Küresel İklim Değişikliğini İnceleme Araştırma Komisyonu

Genel Kurulun 25 Şubat 2021 tarihli 52. Birleşiminde alınan kararla kurulan Komisyon, 25 toplantı yapmıştır. Komisyonun hazırladığı rapor, 16 Aralık 2021 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuş ve 1 Şubat 2022 tarihinde Genel Kurulda görüşülmüştür.

9. Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Belirlenmesi Araştırma Komisyonu

Genel Kurulun 9 Mart 2021 tarihli 56. Birleşiminde alınan kararla kurulan Komisyon, 23 toplantı yapmıştır. Komisyonun hazırladığı rapor, 4 Mart 2022 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuş ve 8 Mart 2022 tarihinde Genel Kurulda görüşülmüştür.

10. Müsilaj Sorununu Araştırma Komisyonu

Genel Kurulun 10 Haziran 2021 tarihli 90. Birleşiminde alınan kararla kurulan Komisyon, 11 toplantı yapmıştır. Komisyonun hazırladığı rapor, 5 Nisan 2022 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuş ve 27 Nisan 2022 tarihinde Genel Kurulda görüşülmüştür.

**11. Yaşlıların
Sorunlarının
Belirlenmesi
Araştırma
Komisyonu**

Genel Kurulun 26 Nisan 2022 tarihli 86. Birleşiminde alınan kararla kurulan Komisyon, 8 toplantı ve 4 yerinde inceleme ziyareti gerçekleştirmiştir. Komisyonun hazırladığı rapor, 24 Şubat 2023 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuş ve 16 Mart 2023 tarihinde Genel Kurulda görüşülmüştür.

**12. Amasra
Maden Kazası
Araştırma
Komisyonu**

Genel Kurulun 19 Ekim 2022 tarihli 9. Birleşiminde alınan kararla kurulan Komisyon, 11 toplantı ve 1 yerinde inceleme ziyareti gerçekleştirmiştir. Komisyonun hazırladığı rapor, 27 Mart 2023 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuş ve 6 Nisan 2023 tarihinde Genel Kurulda görüşülmüştür.

**13. Çocuk
İstismarı
Araştırma
Komisyonu**

Genel Kurulun 3 Ocak 2023 tarihli 44. Birleşiminde alınan kararla kurulan Komisyon, 6 toplantı yapmıştır. Komisyonun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu sürede de çalışabilmesine, Genel Kurulun 5 Nisan 2023 tarihli 85. Birleşiminde karar verilmiştir. Komisyonun rapor yazım çalışmaları devam etmektedir.

**14. Kahramanmaraş
Merkezli Depremleri
Araştırma
Komisyonu**

Genel Kurulun 2 Mart 2023 tarihli 68. Birleşiminde alınan kararla kurulan Komisyon, 13 toplantı yapmıştır. Komisyonun raporu 27 Nisan 2023 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuştur.

**15. Balıkçılık
ve Su Ürünleri
Sektöründe
Yaşanan
Sorunları
Araştırma
Komisyonu**

Genel Kurulun 20 Mart 2023 tarihli 75. Birleşiminde alınan kararla kurulan Komisyon, 2 toplantı yapmıştır. Komisyonun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu sürede de çalışabilmesine, Genel Kurulun 5 Nisan 2023 tarihli 85. Birleşiminde karar verilmiştir. Komisyon rapor yazım çalışmalarına devam etmektedir.

B Ö L Ü M

03

TEMSİL

TEMSİL

TBMM, 27. Dönemde dış ilişkiler faaliyetlerini, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin "*girişimci ve insani dış politika*" ilkesiyle uyumlu bir şekilde yürütmüştür.

Parlamente diplomasinin oynadığı rolün devletler arası ilişkilerde her geçen gün artması sebebiyle TBMM; ikili ve çok taraflı ilişkilerin güçlendirilmesine katkıda bulunmak amacıyla ülke parlamentoları, uluslararası parlamente asambleler ve uluslararası kuruluşlarla temaslarını yoğun bir biçimde sürdürmüştür.

Ancak bu dönemde Dünya ile birlikte ülkemizde de görülen COVID-19 salgınında TBMM bünyesinde alınan tedbirler doğrultusunda; salgın döneminde resmî ziyaretler ertelenmek durumunda kalmış, yurt dışı seyahatler durdurulmuştur. Salgın döneminde TBMM'nin dış ilişkiler faaliyetleri, videokonferans ve hibrit toplantı gibi yenilikçi yöntemler kullanılarak sürdürülmüştür. COVID-19 tedbirlerinin kaldırılmasının ardından parlamente diplomasii faaliyetlerine hız kesilmeden devam edilmiştir.

Bu kapsamda 27. Dönemde TBMM, asıl üye olduğu 12 ve gözlemci üye olduğu 2 parlamente asamble ile bölgesel ve küresel ilişkilere, Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu (KPK) ile de Avrupa Birliği (AB) nezdindeki ilişkilere yeni bir ivme kazandırmıştır.

Diğer taraftan, ihtisas komisyonlarınca yabancı parlamentolardaki muadilleri ile temaslar kurulmuş, uluslararası toplantılara katılım sağlanarak ve yabancı misyon temsilcileri ile görüşülerek karşılıklı bilgi ve tecrübe paylaşımı gerçekleştirilmiştir.

Ülkeler arası ikili ilişkileri geliştirme çalışmaları kapsamında 27. Dönemde 147 Parlamento Arası Dostluk Grubu faaliyette bulunmuştur.

Söz konusu dostluk grupları parlamente diplomasiyi zenginleştirmekle kalmamış, Türkiye'nin etkinlik coğrafyasının genişlemesine ve uluslararası alanda yaşanan ihtilaflarda Türkiye'nin tezlerinin savunulmasına da katkı sağlamıştır.

A. TBMM BAŞKANININ DIŞ İLİŞKİLER FAALİYETLERİ

27. Dönemde TBMM Başkanlığı parlamenter diplomasi çalışmalarına büyük önem atfetmiştir.

Parlamenter diplomasi çalışmaları kapsamında TBMM, bu dönemde uluslararası meselelerin çok boyutlu olarak ele alındığı ve çözüm önerilerinin ortaya konulduğu 17 uluslararası toplantıya ev sahipliği yapmıştır. Diğer yandan diğer parlamentolar veya uluslararası parlamenter asambleler tarafından düzenlenen toplamda 41 genel kurul toplantısı, konferans, sempozyuma aktif olarak iştirak edilmiş ve 69 ülkeye resmî ziyarette bulunulmuştur.

Söz konusu ziyaretlerin ve toplantıların yanı sıra 27. Dönemde yürütülen dış ilişkiler faaliyetleri çerçevesinde Meclis Başkanlığı makamınca; 37 Cumhurbaşkanı/Devlet Başkanı, 3 Cumhurbaşkanı/Devlet Başkanı Yardımcısı, 144 Meclis/Senato Başkanı, 24 Meclis/Senato Başkan Yardımcısı, 25 Başbakan, 27 Bakan, 15 Uluslararası Örgüt/Parlamenter Asamble Başkanı, 17 Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve Komisyon Başkanı, 107 Büyükelçi ve 65 münferit heyet kabul edilmiştir.

Ayrıca bu dönem içerisinde;

- Asya Parlamenter Asamblesi (APA),
- Türk Devletleri Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA),
- Akdeniz İçin Birlik Parlamenter Asamblesi (AİBPA),
- Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi (GDAÜPA),
- İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliği (İSİPAB),
- Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA),
- Meksika, Endonezya, Güney Kore, Türkiye ve Avustralya Arasında İstişare ve Eşgüdüm Platformu (MIKTA)

dönem başkanlıkları görevleri TBMM Başkanlığınca yürütülmüştür.

Söz konusu faaliyetlerin 6. Yasama Yılına ilişkin ayrıntıları aşağıda yer almaktadır. 27. Dönemin diğer yasama yıllarında gerçekleştirilen faaliyetlerin ayrıntıları ilgili yasama yılının faaliyet raporunda yer almaktadır.

1. İkili Görüşmeler

27. Dönem 6. Yasama Yılında TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un parlamenter diplomasi çalışmaları kapsamında gerçekleştirdiği ikili görüşmeler aşağıda sunulmaktadır.

1.1. Devlet Başkanları

- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhurbaşkanı Ersin TATAR
- Macaristan Cumhurbaşkanı Katalin NOVÁK
- Malezya Kralı Sultan ABDULLAH
- Sırbistan Cumhurbaşkanı Aleksandar VUCİC
- Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar BERDİMUHAMEDOV

1.2. Meclis ve Senato Başkanları

- Almanya Meclis Başkanı Baerbel BAS
- Avusturya Meclis Başkanı Wolfgang SOBOTKA
- Azerbaycan Milli Meclis Başkanı Sahibe GAFAROVA
- Bulgaristan Meclis Başkanı Vecdi RAŞİDOV
- Burkina Faso Geçiş Dönemi Yasama Meclisi Başkanı Ousmane BOUGOUMA
- Cezayir Millet Konseyi Başkanı Salah GOUDJİL
- Cezayir Ulusal Halk Meclisi Başkanı İbrahim BOUGHALİ
- Çekya Senato Başkanı Milos VYSTRCİL
- Endonezya Temsilciler Meclisi Başkanı Puan MAHARANI
- Hırvatistan Meclis Başkanı Gordan JANDROKOVIÇ
- İran İslami Danışma Meclisi Başkanı Muhammed Bager GALIBAF
- İsveç Meclis Başkanı Andreas NORLEN
- Kazakistan Parlamento Başkanı Yerlan KOŞANOV
- Kırgızistan Meclis Başkanı Nurlanbek ŞAKIYEV
- KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanı Zorlu TÖRE
- Kore Ulusal Meclis Başkanı KİM Jin-pyo
- Kotdivuar Cumhuriyeti Ulusal Meclis Başkanı Adama BİCTOGO
- Kuzey Makedonya Meclisi Başkanı Talat CAFERİ

- Küba Halkın Gücü Ulusal Meclisi Başkanı Esteban Lazo HERNANDEZ
- Malezya Senato Başkanı Rais YATİM
- Malezya Temsilciler Meclisi Başkanı Azhar Azizan HARUN
- Malezya Temsilciler Meclisi Başkanı Dato Johari Bin ABDUL
- Moğolistan Ulusal Büyük Kuralı (Meclisi) Başkanı Gomboja ZANDANSHATAR
- Moldova Parlamento Başkanı Igor GROSU
- Rusya Federasyonu Devlet Duması Başkanı Vyacheslav VOLODİN
- Sırbistan Ulusal Meclis Başkanı Vladimir ORLİC
- Somali Senato Başkanı Abdi Hashi ABDULLAHİ
- Suudi Arabistan Şura Meclisi Başkanı Abdullah Bin Muhammed Bin İbrahim EL-ŞEYH
- Türkmenistan Milli Konseyi Halk Maslahatı Başkanı Gurbangulu BERDİMUHAMEDOV
- Türkmenistan Milli Konseyi Meclis Başkanı Gülşat MAMMEDOVA
- Türkmenistan Meclis Başkanı Duniyagozel GULMANOVA
- Ukrayna Meclis Başkanı Ruslan STEFANÇUK
- Umman Şura Meclis Başkanı Halid Bin Hilal Bin Nasır EL-MAVELİ
- Yemen Temsilciler Meclisi Başkanı Sultan ALBARKANİ

1.3. Meclis ve Senato Başkan Yardımcıları

- Finlandiya Parlamentosu 1. Başkanvekili Antti RİNNE
- Irak Temsilciler Meclisi Başkanvekili Muhsin Ali Akbar ALMANDALAWİ
- Macaristan Ulusal Meclisi Yardımcısı Sandor LEZSAK
- Pakistan Milli Meclis Başkan Yardımcısı Zahid Akram DURRANİ
- Ukrayna Parlamento Başkan Yardımcısı Olena KONDRATIUK

1.4. Başbakanlar

- Avusturya Şansölyesi Karl NEHAMMER
- İsveç Başbakanı Ulf KRISTERSSON
- Kuzey Makedonya Başbakanı Dimitar KOVAÇEVSKI
- Sırbistan Başbakanı Ana BRNABIĆ

1.5. Bakanlar

- Karadağ Çalışma ve Sosyal Refah Bakanı Admir ADROVIĆ
- Sırbistan Başbakan 1. Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Ivica DACIĆ
- Yemen Dışişleri ve Yurt Dışındaki Yemenliler Bakanı Ahmad Awad Bin MUBARAK

1.6. Uluslararası Örgüt ve Parlamenter Asamble Başkanları

- Latin Amerika ve Karayipler Parlamentosu (PARLATİNO) Başkanı Silvia Del Rosario GIACOPPO
- Parlamentolar Arası Birlik (PAB) Başkanı Duarte PACHECO

1.7. Yabancı Parlamentoların Komisyon ve Dostluk Grubu Başkanları

- Avusturya-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Nurten YILMAZ
- İran-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Adel NAJAFZADEH
- KKTC Cumhuriyet Meclisi Hukuk, Siyasi ve Dışişleri Komisyonu Başkanı Yasemin ÖZTÜRK
- KKTC Cumhuriyet Meclisi İdari, Kamu ve Sağlık İşleri Komitesi Başkanı Özdemir BEROVA
- KKTC Cumhuriyet Meclisi Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Başkanı Resmiye EROĞLU CANALTAY
- Kore-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı YOO Ki-hong
- Kosova-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Enis KERVAN
- Paraguay-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Derlis MAİDANA
- Rusya Federasyonu Devlet Duması Dışişleri Komisyonu Başkanı Leonid SLUTSKIY

1.8. Büyükelçiler

- Fas Büyükelçisi Muhammed Ali LAZREQ
- Hindistan Büyükelçisi Virander PAUL
- İran Büyükelçisi Mohammad FARAZMAND
- İsviçre Büyükelçisi Zoe Jean Daniel RUCH
- Kazakistan Büyükelçisi Yerkebulan SAPİYEV
- KKTC Büyükelçisi İsmet KORUKOĞLU
- Kosova Büyükelçisi Agon VRENEZİ
- Kuveyt Büyükelçisi Wael Yousef ALENZİ
- Kuzey Makedonya Büyükelçisi Jovan MANASİJEVSKI
- Küba Büyükelçisi Alejandro Francisco DÍAZ PALACIOS
- Libya Büyükelçisi Mustafa EL-GELAİB
- Norveç Büyükelçisi Erling SKJONBERG
- Pakistan Büyükelçisi Yusuf CÜNEYD
- Romanya Büyükelçisi Stefan TINCA
- Rusya Büyükelçisi Alexey ERKHOV
- Sudan Büyükelçisi Nadir Yusuf ET-TAYYİB
- Türkmenistan Büyükelçisi Mekan ISHANGULIYEV
- Yeni Zelanda Büyükelçisi Zoe COULSON SINCLAIR

1.9. Münferit Kabul ve Ziyaretler

- AKPM Seçim Gözlem Ön Heyeti
- KEİPA Genel Sekreteri Asaf HAJİYEV
- Kırım Tatar Milli Meclisi Başkanı Rifat ÇUBAROV
- Kore Müslüman Federasyonu Başkanı Hussein Kim DONG EOK
- KKTC Cumhuriyet Meclisi Depremle İlgili Hukuki ve Adli Sürecin İzlenmesine İlişkin Oluşturulan Geçici ve Özel Komitesi Başkanı Oğuzhan HASİPOĞLU ve Beraberindeki Heyet
- Türk Akademisi Başkanı Şahin MUSTAFAYEV
- Türk Yatırım Fonu Başkanı Büyükelçi Baghdad AMREYEV

1.10. İkili İlişkiler Çerçevesinde Gerçekleşen Çok Taraflı Görüşmeler

- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, İsveç Meclis Başkanı Andreas NORLEN ve Finlandiya Meclis Başkanvekili Antti RİNNE ile Görüşme
- Türkiye-İran-Azerbaycan Meclis Başkanları Üçlü Görüşmesi
- İSİPAB Başkanlık Troykası ve Filistin Daimi Komitesi Olağanüstü Çevrim İçi Toplantısı

2. İkili İlişkiler Çerçevesinde Yapılan Ziyaretler

2.1. Giden Heyet

- Malezya, 3-5 Ekim 2022
- Endonezya, 6-7 Ekim 2022
- Hırvatistan, 24-25 Ekim 2022
- KKTC, 14-15 Kasım 2022
- Türkmenistan, 17-18 Kasım 2022
- Avusturya, 28-29 Kasım 2022
- Sırbistan, 8 Aralık 2022
- Kuzey Makedonya, 21-22 Aralık 2022
- Cezayir, 28 Ocak 2023

2.2. Gelen Heyet

- Moğolistan, 13-17 Ekim 2022
- KKTC, 2 Kasım 2022
- Kırgızistan, 21-23 Kasım 2022
- Küba, 4-7 Aralık 2022
- Rusya Federasyonu, 12-13 Aralık 2022
- Bulgaristan, 18-20 Aralık 2022
- Suudi Arabistan, 25-27 Aralık 2022
- Moldova, 25-27 Ocak 2023

3. TBMM Başkanının Katıldığı, TBMM Ev Sahipliğinde Yapılan Uluslararası Konferanslar

- MIKTA 8. Parlamento Başkanları Toplantısı, 10 Mart 2023, İstanbul-Türkiye
- APA Genel Kurulu, 9 Ocak 2023, Antalya-Türkiye
- TÜRKPA 11. Genel Kurul, 27-28 Nisan 2023, Ankara-Türkiye

4. İştirak Edilen Uluslararası Toplantılar

- G20 8. Parlamento Başkanları Zirvesi, 6-7 Ekim 2022, Endonezya
- Kırım Platformu 1. Parlamenter Zirvesi, 24-25 Ekim 2022, Hırvatistan
- Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) 60. Genel Kurulu, 8 Aralık 2022, Sırbistan
- İSİPAB 17. Konferansı, 29 Ocak 2023, Cezayir
- AB Parlamento Başkanları Zirvesi, 24-25 Nisan 2023, Çekya

**5. TBMM
Başkanının
Dönem
Başkanlığını
Yürüttüğü
Uluslararası
Parlamentar
Asambleler**

- APA Dönem Başkanlığı (2017-2023)
- KEİPA Dönem Başkanlığı (2022-2023)
- MIKTA Dönem Başkanlığı (2022-2023)

**6. TBMM
Başkanının
Münferit
Uluslararası
Meseleler
Üzerine
Mesajları,
Mektupları ve
Açıklamaları**

- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP;
- Azerbaycan'ın Bağımsızlık Günü münasebetiyle sosyal medya hesabından bir tebrik mesajı paylaşmış, (18 Ekim 2022)
 - Bosna-Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İZZETBEGOVİÇ'in vefatının 19. yılında bir anma mesajı yayımlamış, (19 Ekim 2022)
 - “Azerbaycan Zafer Günü” dolayısıyla Azerbaycan Milli Meclisi Başkanı Sahibe GAFAROVA'ya bir tebrik mektubu göndermiş, (8 Kasım 2022)
 - KKTC'nin Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye olarak kabul edilmesini sosyal medya hesabından paylaştığı mesajında kutlamış, (11 Kasım 2022)
 - Fas'ın Dünya Kupası'nda yarı finale yükselmesi dolayısıyla Fas Temsilciler Meclisi Başkanı Raşid Et-Talbi EL-ALEMİ'yi arayarak kutlamış, (10 Aralık 2022)
 - Pakistan Senato Başkanı Muhammed Sadık SANJRANİ'nin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN'ı “Nobel Barış Ödülü” için aday gösterdiği paylaşımını alıntılıyarak sosyal medya hesabından bir teşekkür mesajı yayımlamış, (4 Ocak 2023)
 - KDK tarafından Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde düzenlenen “Uluslararası Ombudsmanlık Konferansı”nda konuşma yapmış, (11 Ocak 2023)
 - Terör örgütü PKK/YPG destekçilerinin provokasyonlarıyla ilgili faillerin tespit edilerek gerekenin yapılması hususunda İsveç Meclis Başkanı Andreas NORLEN ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirmiş, (13 Ocak 2023)

- Başkent Kiev yakınlarında aralarında Ukrayna İçişleri Bakanı Denis MONASTIRSKİY'nin de bulunduğu 16 kişinin hayatını kaybettiği helikopter kazası dolayısıyla Ukrayna'ya başsağlığı mesajı yayımlamış, (18 Ocak 2023)
- Azerbaycan'da 20 Ocak 1990'da yaşanan ve "Kara Ocak" olarak bilinen katliamda şehit edilenler için sosyal medya hesabından bir anma mesajı yayımlamış, (20 Ocak 2023)
- Türkiye'nin İsveç Büyükelçiliği önünde Kur'an-ı Kerim'e yapılan saldırıya ilişkin sosyal medya hesabından bir tepki mesajı yayımlamış, (20 Ocak 2023)
- İsrail güçlerinin işgal altındaki Batı Şeria'nın kuzeyinde bulunan Cenin Mülteci Kampı'na düzenlediği baskına ilişkin bir kınama mesajı yayımlamış, (26 Ocak 2023)
- Azerbaycan'ın Tahran Büyükelçiliğine yapılan saldırı ile ilgili olarak Azerbaycan Milli Meclis Başkanı Sahiba GAFAROVA'yı telefonla arayarak geçmiş olsun dileklerini iletmış ve görüşmeye ilişkin sosyal medya hesabından paylaşımda bulunmuş, (27 Ocak 2023)
- Sosyal medya hesabından, Doğu Kudüs'te bir sinagoga düzenlenen saldırıya ilişkin bir kınama ve baş sağlığı mesajı yayımlamış, (28 Ocak 2023)
- Pakistan'da bir camiye düzenlenen terör saldırısını sosyal medya hesabından yayımladığı mesajla kınamış, (30 Ocak 2023)
- İsrail güçlerinin işgal altındaki Batı Şeria'nın Nablus kentine düzenlediği ve 10 Filistinlinin hayatını kaybetmesine sebep olan saldırıyı sosyal medya hesabından yaptığı paylaşım ile kınamış, (22 Şubat 2023)
- Hocalı Katliamı'nın 31. yıl dönümü münasebetiyle bir anma mesajı yayımlamış, (26 Şubat 2023)
- Makedonya'da yaşayan Müslüman Türklerin kurduğu Yücel Teşkilatı'ndan 4 gencin idam edilmesinin yıl dönümünde sosyal medya hesabından bir anma mesajı yayımlamış, (27 Şubat 2023)
- Yeni Zelanda'nın Christchurch kentinde, 15 Mart 2019'da iki camiye düzenlenen terör saldırılarının yıl dönümünde, bir kınama ve başsağlığı mesajı yayımlamıştır. (15 Mart 2023)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'a, 6 Şubat 2023 tarihinde 11 ilimizi etkileyen Kahramanmaraş merkezli deprem nedeniyle 104 ülke meclisinden ve 6 uluslararası kuruluşan taziye ve destek mesajları gelmiştir.

TBMM Başkanına, telefonda taziye dileklerini ileten isimler aşağıda sunulmaktadır.

- Irak Temsilciler Meclisi Başkanı Muhammed HALBUSİ
- Fas Temsilciler Meclisi Başkanı Rachid Talbi ALAMİ
- Ürdün Temsilciler Meclis Başkanı Ahmed Al SAFADİ
- Endonezya Halkın Danışma Meclisi Başkanı Bambang SOESATYO
- Kosova Demokratik Türk Partisi Genel Başkanı - Kosova Cumhuriyeti Bölgesel Kalkınma Bakanı Fikrim DAMKA
- Karadağ Parlamento Başkanı Danijela DJUROVIC
- Bahreyn Krallığı Şura Meclisi Başkanı Ali Bin Saleh Al SALEH
- Rusya Federasyonu Devlet Duması Başkanı Vyacheslav VOLODİN

TBMM Başkanına, sosyal medyadan taziye dileklerini ileten isimler aşağıda sunulmaktadır.

- Azerbaycan Milli Meclisi Başkanı Sahibe GAFAROVA
- KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanı Zorlu TÖRE
- Gürcistan Meclisi Başkanı Shalva PAPUASHVİLİ
- Finlandiya Parlamento Başkanı Vanhanen MATTİ
- Arnavutluk Meclis Başkanı Nikolla LİNDİTA
- Ukrayna Meclis Başkanı Ruslan STEFANÇUK
- Somali Meclis Başkanı Sheikh Adan Mohamed Nur MADUBE
- Küba Meclisi Başkanı Juan Esteban Lazo HERNANDEZ
- Birleşik Arap Emirlikleri Federal Ulusal Konsey Başkanı Saqr GHOBASH

7. Bazı Faaliyetlerin Ayrıntıları

7.1. Yunus Emre Enstitüsü Kuala Lumpur Merkezi'ni Ziyaret (4 Ekim 2022, Malezya)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Yunus Emre Enstitüsü Kuala Lumpur Merkezi'ni ziyaret ederek vatandaşlarla buluşmuştur. TBMM Başkanı hem Türk vatandaşlarının hem de Türkiye'nin ve Türk kültürünün tanıtımı için

hizmet veren Enstitüde yürütülen çalışmalar hakkında bilgi almıştır.

İş insanları, öğrenciler ve Malezya’da yaşayan vatandaşlarla bir araya gelerek sohbet eden TBMM Başkanı, onları dinleyerek talep ve görüşlerini almıştır. Yunus Emre Enstitüsünün dil ve kültürümüzü tanıtmaya ve yayma çalışmalarına dikkat çeken TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, enstitünün öğrenciler, iş insanları başta olmak üzere çok geniş bir kesime hizmet ettiğini ifade etmiştir.

7.2. Malezya Uluslararası İslam Üniversitesi, İki Farklı Dünya İki Farklı Hukuk Anlayışı Konulu Konferans (5 Ekim 2022, Malezya)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Malezya Uluslararası İslam Üniversitesinde, akademisyen ve öğrencilere “İki Farklı Dünya İki Farklı Hukuk Anlayışı” konulu bir konferans vermiştir.

Günümüzde yaşanan ulusal ve küresel ölçekteki sorunların başında, hukuk ve adalet eksikliğinin, hukukun adaleti temin edememesi meselesinin geldiğini kaydeden TBMM Başkanı, insanlık tarihinde önemli bir kavşaktan, tarihin akışının hızlandığı bir dönemden geçildiğini söylemiştir.

En uzun yılların, en uzun ayların, en uzun günlerin ve en uzun saatlerin yaşandığını anlatan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, *“Bir büyük dönemeçte, bir büyük dönüşümün başlangıcında olduğumuzun farkındayız.”* diyerek Kara Avrupası, İngiltere ve İslam hukukunun temellerine ilişkin değerlendirmede bulunmuştur. TBMM Başkanı konuşmasında, 20. yüzyılın kurumlarının, fikirlerinin, paradigmalarının geçersiz hâle geldiğini, yaşadığımız olayları izah etmekten, bir araya getirmekten, bir çözüme kavuşturmaktan uzak hâle geldiğini, şimdi eski dünyanın bittiği ve yeni bir dünyanın kuruluş zamanlarının yaşandığı dönemden geçtiğimizi ifade etmiştir.

Kara Avrupası, Hristiyanlık, Yahudilik, İngiltere ve İslam hukukunun temellerine ilişkin bütün hukuk sistemlerinde kuralların ve düzenin meşruiyet temellendirmesinin olduğunu dile getiren ve günümüze kadar etkin hukuk sistemlerinin sorunları çözmedeki eksikliğine işaret eden TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, *“Günümüzde yaşanan ulusal ve küresel ölçekteki sorunların başında, hukuk ve adalet eksikliğinin, hukukun adaleti temin edememesi meselesinin geldiği muhakkaktır. Hukukun inançtan, metafizikten, ahlaktan, vicdandan, değerlerden belki daha kapsayıcı*

bir ifade ile kültürden soyutlanmış bir sistem olarak algılanması ve kurulması dünyamızı bu noktaya getirmiştir. Esasen hukuk kuralları, hukuk sistemine, hukuk sistemi hukuk kültürüne, hukuk kültürü de bir dünya görüşüne dayanır.” demiştir. Her alanda arayışların yoğunlaştığı bir dönemde, hukuk algısıyla alakalı tartışmaların çok önemli olduğunu dile getiren TBMM Başkanı, şunları kaydetmiştir:

“Bugün Rusya-Ukrayna arasındaki savaşta, uluslararası hukukun ihlal edildiğini birçok vesile ile tekrarlıyoruz. Ama, yaklaşık yarım yüzyıldır, dünyanın her yerinde uluslararası hukuk, hukuk katledilmiş paspas hâline getirilmişken, çıkarları söz konusu olduğunda hukuku çiğnemekte beis görmeyenlerin şimdi hukukun çiğnendiğinden söz etmesi ne kadar haklı ve ne kadar etkili olabilir? Bu sebeple, biz Türkiye olarak ‘Yeni ve adil bir dünya mümkündür’ diyoruz ve adil bir dünyanın, değerler, inançlar, vicdan ve ahlakla bütünleşmiş bir hukuk anlayışıyla mümkün olacağını dile getiriyoruz.”

7.3. G20 8. Parlamento Başkanları Zirvesi (6-7 Ekim 2022, Endonezya)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Endonezya’nın Başkenti Cakarta’da gerçekleştirilen G20 Parlamento Başkanları Zirvesi’nin “Gıda ve Enerji Güvenliği ve Ekonomik Güçlükler” konulu 2. oturumunda bir konuşma yapmıştır.

Türkiye’nin, Rusya ile Ukrayna savaşı nedeniyle tahıl sevkîyatının yapılmasını sağlamasıyla, dünyada büyük bir gıda krizinin eşiğinden dönüldüğünü belirten TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, “Kasım ayında süresi dola-

cak olan mekanizmanın uzatılmasında hepimizin müşterek menfaati var.” demiştir.

Salgın sürecinin, küresel düzeydeki bazı önemli emtiaların üretimi ve lojistiğinin kesintiye uğramasına neden olduğunu vurgulayan TBMM Başkanı, bunun küresel düzeyde ne derece olumsuz sonuçlar doğurabileceğinin bizzat tecrübe edildiğini ifade etmiştir. Rusya ve Ukrayna arasında yaşanan savaşın da gıda ve enerji güvenliğinin en az askerî güvenlik kadar önemli olduğunu bir kez daha herkese hatırlattığını kaydeden TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, anılan savaşın yol açtığı sorunlara ilişkin değerlendirmelerine şöyle devam etmiştir:

“Özellikle, her iki ülkeye son derece bağımlı olan ve hele de hâlihazırda açlık kriziyle boğuşan milyonları ciddi bir tehditle karşı karşıya bıraktı ve gıda güvensizliğini daha da şiddetlendirdi. Başta az gelişmiş ülkeler olmak üzere dünyanın birçok ülkesi için bu bölgeden gelecek tahılın hayati önem taşıdığını biliyoruz. Bu nedenle acil olarak çözülmesi gereken bu sorun karşısında, Türkiye olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN’ın üstün gayretleriyle, BM ve diğer uluslararası ortaklarımızın da destekleriyle Rusya ve Ukrayna’nın da makul yaklaşımıyla elimizden geleni yapmaya çalıştık. Bunun sonucunda ortaya çıkan anlaşma sayesinde tahıl ve ilgili gıda ürünlerinin yanı sıra gübrelerin de ithal edilebilmesini garanti altına aldık.”

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, G20 Parlamento Başkanları Toplantısı’nda “Efektif Parlamento ve Etkili Demokrasi” konulu 3. oturumunda da konuşma yapmış,

“Hangi standartlar, kriterler veya değerlerle yönetildiği belli olmayan, temel amaçları kârlarını maksimize etmek olan bu şirketlerin doğru ve etkin bir şekilde regüle edilmemesi, denetlenmemesi de dünya çapında demokrasiler için büyük bir tehdit teşkil ediyor. Bu konuda uluslararası ortak standartların ve kontrol mekanizmalarının hayata geçirilmesi için adım atmakta daha fazla gecikmemeliyiz.” demiştir.

Endonezya’nın başkenti Cakarta’da gerçekleştirilen G20 Parlamento Başkanları (P20) Zirvesi, TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un da katıldığı kapanış oturumuyla sona ermiştir.

7.4. Kırım Platformu I. Parlamenter Zirvesi (24-25 Ekim 2022, Hırvatistan)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Hırvatistan’ın başkenti Zagreb’de düzenlenen Uluslararası Kırım Platformu I. Parlamenter Zirvesi’nde Genel Kurul’a hitap etmiştir.

TBMM Başkanı konuşmasında, *“Kırım Platformunun parlamento ayağının bu zirveyle birlikte işler hâle gelmesinin, Kırım konusunda vermek istediğimiz mesajın kuvvetlenmesini ve çabalarımızın pekiştirilmesini sağlayacağına inanıyor, ev sahipliği için Hırvatistan’a teşekkür ediyorum.”* demiştir.

Türkiye’nin, Kırım Platformu’nun teşkilini en başından beri desteklediğini, geçen sene ağustos ayında düzenlenen Kuruluş Zirvesi’nin ardından bu yılki çevrim içi zirveye de en üst düzeyli katılım sağladığını hatırlatan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, *“Bu yaklaşımın temelinde Türkiye’nin, Kırım ve ilhak altındaki diğer bölgeler dâhil Ukrayna’nın toprak bütünlüğüne sarsılmaz desteği yatmaktadır.”*

ifadelerini kullanmıştır. Kırım'ın, Kırım Tatar Türklerinin anavatanı olduğunu vurgulayan TBMM Başkanı, konuşmasını şöyle sürdürmüştür:

“Konu, stratejik, tarihî ve ekonomik boyutu bir kenara, bizim için bu yanıyla da önem arz etmektedir. Zira, Kırım Tatarları da diğer tüm halklar gibi kendi yurtlarında hür ve güvenli bir şekilde yaşamayı hak etmektedir. Türkiye, Kırım'ın ilhakını tanımamıştır, tanımayacaktır. Ukrayna'ya ve Kırım Tatarlarına gerek ikili gerekse çok taraflı platformlarda desteğini sürdürecektir. BM'de her yıl ele alınan Kırım konulu tasarılarla ortak sunucu olmamız bunun en somut göstergelerinden biridir.

Ancak bildiğiniz üzere, BM önündeki hiçbir ciddi soruna çözüm bulamadığı gibi mevcut soruna da çözüm geliştiremiyor. Bu durum Türkiye olarak her zaman ve her zeminde ‘Dünya beşten büyüktür’ ifadesiyle vurguladığımız uluslararası kuruluşlardaki reform ihtiyacının da açık bir göstergesidir. Diğer yandan, başta Kırım Tatar Millî Meclisi Başkan Yardımcısı Neriman CELAL olmak üzere Kırım'da özgürlüklerinden mahrum edilen tüm soydaşlarımızın durumu da yakından takip ettiğimiz konular arasındadır. Adı geçenlerin en kısa zamanda serbest bırakılmalarını temenni ediyoruz.

Platformun, parlamentolar arasında tesis edeceği iş birliği sayesinde, büyük önem verdiğimiz bu konularda dünya kamuoyunda farkındalık oluşturma mümkün olabilecektir. Bugün kabul edilecek ortak bildiriye de desteklemek suretiyle, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak Platform çatısı altında yürütülecek çalışmalara katkıda bulunmaya hazır olduğumuzu beyan etmek isterim.”

Ukrayna'daki savaşın Rusya tarafından 30 Eylül'de alınan ilhak kararıyla yeni bir aşamaya geçtiğini dile getiren TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, "Türkiye, Kırım'da olduğu gibi Donetsk, Luhansk, Zaporijya ve Herson'un ilhakını da tanımamaktadır. Bu tasarruflar, bizim nezdimizde yok hükmündedir. Uluslararası hukuka aykırı bu adımları reddettiğimizi bu vesileyle de kayda geçirmek isterim." demiştir.

7.5. Zagreb Üniversitesi Felsefe Fakültesi, "Diplomatik İlişkilerin 30. Yıl Dönümünde Türkiye-Hırvatistan İş Birliğinin Önemi" Konulu Konferans (24 Ekim 2022, Hırvatistan)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP ve beraberindeki parlamento heyeti, Türkoloji bölümünü de içinde bulunduran Zagreb Üniversitesi Felsefe Fakültesinde "Diplomatik İlişkilerin 30. Yıl Dönümünde Türkiye-Hırvatistan İş Birliğinin Önemi" konulu konferansa katılmıştır.

Hırvatistan'la diplomatik ilişkilerin kurulduğu 1992'den bu yana dünyada ve bölgede birçok değişim yaşandığını hatırlatan TBMM Başkanı, ancak Türkiye-Hırvatistan ilişkilerindeki geleneksel dostluk anlayışının hiç değişmediğini, daha da geliştiğini ve perçinlendiğini ifade etmiştir. İki ülke arasındaki ilişkilerin 30 yıla sınırlı olmadığına, köklü bir ortak tarihe dayandığına işaret eden TBMM Başkanı konuşmasına şöyle devam etmiştir: "Sayın Cumhurbaşkanımızın 8 Eylül'de Hırvatistan'a gerçekleştirdiği ziyaret ve bu kapsamda Sisak'ta açılışı yapılan Recep Tayyip ERDOĞAN İslam Kültür Merkezi, diplomatik ilişkilerimizin 30. yıl dönü-

münü taçlandırarak ilişkilerimizin ulaştığı müstesna noktayı gösterdi.”

Türkiye’nin, Hırvatistan’ın bağımsızlığını tanıyan ilk ülkelerden biri olduğunu hatırlatan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Hırvatistan’ın 2009’da Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) üyesi olmasıyla ilişkilere müttefiklik boyutunun da eklendiğini belirtmiştir. TBMM Başkanı, iki ülkenin AB üyelik müzakerelerine birlikte başladığını hatırlatarak, sözlerine şöyle devam etmiştir: *“Bu yolda iş birliği yaptık, birbirimizi destekledik. Hırvatistan’ın 2013 yılında AB üyesi olmasıyla birlik içinde ülkemizi anlayan, destekleyen bir dost daha kazandık. Hırvatistan’ın, yakın geçmişin en kanlı savaşlarından birinin ardından, çok kısa sürede hem NATO’ya hem de AB’ye tam üye olmayı başarması gerçekten takdire şayandır. Hırvatistan’ın, AB üyeliğinin 9. yılının sonunda avro ve Şengen alanlarına da dahil olması, yeni bir başarı hikayesi olarak eklenecektir. Bu vesileyle şimdiden tebriklerimi sunuyorum. Ayrıca, OECD’yle katılım müzakerelerini başlatmalarından dolayı da Hırvat dostlarımı tebrik ediyorum. Bu konuda da Hırvatistan’a destek vermeye devam edeceğiz.”*

7.6. Recep Tayyip ERDOĞAN İslam Kültür Merkezi’ni Ziyaret ve Zagreb İslam Merkezi’nde Hilve-i Şerif Sergisi’nin Açılışı (24 Ekim 2022, Hırvatistan)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Hırvatistan’ın Sisak şehrinde Recep Tayyip ERDOĞAN İslam Kültür Merkezini ziyaret etmiş, ayrıca Zagreb İslam Merkezinde Hilve-i Şerif Sergisi’nin açılışını yapmıştır.

TBMM Başkanı, Hilye-i Şerif Sergisi'nin açılışında yaptığı konuşmada, *"Dünyanın neresinde olursa olsun 2 milyara yaklaşan büyük bir iman topluluğu Müslümanlar. Sizler, Avrupa'nın ortasında o büyük medeniyetimizin çocukları olarak, burada çok köklü temellere dayanan varlığınızı sürdürüyorsunuz. Sizin buradaki varlığınızı biliyorduk ama sizi burada görmek, bu şekilde memnun, bahtiyar bir şekilde görmek, İslam'ı yaşayan insanlar olarak görmek, bu kararlılık içerisinde görmek ayrıca bize büyük bir memnuniyet verdi."* diyerek memnuniyetini dile getirmiştir.

TBMM Başkanı, *"Dünyanın neresinde olursa olsun, kardeşlerimizin sevinci bizim sevincimiz, ıstırapı bizim ıstırabımızdır."* diyerek Türkiye'deki tüm camilerde dünyanın hangi köşesinde olursa olsun bütün Müslümanlara dua edildiğini ifade etmiştir.

Hilye-i Şerif Sergisi'nin önemine işaret eden TBMM Başkanı, *"Peygamberimizin vasıflarını anlatan hilyelerin bulunduğu bu serginin açılışı bizi bir araya getirdi. Bu ayrıca büyük bir bahtiyarlık bizim için."* diyerek buna vesile olanlara teşekkür etmiştir.

7.7. "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Giden Yol" Belgeselinin Lansman Töreni (14 Kasım 2022, KKTC)

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN'ı temsilen, 39. kuruluş yıl dönümü törenleri için KKTC'ye giden TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, *"Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Giden Yol"* belgesel filminin lansman programına katılarak bir konuşma yapmıştır.

“Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin ilanının 39. yıl dönümü etkinliklerine Sayın Cumhurbaşkanımızı temsilen katılmak üzere yaptığımız ziyarete böyle anlamlı bir etkinlikte başlıyor olmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum.” diyen TBMM Başkanı, filmin hazırlanmasında emeği geçenleri tebrik etmiştir.

TBMM Başkanı, *“Kıbrıs bizim için hem bir yar hem de bir yadadır. Kıbrıs bizde Kanlı Noel’in, Şehit Pilot Cengiz TOPEL’in, Binbaşı Nihat’ın masum ailesinin ve nice vatan evladının acı yarasıdır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne giden yolda, devletin ve halkının bugünlere gelmesinde nasıl kan, gözyaşı ve alın teri döküldüğünü de biliyoruz”* diyerek sözlerine şöyle devam etmiştir: *“Kıbrıs Türkünün mücadelesi ve tarih bunu bize defalarca göstermiştir ki; Türk Milleti esaret altında yaşayamaz, bağımsızlığından ve vatanından asla vazgeçemez. Dünya bunu, Kıbrıs Türkünün onurlu duruşuyla bir kez daha, çok yakından görmüştür. Hamdolsun ki bu topraklarda sancak yere düşmemiş, ezan sesi dinmemiştir.”* Kıbrıs Türkünün mücadelesinin bitmediğini vurgulayan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, yarım asırdan fazla süredir devam eden eşitlik ve adalet mücadelesinin hâlâ devam ettiğini belirterek, bu süreçte Türkiye’nin de Ada’da ve Doğu Akdeniz’de; adanın ve bölgenin huzuru ve barışı için çok çabaladığını ifade etmiştir.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP; Türkiye yapıcı öneriler getirip istikrar ve iş birliğini öncelerken, Birleşmiş Milletlerin (BM) çabalarına destek verip iyi niyetli yaklaşımları desteklerken Kıbrıs Türklerinin de çözüm için her türlü gayreti gösterdiğini ve ortaya hep güçlü bir irade koyduğunu bildirerek sözlerine şöyle devam etmiştir:

“Rum tarafının ve Yunanistan’ın adımı ise uzatılan barış elini itmek oldu. İstikrarı ve iş birliğini baltalamak oldu. Eşitlik temelinde bir çözümü reddetmek oldu. Türk’ün hakkını hiçe saymak oldu. Çözüm yolunu hep tıkadılar. Çünkü çözümü samimi olarak asla istememişlerdir. Arkalarına aldıkları güçlere güvenerek şımarıklıklarından hiç vazgeçmemişlerdir. Bizler ise Ada’da kalıcı bir çözüm için samimiyetle daima uğraştık, Kıbrıs Türkü her zaman kalıcı bir çözümün yanında oldu, ama Rum tarafı kendisine gösterilen sahte gülücükler ve sahte vaatlere kanarak çözümü hep elinin tersiyle itmiştir.”

KKTC’nin Türk Devletleri Teşkilatında gözlemci üye statüsü elde etmesinin, uluslararası bir teşkilatın parçası olması anlamına geldiğini kaydeden TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, *“Haklı davamızda muzafferiyetimiz için milat niteliğinde bir aşamanın geçilmesi anlamına geliyor. Bu karar bizim Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin tanınması için sürdürdüğümüz çabalarımızda motivasyonumuzu arttıracaktır. Artık Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti adına Ada’nın gerçekliklerini izah eden Türk milletinin her bir ferdi, daha güçlü, daha yüksek sesle ve daha özgüvenli bir şekilde konuşacaktır. Ayrıca, herkes şu gerçeği de açık bir şekilde bilmeli ve her daim hatırlamalıdır ki Kıbrıs davasının sahibi Türk milletinin tamamıdır, Türk milletinin her bir ferdidir.”* demiştir.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, konuşmasının sonunda, *“Kıbrıs’ta ortaya koyulacak güçlü bir millî şuur ve birlik, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin haklı ve meşru davasında muzaffer olması için vazgeçilmez bir unsur olarak karşımızda durmaktadır.”* diyerek, egemenlik ve özgürlük mücadelesinin öncü isimleri merhum Doktor Fazıl KÜÇÜK ve kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Raif DENKTAŞ’ı anmıştır. TBMM Başkanı konuşmasını, Fazıl KÜÇÜK’ün, *“Bu davayı kazanmak artık bizim için bir onur meselesi olmuştur. Bütün Türk milletinin kanını taşıyan biz yüz binlerce Türk, ne bugün ne de yarın atıldığımız ve ant içtiğimiz bu zorlu uğraştan gerileyecek değiliz.”* sözleriyle tamamlamıştır.

7.8. KKTC'nin 39. Kuruluş Yıl Dönümü Törenleri ve KKTC Temasları (15 Kasım 2022, KKTC)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN'ı temsilen KKTC'nin 39. kuruluş yıl dönümü törenlerine katılmıştır. İlk olarak KKTC Cumhurbaşkanı Ersin TATAR'ın tebrikleri kabul törenine iştirak eden TBMM Başkanı, daha sonra geçit töreninde bir konuşma gerçekleştirmiştir.

KKTC'nin kuruluşunun 39. yıl dönümü kutlamaları, Dr. Fazıl Küçük Bulvarı'nda düzenlenen törenle devam etmiştir. Törende, İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından KKTC Cumhurbaşkanı Ersin TATAR, tören birliklerini denetlemiş ve halkın bayramını kutlamıştır. Programda, daha sonra Erenköy ve Lefke'den getirilen bayraklar, Cumhurbaşkanı Ersin TATAR'a sunulmuştur. Törende, TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN'ın 15 Kasım mesajını Cumhurbaşkanı Ersin TATAR'a iletmiştir.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN'ın mesajında şu ifadeler yer verilmiştir:

"Sayın Cumhurbaşkanı, kıymetli kardeşim, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 39. yıl dönümü münasebetiyle tüm Kıbrıs Türkü kardeşlerimi yürekten kutluyorum. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin uluslararası arenada hak ettiği yere kavuşması, siyasal, sosyal ve ekonomik açıdan kendi ayakları üzerinde sağlam durabilen bir devlet hâline gelebilmesi en

samimi arzumuz ve hedefimizdir. Bu anlayışla Kıbrıs Türkü'nün egemenlik, hukuk ve özgürlük mücadelesinin zirve noktası olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kaydettiği her gelişme, ana vatan Türkiye için iftihar vesilesi ve mutluluk kaynağıdır.

Kıbrıs meselesinin adil ve sürdürülebilir bir çözüme ulaşması ancak Ada'nın esas unsuru olan Kıbrıs Türk halkının egemen eşitliğinin ve eşit uluslararası statüsünün tesciliyle mümkündür. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin bu yönde bir adım atmamış olması karşısında KKTC'nin tanınmasına yönelik çağrımıza uluslararası toplumun sağduyu ve hakkaniyetle yaklaşacağına inanıyorum. Zat-ı devletlerinin Ada'nın ortak sorunlarının çözümüne yönelik iş birliği iradesi göstererek geçtiğimiz temmuz ayında sunduğu önerilerin de Ada'daki iki devletin, iki halkın ihtiyaçlarına cevap verecek, nihayetinde Kıbrıs meselesinin çözümünü kolaylaştırıcı unsurlar olduğunu biliyor ve bu önerileri destekliyoruz. Türkiye Cumhuriyeti her türlü engel ve haksızlık karşısında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin yanında olmaya devam edecektir. Bu duygu ve düşüncelerle şahsım ve milletim adına 15 Kasım Cumhuriyet Bayramı'nızı tekrar kutluyor, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Kıbrıs Türk halkına huzurlu, güvenli ve müreffeh bir gelecek temenni ediyorum."

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, törende yaptığı konuşmada, KKTC'nin Cumhuriyet Bayramı'nı kutlamıştır.

TBMM Başkanı, geçit töreninde gerçekleştirdiği konuşmasında "Şurası iyi bilinmelidir ki; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti er veya geç ama mutlaka tanınacak, Kıbrıs Türk halkı

müreffeh yarınlara kavuşacaktır. İçiniz rahat olsun, ana vatan Türkiye her daim yanınızda duracaktır. Bu kutsal yolu alnı ak başı dik bir şekilde sabırla ve inançla birlikte yürümeye devam edeceğiz.” demiştir.

KKTC'nin 39. kuruluş yıl dönümü törenlerine katılan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, başkent Lefkoşa'daki törenin ardından Maraş bölgesine geçmiştir.

Maraş hakkında yetkililerden bilgi alan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP ve beraberindeki heyet ardından Bilal Ağa Mescidi'ni ziyaret ederek, Maraş'ı gezmiştir. TBMM Başkanının Maraş ziyaretine KKTC Cumhurbaşkanı Ersin TATAR ile KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanı Zorlu TÖRE de eşlik etmiştir. Ziyaretin ardından tekrar Lefkoşa'ya dönen TBMM Başkanı, Cumhurbaşkanı Ersin TATAR tarafından kabul edilmiştir. Cumhurbaşkanlığında gerçekleşen görüşmede, Türkiye'nin Kıbrıs davasına verdiği öne-

mi vurgulayan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Meclis olarak gelişmeleri yakından takip ettiklerini, Kıbrıs Türk halkının egemen eşitliğinin ve eşit uluslararası statüsünün tescil edilmesinin çözümün anahtarı olacağını muhataplarına anlatmaya devam edeceklerini ifade etmiştir.

7.9. Türkmenistan Ulusal Konsey Meclis Genel Kuruluna Hitap ve Parlamentolar Arası İşbirliği Protokolü İmzalanması (18 Kasım 2022, Türkmenistan)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, temaslarda bulunmak üzere ziyaret ettiği Aşkabat'ta Ulusal Konsey Meclis Genel Kuruluna hitap etmiştir.

Türkiye ile Türkmenistan'ın, tarihi, kültürü ve dinî bir olarak ortak bir geçmiş ve medeniyeti paylaştıklarını vurgulayan TBMM Başkanı, *"Ortak geleceğimizin inşasını da buralardan aldığımız güç ile yapacağız. Ortak geleceğimizi inşa etmeye başladığımız en önemli dönüm noktalarından birisi de Türkmenistan'ın bağımsızlığını kazanmasıyla, bağımsız Türkmenistan'ı ilk tanıyan ülke olarak 30 yıl önce Aşkabat'taki ilk büyükelçiliği açmamız oldu."* demiştir.

Türkiye ve Türkmenistan'ın, 90'lı yıllara nazaran çok daha güçlü olduklarının altını çizen TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, *"Türkiye ve Türkmenistan, uluslararası ihtilaflarda barış ve adaletten yana tutumuyla uluslararası toplumda saygın bir yere sahip iki kardeş ülkedir."* ifadesini kullanmıştır. TBMM Başkanı, Türkiye'nin izlediği barışçıl ve girişimci dış politika gereği, BM ve Avrupa Konseyinin

kurucularından, NATO ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatının (AGİT) başat üyelerinden, AB üyeliğine aday, Türk Devletleri Teşkilatının kurucusu, pek çok bölgesel teşkilatın da parçası olduğunu anlatmıştır.

Ekonomi alanında gerçekleştirdiği atılımlarla Türkiye'nin dünyanın en büyük ekonomilerinden biri hâline geldiğini belirten TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, *"Diğer taraftan, çatışma ve istikrarsızlıklarla çevrili bir coğrafyada, Suriye'deki insani trajedinin sona erdirilmesinden Rusya-Ukrayna krizinin çözüme kavuşturulmasına kadar girişimci ve insani dış politikasıyla çevresinde bir barış ve refah kuşağı oluşturmaya çalışıyoruz."* demiştir.

BM'nin, kuruluş amaçlarında öngörülen misyonu yerine getirmekten çok uzakta olduğuna dikkati çeken TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, *"Geçtiğimiz yüzyılın sorunlarına ve ihtiyaçlarına çözüm ve cevap olmak üzere kurulan uluslararası sistemin aktörleri ve kurumları bugünün gerekliliklerine ayak uyduramıyor, dertlerine çare üretmiyor."* demiştir. Söz konusu duruma örnek olarak Azerbaycan, Gürcistan ve Ukrayna'da yaşananları örnek gösteren TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, *"Bu süreçler yeni bir uluslararası sistem arayışı, Birleşmiş Milletlerde yeni bir yapı ihtiyacını ortaya çıkarıyor. Bu ortamda, bölgesel iş birlikleri, uluslararası dayanışma ve iş birliği daha fazla önem kazanıyor."* tespitinde bulunmuştur.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, krizlerle mücadele kadar krizlerin bazı fırsatları da barındırdığına işaret ederek *"Ülkelerimiz arasında ekonomiden sağlığa, ulaştırma-
madan enerjiye uzanan geniş yelpazedeki iş birliği imkanlarını da değerlendirmeliyiz."* demiştir.

Türkiye ile Türkmenistan'ın birlikteliğinin dünya istikrarı için önemli katkılar sağlayacağını anlatan TBMM Başkanı konuşmasında; *“Uluslararası güvenlik, refah ve huzurun temini noktasında yükümlülüklerini üstlenen ve bunu layıkıyla yerine getirme gayretindeki ülkelerimizin birlikteliği sadece bölgenin değil tüm dünyanın güvenlik ve istikrarına her daim katkı sağlayacaktır. Tarihin akışının değişmeye başladığı bugün, yeniden inşa edilecek küresel sistemin, hak, adalet, insaniyet ve hürriyet mizanlarıyla tüm insanlığa fayda sağlayacak şekilde nazmedilmesine, Türk Devletleri olarak birlikte hizmet etmeliyiz.”* ifadelerine yer vermiştir. Türk dünyasının küresel jeopolitiğin merkezi hâline geldiğini vurgulayan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Türkiye ile Türkmenistan parlamentoları arasındaki iş birliğinin geliştirilmesinin de önemli olduğunu belirtmiştir.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un Türkmenistan'a gerçekleştirdiği resmî ziyaret kapsamında, TBMM ile Türkmenistan Millî Konseyi Halk Maslahatı arasında bir *“İş Birliği Protokolü”* imzalanmıştır.

İmzaların ardından TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, bu protokolün, Türkiye ile Türkmenistan arasındaki dostluk ve kardeşliği güçlendirme konusunda karşılıklı olarak duydukları arzunun ve ortak iradenin bir göstergesi olduğunu ifade etmiştir. TBMM Başkanı imzalanan *“İş Birliği Protokolü”*nün, iki ülke arasındaki temasları her seviyede artıracığına ve müşterek çıkarlar gözetilerek ihtiyaç duyulan adımların ivedilikle atılacağına inandığını vurgulamıştır.

7.10. Türkmenistan Devlet Nişanı'nın Takdim Edilmesi (18 Kasım 2022, Türkmenistan)

Türkmenistan Ulusal Konseyi Halk Maslahatı Başkanı ve eski Türkmenistan Cumhurbaşkanı Gurbangulu BERDİMUHAMEDOV tarafından temaslarda bulunmak üzere Aşkabat'ı ziyaret eden TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'a "*Bağımsız Türkmenistan'a Büyük Sevgisi İçin*" Devlet Nişanı takdim edilmiştir.

Türkmenistan ile diğer devletler ve uluslararası kuruluşlar arasındaki ekonomik ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesine yapılan katkı dolayısıyla verilen nişan, ilk defa bir meclis başkanına takdim edilmiştir. Eski Türkmenistan Cumhurbaşkanı Gurbangulu BERDİMUHAMEDOV ve Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar BERDİMUHAMEDOV'a teşekkür eden TBMM Başkanı; "*Bu nişanı, Türkiye ve Türkmenistan arasında güçlenen ilişkilerin somut bir tezahürü olarak kabul ediyorum. Bu teveccühün bir teşekkürü olarak Türkiye ve Türkmenistan ilişkilerinin daha da geliştirilmesi ve kardeşliğin ilelebet devamı için daha da büyük bir gayretle çalışacağım.*" diyerek duygularını ifade etmiştir.

7.11. KEİPA Genel Kurulu (8 Aralık 2022, Sırbistan)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, KEİPA'nın Dönem Başkanlığının Türkiye'ye devredildiği 60. Genel Kurul Toplantısı'nın kapanış oturumunda yaptığı konuşmada, ülkelerin tek başına veya ikili olarak üstesinden gelemeyeceği meselelerin, çok taraflılığa dayalı uluslararası ve bölgesel iş birliğini de zaruri hâle getirdiğini ifade etmiştir. TBMM Başkanı, 1990'lı yıllarda büyük bir beklentiyle kurulan KEİPA'nın istenilen düzeye ulaşmadığını vurgulayarak, "*Her şeyden evvel bir barış projesi olarak hayata geçirdi-*

ğimiz bu örgüt, geçen 30 yıla rağmen bölgesel barışa katkı sağlamakta ciddi bir mesafe alamadı.” demiştir.

Karadeniz havzası ülkeleri olarak bir araya gelinmesine rağmen çok daha geniş bir coğrafya ile bağlantılı gelişmelerden de etkilenildiğini belirten TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, sözlerini şöyle sürdürmüştür:

“Küresel boyuttaki terörizm, aşırıcılık, göç, ekonomik çalkantılar gibi meseleler bütün ülkeleri ilgilendiren hususlar. Artık çok daha net bir şekilde görüyoruz ki bugün dünya çok daha zor bir dönemden geçiyor ve bu zor dönem hem küresel hem de bölgesel düzeyde önemli bir dönüşüm gereksinimini beraberinde getiriyor. Etrafımızdaki gelişmeleri kapsamlı bir bakış açısıyla değerlendirmek, rasyonel ve kalıcı çözümler üretmek elzemdir. Kısacası kritik bir dönemdeyiz. Böyle dönemlerde, zamanında alınan veya alınmayan bir karar veya tereddütle yaşanan gecikmeler halklarımızın, devletlerimizin ve hatta dünyamızın geleceği üzerinde önemli kırılmalara neden olabilir. Onun için güçlü bir iradeye, kararlı bir duruşa ve net bir ifade tarzına büyük ihtiyaç duyulan bir zaman dilimindeyiz.” Türkiye’nin, bu anlayışla dış politikasını barışçıl, insani ve girişimci bir temel üzerine inşa ettiğini vurgulayan TBMM Başkanı sözlerini şöyle sürdürmüştür: “Türkiye olarak her meselede hak ve haklının yanında duruyoruz; ‘doğruya doğru, yanlışla yanlış’ diyor, sözümüzü net söylüyoruz. Müzakereden, barıştan ve istikrardan yana tavrımızı koyuyoruz.”

Çatışma ve istikrarsızlıklarla çevrili bir coğrafyada, Suriye’deki insani trajedinin sona erdirilmesinden Rusya-Ukrayna krizinin çözüme kavuşturulmasına kadar girişimci ve insani dış politika anlayışıyla bölgede bir barış ve refah kuşağı da oluşturmaya çalıştıklarını vurgulayan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP konuşmasını şöyle tamamlamıştır: *“Rusya ve Ukrayna arasında köprülerin yıkıldığı, çatışmaların yaşandığı zaman diliminde dahi müzakerelerin devamından yana bir tavır sergiledik. Bu nedenle Türkiye’nin, sorunun barış yoluyla çözümünü için savaşın başından itibaren gösterdiği gayret, tüm dünya tarafından olduğu gibi taraflarca da saygı ve takdirle karşılanmaktadır.”*

KEİPA'nın 30. Kuruluş Yıl Dönümü'nün Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Kuruluş Yıl Dönümü'ne tekabül etmesi nedeniyle Türkiye için ayrı bir öneme sahip olduğunu belirten TBMM Başkanı, KEİPA Meclis Başkanları Zirvesi ile KEİPA Genel Kurulunu 2023 yılı Mayıs ayında birlikte yapmak için üye ülke meclis başkanlarına davette bulunmuştur. TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, konuşmasının ardından KEİPA Başkanı ve Sırbistan Ulusal Meclisi Başkanı Vladimir ORLIÇ'e KEİPA Onur Madalyası'nı takdim etmiştir. TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'a teşekkür eden Sırbistan Ulusal Meclisi Başkanı Vladimir ORLIÇ, Türkiye'nin iyi bir dönem başkanlığı yapacağından emin olduğunu belirtmiştir.

7.12. Uluslararası Balkan Üniversitesi Türkçe Eğitim Günü Programı (21 Aralık 2022)

Kuzey Makedonya'nın başkenti Üsküp'teki temasları kapsamında, Uluslararası Balkan Üniversitesinin "21 Aralık Türkçe Eğitim Günü" programında konuşan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, bu günün, 2007'den bu yana buradaki Türk toplumunca bayram olarak kutlandığını ifade etmiştir.

Türkçe Eğitim Günü'nün, Makedonya Türk Sivil Toplum Teşkilatları Birliğince 15 yıldır çeşitli etkinliklerle kutlandığını hatırlatan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP,

önceki yıllarda da 21 Aralık'ta Kuzey Makedonya'da bulunduğunu, Türkiye olarak o dönemde de üst düzey katılım sağlandığını dile getirmiştir.

TBMM Başkanı, Kuzey Makedonya'daki Türk toplumunun varlığı ve kimliğinin muhafaza edilmesi bakımından Türkçe'nin çok önemli ve çok temel bir unsur olduğunu belirtmiştir. Kuzey Makedonya'nın çok dilli, çok kültürlü, farklı inançlardan insanların bir arada barış içerisinde yaşadığı bir devlet olduğunu ve dünyadaki birçok ülkeye örnek teşkil edebilecek mahiyette olduğunu belirten TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, şu ifadeleri kullanmıştır:

"Balkanlar dünyada tarih bakımından çok eski dönemlerde yerleşim, farklı medeniyetlere mekan olma bakımından çok önemli bir merkez. Uzun yıllar da, bu topraklarda yine aynı şekilde farklı dilden, farklı inançtan, farklı kültürlerden insanlar yüzyıllarca bir arada yaşamışlar, burada farklı kültürlerden gelerek ortak bir kültürü, ortak bir medeniyeti de inşa etmişiz. Bunun en önemli unsurlarından birisi de buradaki Türk toplumu ve Türkçe."

Bu doğrultuda, Türkçenin iyi bir şekilde öğrenilmesi, öğretilmesi ve ona önem verilmesinin kendileri için de çok kıymetli bir husus olduğunu, Türkiye olarak da bu konuyu yakından takip ettiklerini belirten TBMM Başkanı, Kuzey Makedonya ile yakın iş birliği içerisinde bu yönde çalışmalar yürüttüklerini ifade etmiş ve 21 Aralık Türkçe Eğitim Günü vesilesiyle düzenlenen programlara Kuzey Makedonya'dan üst düzey katılımlar olması sebebiyle teşekkürlerini iletmiştir.

7.13. APA Genel Kurulu (9 Ocak 2023, Antalya, Türkiye)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Antalya’da düzenlenen APA 13. Genel Kurulunun açılışında yaptığı konuşmada, Asamble’nin bir önceki genel kurul toplantısını 2019’da yine Antalya’da düzenlediklerini ve verimli istişarelerde bulunduklarını hatırlatmıştır.

Salgın nedeniyle bir araya gelinemediğini belirten TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, “*Değişen Uluslararası Dinamiklerde Çok Taraflılığın Güçlendirilmesi*” temalı toplantıların, hayırlara vesile olmasını, halkların ve ülkelerin yararına sonuçlanmasını dilemiştir.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, son dört genel kurula ev sahipliği yapmalarının, Türkiye olarak Asya kıtasına ve Asambleye verdikleri önemin göstergesi ve bu platform üzerinde yürütülen parlamenter diplomasiye attiklerileri önceliğin de nişanesi olduğunu vurgulamıştır.

Türkiye’nin, Asya’ya ve Asya’daki dostlarına muhabbetinin her mecrada artarak devam edeceğini dile getiren TBMM Başkanı, “*İlişkilerimizi geliştirme gayretimiz inşallah akamete uğramadan sürdürülecek.*” demiştir. TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, 2022’nin, dünyanın beşerî tarihî açısından önemli bir dönüm noktası olduğuna işaret etmiştir.

Dünya nüfusunun 2022 yılında 8 milyara ulaştığına dikkat çeken TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, “*1950-2020 yılları arasında, üç katına ulaşan dünya nüfusunun günümüzde yüzde 60’lık kısmı da burada buluşmamıza ve-*

sile olan Asya kıtasında yaşamaktadır. En kalabalık on ülkenin beşi Asya ülkesidir. Coğrafyamızda, Anadolu'muzda artan nüfus, gelişimi ve hareketi simgeler, bolluk ve bereket getirir. Diğer yandan, bu nüfus artışının getirdiği ve getireceği fırsatlar ve bereket kadar zorluklara yol açtığından farkında olmamız ve zorlukları aşacak tedbirler geliştirmemiz gerekiyor.” demiştir.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, ekonomik krizler, savaşlar, salgınlar, kuraklık, göç hareketleri, başta Batı dünyası olmak üzere tüm dünyada yükselen ırkçılık ve yabancı düşmanlığı, hibrit tehditler, uluslararası şirketlerin ulusal mevzuatların arkasından dolanma girişimleri, keyfi yaptırımlar, küresel güç savaşları ve denge arayışları gibi birçok eski ve yeni nesil meseleyle karşı karşıya olduklarını ifade etmiştir.

Birbirlerinin hem sonucu hem de nedeni olan karmaşık sorunlarla ve değişen dinamiklerle baş etmek zorunda olduklarını bildiren TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, sözlerine şöyle devam etmiştir:

“Aksi takdirde vatandaşlarımızın huzuru, ülkelerimizin istikrarı tehdit altında kalacaktır. Bölgesel ve küresel düzeyde karşı karşıya olduğumuz melanetlerde terör maalesef her zaman başta gelen gündem maddelerinden birini teşkil ediyor. Terörle etkin mücadelede ilkeli ve kararlı bir duruş sergilemek zorundayız. Tabiatıyla terörizmle mücadelede hedeflediğimiz sonuçlara ulaşmak için uluslararası iş birliği elzemdir. Bu doğrultuda ülkemiz, bölgesel ve uluslararası düzeyde üzerine düşeni yerine getirmekte, temel insan hakları ve demokratik değerlerden ödün vermeksizin, PKK/

PYD/YPG, FETÖ ve DEAŞ başta olmak üzere, bütün terör örgütleriyle aynı kararlılıkla mücadele etmektedir.”

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, bu vesileyle terör örgütü PKK/PYD’nin İstanbul Taksim’deki hain saldırısı sonrasında taziyelerini ileten dostlara bir kez daha teşekkür ettiğini dile getirmiştir.

7.14. İSİPAB 17. Genel Kurulu (29 Ocak 2023, Cezayir)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, İSİPAB’ın “İslam Dünyası ve Modernleşme ile Kalkınmanın Sinamaları” başlığıyla Cezayir’de gerçekleştirilen 17. Konferansı’nda 16. Dönem Başkanı olarak bir konuşma yapmıştır. TBMM Başkanı, Kur’an-ı Kerim’e saldırıların düzenlendiği İsveç, Hollanda ve Danimarka’ya “ilkesizlikten vazgeçmeleri” çağrısında bulunmuştur.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, konferansta yaptığı konuşmada; İsveç, Hollanda ve Danimarka’da Kur’an-ı Kerim’e düzenlenen saldırılara dikkati çekerek “Bu aşağılık kişilerin aşağılık eylemleri ve söz konusu ülke makamlarının tutumları İslam düşmanlığının, ırkçı ve aşırı akımların Avrupa’da ulaştığı kaygı verici seviyenin göstergesidir. Bu insan müsveddelerini bir kez daha lanetliyorum.” demiştir.

TBMM Başkanı, söz konusu saldırıların gerçekleştiği ülkelerin tavrını eleştirerek sözlerini şöyle sürdürmüştür: “Putlaştırdıkları özgürlük, demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü kisvesi altında her fırsatta Müslümanları

hedef alan, hedef alınmasına göz yuman Batılı ülkeleri ilkesizlikten vazgeçmeye, geçmişlerinden ders çıkarmaya çağırıyorum.”

Batı'nın yüzeysel insan hakları anlayışına ve çifte standart yaklaşımına sahip olduğuna vurgu yapan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, “Batılı ülkeler bu tehlikeli oyuna derhal son vermelidir. İnsanların kutsallarının tahkir edilmesine dur demelidir. Toplumların fay hatlarıyla oynanmasına müsaade etmemelidir. Çıkacak yangının herkesi yakacağını artık görmeliler.” uyarısında bulunmuştur.

TBMM Başkanı, İngiltere Prensi Harry'nin, Afganistan'da 25 kişiyi öldürdüğünü, bundan utanç duymadığı ve “Onları insan olarak görürseniz öldüremezsiniz, öyle görmüyoruz.” şeklindeki cümlesini hatırlatarak, “Bu yaşananlar adeta Nazi dönemine giden yolun taşlarını döşüyor. Hitler'i animsatıyor.” demiştir.

İslam ülkelerinin bireysel olarak verecekleri tepkilerin yanı sıra İslam coğrafyasının temsil edildiği uluslararası organların da tepkilerini en yüksek perdeden ortaya koyması gerektiğini vurgulayan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP;

“Bu bağlamda bir öz eleştiri de yapmak zorundayız. Üzülererek ifade etmeliyim ki yaşanan vahim olaylar karşısında Müslüman ülkelerden ve bizlerin iştirak ettiği örgütlerden çıkan sesler de ayrı bir rapora konu olabilecek şekilde zayıf kalmıştır. Hâlbuki bizlerin toplu ve güçlü bir biçimde ortaya koyacağı tepki, şüphesiz İsveç'in, Danimarka'nın, Hollanda'nın veya bu tür saygısızlıkların yaşandığı diğer ülkelerin kendilerine çekidüzen vermesine imkân verecek, onları ileride yaşanabilecek benzer felaketlerin önüne geçmeye zorlayacaktır.” demiştir.

TBMM Başkanı, İslam dünyasını temsil eden örgütlerin genel olarak etkisiz olduğunu belirtmiş ve “İç çekişmelerle boğuşmaktalar ve İslam dünyasının gür sesi olmaktan çok uzak durumdadılar. Bugün İslam dünyasının, sahip olduğu tüm maddi ve manevi potansiyele rağmen hak ettiği yerde olduğunu söylemek maalesef mümkün değildir.” diyerek görüşlerini dile getirmiştir.

İslam dünyasının bu kurumlarını yeniden dizayn etmesinin gerekliliğine dikkati çeken TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP sözlerini şöyle tamamlamıştır: *“Birliğimizin daha güçlü olması, sesimizin daha gür çıkması lazım. Filistin’den Rohingya’ya, Karabağ’dan Uygur Türklerine, Afganistan’dan Kırım’a, Kuzey Kıbrıs’tan Batı Trakya’ya, Avrupa ülkelerinden Uzak Asya kıyılarına, Amerika’dan Avusturalya’ya Afrika’ya kadar yeryüzünde her nerede bir kardeşimiz bulunuyorsa onların dertleriyle hemhâl olmamız, haklarının korunması için çalışmamız, uğradıkları zulümleri durdurmak için mücadele etmemiz inancımızın bize yüklediği bir sorumluluk ve vebaldir.”*

7.15. MIKTA 8. Parlamento Başkanları Toplantısı (9 Mart 2023, İstanbul, Türkiye)

Türkiye, Meksika, Endonezya, Güney Kore ve Avustralya’dan oluşan uluslararası platform MIKTA 8. Parlamento Başkanları Konferansı, *“Çok Taraflılık, Küresel Karşılıklı Bağlılık ve Parlamentolar”* başlığıyla TBMM’nin ev sahipliğinde Sepetçiler Kasrı’nda düzenlenmiştir.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremlere yer verdiği konuşmasında *“Asrın felaketi”* olarak da adlandırdığımız bu afetlerde büyük kayıplar yaşadık. ‘Asrın felaketi’ diyoruz ama aslında asırlardır yaşanmamış olan, belki de 500 yılda bir yaşanabilecek bir afetle karşı karşıya kaldık. Böyle zamanlarda en büyük tesellimiz sizler gibi dostlarımızın yanımızda olduğunu bilmek olmuştur. Bu yüzden, deprem sonrasında bu toplantının yapılmasına ilişkin tereddütler oluşsa

da ve bu durumu sizlerin anlayışla karşılayacağınızı bilsek de sizlerle buluşmak istedik. Bu vesileyle, acımızı paylaşan, acil arama-kurtarma ve insani yardım desteklerini bizden esirgemeyen MIKTA ülkelerine, halklarına, sizlere milletimiz adına şükranlarımı sunarım.” diyerek duygularını dile getirmiştir.

TBMM Başkanı, çok taraflılık ve küresel karşılıklı bağımlılık ekseninde parlamentolar arasındaki iş birliğinin giderek gelişmekte olduğunu memnuniyetle gözlemlediğini vurgulayarak sözlerine şöyle devam etmiştir:

“Etkin çok taraflılığı dış politikamızın en önemli unsurlarından biri olarak görüyoruz. Bu bağlamda MIKTA Türkiye için müstesna bir yere sahip. MIKTA’nın, uluslararası iş birliği, diyalog ve kültürler arası anlayışa dayalı yapısını önemsiyoruz. MIKTA’nın bölgesel ve küresel sorunların çözümüne katkı sağlama potansiyelinin yüksek olduğunu değerlendiriyoruz. Bu bağlamda, 2022 yılında memnuniyetle üstlendiğimiz MIKTA dönem başkanlığını, 2023 yılında Endonezya’ya devrederken iş birliği ve koordinasyonun daha güçlü bir şekilde süreceğine olan inancımı da ifade etmek isterim.”

Birbirine daha fazla bağlı ve bağımlı hâle gelen bir dünyada yaşandığına dikkati çeken TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, “Küresel anlamda karşılaştığımız zorluklar da bu minvalde daha karmaşık ve çok yönlü hale geliyor. İşte bu zorlukların üstesinden gelmek; siyasi, sosyal ve ekonomik sorunlardan çıkış yolları üretmek için çok taraflılık kilit bir araç olarak uluslararası ilişkilerin temel prensipleri arasında yer almaktadır. Çok taraflılık, ülkeler arasında dayanışma, saygı ve adil bir paylaşımı öngörmektedir.” görüşünü paylaşmıştır.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, çok taraflılık ile birlikte değerlendirilmesi gereken bir diğer hususun, ülkelerin birbirine olan ihtiyacını ve iş birliğini zorunlu kılan küresel karşılıklı bağımlılık olduğunu dile getirerek, “Son yıllarda tecrübe ettiğimiz salgın, savaş, doğal afetler, kuraklık gibi meseleler yerküredeki her bir devletin ve hatta her bir ferdin birbirine ne kadar kestirme ve girift bağlarla bağlı olduğunu net bir şekilde göstermiştir. Dolayısıyla küresel

karşılıklı bağımlılık, ülkeler arasındaki iş birliğinin artmasını ve uluslararası sorunların çözümünde ortak çabaların sergilenmesini gerektirmektedir.” değerlendirmesinde bulunmuştur.

Ülkelerin ancak iş birliği yoluyla küresel sorunların üstesinden gelebileceğini belirten TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, bu sorunlarla hiçbir ülkenin tek başına başa çıkabilmesinin mümkün olmadığını, milletlerin temsil organları olarak parlamentoların da bu bağlamda uluslararası iş birliğini geliştirmek, tecrübeleri paylaşmak ve halklar arasındaki köprüleri güçlendirmek için aktif bir rol oynaması gerektiğini belirtmiştir.

“Bize düşen sorumluluk, parlamentoların halktan aldıkları gücü değerlendirerek ve küresel karşılıklı bağımlılığın farkında olarak çok taraflılığı teşvik etmektir” diyen TBMM Başkanı, birlikte çalışılabilecek konulara odaklanması ve iş birliği yollarının keşfedilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Toplantının başlığını bu anlayışla *“Çok Taraflılık, Küresel Karşılıklı Bağımlılık ve Parlamentolar”* olarak belirlediklerini anlatan TBMM Başkanı, öncelikle çok taraflılığa imkân veren en önemli mekanizmalardan olan uluslararası kuruluşları ve bunların *“etkin çok taraflılığa”* hizmet etmesi için ihtiyaç duyulan reformları, toplantıda gündeme aldıklarını belirtmiştir.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, küresel karşılıklı bağımlılığı açık bir şekilde orta koyan güncel meselelerde MİKTA ülkelerinin birbiriyle tecrübelerini paylaşması amacıyla göç, gıda güvenliği, tedarik zincirleri, yeni nesil teknolojiler ve yapay zekâ gibi konulara gündemlerinde yer verdiklerini kaydederek, *“Ve en nihayetinde hızla değişen küresel ortamda parlamenterlere düşen görevleri sizlerle istişare etmek istedik. Bugün gerçekleştireceğimiz fikrî alışverişlerin verimli ve anlamlı olmasını ve küresel olarak karşılaştığımız zorlukların üstesinden gelmemize yardımcı olacak somut eylemlere öncülük etmesini umuyorum. İnaniyorum ki bu toplantı, bu anlamda alternatif fikir ve yaklaşımlar ortaya koyacaktır.”* demiştir.

TBMM Başkanı, Türkiye’nin gıda güvenliği konusunda tüm dünyaya faydalı olan en önemli girişiminin *“tahıl koridoru”*

olduğunu ifade ederek sözlerini şöyle sürdürmüştür: “Ukrayna Savaşı’nın başlangıcından sonra Türkiye’nin yoğun katkıları ve BM ile birlikte yaptığı ara buluculuk sayesinde açılan tahıl koridoru, ithalatçı ülkeler açısından arz güvenliği endişelerinin giderilmesine katkı sağlamış ve Ukrayna limanlarında sıkışan ürünlerin ihtiyaç hâlindeki ülkelere çıkışı sağlanmıştır. Bugüne kadar 15 milyon tonu aşan sevkiyat sayesinde gıda fiyatları bir nebze de olsa düşmüş, Afganistan gibi yoksul ülkelere bu koridorla birlikte daha fazla insani yardım ulaştırılabilmektedir. Türkiye’nin salgın sonrasında özellikle üretim, lojistik ve tedarik zincirlerinin sağlıklı işlemesi konusunda mesafe kat ettiğini belirtmeliyim.”

Bu dönemde Asya, Avrupa ve Afrika kıtaları arasında yer alan Türkiye’nin, üretim istikrarsızlıklarının ve uzun mesafe taşımacılık maliyetlerinin katlanarak artması karşısında pek çok küresel üretici için konum ve maliyet avantajı sunmasının önemli olduğuna değinen TBMM Başkanı diğer bir önemli konunun ise Türkiye’nin çok taraflı ulaştırma politikasının bir ürünü olan “Orta Koridor Girişimi” ve bu girişimin tedarik zincirleri açısından giderek artan önemi olduğunu belirtmiştir.

Konferansın kapanış oturumunda, katılımcı ülkelerce kabul edilen ortak bildiriye okuyan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, bir sonraki konferansa ev sahipliği ya-

pacak Endonezya'nın Temsilciler Meclisi Başkanı Puan MAHARANI'ye devir işlemini gerçekleştirmiştir.

7.16. AB Parlamento Başkanları Zirvesi, 24-25 Nisan 2023, Çekya

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Çekya'nın başkenti Prag'da düzenlenen AB Parlamento Başkanları Zirvesi'ndeki konuşmasında, Tahıl Koridoru Anlaşması'nın Türkiye sayesinde imzalandığını ve yine Türkiye sayesinde devam ettiğini hatırlatmıştır. TBMM Başkanı, esir değişimi anlaşmasının da yine Türkiye'nin girişimiyle ulaşılmış önemli bir kazanım olduğunu, dolayısıyla AB Parlamento Başkanları Zirvesi'nde kabul edilecek sonuç bildirisinde Türkiye'ye sadece tahıl anlaşması bağlamında atıf yapılmasının büyük eksiklik olduğunu ifade etmiştir.

TBMM Başkanı, başta Rusya'nın Ukrayna'yı işgal girişimi olmak üzere son dönemde yaşanan gelişmeler ve bunların yol açtığı sorunların sadece ilgili ülkeleri ve bölgeleri değil tüm dünyayı derinden etkilediğini dile getirmiştir.

Bunun, bazen sınırlara yığılan milyonlarca göçmenle bazen tüm ekonomiyi yerinden oynatan fiyat artışlarıyla, bazen ise şehirleri karanlığa gömülmek zorunda bırakan enerji kriziyle kendini gösterdiğini ifade eden TBMM Başkanı, *"Bu sınamaların her biri için Avrupa ülkeleri olarak stratejik bir bakışı geliştirmek ve mevcut anlayışlarımızı revize etmek zorundayız. Öncelikle Avrupa ülkelerinin büyük bir bölümünü şemsiyesi altında toplayan Avrupa Birliği, mevcut politikalarını tadil etmeli."* demiştir.

AB'nin değişen stratejik dengelere cevap verebilmek için yeni bir jeostratejik perspektif geliştirmesi gerektiğini vurgulayan TBMM Başkanı, bunun için ilk etapta daha kapsayıcı ve kuşatıcı adımlar atılması gerektiğini kaydetmiş, konuşmasını *"Bu itibarla, özellikle AB ülkelerinin ve karar alıcı mekanizmalarında bulunanların, AB'nin genişleme politikalarını gözden geçirmesinin zamanının geldiğini düşünüyorum."*

Yeni ortaklıklar söz konusu olduğunda AB gibi bir gücün, bazı ülkelerin kaprislerine, oyunlarına, manasız siyasi ve dinî önkoşullarına esir olması, kabul edilebilir bir durum değil." şeklinde sürdürmüştür.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, rasyonel bir genişleme politikası, önyargılardan arınmış bir yaklaşım ve birlik dâhilindeki bazı ülkeler tarafından esir alınmamış akılcı bir gündem olması gerektiğini ifade etmiştir.

Gerek AB içerisinde yaşayan ve Birliğe zenginlik katan farklı toplumlarla gerekse üçüncü ülkelerle ilgili meselelerde çifte standartlardan uzak durulması ve ilkeli politikalar yürütülmesi gerektiğini söyleyen TBMM Başkanı, AB'nin kendi toplumsal barışını ancak bu sayede koruyabileceğini ve değişen stratejik düzlemde diğer ülkelerle sağlıklı ilişkiler ve iş birlikleri kurabileceğini kaydetmiştir.

Genişleme ve çifte standartlardan arınma meselesinin Rusya-Ukrayna savaşı ile de yakından ilintili olduğunu belirten TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, *"Evet, Avrupa Birliğini kuran akıl, Avrupa Birliğini bir barış projesi olarak tasarladı. Fakat bütün Avrupa'ya ve bütün dünyaya hâkim olmayan barışın kime ne faydası olabilir? AB, 2008 yılında Gürcistan'a maruz kaldığı işgalden dolayı tepki göstermediği, 2014 yılında Kırım işgal edildiğinde istikrarlı ve akıllı bir tepki vermediği için savaşın bu aşamaya gelmesinden bir açıdan sorumludur."* değerlendirmesinde bulunmuştur.

TBMM Başkanı, barış tesis edebilme becerisi ve barışta yapıcılığın bir sanat olduğunu ifade ederek, Türkiye'nin, savaşın ilk gününden bu yana yapıcı bir tutum sergileyerek, iki tarafı masaya oturtmaya, akan kanı durdurmaya büyük gayret gösterdiğini vurgulamıştır.

Bu çabaların meyvelerini aldıklarını da aktaran TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP “*Tahıl koridoru anlaşması Türkiye sayesinde imzalanmış, Türkiye sayesinde devam ettirilmektedir. Esir değişimi anlaşması da yine Türkiye’nin girişimleri, girişimimizle ulaşılmış önemli bir kazanımdır. Türkiye, barış görüşmeleri için çabalamaya, akan kanın durması için çalışmaya devam edecektir. Bizim barış için bu gayretlerimiz ortadayken bu zirve sonunda kabul edilecek bildiride Türkiye’ye sadece tahıl anlaşması bağlamında atıf yapılmış olması büyük eksikliktir.*” demiştir.

TBMM Başkanı, Türkiye’nin diğer barış ve uzlaşma girişimlerinin görmezden gelinmesinin, birliğin stratejik vizyonunda da bir eksiklik olduğunun kanıtı olduğunu söylediği anda, mikrofonu kapamış ve başka bir konuşmacıya söz verilmiştir.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un daha sonra tekrar söz istemesi üzerine, oturumu yöneten Çekya Senato Başkanı Milos VYSTRCİL, durumun teknik bir hatadan kaynaklandığını belirtmiştir. TBMM Başkanı, “*Bunun bir teknik hata olduğunu düşünmek istiyorum. Çünkü bütün arkadaşlarımızın konuşma süresini tuttum, 5 dakikanın üzerinde konuşan arkadaşlarımız var. Konuşmam bitmeden kesildiği için bunu böyle bir saygısızlık kabul etmek istemiyorum. Teknik olduğu konusundaki izahınızı kabul ediyorum.*” ifadelerini kullanmıştır.

Konuşmasına kaldığı yerden devam eden TBMM Başkanı sözlerini şöyle sürdürmüştür:

“*Türkiye’nin Ukrayna-Rusya Savaşı’nın ilk günlerinden bu yana yapıcı bir tutum sergileyerek iki tarafı masaya oturtmaya, akan kanı durdurmaya gayret gösterdiğini ifade etmiştim. Bunun neticesini de aldık. Tahıl koridoru, Türkiye sayesinde uzatılarak devam etmektedir. Bizim barış için gayretlerimiz ortadayken bize, sadece bildiride tahıl anlaşması bağlamında atıf yapılmış olması yanlıştır. Türkiye’nin diğer barış ve uzlaşma girişimlerinin görmezden gelinmesi, birliğin stratejik vizyonunda eksiklik olduğunun da bir kanıtıdır. Ukrayna’da yaşananlar bize birçok konuda sahici dersler veriyor. Geleceği nasıl tasarlayacağımız konusunda*

ipuçlarını önümüze seriyor; yeter ki görmezden ve duymazdan gelmeyelim.”

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi Meclis Başkanı Annita DİMİTRİU'nun AB Parlamento Başkanları Zirvesi'ndeki iddialarına karşı sert tepki göstermiştir. Meclis Başkanı, DİMİTRİU'nun, 1974'te Türkiye'nin Kıbrıs adasına müdahalesini “işgal” olarak nitelemesine tepki göstererek, “Türkiye'nin 1974 yılında Kıbrıs'a yaptığı müdahaleyi Rusya'nın Ukrayna'yı işgaline benzetmek, gerçeklerin çok ucuz bir şekilde çarpıtılmasıdır.” demiştir.

DİMİTRİU'nun Türkiye'ye yönelik yersiz ve hukuksuz ithamlarda bulunduğunu belirten TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP Türkiye'nin, 1959 tarihli Kıbrıs Cumhuriyetini kuran Zürih ve Londra anlaşmalarındaki garantör ülke haklarını kullanarak soydaşlarını bir katliamdan korumak için Kıbrıs'a gittiğini ifade etmiştir.

1974'te yapılan müdahalenin Londra anlaşmalarının Türkiye'ye vermiş olduğu garantörlük yetkisinin gereği olduğunu ifade eden TBMM Başkanı, sözlerine şu şekilde devam etmiştir:

“Bugün birçok Kıbrıslı Rum da 1974 yılı öncesinde Türklerin maruz bırakıldığı katliam ve soykırımın yanlış olduğunu dile getirmektedir. Sonraki süreçte de hem Türkiye hem de Kıbrıs Türkü, adil bir çözüm için hazır olduğunu muhataplarına iletmiştir. Nitekim 2004 yılında BM gözetiminde yapılan referandumda görüldüğü üzere Kıbrıs Türkü çözümü onaylamış, Rum tarafı ise barış ve iki toplumun birlikte yaşama iradesini reddetmiştir. Bu arada AB'nin Kıbrıs Türküne olan taahhütlerini de yerine getirmediğini ifade etmek isterim. Bu iddiaların hâlen burada konuşuluyor olması, AB toplantılarının bu tür gerçeklikten uzak yaklaşımlarla esir alındığı ve AB'nin stratejik bakış açısını geliştirmesini engellediği yönündeki sözlerimin ispatı niteliğinde.”

Rum Yönetimi Meclis Başkanı DİMİTRİU'nun “İşgal işgaldir.” demesi üzerine TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP tekrar söz almıştır. Kıbrıs'ta 15 Temmuz 1974'te bir askerî darbe olduğunu anımsatan TBMM Başkanı, darbelerin, Kıbrıs adasının Yunanistan'a bağlanması amacı güden Enosis üyeleri olduğunu belirtti.

Türkiye'nin, binlerce Türk'ün öldürülmesi üzerine uluslararası anlaşmalara ve hukuka dayanarak müdahalede bulunmak zorunda kaldığını dile getiren TBMM Başkanı, *"O tarihten bu yana Ada'da kan dökülmemekte, barış varlığını sürdürmekte."* demiştir.

DİMİTRİU'nun hatırlamak için yaşının müsait olmayabileceğini, ancak uluslararası hukukta Türkiye'nin pozisyonunu destekleyecek hiçbir kural olmadığı şeklindeki sözlerinin doğru olmadığını ifade eden TBMM Başkanı, 1960 yılında Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kurulduğunu, Türk toplumunun haklarının korunması yetkisinin Türkiye'ye verildiğini kaydetmiştir. TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, *"Türkiye 1959 tarihli hâlen yürürlükte olan anlaşmaya dayanarak, garantörlük yetkisini kullanmak suretiyle Ada'da Türklere karşı yürütülen katliamı önlemek üzere müdahale etmiştir."* şeklinde konuşmuştur.

DİMİTRİU'nun, kendisini *"cinsiyetçi bir konuşma yapmak"* la suçlaması üzerine TBMM Başkanı, bir kez daha söz almıştır. Cinsiyetçi bir yaklaşımının olmadığını, oturumdaki meclis başkanlarının buna şahit olduğunu söylemiş, *"Ben eski tarihli bir anlaşmadan söz ettim. Cinsiyetçi yaklaşımı çağrıştıracak en küçük bir ifade yok. Bu kadar yanlış anlaşılma söz konusuysa Ukrayna-Rusya savaşının tartışıldığı bir oturumda konunun Kıbrıs'a gelmesi, bu yanlış anlaşılma kapasitesini göstermesi bakımından ilginçtir."* sözlerini sarf etmiştir.

7.17. TÜRKPA 12. Genel Kurul, 27-28 Nisan 2023, Ankara, Türkiye

TÜRKPA 12. Genel Kurulu 27-28 Nisan 2023 tarihinde TBMM'de gerçekleştirilmiştir.

TÜRKPA Dönem Başkanlığını devralan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Genel Kurulun açılış konuşmasında, TÜRKPA'nın mevcudiyetinin ortak aydınlık gelecek için kendilerine umut verdiğini, bugün gelinen noktaya ulaşmak için uzun yıllar çalışıldığını ve önemli mesafe kaydedildiğini, ancak yine de yapılanları yeterli görmediklerini ifade ederek sözlerini şöyle sürdürmüştür: *“Gelecekte daha az zamanda daha büyük işler yapmak azim ve kararlılığındayız.”*

TÜRKPA'nın bu yıl 15. kuruluş yıl dönümünün kutlanacağını hatırlatan TBMM Başkanı, Genel Kurula ev sahipliği yapmaktan mutluluk duyduklarını dile getirmiştir.

TÜRKPA üyelerini kan bağı, kültür, dil ve tarihî sorumluluğunun bir araya getirdiğini belirten TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, konuşmasında şunları kaydetmiştir:

“Üzerimize düşen en büyük görev Türk dünyasının köprülerini çoğaltmak, birbirimize yakınlaşmak ve beraber çalışmaktır. Gelecek on yıllarda, geçmiş on yıllarda yapılanlardan çok daha fazlasını yapmaya, aynı yolda omuz omuza yürümeye devam edeceğiz. Askerî-siyasi tarihin en büyük Avrupalı stratejistleri, Türk halklarının yaşadığı coğrafyayı dünyanın kalbi olarak nitelendirdiler.

Bizler, yaşadığımız coğrafyada gerçek manada muktedir olamazsak, elbette dünyanın anahtarını ele geçirmek isteyen güçlerin mücadelesi halklarımızın kaderini çizecektir. Gerçek manada muktedir olmak için iktisadi, bilimsel ve kültürel anlamda üreten ülkeler olmak zorundayız. Kendi gücünü inşa edemeyen ülkelerin, dünyanın büyük sınamalardan geçeceği 21. yüzyılda büyük felaketlere uğraması kuvvetle muhtemeldir.”

Türk halklarının kendi gücünü oluşturmak için eğitimde, bilimde ve üretimde dünya sahnesinde en önde olması gerektiğini vurgulayan TBMM Başkanı, son yıllarda dünyada, Türk devletlerinde ve çevremizde yaşanan krizlerin gelecek yıllarda karşılaşılabilecek sınamaların bir başlangıcı olduğuna, dünya genelinde gıda, su ve başka ihtiyaçların karşılanmasında büyük güçlükler yaşanmasının beklenmesine dikkat çektiği konuşmasını şöyle sürdürmüştür:

“Bu durum, küresel ve bölgesel dengeleri değiştirebileceği gibi istikrarsızlığa, savaşlara ve büyük nüfus hareketlerine yol açabilir. ‘Birlikten kuvvet doğar’ sözünde olduğu gibi karşımıza çıkacak güçlüklerle ortaklaşa yanıt verebildiğimiz ölçüde güçlü olacağız. Sınır aşan krizleri güç birliği yaparak kontrol altına alabilirsek 21. yüzyıla gerçek manada damgamızı vuracağız.”

KKTC’nin TÜRKPA’da gözlemci üye olmasıyla daha güçlü ve daha kapsayıcı olarak çalışmalara devam edileceğini vurgulayan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, günümüz dünyasının adaletsizliklerle dolu olduğunu belirterek sözlerine şöyle devam etmiştir:

“Haksızlığa ve zulme uğrayanlar arasında Türk halkları ve Müslüman toplumlar önemli bir yer tutmaktadır. Üstelik oryantalizm, İslamofobi ve Türkofobinin ürünü olan propaganda endüstrisi, mağdur toplumları suç kaynağı gibi tasvir etmektedir. Süregelen ve yeni ortaya çıkan krizler, merkezde yer almayan ülke ve toplumları günah keçisi olarak tasvir eden, yaşanan sorunlar için suçluyu dışarıda arayan propaganda makinesini güçlendirecektir. Bu karamsar tablo ve eğilimler, zaten adaletsiz olan dünyanın daha adaletsiz bir hâle gelebileceğine işaret etmektedir. Bizler, medeniyetimiz ve inancımız gereği, yalnızca kendi çevremiz için değil, dünya için adalet arayışındayız.”

Daha adil bir dünya istediklerini vurgulayan TBMM Başkanı, geleneksel diplomatik girişimlerin yetersiz kaldığı noktalarda, parlamenter diplomasi ile çözüme ulaşılabileceğini ifade etmiştir.

Ukrayna’da alevlenen ve bir yılı geride bırakan savaşın dünya ekonomisinin ne kadar hassas bağlarla birbirine bağlı olduğunu bir kez daha herkese hatırlattığına işaret ederek ülkelerin birbirleriyle çok boyutlu bir bağlılık ilişkisi içinde olduğunu kaydeden TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP; *“Bugün, Doğu Avrupa’da yaşanan savaş sona erse bile, her 5 yılda 400 milyon artan dünya nüfusu ve küresel iklim değişikliğinin tarımsal üretim ve su kaynakları üzerindeki etkileri gitgide açığa çıkacak bir küresel krizi ha-*

ber vermektedir. 21. yüzyılda karşımıza çıkabilecek bu köklü sorunlar henüz kapımızı çalmadan tarım altyapımızı ve su kaynaklarımızı içinde bulunduğumuz yüzyılın gereksinimlerine uygun şekilde daha verimli kullanmak ve korumak için hazırlanmalıyız.” ifadelerini kullanmıştır.

Geleceğin yalnız iktisadi değil, toplumsal ve kültürel olarak da imtihanlar getireceğini belirten TBMM Başkanı sözlerini şöyle tamamlamıştır:

“Öz kültürümüzü ve medeniyetimizi gelecek nesillere aktarabilmemiz ancak etrafımızı saran yabancı popüler kültür istilasına cevap verebilmemize bağlıdır. Kırım’da ve başka coğrafyalarda yaşayan Türk halklarının küresel güç mücadelesinin etkisi altında kalmasını kabul etmiyoruz. Kendi kültürleri ve benlikleri ile bağlı bulundukları devlete yararlı vatandaşlar olarak müreffeh bir geleceğe sahip olmalarını arzuluyoruz.” değerlendirmesinde bulunmuştur.

8. TBMM Başkanvekillerinin Yurt Dışı Ziyaretleri

27. Dönemde TBMM Başkanvekillerince 2’si 6. Yasama Yılında olmak üzere 16 faaliyet gerçekleştirilmiştir. Bunlardan 6. Yasama Yılında gerçekleştirilenler aşağıda sunulmuştur.

- TBMM Başkanvekili Süreyya Sadi BİLGİÇ’in PAB 145. Genel Kuruluna katılımı, 12-14 Ekim 2022, Ruanda
- TBMM Başkanvekili Süreyya Sadi BİLGİÇ’in Katar Şura Konseyi Başkanvekili Dr. Hamda Bint Hassan Al-SULAİTTİ’nin davetine icabetle Katar ziyareti, 24-26 Kasım 2022, Katar

B. ULUSLARARASI PARLAMENTER ASAMBLELERİN FAALİYETLERİ

TBMM’nin bu dönemde asıl üyesi olduğu 12 uluslararası parlamenter asamblenin isimleri aşağıda sunulmaktadır.

- Akdeniz İçin Birlik Parlamenter Asamblesi (AİBPA)
- Akdeniz Parlamenter Asamblesi (AKDENİZ-PA)
- Asya Parlamenter Asamblesi (APA)
- Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (AGİTPA)

- Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM)
- Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (EİTPA)
- Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi (GDAÜPA)
- İslam İş Birliği Teşkilatı Parlamento Birliği (İSİPAB)
- Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA)
- NATO Parlamenter Asamblesi (NATO PA)
- Parlamentolararası Birlik Komisyonu (PAB)
- Türk Devletleri Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA)

Bunların yanında, TBMM ile Avrupa Parlamentosu (AP) arasında kurulmuş olan KPK'da faaliyetlerine devam etmektedir. TBMM ayrıca Andean Parlamentosu (AND Parlamentosu) ve PARLATİNO'ya gözlemci üyedir.

27. Dönemde söz konusu asamblelerin etkinlikleri kapsamında 131'i 6. Yasama Yılında olmak üzere toplam 989 faaliyet gerçekleştirilmiştir. Türk Delegasyonlarınca gerçekleştirilen bu faaliyetler aşağıda sunulmaktadır.

1. Akdeniz İçin Birlik Parlamenter Asamblesi

AİBPA, 2003 yılında kurulmuştur. Asambleye 42 ülke üyedir. Türkiye, Asambleye 2004 yılında üye olmuştur. Türk Delegasyonu 7 üyeden oluşmaktadır.

İstanbul Milletvekili Şamil AYRIM başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Adana Milletvekili Mehmet Şükrü ERDİNÇ, Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet GAYDALI, Bursa milletvekilleri Erkan AYDIN ve Mustafa ESGİN, Kayseri milletvekilleri Çetin ARIK ve İsmail ÖZDEMİR yer almaktadır.

27 Ocak 2021 tarihinde yapılan AİBPA Başkanlık Divanı Toplantısı'nda AİBPA Türk Delegasyonu Başkanı Şamil AYRIM, Ekonomik ve Mali Konular, Sosyal İşler ve Eğitim Komisyonu Başkanlığına; Adana Milletvekili Mehmet Şükrü ERDİNÇ, Yaşam Seviyesinin Yükseltilmesi, Sivil Toplumlara Değişim ve Kültür Komisyonu Başkan Yardımcılığına dörder yıllık görev süresi için seçilmişlerdir. Türk Delegasyonu Başkanı Şamil AYRIM, Ekonomi

Komisyonu Başkanı sıfatıyla AİBPA Genişletilmiş Başkanlık Divanında yer almaktadır.

27. Dönemde AİBPA çalışmaları kapsamında 25 faaliyet gerçekleştirilmiş olup 6. Yasama Yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin ayrıntıları aşağıda sunulmaktadır.

- AİBPA Genişletilmiş Başkanlık Divanı Toplantısı, 10 Ekim 2022, Rabat-Fas
- Siyasi İşler Komite Toplantısı, 16 Kasım 2022, Brüksel-Belçika
- Enerji Komite Toplantısı, 16 Ocak 2023, Lizbon-Portekiz
- Ekonomi Komite Toplantısı, 27 Ocak 2023, İstanbul-Türkiye
- Kültür Komite Toplantısı, 3 Şubat 2023, Rabat-Fas
- Enerji Komite Toplantısı, 5-6 Mart 2023, Aveiro-Portekiz

2. Akdeniz Parlamente Asamblesi

AKDENİZ-PA, 2006 yılında kurulmuştur. Türkiye, AKDENİZ-PA'nın kurucu üyesidir. Asambleye 31 ülke üyesidir. Türkiye Delegasyonu 5 üyeden oluşmaktadır.

Antalya Milletvekili Atay USLU başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Balıkesir milletvekilleri Ensar AYTEKİN ve Mustafa CANBEY, Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet GAYDALI ve Hatay Milletvekili Sabahat ÖZGÜR SOY ÇELİK yer almaktadır.

27. Dönemde AKDENİZ-PA bünyesinde 20 faaliyet gerçekleştirilmiş olup 6. Yasama Yılında gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda sunulmaktadır.

- AKDENİZ-PA Heyeti Bosna Hersek Seçim Gözlemi, 29 Eylül-3 Ekim 2022, Saraybosna-Bosna Hersek
- AKDENİZ-PA Avrupa-Akdeniz ve Körfez Bölgesi Ekonomi Forumu, 7-8 Aralık 2022, Marakeş-Fas

3. Asya Parlamente Asamblesi

APA 1999 yılında Barış İçin Asyalı Parlamentolar Birliği adıyla kurulmuş daha sonra 2006 yılında Asya Parlamente Asamblesine dönüşmüştür. Asambleye 44 ülke parlamentosu üyesidir. TBMM Asambleye 2001 yılında resmen üye olmuştur. Türk Delegasyonu 5 üyeden oluşmaktadır.

Ankara Milletvekili Asuman ERDOĞAN başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Ağrı Milletvekili Berdan ÖZTÜRK, İstanbul Milletvekili Müşerref Pervin Tuba DURGUT, Kırıkkale Milletvekili Ramazan CAN ve Kırklareli Milletvekili Vecdi GÜNDOĞDU yer almaktadır.

27. Dönemde APA faaliyetleri çerçevesinde 21 faaliyet gerçekleştirilmiş olup 6. Yasama Yılında gerçekleştirilen faaliyetler aşağıdaki gibidir.

- APA 13. Genel Kurul Toplantısı, 08 -11 Ocak 2023, Antalya-Türkiye

- PAB 146. Genel Kurul toplantısı çerçevesinde Asya Parlamenter Asamblesi Koordinasyon Toplantısı, 11 Mart 2023, Manama-Bahreyn

4. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Parlamenter Asamblesi

AGİTPA, 1991 yılında kurulmuştur. Türkiye, AGİTPA'nın kurucu üyesidir. Asambleye 57 ülke üyedir. Türk Delegasyonu 8 üyeden oluşmaktadır.

Erzurum Milletvekili Selami ALTINOK başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Ankara Milletvekili Tekin BİNGÖL, Diyarbakır Milletvekili Hişyar ÖZSOY, Erzurum Milletvekili Kamil AYDIN, Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait KİRAZOĞLU, Kars Milletvekili Ahmet ARSLAN, İstanbul Milletvekili Gürsel TEKİN ve Yozgat Milletvekili Yusuf BAŞER yer almaktadır.

AGİTPA bünyesinde belirli özel amaç ve yetkilere sahip geçici komiteler olarak kurulan ve sadece münhasır davet ile üye olunabilen AGİTPA Terörizmle Mücadele Geçici Komitesinde Erzurum Milletvekili Kamil AYDIN Başkan Yardımcısı, AGİTPA Göç Geçici Komitesinde Gaziantep

Milletvekili Mehmet Sait KİRAZOĞLU üye olarak görev almaktadır. Ayrıca AGİTPA İç Tüzük Kuralları Alt Komitesine AGİTPA Başkanının daveti ile Erzurum Milletvekili Selami ALTINOK üye olmuştur.

27. Dönemde AGİTPA bünyesinde 107 faaliyet yapılmış olup bunlardan 21 toplantı ve 2 seçim gözlemi 6. Yasama Yılında gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetlere ilişkin detaylar aşağıda sunulmaktadır.

- Bosna-Hersek Parlamento Seçim Gözlem Misyonu, 3 Ekim 2022, Saraybosna-Bosna Hersek
- AGİTPA İpek Yolu 4. Uluslararası Parlamenter Konferansı, 18 Ekim 2022, İstanbul-Türkiye
- AGİTPA İpek Yolu Grubu İş Forumu, 19 Ekim 2022, İstanbul-Türkiye
- ABD Temsilciler Meclisi ve Senato Ara Seçim Gözlem Misyonu, 4 Kasım 2022, Los Angeles-ABD
- AGİTPA Sonbahar Genel Kurulu, 23-26 Kasım 2022, Varşova-Polonya
- AGİTPA Delegasyon Sekreterleri Toplantısı, 23 Kasım 2022, Varşova-Polonya
- AGİTPA Geçici Göç Komitesi Toplantısı, 24 Kasım 2022, Varşova-Polonya
- AGİTPA Terörizmle Mücadele Komitesi Toplantısı, 24 Kasım 2022, Varşova-Polonya
- AGİTPA Daimî Komite Toplantısı, 25 Kasım 2022, Varşova-Polonya

- Çatışmada Cinsel Şiddetin Önlenmesi Konferansı, 27-30 Kasım 2022, Londra-Birleşik Krallık
- AGİT, Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi (ODİHR) Ön Değerlendirme Misyonu Heyetinin ülkemizi ziyareti, 5-7 Aralık 2022, Ankara-Türkiye
- AGİTPA Geçici Göç Komitesi Toplantısı, 14-16 Aralık 2022, Prag-Çekya
- AGİTPA Terörizmle Mücadele Komitesi Toplantısı (videokonferans), 30-31 Ocak 2023
- AGİTPA Kış Genel Kurulu, 22-25 Şubat 2023, Viyana-Avusturya
- AGİTPA Siyasi İşler ve Güvenlik Komitesi Toplantısı, 23 Şubat 2023, Viyana-Avusturya
- AGİTPA Ekonomik İşler, Çevre, Bilim ve Teknoloji Komitesi Toplantısı, 23 Şubat 2023, Viyana-Avusturya
- AGİTPA Geçici Göç Komitesi Toplantısı, 24 Şubat 2023, Viyana-Avusturya
- AGİTPA Terörizmle Mücadele Geçici Komitesi Toplantısı, 24 Şubat 2023, Viyana-Avusturya
- AGİTPA İpek Yolu Grubu Toplantısı, 25 Şubat 2023, Viyana-Avusturya
- AGİTPA Demokrasi, İnsan Hakları ve İnsani Meseleler Komitesi Toplantısı, 25 Şubat 2023, Viyana-Avusturya
- AGİTPA Daimî Komite Toplantısı, 25 Şubat 2023, Viyana-Avusturya
- AGİTPA İç Tüzük Kuralları Alt Komitesi Toplantısı, 25 Şubat 2023, Viyana-Avusturya
- AGİTPA Göç Komitesi Saha Ziyareti, 9-10 Mart 2023, Kişinev-Moldova

5. Avrupa Konseyi Parlamber Medisi

AKPM, 1949 yılında kurulmuştur. Asambleye 46 ülke üyesidir. Türkiye, AKPM'nin kurucu üyesidir. Türk Delegasyonu 18 üyeden oluşmaktadır.

Denizli Milletvekili Ahmet YILDIZ başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Ankara milletvekilleri Ahmet Haluk KOÇ, Yıldırım Tuğrul TÜRKEŞ, Antalya Milletvekili Sena Nur ÇELİK, Batman Milletvekili Feleknaş UCA,

Diyarbakır milletvekilleri Mehmet Mehdi EKER, Hişyar ÖZSOY, Eskişehir Milletvekili Emine Nur GÜNAY, Erzurum Milletvekili Kamil AYDIN, İstanbul milletvekilleri Ahmet Ünal ÇEVİKÖZ, Cemal ÇETİN, Serap YAŞAR, Yunus EMRE, İzmir Milletvekili Selin SAYEK BÖKE, Konya Milletvekili Ziya ALTUNYALDIZ, Mersin Milletvekili Zeki Hakan SIDALI, Şanlıurfa Milletvekili Halil ÖZŞAVLI ve Yalova Milletvekili Ahmet BÜYÜKGÜMÜŞ yer almaktadır.

Denizli Milletvekili Ahmet YILDIZ, 2022 yılı Ocak ayında AKPM Başkan Yardımcısı olarak seçilmiştir. İzmir Milletvekili Selin SAYEK BÖKE, Sosyalist Siyasi Grubu Başkan Yardımcılığı ile Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı görevini sürdürmektedir. Konya Milletvekili Ziya ALTUNYALDIZ, Hukuk İşleri ve İnsan Hakları Komisyonunda raportör olarak çalışmalarını sürdürmektedir. Antalya Milletvekili Sena Nur ÇELİK, Eşitlik ve Ayrımcılığın Önlenmesi Komisyonunda raportörlük yapmaktadır. İzmir Milletvekili Selin SAYEK BÖKE'nin ise Eşitlik ve Sosyal İşler komisyonlarındaki raportörlükleri devam etmektedir. AKPM Türk Delegasyonu, 1 Ekim 2022 – 27 Mart 2023 tarihleri arasında yurt dışı toplantılar, ikili görüşmeler ve ülkemizde gerçekleşen inceleme ziyaretleri dahil 35 faaliyete iştirak etmiştir. Mevcut süre zarfında AKPM Türk Delegasyonu Başkanı Ahmet YILDIZ, AKPM Başkan Yardımcısı olarak görevine devam etmiştir.

27. Dönemde AKPM faaliyetleri çerçevesinde 296 faaliyet gerçekleştirilmiş olup 6. Yasama Yılında gerçekleştirilen ve AKPM Türk Delegasyonunun katılım sağladığı faaliyetlerin ayrıntıları aşağıda sunulmaktadır.

- Bulgaristan Parlamento Seçim Gözlemi, 2 Ekim 2022, Sofya-Bulgaristan
- 2022 Yılı Genel Kurul IV. Oturumu, 10-14 Ekim 2022, Strazburg-Fransa
- Dışişleri Bakanı Mevlüt ÇAVUŞOĞLU ile görüşme, 10 Ekim 2023, Strazburg-Fransa
- AKPM Norveç Heyet Başkanı ile görüşme, 13 Ekim 2023, Strazburg-Fransa

- AKPM Kanada Heyet Başkanı ile görüşme, 13 Ekim 2023, Strazburg-Fransa
- Arnavutluk Başbakanı Edi RAMA ile görüşme, 12 Ekim 2023, Strazburg-Fransa
- Hukuk Komisyonu Toplantısı, 14 Kasım 2022, Paris-Fransa
- Medya ve Bilgi Toplumu Alt Komite Toplantısı, 21-22 Kasım 2022, Vilnius-Litvanya
- Büro Toplantısı, 24 Kasım 2022, Reykjavik-İzlanda
- Daimî Komisyon Toplantısı, 25 Kasım 2022, Reykjavik-İzlanda
- Dış İlişkiler Alt Komite Toplantısı, 28-30 Kasım 2022, New York-ABD
- Eşitlik Komisyonu Toplantısı, 1 Aralık 2022, Paris-Fransa
- Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı, 2 Aralık 2022, Paris-Fransa
- AKPM Raportörü Ria OOMEN'nin ülkemizi ziyareti, 3 Aralık 2023, Ankara-Türkiye
- Kültür Komisyonu Toplantısı, 5-6 Aralık 2022, Paris-Fransa
- Göç Komisyonu Toplantısı, 7 Aralık 2022, Paris-Fransa
- Büro Toplantısı, 9 Aralık 2023, Paris-Fransa
- Hukuk Komisyonu Toplantısı, 12 Aralık 2022, Paris-Fransa
- Siyasi İşler Komisyonu Toplantısı, 13 Aralık 2022, Paris-Fransa
- Denetim Komisyonu Toplantısı, 14-15 Aralık 2022, Paris-Fransa
- Kosova-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubunun kabulü, 20 Aralık 2023, Ankara-Türkiye
- Denetim Komisyonu Eş Raportörlerinin ülkemizi ziyareti, 12 Ocak 2023, Ankara-Türkiye
- 2023 Yılı Genel Kurul I. Oturumu, 23-27 Ocak 2023, Strazburg-Fransa
- Kosova Meclis Başkanı ile görüşme, 26 Ocak 2023, Strazburg-Fransa

- Kültür, Çeşitlilik ve Miras Alt Komisyon Toplantısı, 22 Şubat 2023, Olimpia-Yunanistan
- Büro Toplantısı, 2 Mart 2023, Lahey-Hollanda
- Daimî Komisyon Toplantısı, 2-3 Mart 2023, Lahey-Hollanda
- AKPM Polonya Delegasyonu Başkanı ile görüşme, 14 Mart 2023, Varşova-Polonya
- Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı, 15-19 Mart 2023, Marakeş-Fas
- Siyasi İşler Komisyonu Toplantısı, 20 Mart 2023, Paris-Fransa
- Denetim Komisyonu Toplantısı, 21 Mart 2023, Paris-Fransa
- Hukuk Komisyonu Toplantısı, 22 Mart 2023, Paris-Fransa
- Kültür Komisyonu Toplantısı, 23 Mart 2023, Paris-Fransa
- Eşitlik Komisyonu Toplantısı, 24 Mart 2023, Paris-Fransa

6. Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi

EİTPA, 10-13 Şubat 2013 tarihlerinde Pakistan'ın başkenti İslamabad'da kurulmuştur. Asambleye 6 ülke üyedir. Türkiye, EİTPA'nın kurucu üyesidir. Türk Delegasyonu TBMM Başkanı ile birlikte 5 üyeden oluşmaktadır.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Ankara Milletvekili Bülent KUŞOĞLU, İstanbul Milletvekili Erol KATIRCIOĞLU, İzmir Milletvekili Ceyda BÖLÜNMEZ ÇANKIRI ve Niğde Milletvekili Yavuz ERGUN yer almaktadır.

27. Dönemde EİTPA bünyesinde 2 faaliyet gerçekleştirilmiştir.

7. Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi

GDAÜPA faaliyetlerine resmî olarak 2014 yılında başlamıştır. Asambleye 13 ülke üyedir. TBMM Başkanı başkanlığındaki Türk Delegasyonu 6 üyeden oluşmaktadır.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Gaziantep Milletvekili Derya BAKBAK, İstanbul Milletvekili Erol KATIRCIOĞLU, İzmir Milletvekili Mahir POLAT, Konya Milletvekili Orhan ERDEM ve Şanlıurfa Milletvekili Ahmet AKAY yer almaktadır.

GDAÜPA Dönem Başkanlığı (Haziran 2022-Haziran 2023) Karadağ Parlamentosu tarafından yürütülmektedir. Gazi-

antep Milletvekili Derya BAKBAK, Asamblenin Daimî Komite üyesidir.

27. Dönemde GDAÜPA faaliyetleri çerçevesinde 18 faaliyet gerçekleştirilmiş olup 6. Yasama Yılında; 8-9 Aralık 2022 tarihlerinde Karadağ'ın başkenti Podgoritsa'da Daimî Komite Toplantısı'na katılım sağlanmıştır.

8. İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliği

İSİPAB, 1999 yılında kurulmuştur. Türkiye'nin kurucu üyesi olduğu Asambleye 54 ülke üyedir. Türk Delegasyonu 5 üyeden oluşmaktadır.

Ardahan Milletvekili Orhan ATALAY başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Adana Milletvekili Ahmet ZENBİLCİ, Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet GAYDALI, Hatay Milletvekili Serkan TOPAL ve Konya Milletvekili Hacı Ahmet ÖZDEMİR yer almaktadır.

İSİPAB Türkiye Delegasyonu Başkanı, Ardahan Milletvekili Orhan ATALAY "*İSİPAB Müslüman Topluluklar ve Azınlıklar Komitesi*" raportörlüğünü yürütmektedir.

27. Dönemde İSİPAB faaliyetleri çerçevesinde 16 faaliyet gerçekleştirilmiş olup 6. Yasama Yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin ayrıntıları aşağıda sunulmaktadır.

- İslam İşbirliği Teşkilatı Üye Ülkeleri Uluslararası Toplantısı, 24-26 Ekim 2022, Bandung-Endonezya
- İSİPAB Müslüman Topluluklar ve Azınlıklar Komitesi Bangladeş ziyareti, 18-22 Aralık 2022, Bangladeş
- Mozambik Meclis Başkan Yardımcısı ve İSİPAB Grup Başkanı Saide FIDEL ve beraberindeki İSİPAB heyetinin ülkemizi ziyareti, 23-29 Aralık 2022, Ankara-Türkiye
- İSİPAB Mali Kontrol Komitesi Toplantısı, 4-6 Ocak 2023, Tahran-İran
- İSİPAB 17. Konferansı, 25-31 Ocak 2023, Cezayir
- İSİPAB İstişare Toplantısı, 11 Mart 2023, Manama-Bahreyn

Ayrıca bu yasama yılında TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un girişimiyle ve direktifleriyle hazırlanan Müslüman Topluluklara ve Azınlıklara Yönelik İnsan Hakları İhlalleri Raporunun (MÜSHAK) görüşüldüğü toplantı, 28-29 Ocak 2023 tarihlerinde Cezayir'de düzenlenmiş-

tir. Rapor, TBMM Başkanının da katılım sağladığı İSİPAB 17. Konferansı kapsamında Müslüman Topluluklar ve Azınlıklar Komitesinde görüşülmüş ve buna ilişkin karar tasarısı ile birlikte kabul edilmiş ve yayımlanmıştır. MÜSHAK Raporu; İngilizce, Fransızca ve Arapça dillerine de çevrilmiştir.

9. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamberter Asamblesi

KEİPA, 26 Şubat 1993 tarihinde kurulmuştur. Türkiye'nin de kurucu üye olduğu örgütün 13 üyesi vardır. KEİPA Türk Delegasyonu 9 üyeden oluşmaktadır.

Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Ankara Milletvekili Ayhan ALTINTAŞ, İstanbul Milletvekili Tülay KAYNARCA, Ordu Milletvekili Metin GÜNDOĞDU, Samsun milletvekilleri Ahmet DEMİRCAN ve Kemal ZEYBEK, Siirt Milletvekili Meral DANIŞ BEŞTAŞ, Sivas Milletvekili Ahmet ÖZYÜREK ve Zonguldak Milletvekili Deniz YAVUZYILMAZ yer almaktadır.

KEİPA Türk Grubu Başkanı ve Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK, 22 Haziran 2021 tarihinde yapılan Genel Kurulda, KEİPA İdari ve Mali İşlerden Sorumlu Başkan Yardımcılığına; İstanbul Milletvekili Tülay KAYNARCA ise 4 Ekim 2021 tarihinde Hukuki ve Siyasi İşler Komisyonu Başkan Yardımcılığına seçilmiş olup görevlerine devam etmektedirler.

27. Dönemde KEİPA bünyesinde 56 faaliyet gerçekleştirilmiş olup 6. Yasama Yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin ayrıntıları aşağıda sunulmaktadır.

- Kültür, Eğitim ve Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 13 Ekim 2022
- Hukuki ve Siyasi İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 25 Ekim 2022
- KEİPA Türk Delegasyonu Başkanı ve Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK'ün KEİPA'yı temsilen BDT PAA 54. Genel Kuruluna katılımı, 28 Ekim 2022, Semerkant-Özbekistan
- Ekonomi, Ticaret ve Finansal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 3 Kasım 2022
- KEİPA Türk Grubu Üyesi ve Ordu Milletvekili Metin GÜNDOĞDU'nun KEİPA'yı temsilen 20. AGİTPA Genel Kuruluna katılımı, 24-26 Kasım 2022, Varşova-Polonya
- KEİPA Türk Grubu Üyelerinin KEİPA Başkanlık Divanı, Daimî Komite, Teknoloji ve Çevre İşleri Komisyonu ile

Genel Kurul toplantılarına katılımı, 6-8 Aralık 2022, Belgrad-Sırbistan

- KEİPA Türk Delegasyonu Başkanı ve Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK'ün APA Genel Kuruluna gözlemci olarak katılımı, 8-10 Ocak 2023, Antalya-Türkiye
- KEİPA Türk Delegasyonu Başkanı ve Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK'ün İçtüzük Çalışma Grubu ve Daimî Komite Toplantısı'na katılımı, 17 Ocak 2023, İstanbul-Türkiye
- KEİPA Türk Delegasyonu Başkanı ve Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK'ün Taslak Bütçe ve Denetleme Komisyonu Toplantısı'na katılımı, 17 Şubat 2023, İstanbul-Türkiye
- Hukuki ve Siyasi İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 22 Şubat 2023
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un KEİPA Genel Sekreteri Asaf HAJİYEV'i kabulü, 27 Şubat 2023, Ankara-Türkiye
- Kültür, Eğitim ve Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 23 Mart 2023
- KEİPA Türk Grubu Başkanı Cemal ÖZTÜRK'ün KEİPA'yı Temsilen Seçim Gözlemciliği, 1-3 Nisan 2023, Sofya
- Ekonomi, Ticaret ve Finansal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 7 Nisan 2023
- Teknoloji ve Çevre Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 11 Nisan 2023
- KEİPA Türk Grubu Başkanı Cemal ÖZTÜRK'ün Ukrayna Delegasyon Başkanı Anna PURTOVA ile online görüşmesi, 18 Nisan 2023

10. NATO Parlamente Asamblesi

NATO PA, 1955 yılında kurulmuştur. Asambleye 30 ülke üyedir. Türkiye, NATO PA'nın kurucu üyesidir. Türk Delegasyonu 18 üyeden oluşmaktadır.

Rize Milletvekili Osman Aşkın BAK başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Ağrı Milletvekili Berdan ÖZTÜRK, Ankara Milletvekili Mevlüt KARAKAYA, Denizli Milletvekili Ahmet YILDIZ, Diyarbakır Milletvekili Hişyar ÖZSOY, Erzurum milletvekilleri Kamil AYDIN, Muhammet Naci CİNİSLİ ve Zehra TAŞKESENLİOĞLU BAN, Eskişehir Milletvekili Utku ÇAKIRÖZER, İstanbul milletvekilleri Ahmet Berat ÇONKAR, İlhan KESİCİ, Nurettin CANIKLI ve Şirin ÜNAL, İzmir milletvekilleri Kamil Okyay SINDIR ve Mehmet Ali ÇELEBİ, Kayseri Milletvekili Taner YILDIZ, Kocaeli Milletvekili Fikri IŞIK ve Tekirdağ Milletvekili Faik ÖZTRAK yer almaktadır.

İzmir Milletvekili Kamil Okyay SINDIR, Bilim ve Teknoloji Komisyonu Başkan Yardımcılığına; Denizli Milletvekili Ahmet YILDIZ Transatlantik İlişkiler Alt Komisyonu Başkan Yardımcılığına; Eskişehir Milletvekili Utku ÇAKIRÖZER Savunma ve Güvenlik Komisyonu Raportörlüğüne; Erzurum Milletvekili Muhammet Naci CİNİSLİ ise Mukavemet ve Sivil Güvenlik Alt Komisyon Başkanlığına seçilmiştir. Erzurum Milletvekili Zehra TAŞKESENLİOĞLU BAN'ın Ekonomi ve Güvenlik Komisyonu Başkan Yardımcılığı, Ahmet Berat ÇONKAR'ın Siyasi Komisyon Başkan Yardımcılığı ve Tekirdağ Milletvekili Faik ÖZTRAK'ın Transatlantik Ekonomik İlişkiler Alt Komisyonu Raportörlüğü görevleri de devam etmektedir.

27. Dönemde NATO PA faaliyetleri çerçevesinde 129 faaliyet gerçekleştirilmiş olup 6. Yasama Yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin ayrıntıları aşağıda sunulmaktadır.

- Ekonomi ve Güvenlik Komisyonu ile 102. Rose-Roth Semineri Ortak Toplantısı, 8-10 Ekim 2022, Priştina-Kosova
- Siyasi Komisyon ile Demokrasi ve Güvenlik Komisyonu Ortak Toplantısı, 17-21 Ekim 2022, Seul-Kore
- 103. Rose-Roth Semineri, 18-20 Ekim 2022, Helsinki-Finlandiya

- Akdeniz ve Orta Doğu Özel Grubu Toplantısı, 8-9 Kasım 2022, Atina-Yunanistan
- NATO PA Yıllık Genel Kurulu, 18-21 Kasım 2022, Madrid-İspanya
- NATO Genel Sekreteri Jens STOLTENBERG ile toplantı, 21 Kasım 2022, Madrid-İspanya
- Parlamenter Transatlantik Forumu, 5-7 Aralık 2022, Vaşington-ABD
- NATO-Ukrayna Parlamentolar Arası Konseyi ile Siyasi Komisyon Ortak Toplantısı, 23 Ocak 2023, Brüksel-Belçika
- NATO Genel Sekreteri Jens STOLTENBERG ile toplantı, 23 Ocak 2023, Brüksel-Belçika
- Savunma ve Güvenlik Komisyonu Toplantısı, 31 Ocak-3 Şubat 2023, Londra-İngiltere ve Glasgow/ Edinburgh-İskoçya
- Ortak Komisyon Toplantısı, 20-22 Şubat 2023, Brüksel-Belçika
- Savunma ve Güvenlik Komisyonu Toplantısı, 6-10 Mart 2023, Colorado Springs/Vaşington/Norfolk-ABD
- Siyasi Komisyon ile Ekonomi ve Güvenlik Komisyonu Ortak Toplantısı, 13-14 Mart 2023, Varşova-Polonya
- Daimî Komisyon Toplantısı, 25-26 Mart 2023, Oslo-Norveç
- Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) Global Parlamenter Ağı Toplantısı, 4-5 Nisan 2023, Paris-Fransa
- Savunma ve Güvenlik Komisyonu ile Siyasi Komisyon Ortak Toplantısı, 17-21 Nisan 2023, Ottawa/Halifax/Montreal-Kanada
- Bilim ve Teknoloji Komisyonu Toplantısı, 25-28 Nisan 2023, Reykjavik-İzlanda

11. Parlamentolararası Birlik

PAB, 1889 yılında kurulmuştur. Asamblenin 179 üye ülkesi ve 13 ortak üyesi bulunmaktadır. Türk Delegasyonu 9 üyeden oluşmaktadır. İstanbul Milletvekili Ravza KAVAKCI KAN başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Ankara milletvekilleri Arife POLAT DÜZGÜN, Mevlüt KARAKAYA, Murat EMİR ve Zeynep YILDIZ, Diyarbakır Milletvekili Hışyar ÖZSOY, İstanbul milletvekilleri Abdul Ahat ANDİCAN ve Nevzat ŞATIROĞLU ve İzmir Milletvekili Ednan ARSLAN yer almaktadır.

27. Dönemde PAB faaliyetleri çerçevesinde 59 faaliyet gerçekleştirilmiş olup 6. Yasama Yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin ayrıntıları aşağıda sunulmaktadır.

- PAB 145. Genel Kurulu, Kigali-Ruanda, 10-15 Ekim 2022
- COP 27 İklim Değişikliği Konferansı, Sharm El-Sheikh-Mısır, 13 Kasım 2022
- “Gençlik, Barış ve Güvenlik” konulu konferans (videokonferans), 28 Kasım 2022
- “Silahsızlanma Eyleminde Kadın Liderliği, Toplumsal Cinsiyet Perspektifi ve Toplumsal Cinsiyet Yaklaşımları” konulu toplantı (videokonferans), 1 Aralık 2022
- “Demokrasi İçin Güvenli Bir Siber Alan Yaratmak” konulu toplantı (videokonferans), 6 Aralık 2022
- “Kadınların İklim Değişikliğinde Oynadıkları Rol” konulu toplantı (videokonferans), 8 Aralık 2022
- Kadınlara Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesi Toplantısı (videokonferans), 9 Aralık 2022
- “Etkili Kalkınma İş Birliği Zirvesi” konulu toplantı (videokonferans), 13 Aralık 2022
- “Hibrit Çalışma Parlamentoların Yeni Normali Mi Olacak?” konulu toplantı (videokonferans), 25 Ocak 2023
- “Zorla Çalıştırma ve İnsan Kaçakçılığı” konulu toplantı (videokonferans), 28 Şubat 2023
- PAB 146. Genel Kurulu, Manama-Bahreyn, 11-15 Mart 2023

12. Türk Devletleri Parlamber Asamblesi

TÜRKPA, 21 Kasım 2008 tarihinde Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye tarafından imzalanan İstanbul Anlaşması ile kurulmuştur. Macaristan gözlemci üyedir. Başkanlığını TBMM Başkanının yürüttüğü Türk Delegasyonu 9 üyeden oluşmaktadır. TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Bursa Milletvekili Yüksel ÖZKAN, Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR, Iğdır Milletvekili Yaşar KARADAĞ, İstanbul milletvekilleri Erol KAYA ve Hüda KAYA, Karaman Milletvekili Recep ŞEKER, Niğde Milletvekili Ömer Fethi GÜRER ve Ordu Milletvekili Şenel YEDİYILDIZ yer almaktadır.

İstanbul Milletvekili Erol KAYA Hukuk İşleri ve Uluslararası İlişkiler Komisyonu Başkanlığı, Karaman Milletvekili Recep ŞEKER ise Çevre, Doğal Kaynaklar ve Sağlığın Korunması Komisyonu Başkan Yardımcılığı görevlerini sürdürmektedir.

27. Dönemde TÜRKPA bünyesinde 53 faaliyet gerçekleştirilmiş olup 6. Yasama Yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin ayrıntıları aşağıda sunulmaktadır.

- Kazakistan Erken Cumhurbaşkanı Seçimleri Gözlemi, 20 Kasım 2022, Kazakistan
- Ekonomi Komisyonu Dijital Varlıklar Model Kanun Taslağı Çalıştayları (videokonferans), 8 Aralık 2022, 16 Şubat 2023
- TÜRKPA Çevre, Doğal Kaynaklar ve Sağlığın Korunması Komisyonu Üreme Sağlığına İlişkin Model Kanun Taslağı Çalıştay, (videokonferans), 7 Şubat 2023
- TÜRKPA Sosyal, Kültürel ve İnsani Konularda Daimî Komisyon 9. Toplantısı (videokonferans), 2 Mart 2023
- TÜRKPA Çevre, Doğal Kaynaklar ve Sağlığın Korunması Komisyonu Toplantısı, 6 Mart 2023, Bakü-Azerbaycan
- TÜRKPA Hukuk İşleri ve Uluslararası İlişkiler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 9 Mart 2023
- Kazakistan Parlamento Seçimleri Gözlemi, 19 Mart 2023, Kazakistan

13. Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu

KPK, Ankara Anlaşması'nın 27. maddesi uyarınca oluşturulmuş ve 27 Temmuz 1965 tarihli Türkiye-AET Ortaklık Konseyi kararıyla faaliyetine başlamıştır. KPK'da TBMM'den ve Avrupa Parlamentosundan 25'er üye yer almaktadır.

Kayseri Milletvekili İsmail Emrah KARAYEL başkanlığındaki KPK Türk Delegasyonunda; Adana Milletvekili Ahmet ZENBİLCİ, Ankara Milletvekili Lütfiye Selva ÇAM, Balıkesir Milletvekili Fikret ŞAHİN, Batman Milletvekili Feleknaş UCA, Bursa Milletvekili Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU, Gaziantep milletvekilleri İmam Hüseyin FİLİZ ve Mehmet Sait KIRAZOĞLU, Isparta Milletvekili Aylin CESUR, İstanbul milletvekilleri Ahmet Ünal ÇEVİKÖZ, Arzu ERDEM, Canan KALSIN, Cemal ÇETİN, Halis DALKILIÇ, Sibel ÖZDEMİR, Zafer SIRAKAYA ve Zeynel ÖZEN, İzmir Milletvekili Cemal BEKLE, Kırklareli Milletvekili Türcü KAYAN, Konya Milletvekili Selman ÖZBOYACI, Ordu Milletvekili Ergün TAŞCI, Rize Milletvekili Muhammed AVCI, Sakarya Milletvekili Çiğdem ERDOĞAN ATABEK, Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Kasım GÜLPINAR ve Uşak Milletvekili Özkan YALIM yer almaktadır.

27. Dönemde Türkiye-AB KPK faaliyetleri çerçevesinde 55 faaliyet gerçekleştirilmiş olup 6. Yasama Yılında; KPK'nın AP kanadı Eş-Başkanı Sergey LAGODINSKY 20-23 Şubat 2023 tarihleri arasında ülkemizi (Ankara, Hatay, Gaziantep) ziyaret etmiştir.

14. Andean Parlamentosu

AND Parlamentosu, 1979'da kurulmuştur. Asambleye 5 ülke üyedir. Türkiye, AND Parlamentosunun daveti üzerine 2019'da gözlemci üye olmuştur.

Mart 2021'de kurulan Türk Delegasyonunun 3 üyesi bulunmaktadır. İstanbul Milletvekili İffet POLAT başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Antalya Milletvekili Tuba VURAL ÇOKAL ve Kocaeli Milletvekili Tahsin TARHAN yer almaktadır.

27. Dönemde AND Parlamentosu faaliyetleri çerçevesinde 3 faaliyet gerçekleştirilmiş olup 6. Yasama Yılında; 25-30 Ekim 2022 tarihleri arasında Kolombiya'nın Bogota

ve Bucaramanga kentlerinde gerçekleşen AND Parlamentosunun 43. Kuruluş Yıl Dönümü ve Genel Kurulu toplantılarına katılım sağlanmıştır.

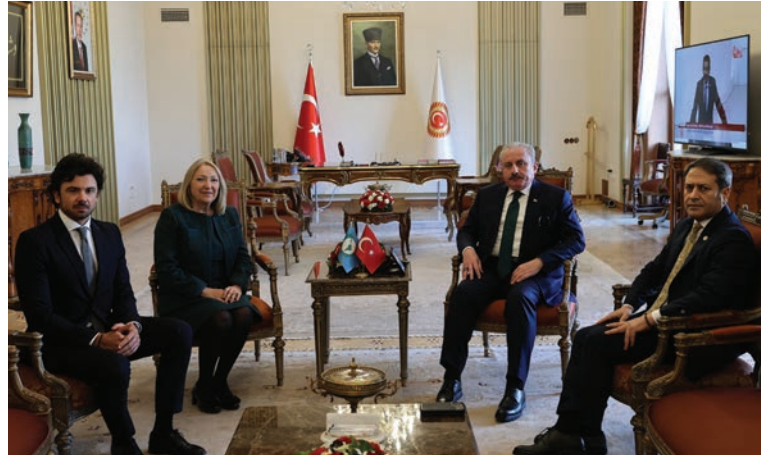
15. Latin Amerika ve Karayipler Parlamentosu

PARLATİNO 1964 yılında kurulmuştur. Asambleye 23 ülke üyedir. Türkiye 11 Ekim 2021 tarihinde imzalanan anlaşma ile gözlemci üye olmuştur.

Gaziantep Milletvekili Ali ŞAHİN'in başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; İstanbul Milletvekili İffet POLAT ve Artvin Milletvekili Uğur BAYRAKTUTAN yer almaktadır.

27. Dönemde PARLATİNO faaliyetleri çerçevesinde 5 faaliyet gerçekleştirilmiş olup 6. Yasama Yılında gerçekleştiren faaliyetlerin ayrıntıları aşağıda sunulmaktadır.

- 36. PARLATİNO Genel Kuruluna katılım, 9-13 Şubat 2022, Panama
- PARLATİNO Başkanı Senatör Silvia GIACOPPO'nun davetine icabetle Arjantin'e gerçekleştirilen resmî ziyaret, 19-23 Eylül 2022
- PARLATİNO Başkanı Silvia GIACOPPO'nun, ülkemizi ziyareti, 2-5 Şubat 2023, Ankara-Türkiye

C. İHTİSAS KOMİSYONLARININ DIŞ İLİŞKİLER FAALİYETLERİ

Parlamentoların yasama ve denetim faaliyetlerinin işleyişinde önemli bir rol oynayan ihtisas komisyonları, parlamenter diplomaside giderek daha fazla faaliyette bulunmaya başlamıştır. Başta AB Uyum Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu olmak üzere TBMM'deki diğer ihtisas komisyonları da anılan dönemde dış ilişkiler alanındaki çalışmalarını sürdürmüşlerdir.

27. Dönemde ihtisas komisyonlarının etkinlikleri kapsamında 69'u 6. Yasama Yılında olmak üzere 264 faaliyet gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetler aşağıda sunulmaktadır.

1. Avrupa Birliği Uyum Komisyonu

27. Dönemde AB Uyum Komisyonu tarafından 36 faaliyet gerçekleştirilmiş olup 6. Yasama Yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin ayrıntıları aşağıda sunulmaktadır.

- 68. COSAC Genel Kurul Toplantısı, 13-16 Kasım 2022, Prag-Çekya Cumhuriyeti
- AB Uyum Komisyonu Başkanı Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Kasım GÜLPINAR'ın İsveç'in Ankara Büyükelçisi Staffan HERRSTRÖM'ü kabulü, 10 Ocak 2023, Ankara-Türkiye

- AB Uyum Komisyonu Başkanı Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Kasım GÜLPINAR'ın Fransa'nın Ankara

Büyükelçisi Hervé MAGRO'yu kabulü, 5 Nisan 2023, Ankara-Türkiye

2 . Dışışleri Komisyonu

27. Dönemde Dışışleri Komisyonu tarafından 138 faaliyet gerçekleştirilmiş olup 6. Yasama Yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin ayrıntıları aşağıda sunulmaktadır.

- Estonya Parlamentosu Dışışleri Komisyonu ile görüşme, 5 Ekim 2022, Ankara-Türkiye
- Dışışleri Komisyonunun Romanya-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Heyeti ile görüşmesi, 11 Ekim 2022, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Uluslararası Cumhuriyet Enstitüsü Avrupa Direktörü Paul MC CARTHEY'i kabulü, 11 Ekim 2022, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Almanya'nın Ankara Büyükelçisi Jürgen SCHULZ'u kabulü, 18 Ekim 2022, Ankara-Türkiye
- Balkan ülkelerinin Ankara'da mukim büyükelçileri onuruna verilen yemek, 18 Ekim 2022, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Boğaziçi Enstitüsü 12. Yıllık Semineri'ne katılımı, 21 Ekim 2022, İstanbul-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın India Foundation yetkililerini kabulü, 26 Ekim 2022, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Şili Büyükelçisi Rodrigo ARCOS'u kabulü, 2 Kasım 2022, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın AKPM Siyasi İşler ve Demokrasi Komisyonu Raportörü Ria Oomen-RUIJTEN ile görüşmesi, 3 Kasım 2022, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Rusya Federasyonu Büyükelçisi Aleksey YERHOV'u kabulü, 3 Kasım 2022, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın AKPM Başkanı ve AKPM Genel Sekreteri ile görüşmesi, 7-8 Kasım 2022, Strazburg-Fransa
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Almanya ziyareti, 8-10 Kasım 2022, Frankfurt-Almanya

- Dışışleri Komisyonu Heyetinin Macaristan ziyareti, 13-16 Kasım 2022, Budapeşte-Macaristan
- Dışışleri Komisyonu Heyetinin Estonya ziyareti, 21-22 Kasım 2022, Tallin-Estonya
- Dışışleri Komisyonu Heyetinin Slovakya ziyareti, 22-24 Kasım 2022, Bratislava-Slovakya
- Dışışleri Komisyonu Heyetinin Polonya ziyareti, 27-29 Kasım 2022 Varşova-Polonya
- Dışışleri Komisyonu Heyetinin Sırbistan ziyareti, 30 Kasım-2 Aralık 2022, Belgrad-Sırbistan
- Dışışleri Komisyonunun Küba Cumhuriyeti Halkın Gücü Parlamentosu Başkanı Juan Esteban Lazo HERHANDEZ ve beraberindeki parlamento heyeti ile görüşmesi, 5 Aralık 2022, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın İsveç, Finlandiya, Norveç ve Danimarka Büyükelçilerini kabulü, 13 Aralık 2022, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Rusya Federasyonu Büyükelçisi Aleksey YERHOV'u kabulü, 15 Aralık 2022, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Kosova Parlamentosu Kosova-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve beraberindeki parlamento heyeti ile görüşmesi, 20 Aralık 2022, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın İsrail Maslahatgüzarı Irit LILLIAN'ı kabulü, 20 Aralık 2022, Ankara-Türkiye
- Dışışleri Komisyonunun İsveç Dışışleri Bakanı Tobias BILLSTROM ile görüşmesi, 22 Aralık 2022, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Ukrayna Cumhurbaşkanlığı Kırım Temsilciliği heyetini kabulü, 23 Aralık 2022, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Almanya Federal Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı Avrupa İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Anna LUHRMANN ile görüşmesi, 3 Ocak 2023, Ankara-Türkiye

- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Hollanda Büyükelçisi Joep WIJNANDS'ı kabulü, 3 Ocak 2023, Ankara-Türkiye
- Dışişleri Komisyonunun KKTC Hukuk, Siyasi İşler ve Dış İlişkiler Komitesi Başkanı ve beraberindeki parlamento heyeti ile görüşmesi, 18 Ocak 2023, Ankara-Türkiye
- Dışişleri Komisyonu Heyetinin İrlanda ziyareti, 23-25 Ocak 2023, Dublin-İrlanda
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Belçika ziyareti, 30 Ocak-3 Şubat 2023, Brüksel-Belçika
- Dışişleri Komisyonu Heyetinin Ortak Dış ve Güvenlik Politikası ve Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası Konferansı'na katılımı, 2-3 Mart 2023, Stockholm-İsveç
- Dışişleri Komisyonu Heyetinin "*Türkiye, Azerbaycan ve Gürcistan Parlamentoları Dışişleri Komisyonları 8. Üçlü Ortak Toplantısı*"na katılımı, 5-7 Mart 2023, Tiflis-Gürcistan

3. Diğer Komisyonların Dış İlişkileri

27. Dönemde TBMM'nin 11 farklı ihtisas komisyonu tarafından 90 dış ilişkiler faaliyeti gerçekleştirilmiş olup 6. Yasama Yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin ayrıntıları aşağıda sunulmaktadır.

- Birleşik Krallık Muhafazakâr Partisi Konferansı marjında Circle Foundation tarafından düzenlenen "*Türkiye ve İngiltere Arasında Sürdürülebilir Ticaret ve Enerji: Üst Düzey Açık Oturum Paneli*"ne Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Ziya ALTUNYALDIZ'ın; "*Türkiye ve İngiltere Arasında Savunma ve Güvenlik İşbirliği Konusunda Üst Düzey Kapalı Kapı Yuvarlak Masa Toplantısı*"na NATO PA Türk Delegasyonu Başkanı Osman Aşkın BAK'ın katılımı, 2-5 Ekim 2022, Birmingham-İngiltere
- Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet YILMAZ ve Ankara Milletvekili Bülent KUŞOĞLU'nun "*AB İçinde İstikrar, Ekonomik Koordinasyon ve Yönetişim*" konulu parlamentolar arası konferansa katılımı, 10-11 Ekim 2022, Prag-Çekya
- TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Hakan ÇAVUŞOĞLU'nun Uluslararası Af Örgütü temsilcilerini kabulü, 13 Ekim 2022, Ankara-Türkiye

- KKTC Cumhuriyet Meclisi Spor Komitesinin, TBMM Parlamenterler Spor Kulübünün davetlisi olarak ülkemizi ziyareti, 14-17 Ekim 2022, Ankara-Türkiye
- KEFEK Kadın İstihdamının Arttırılması, Kadın Girişimciliğinin, Kooperatifçiliğinin Güçlendirilmesi ve Desteklenmesi Kapsamında Mevcut Sorunların Tespiti ve Çözüm Önerilerinin Belirlenmesi Alt Komisyonu Başkanı Çiğdem ATABEK ve komisyon üyelerinin Portekiz ziyareti, 23-26 Ekim 2022, Lizbon-Portekiz
- TBMM Dilekçe Komisyonu Başkanı Mihrimah Belma SATIR ve komisyon üyelerinin Belçika ziyareti, 25-27 Ekim 2022, Belçika
- TBMM'nin ev sahipliğinde gerçekleştirilen Parlamentolar Arası Futbol Turnuvası, 28 Ekim-1 Kasım 2022, İstanbul-Türkiye
- TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Avrupa'da Yükselen Irkçılık ve İslamofobi İnceleme ve Araştırma Alt Komisyonu Başkanı Hakan ÇAVUŞOĞLU ve komisyon üyelerinin İngiltere ziyareti, 31 Ekim-4 Kasım 2022, Londra-İngiltere
- KEFEK Kadınların İş ve Aile Yaşamlarının Uyumlaştırılmasında Karşılaşılan Sorunların Tespiti ve Çözüm Önerilerinin Belirlenmesi Alt Komisyonu heyetinin İspanya ziyareti, 1-5 Kasım 2022, İspanya
- TBMM Millî Savunma Komisyonu Başkanı Ahmet AYDIN'ın, Birleşik Krallık heyetini kabulü, 9 Kasım 2022, Ankara-Türkiye
- TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı Recep AKDAĞ'ın, "1. Sağlık Risklerinin Azaltılması Afrika Konferansı"na katılımı, 16-18 Kasım 2022, Fas
- KEFEK Başkanı Fatma AKSAL ve Plan Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet YILMAZ'ın "Kadın Erkek Eşitliğine Duyarlı Planlama ve Bütçeleme Projesi" kapsamında Avusturya ziyareti, 16-18 Kasım 2022, Avusturya-Viyana
- TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Hakan ÇAVUŞOĞLU başkanlığında Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu Başkanı İbrahim YURDUNUSEVEN ve Göç ve Uyum Alt Komisyonu Başkanı Atay USLU'nun, Bavyera Eyaleti Dilekçe Komisyonu heyeti ile görüşmesi, 17 Kasım 2022, Ankara-Türkiye
- TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Göç ve Uyum Alt Komisyonu Başkanı Atay USLU ve komisyon üyelerinin Fransa ziyareti, 22-26 Kasım 2022, Fransa

- TBMM Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu üyelerinin Endonezya Parlamentosu X. Komitesi heyetini kabulü, 28 Kasım 2022, Ankara-Türkiye
- TBMM Yaşlıların Hayatın Çeşitli Alanlarında Yaşadıkları Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu başkanlığında yapılan Uluslararası Yaşlı Refahı Çalıştayı, 28 Kasım 2022, Ankara-Türkiye
- TBMM Dilekçe Komisyonu Başkanı Mihrimah Belma SATIR ve komisyon üyelerinin Çekya ve Hırvatistan ziyareti, 28 Kasım-3 Aralık 2022, Çekya-Hırvatistan
- TBMM Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu üyelerinin Endonezya Parlamentosu IV. Komitesi üyelerini kabulü, 30 Kasım 2022, Ankara-Türkiye
- TBMM Yaşlıların Hayatın Çeşitli Alanlarında Yaşadıkları Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Başkanı Erol KAYA ve komisyon üyelerinin Almanya ziyareti, 30 Kasım-3 Aralık 2022, Berlin-Almanya
- TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Hakan ÇAVUŞOĞLU'nun Batı Trakya Türk Azınlığı Heyetini kabulü, 9 Aralık 2022, Ankara-Türkiye
- TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet YILMAZ'ın Tanzanya Ulusal Meclisi Bütçe Komitesi Heyeti ile görüşmesi, 13 Aralık 2022, Ankara-Türkiye
- TBMM Sağlık, Aile ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı Recep AKDAĞ'ın Endonezya Temsilciler Meclisi IX. Komitesi üyelerini kabulü, 19 Aralık 2022, Ankara-Türkiye
- TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin Kore Ulusal Cumhuriyeti Bütçe ve Hesaplar Komitesi üyelerinden oluşan heyeti kabulü, 26 Aralık 2022, Ankara-Türkiye
- TBMM İçişleri Komisyonu Başkanı Celalettin GÜVENÇ ve komisyon üyelerinin Bulgaristan ziyareti, 11-14 Ocak 2023, Sofya, Kırcaali, Filibe-Bulgaristan
- TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Ziya ALTUNYALDIZ ve komisyon üyelerinin İspanya ziyareti, 13-16 Ocak 2023, Madrid, Barselona-İspanya
- KKTC Cumhuriyet Meclisi Hukuk, Siyasi İşler ve Dış İlişkiler Komitesi Başkanı Yasemi ÖZTÜRK ve komisyon üyelerinin ülkemizi ziyareti, 17-20 Ocak 2023, Ankara-Türkiye

- Gürcistan Parlamentosu Güvenlik ve Savunma Komisyonu Başkanı Irakli BERAİA ve komisyon üyelerinin ülkemizi ziyareti, 17-20 Ocak 2023, Ankara-Türkiye
- TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Ziya ALTUNYALDIZ ve komisyon üyelerinin Hollanda ziyareti, 18-20 Ocak 2023, Hollanda
- KKTC Cumhuriyet Meclisi Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Başkanı Resmiye EROĞLU CANALTAY ve komisyon üyelerinin ülkemizi ziyareti, 24-26 Ocak 2023, Ankara-Türkiye
- TBMM Dilekçe Komisyonu Başkanı Mihrimah Belma SATIR ve komisyon üyelerinin İrlanda ve Birleşik Krallık ziyareti, 30 Ocak-2 Şubat 2023, Dublin-İrlanda, Londra-Birleşik Krallık
- KKTC Cumhuriyet Meclisi İdari, Kamu ve Sağlık İşleri Komitesi Başkanı Özdemir BEROVA ve komisyon üyelerinin ülkemizi ziyareti, 1-4 Şubat 2023, Ankara-Türkiye
- TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı Recep AKDAĞ'ın Dünya Bankası tarafından düzenlenen "*Tacikistan'daki Sağlık Sektörünün Geleceği ve Sağlık Alanında Uygulanan Reformlar*" konulu toplantıya katılımı (videokonferans), 16 Şubat 2023
- TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunun, AP İsveç Dönem Başkanlığı tarafından düzenlenen "*AB İçinde İstikrar, Ekonomik Koordinasyon ve Yönetişim*" konulu parlamentolar arası konferansa katılımı, 27-28 Mart 2023, Belçika
- KKTC Cumhuriyet Meclisi Depremle ilgili Hukuki ve Adli Sürecin İzlenmesine İlişkin Oluşturulan Geçici ve Özel Komitesinin ülkemizi ziyareti, 3-5 Nisan 2023
- Erzurum Milletvekili Zehra TAŞKESENLIOĞLU BAN'ın Dünya Ticaret Örgütü 51. Yönetim Komitesi Toplantısı'na katılımı, 26-28 Nisan 2023

Ç. PARLAMENTOLAR ARASI DOSTLUK GRUPLARININ DIŞ İLİŞKİLER FAALİYETLERİ

TBMM’de 147 parlamentolar arası dostluk grubu bulunmaktadır. 27. Dönemde parlamentolar arası dostluk grupları tarafından 27’si 6. Yasama Yılında olmak üzere 115 faaliyet gerçekleştirilmiştir.

27. Dönem 6. Yasama Yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin detayları aşağıda yer almaktadır.

- Türkiye-Fransa Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Mehmet Kasım GÜLPINAR’ın Fransa’nın Ankara Büyükelçisi Herve MAGRO’yu kabulü, 3 Ekim 2022, Ankara-Türkiye
- Romanya-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Bakanı Nicolae GEORGESCU’nun ülkemizi ziyareti, 10-14 Ekim 2022, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Katar Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Vahit KİLER’in Katar Haber Ajansı ile görüşmesi, 11 Ekim 2022, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Suudi Arabistan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Halil ÖZCAN ve beraberindeki heyetin Suudi Arabistan ziyareti, 16-23 Ekim 2022, Suudi Arabistan
- Türkiye-İsveç Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Abdullah AĞRALI’nın, İsveç’in Ankara Büyükelçisi Staffan HERRSTRÖM onuruna verdiği çalışma yemeği, 3 Kasım 2022, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Ekvator Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Selim YAĞCI’nın, Ekvator-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Jhajaira URRESTA ile gerçekleştirdiği toplantı (videokonferans), 16 Kasım 2022
- Türkiye-Özbekistan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Osman MESTEN’in, Türk Millî Kültür Merkezinin Kuruluşunun 25.Yıl Dönümü Törenlerine katılmak üzere Özbekistan’ı ziyareti, 11-15 Kasım 2022, Özbekistan
- Türkiye-Şili Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Orhan KIRCALI ve beraberindeki heyetin Şili ziyareti, 21-27 Kasım 2022, Şili

- Türkiye-Kırgızistan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Sabri ÖZTÜRK'ün, Kırgızistan-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Alisher KOZUEV ile gerçekleştirdiği görüşme, 22 Kasım 2022, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Nijer Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Ertunç Erkan BALTA'nın, "*Nijer'in Ekonomik ve Kalkınma Planı Finans Toplantısı*"na katılmak üzere Fransa'yı ziyareti, 5-6 Aralık 2022, Fransa
- Kosova-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Enis KERVAN'ın ülkemizi ziyareti, 18-22 Aralık 2022, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Ukrayna Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Yıldırım Tuğrul TÜRKEŞ'in Ukrayna Kırım Özerk Cumhuriyeti Daimî Temsilcisi Tamila TAŞEVA'yı kabulü, 28 Aralık 2022, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Ruanda Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Mücahit DURMUŞOĞLU'nun Ruanda'nın Ankara Büyükelçisi Fidelis Ntampaka MIRONKO'yu kabulü, 4 Ocak 2023, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Nijer Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Ertunç Erkan BALTA'nın Nijer Kamu Başdenetçisi Diabiri ASSİMİOU'yu kabulü, 10 Ocak 2023, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Almanya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Akif Çağatay KILIÇ ve beraberindeki heyetin Almanya ziyareti, 11-15 Ocak 2023, Almanya
- Türkiye-Singapur Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Nilgün ÖK ve beraberindeki heyetin Singapur ziyareti, 15-19 Ocak 2023, Singapur
- Türkiye-Estonya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Yusuf Ziya YILMAZ ve beraberindeki heyetin Estonya ziyareti, 16-19 Ocak 2023, Estonya

- Türkiye-Madagaskar Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Ahmet Salih DAL ve beraberindeki heyetin Madagaskar ziyareti, 21-28 Ocak 2023, Madagaskar
- İran-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Bakanı Adil NAJAFZADEH'in ülkemizi ziyareti, 23-27 Ocak 2023, Ankara-Türkiye
- Kore-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı YOO Ki Hong'un ülkemizi ziyareti, 28 Ocak-1 Şubat 2023, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Nijer Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Ertunç Erkan BALTA ve beraberindeki heyetin Nijer ziyareti, 29 Ocak-1 Şubat 2023, Nijer
- Paraguay-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Bakanı Derlis MAİDANA'nın ülkemizi ziyareti, 28 Ocak-1 Şubat 2023, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Azerbaycan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Şamil AYRIM ve beraberindeki heyetin Azerbaycan ziyareti, 31 Ocak-5 Şubat 2023, Azerbaycan
- Gambiya-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Bakanı Seedy S.K. NJIE'nin ülkemizi ziyareti, 4-9 Şubat 2023, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Sri Lanka Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Ahmet Hamdi ÇAMLI'nın, Sri Lanka'nın Ankara Büyükelçisi Saranya Hasanthi U. DISSANAYAKE'i kabulü, 23 Şubat 2023, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Çin Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Ahmet ARSLAN'ın, Çin'in Ankara Büyükelçisi Shaobin LIU'yu kabulü, 9 Mart 2023, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Özbekistan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve Bursa Milletvekili Osman MESTEN'in Anayasa Değişikliği Referandum'a katılmak için Özbekistan'a resmî ziyareti, 29 Nisan-1 Mayıs 2023

B Ö L Ü M

04

İDARİ TEŞKİLAT
FAALİYETLERİ

İDARİ TEŞKİLAT FAALİYETLERİ

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı; Genel Kurula, Başkanlık Divanına, komisyonlara, siyasi parti gruplarına ve milletvekillerine her türlü teknik bilgi desteği vermekte ve TBMM'nin uluslararası kuruluşlarla ilişkilerinin yürütülmesine katkı sağlamaktadır. Diğer yandan, yasama faaliyetleri kayıt altına alınarak tarihe not düşülmektedir.

Ayrıca milletvekillerinin; özlük, sekreteryaya, tanıtım, halkla ilişkiler, basın ve yayın işleri ile çalışma mekânlarına ilişkin düzenlemeler; milletvekillerinin, personelin ve ziyaretçilerin bilişim teknolojilerine üst düzeyde erişimlerinin sağlanması ve yemek, ikram, temizlik, ulaşım gibi her türlü idari hizmetin yerine getirilmesi de aşağıda yer alan İdari Teşkilat birimlerince sağlanmaktadır.

- Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı
- Bütçe Başkanlığı
- Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
- İnsan Kaynakları Başkanlığı
- Destek Hizmetleri Başkanlığı
- İşletme ve Yapım Başkanlığı
- Milletvekili Hizmetleri Başkanlığı
- Araştırma Hizmetleri Başkanlığı
- Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Başkanlığı
- Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı
- Bilgi İşlem Başkanlığı
- Hukuk Hizmetleri Başkanlığı
- Dış İlişkiler ve Protokol Başkanlığı
- Strateji Geliştirme Başkanlığı
- İç Denetim Birimi Başkanlığı
- Özel Kalem Müdürlüğü

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatınca 27. Dönem 6. Yasama Yılında ve tamamında gerçekleştirilen faaliyetler ve verilen hizmetler aşağıda sunulmaktadır. 27. Dönemin önceki yasama yıllarında gerçekleştirilen faaliyet ve hizmetlere ilişkin detaylı veriler ilgili yasama yılı faaliyet raporlarında yer almaktadır.

A. HUKUK HİZMETLERİ

1. Davalar

27. Dönemde Kurum lehine ve aleyhine açılan dava sayısı 374'tür. TBMM tarafından açılan dava sayısı 127, TBMM'ye karşı açılan dava sayısı 247'dir. Bu davalardan 24'ü sonlanmıştır. Bunların yanında, Fethullahçı terör örgütü/paralel devlet yapılanması (FETÖ/PDY) davaları kapsamında "suçtan zarar gören" sıfatıyla müdahil olunan dava sayısı ise 455'tir.

Bu dönemde 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin KHK uyarınca Hazine avukatlarınca takibi yapılan dava sayısı 60'tır.

27. Dönem 6. Yasama Yılında, Kurum lehine ve aleyhine açılan dava sayısı 43'tür. TBMM tarafından açılan dava sayısı 17, TBMM'ye karşı açılan dava sayısı 26'dır. Bu davalardan 4'ü sonlanmıştır. Bunların yanında, FETÖ/PDY davaları kapsamında "suçtan zarar gören" sıfatıyla müdahil olunan dava sayısı ise 15'tir.

6. Yasama Yılında 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin KHK uyarınca Hazine avukatlarınca takibi yapılan dava sayısı 15'tir.

2. Mütalaalar

27. Dönemde, TBMM Başkanlık makamı ile Genel Sekreterlik tarafından 94 mütalaa istenmiş olup hazırlanan mütalaalar ilgili makamlara sunulmuştur. Ayrıca 13 protokol taslağı ile ilgili hukuki görüş verilmiştir.

6. Yasama Yılında, TBMM Başkanlık makamı ile Genel Sekreterlik tarafından 9 mütalaa istenmiş olup hazırlanan mütalaalar ilgili makamlara sunulmuştur. Ayrıca 1 protokol taslağı ile ilgili hukuki görüş verilmiştir.

B. İÇ DENETİM HİZMETLERİ

1. Denetim Faaliyetleri

27. Dönem 6. Yasama Yılında, “Maaş ve Ödenek Gerçekleştirme Süreci” ile “Sosyal Tesisler Muhasebe Süreci” denetlenmiş olup bu 2 denetime ilişkin rapor denetlenen birim yöneticileri ile paylaşılarak öneri ve eylem planları üzerinde uzlaşma sağlanmıştır.

27. Dönemin tamamında ise 19 denetim gerçekleştirilmiştir. Bu denetimlere ilişkin düzenlenen raporlar Üst Yöneticiye sunulmuş ve ilgili birimlere gönderilmiştir.

Tablo 11. 27. Dönemde Gerçekleştirilen Denetimler

Denetimin Konusu	İlgili Birim	Tamamlanma Tarihi
Araştırma Hizmetleri Süreci Denetimi	AHB	19 Temmuz 2018
Destek Hizmetleri Muhasebe Süreci Denetimi	DHB	30 Temmuz 2018
Yasama Hizmetleri Süreci Denetimi	KKB	21 Aralık 2018
Kütüphane Hizmetleri Süreci Denetimi	KAHB	28 Aralık 2018
Yiyecek ve Diğer İkram Hazırlama ve Sunum Hizmetleri Süreci Denetimi	DHB	31 Mayıs 2019
Basım (Matbaa) İşleri Süreci Denetimi	BYHİB	24 Haziran 2019
TBMM Eğitim ve Sosyal Tesis Hizmetleri Denetimi	DHB	29 Ağustos 2019
Sivil Savunma Hizmetleri Denetimi	DHB	27 Aralık 2019
Taşınır Mal İşlemleri Denetimi	BİB, MHB, İYB	31 Aralık 2019
Destek Hizmetleri Muhasebe Süreci Denetimi	DHB	24 Temmuz 2020
Lojman Tahsis ve Yönetim Faaliyetleri Denetimi	DHB	21 Ağustos 2020
Halkla İlişkiler Denetimi	BYHİB	16 Temmuz 2021
Ulaştırma Hizmetleri Süreci Denetimi	DHB	12 Ağustos 2021
Temizlik ve Park-Bahçe Hizmetleri Süreci Denetimi	DHB	15 Aralık 2021
Sosyal Tesisler Muhasebe Süreci Denetimi	DHB	17 Aralık 2021
Taşınır Mal İşlemleri Süreci Denetimi	KAHB, BYHİB	22 Nisan 2022
Milletvekili Sağlık Giderleri Süreci Denetimi	MHB	21 Temmuz 2022
Maaş ve Ödenek Gerçekleştirme Süreci Denetimi	İKB, MHB	30 Aralık 2022
Sosyal Tesisler Muhasebe Süreci Denetimi	DHB	30 Aralık 2022

2. İzleme Faaliyetleri

27. Dönem 6. Yasama Yılında 3 izleme faaliyeti gerçekleştirilmiş olup denetim raporuna bağlanan 15 öneriden 12'sine ilişkin yapılan çalışmalar yeterli bulunmuştur.

27. Dönemde, iç denetim raporlarında yapılan önerilerin gerçekleşme durumunu takip etmek amacıyla 17 rapor hakkında izleme faaliyeti gerçekleştirilmiş olup söz konusu raporlardaki 160 önerinin 114'ü hakkında yapılan düzeltme ve iyileştirme faaliyetleri yeterli bulunmuş, 46'sının ise ikinci kez izlenmesine karar verilmiştir. Bu dönemde düzenlenen 17 izleme raporu Üst Yöneticiye sunulmuş ve ilgili birimlere gönderilmiştir.

3. Diğer İç Denetim Faaliyetleri

Bu dönemde, iç denetçiler tarafından 1 ortak soruşturma raporu ile 3 inceleme raporu düzenlenmiştir.

Diğer yandan, TÜRKPA Genel Sekreterliğinin bütçe kullanımının denetlenmesi için üye ülke milletvekilleri ile denetçilerinden oluşturulan heyete her yıl 1 iç denetçi iştirak etmiş; düzenlenen 5 denetim raporu çalışmasına katkı sunmuştur.

C. BÜTÇE, MUHASEBE VE STRATEJİ GELİŞTİRME HİZMETLERİ

Bütçe, muhasebe ve strateji geliştirme hizmetleri; 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 5436 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uygun olarak yerine getirilmektedir.

27. Dönemde; bütçe ve yatırım programı hazırlama ve uygulama sürecinde kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla İdari Teşkilat birimlerine danışmanlık hizmeti sunulmuş, yönetim sistemleri ve stratejik plan çalışmaları çerçevesinde paydaşların İdari Teşkilatın sunduğu hizmetlerden duyduğu memnuniyeti ölçmek ve beklentilerini öğrenmek amacıyla anket uygulamaları yapılmış ve istatistiksel veri analizi çalışmaları gerçekleştirilmiş, hizmet içi eğitim kapsamında

İdari Teşkilat personeline eğitimler verilmiş, üst yönetime periyodik olarak, proaktif veya talebe bağlı raporlar hazırlanmıştır.

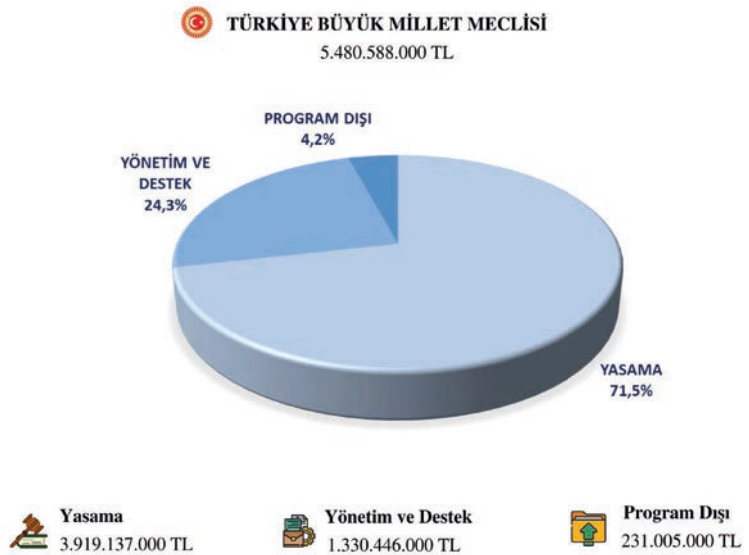
Bütçe, muhasebe ve strateji geliştirme hizmetleri kapsamında 6. Yasama Yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin detayları ile 27. Dönemin tamamında yürütülen faaliyetler aşağıda sunulmaktadır.

1. Bütçe ve Performans Faaliyetleri

6. Yasama Yılında, TBMM 2023-2025 dönemi bütçesinin hazırlık çalışmaları aşamasında birimlerin bütçe teklifleri konsolide edildikten sonra, Kurum bütçe teklifi; “*Performans Esaslı Program Bütçe Sistemi*”ne uygun olarak “*Yasama*”, “*Yönetim ve Destek*” ile “*Program Dışı*” olmak üzere 3 programa göre hazırlanmıştır.

TBMM Başkanlık Divanında gerçekleştirilen görüşmenin ardından Kurum Bütçe Teklifi, “*2023 Yılı Performans Programı*” ile birlikte Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmuştur. 27 Ekim 2022 tarihinde Komisyonunda görüşülen TBMM Bütçe Teklifi, TBMM Genel Kurulunun 6 Aralık 2022 tarihinde gerçekleştirdiği 30. Birleşiminde kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2023 yılı Kesintili Başlangıç Ödenegi 5.480.588.000 TL olup programlara göre 2023 yılı ödenekleri aşağıda sunulmaktadır.

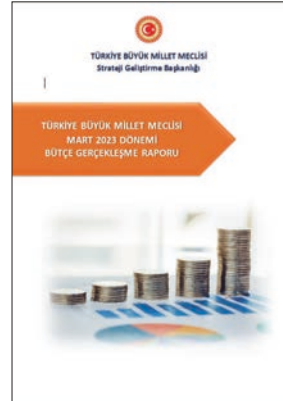
- Kurum bütçe ödeneğinin %71,5'ini oluşturan “Yasama Programı” ödeneği 3.919.137.000 TL'dir.
- Kurum bütçe ödeneğinin %24,3'ünü oluşturan “Yönetim ve Destek Programı” ödeneği 1.330.446.000 TL'dir.
- Kurum bütçe ödeneğinin %4,2'sini oluşturan “Program Dışı Giderler” ödeneği 231.005.000 TL'dir.

27. Dönemde bütçe ödeneklerinin gerçekleşme değerleri yıllar itibarıyla aşağıda sunulmaktadır.

- 2018 yılında %86,5
- 2019 yılında %72,7
- 2020 yılında %88,5
- 2021 yılında %98,2
- 2022 yılında %94,8

27. Dönemde;

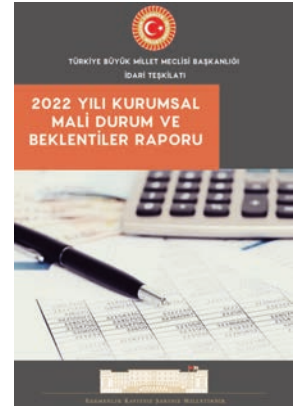
- İlgili yıllara ilişkin “TBMM Bütçe-si” ile “Performans Programı” hazırlanmıştır. TBMM Başkanlık Divanında gerçekleştirilen görüşmelerin ardından performans programları ile birlikte Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulan bütçe teklifleri Genel Kurul görüşmelerinde kabul edilerek kanunlaşmıştır.
- Bütçenin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla “Bütçe Gerçekleşme Raporları” aylık dönemler hâlinde hazırlanmış ve harcama birimleri ile Üst Yönetime sunulmuştur.

- “Yasama Yılı Faaliyet Raporları” ile 5018 sayılı Kanun uyarınca mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri gereği her yıl hazırlanan “TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Faaliyet Raporu” ilgililerle ve kamuoyuyla paylaşılmıştır.

- Her yıl, Kurum bütçesinin ilk altı aylık uygulama sonuçlarının, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerin yer aldığı “Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu” hazırlanarak temmuz ayı içerisinde kamuoyuna açıklanmaktadır. Ayrıca, Rapor Strateji ve Bütçe Başkanlığına gönderilmektedir.

- Bütçe ve yatırım programı hazırlama ve uygulama sürecinde kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla proaktif çalışmalar yapılmakta, birimlere danışmanlık hizmeti sunulmakta, Üst Yönetime gerekli raporlamalar gerçekleştirilmektedir.

16 Ekim 2020 tarihli ve 7254 sayılı Kanun’un 1. maddesiyle 5018 sayılı Kanun’da değişiklik yapılarak “Performans Esaslı Program Bütçe Sistemi”ne geçilmiştir. Bu kapsamda İdari Teşkilat personeline yeni bütçe sistemi hakkında eğitim düzenlenmiştir. Performans Esaslı Program Bütçe Sistemi ile ilgili hazırlanan bir eğitim videosu dijital ortamda ilgili personelin kullanımına sunulmuştur.

Bütçe hazırlık çalışmaları kapsamında; “TBMM Bütçe Hazırlama Rehberi”, “Program Bütçe El Kitabı” ve “Performans Esaslı Program Bütçe Eğitim Notları” hazırlanarak basımı yapılmış ve ilgili personele dağıtımı sağlanmıştır.

“TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında İlk Defa Göreve Başlayacaklar İçin Yapılan Sınav”da başarılı bulunan personele “Oryantasyon ve Temel Eğitim” kapsamında eğitim verilmiştir.

2. Muhasebe Faaliyetleri

TBMM'nin yanı sıra Sayıştay Başkanlığı ve KDK'nın muhasebe hizmetleri de TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı tarafından yürütülmektedir.

27. Dönemde;

- TBMM, Sayıştay Başkanlığı ile KDK'ya ait mali bilgileri içeren ay sonu ve yıl sonu işlemleri, dönem sonu işlemleri, gelir ve gider cetvelleri, mizanlar ve diğer mali tablolar düzenlenmiş aylık ve yıllık raporlar ile bilançolar ilgili makamlara gönderilmiştir.
- Milletvekili tedavi giderlerinin ödeme işlemleri dijital ortamda yapılmaya başlanmıştır.
- TBMM Başkanlığı, Sayıştay Başkanlığı ve KDK'ya ait ödeme belgelerinin mevzuat gereği yapılması gereken dış denetim işlemleri tamamlanmıştır.
- 27. Dönem boyunca muhasebe kayıtları ile Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi'nde kesin hesap işlemlerine ait kayıtlar karşılaştırılarak gerekli kontroller yapılmış, Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü ile mutabakata varılmış ve "TBMM Kesin Hesabı" basımı gerçekleştirilerek ilgili kurumlara gönderilmiştir.
- TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla; harcama yetkilisi mutemet ve mihmandarlarına verilen ön ödemelerde yurt dışında kullanıma açık "Mutemet ve Mihmandar Kamusal Banka Kart" uygulamasına geçilmiştir. Harcama birimleri tarafından belirlenen mutemet ve mihmandarlara, kartları temin edilerek ilgililere imza karşılığı teslim edilmiştir. Uygulamaya ilişkin esasları belirlemek için 2019/1 sayılı Genelge yayımlanmıştır.
- İlgili personele; 17 Mart 2021 tarihinde "Mali Yönetim Sistemi" eğitimi, 18 Mayıs 2021 tarihinde "Mali Yönetim Sistemi KDV Tevkifatı Uygulaması" ile ilgili eğitim verilmiştir.

- 2022 yılı Haziran ayı itibarıyla TBMM Başkanlığı, Sayıştay Başkanlığı ve KDK'nin banka ödemelerinin elektronik ortamda yapılmasına başlanmıştır.
- Üst Yönetimin gerekli görmesi üzerine işleyişe yönelik genelge, yönerge, bilgi notu çalışmaları hazırlanarak ilgili makamlara sunulmuştur.

3. Stratejik Plan Çalışmaları

27. Dönem 6. Yasama Yılında, 2018-2022 Dönemi Stratejik Planı İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları kapsamında yıl sonu itibarıyla “2022 Yılı Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Raporu” hazırlanarak Üst Yönetime sunulmuştur.

Bu dönemde; “TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavı ile TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında İlk Defa Göreve Başlayacaklar İçin Yapılan Sınav”da başarılı bulunan personele “Oryantasyon ve Temel Eğitim” kapsamında Kurum Stratejik Planı’nın tanıtımı yapılmış; memur, milletvekili danışmanları ve stenograflara da oryantasyon eğitimleri kapsamında “Kadın Erkek Fırsat Eşitliğine Duyarlı Bütçeleme Eğitimi” verilmiştir.

27. Dönemde;

- 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında “TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı 2018-2022 Stratejik Planı” hazırlanarak uygulamaya konulmuştur. TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı bünyesinde yer alan Milli Saraylardan sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığının, Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı şeklinde yeniden yapılanması sebebiyle 2018-2022 Stratejik Planı güncelleme çalışmaları yapılarak plana yansıtılmıştır.
- Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları kapsamında yeni bir izleme, değerlendirme ve raporlama kurgusu oluşturulmuş olup stratejik hedeflere ulaşmak için ilgili yılların Eylem Planları ile Performans Programlarında belirlenen faaliyet ve projelere yer verilerek Eylem Planı, Performans Programı ve Stratejik Plan arasında bağlantı kurulmuştur.
- Söz konusu faaliyet ve projeler Eylem Planı İzleme Sistemi’ne yüklenerek periyodik olarak izleme ve değerlendirme çalışmaları yapılmaktadır. Performans göstergelerinin etkinlik ve sürdürülebilirliğine dair birim görüşleri

alınmakta ve stratejik hedeflerin gerçekleşme düzeyi belirlenerek “*Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Raporu*” hazırlanmaktadır.

- “*Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik*” gereği Stratejik Plan’ın uygulama dönemi süresince her yıl hazırlanan raporlar Üst Yönetime sunulmakta ve bilgi için Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına da gönderilmektedir.

2018-2022 Stratejik Planı uygulama döneminin 2022 yılı sonu itibarıyla sona ermesi sebebiyle, 2023-2027 Dönemi Stratejik Planı hazırlık çalışmalarına başlanılmıştır.

Bu kapsamda;

- Üst Yönetimle “*Stratejik Yönetim Bilgilendirme Toplantısı*” gerçekleştirilmiş; TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı personelinde oluşan Stratejik Planlama Ekibine de “*Stratejik Yönetim Eğitimi*” düzenlenmiştir.
- Stratejik Plan Hazırlık Çalışmaları kapsamında; 17 Ocak 2022 tarihinde Üst Yönetimin katılımıyla yapılan toplantıda Kurumun misyon, vizyon ve temel değerleri belirlenmiştir.
- Katılımcı yönetim anlayışı çerçevesinde Stratejik Planlama Ekibi ile 18-19 Ocak 2022 tarihlerinde “*Stratejik Yönetim Çalıştayı*” gerçekleştirilmiş ve “*Güçlü ve Zayıf Yönler-Fırsatlar ve Tehditler Analizi*” ile “*Politik, Ekonomik, Sosyal, Teknolojik, Yasal ve Çevresel Analizi*” yapılmıştır.
- 2023-2027 Dönemi Stratejik Plan Hazırlık Çalışmaları kapsamında, paydaşların İdari Teşkilatın sunduğu hizmetlerden duyduğu memnuniyeti ölçmek ve beklentilerini öğrenmek amacıyla elektronik ortam üzerinde “*İç ve Dış Paydaş Anketleri*” yapılmış ve istatistiksel veri analizi çalışmaları gerçekleştirilmiştir. “*Milletvekili Anketi*” ise yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilmiştir.
- 21 Şubat 2022 tarihinde Üst Yönetim ile çalıştay çıktılarının değerlendirilmesine yönelik hedef ve gösterge çalışması yapılmıştır. Hedef, gösterge ve faaliyetler bazında konsolidasyon çalışmaları yapılarak 28 Nisan 2022 tari-

hinde Üst Yönetimin onayına sunulmuş ve stratejik plana yansıtılmak üzere nihai hâli verilmiştir.

- “TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı 2023-2027 Dönemi Stratejik Planı Taslağı” Genel Sekreterlik Makamının görüşlerine sunularak gerekli revizeler yapılmış, nihai hâli verilen plan Başkanlık Makamının onayı ile 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

4. Kalite Yönetim Sistemi Çalışmaları

2006 yılından itibaren İdari Teşkilat nezdinde “TSE EN ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi” uygulanmaktadır. 27. Dönem 6. Yasama Yılında, sürekli iyileştirme çalışmaları kapsamında Kurum genelinde kullanılan 1. ve 2. grup Kalite Yönetim Sistemi dokümanları gözden geçirilerek 48 form, 3 rehber ve 16 talimat oluşturulmuş; 10 form, 1 rehber ve 1 liste güncellenmiştir.

Anılan dönemde, KYS’ye ilişkin faaliyetlerin gözden geçirilmesi ve Türk Standardları Enstitüsü (TSE) tarafından yapılacak dış tetkikler öncesi gerekli önlemlerin alınmasını sağlamak amacıyla 18 Kasım-2 Aralık 2022 tarihleri arasında birimler ziyaret edilerek iç tetkikler gerçekleştirilmiştir. Kurum genelinde yapılan iç tetkikler neticesinde; “56 Öneri”de bulunulmuş, “9 İyileştirmeye Açık Alan” ile “36 İyi Uygulama Örneği” tespit edilmiştir.

6. Yasama Yılında, 31 Ocak 2023-1 Şubat 2023 tarihleri arasında TSE tarafından dış tetkikler gerçekleştirilmiş ve tetkik neticesinde “TSE EN ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi”nin geçerliliği doğrultusunda karar alınmıştır.

27. Dönemde;

- KYS çalışmaları kapsamında 1. ve 2. grup olmak üzere farklı sınıflarda toplam 82 yeni doküman oluşturulmuş, 69 doküman güncellenmiştir.
- KYS çerçevesinde başlatılan “*Kurumsal Süreç ve Risk Yönetimi*” kapsamında, belirlenen süreçlere ilişkin performans göstergeleri ve riskler takip edilerek raporlanmış ve risklerin etkilerini azaltmaya yönelik gerekli önlemler alınmıştır.
- Yönetim Sistemleri standartları gereğince uygulanmakta olan sistemlerin sürdürülebilirliğini sağlamak için her yıl iç ve dış tetkikler gerçekleştirilmektedir. İç tetkiklerin daha etkin ve verimli geçmesi amacıyla iç tetkik öncesi hazırlık toplantısı düzenlenmekte ve tetkik görevlilerine yapılan sunumlarla tetkiklerde dikkat edilmesi gereken hususlar aktarılmaktadır.
- İç Kontrol ve Kalite Yönetim Sistemleri kapsamında kurumsal düzeyde yapılan faaliyetleri ve tespitleri değerlendirerek iyileştirilme çalışmaları için ihtiyaç duyulan idari kararları almak üzere yılda bir defa “*İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu-Yönetimin Gözden Geçirmesi Toplantısı*” yapılmaktadır.

- Kamu kurum ve kuruluşlarının “*Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi*” ile “*Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi*” görüşmelerinin yapıldığı süre zarfında, İdari Teşkilat tarafından sunulan hizmetlere ilişkin memnuniyetin ölçülmesi ve beklentilerin tespit edilmesi amacıyla diğer kamu kurum ve kuruluşlarından gelen ziyaretçilere 2018 yılından itibaren “*Bütçe Görüşmeleri Dış Paydaş Memnuniyet Anketi*” uygulanmaktadır. Karekod üzerinden yapılan anketin sonuçları her yıl detaylı olarak istatistiki analiz yöntemiyle değerlendirilerek raporlandırılmakta ve Üst Yönetimle paylaşılmaktadır.

5. İç Kontrol Faaliyetleri

27. Dönem 6. Yasama Yılında, “*TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı 2022-2023 Dönemi İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı*” hazırlanmış ve 2022 yılında uygulamaya başlanmıştır.

Anılan dönemde, birimlerin sorumluluğunda yer alan eylemlerin gerçekleşme durumlarına ilişkin “*2022 Yılı İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu*” konsolide edilerek “*İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu-Yönetimin Gözden Geçirmesi Toplantısı*”nda Üst Yönetim ve birim başkanlarıyla paylaşılmıştır.

27. Dönemde;

- Süreç yönetimine ilişkin eylemler kapsamında İdari Teşkilat genelinde belirlenen süreçlere ait performans göstergeleri ve risklerin takibi yapılmıştır.
- İç Kontrol ve Kalite Yönetim Sistemi’ne yönelik Kurum genelinde bilgi ve farkındalığı artırmak amacıyla broşür ve sunum videoları hazırlanmıştır.

- 90 saniyelik hazırlanan videolar, kurum portalında yayımlanarak tüm çalışanların bilgisine sunulmuştur.
- Ayrıca, Kamu İç Kontrol Sistemi'nin Kontrol Ortamı Standartları içerisinde yer alan "Hassas Görevler"e ilişkin, çalışanları bilgilendirmek amacıyla "Hassas Görevler Broşürü" hazırlanmıştır.

6. Ön Mali Kontrol Faaliyetleri

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hükümleri kapsamında 5 milyon Türk lirasını aşan mal ve hizmet alımları ile 15 milyon Türk lirasını aşan yapım işlerinin ön mali kontrole tabi tutulması zorunlu kılınırken, TBMM tarafından hazırlanan düzenleyici işlemlerle söz konusu limitler düşürülerek 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde belirtilen tutarı aşan mal ve hizmet alımları ile yapım işleri ön mali kontrole tabi tutulmaktadır.

Bu çerçevede, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 17. maddesi kapsamında ihale işlem dosyalarının ön mali kontrolü yapılarak ilgili harcama birimlerine yazılı görüş verilmiştir.

Ç. YASAMA FAALİYETLERİNE TEKNİK DESTEK HİZMETLERİ

Yasama faaliyetlerine destek hizmetleri kapsamında 27. Dönemde yürütülen çalışmalara ilişkin genel bilgiler ile 6. Yasama Yılında sunulan hizmetlerin detayları aşağıda sunulmuştur.

1. Kanun Teklifi Taslağı Hazırlama ve İnceleme Faaliyetleri

Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemine geçişle birlikte kanun teklif etme yetkisinin münhasıran milletvekillerine tanınmış olması, milletvekillerinin kanun teklifi taslağı hazırlama taleplerinin karşılanması yönünde kurumsal kapasitenin güçlendirilmesini zorunlu kılmıştır. Meclis Başkanlığı, bu kapsamda bir dizi çalışma yürüterek yasama süreçlerine destek sunan İdari Teşkilatın kapasitesini güçlendirmiş ve Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı bünyesinde Teklif Destek Bürosu adıyla kurumsal bir mekanizma oluşturmuştur.

27. Dönem 6. Yasama Yılında milletvekillerinin talepleri doğrultusunda 50'si uluslararası anlaşmalara yönelik olmak üzere 176 kanun teklifi taslağı hazırlanmıştır.

Milletvekilleri tarafından hazırlanmış olan 20 kanun teklifi taslağı TBMM Başkanlığına sunulmadan önce kanun yapım tekniği açısından gözden geçirilmiştir.

TBMM Başkanlığına sunulan 51 uluslararası anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun teklifi ve 23 olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi için inceleme raporu, 405 kanun teklifi için ise 27 inceleme raporu ve 378 bilgi formu hazırlanarak kanun yapım tekniğine uygunluk yönünden incelenmiş; ayrıca kanun tekliflerine ait komisyon raporları ile kabul edilen kanunlar ve kararlar, yazım ve kanun tekniğine uygunluk açısından gözden geçirilmiştir.

Yukarıda verilen sayılarla birlikte 27. Dönemde hazırlanan kanun teklifi taslağı sayısı 1.343, inceleme raporu sayısı 415 ve bilgi formu sayısı 4.138 olmuştur.

2. Kanun ve Karar Bilgi Sistemi

2014 yılında internet üzerinden erişime açılan sistemde; bütün kod kanunlar ile 2004 yılından günümüze kadar kabul edilen tüm kanunların ek bilgilerine ulaşılabilmekte ve kabul edilen her yeni kanun sisteme işlenmektedir. 2004 yılından önce çıkan çerçeve kanunların sıra sayısı ve tutanak bilgilerine ise link verilmiştir.

27. Dönem 6. Yasama Yılında 11'i uluslararası anlaşmaların onaylanmasının uygun bulunmasına ilişkin olmak üzere 37 kanun ve 43 TBMM kararının "*Kanun ve Karar Bilgi Sistemi*"ne girişi yapılmıştır. Anılan kanunlarda yer alan 495 çerçeve kanun maddesi ile 199 kanunda yapılan 342 değişiklik yerlerine işlenmiştir. Aynı zamanda 495 kanun maddesinin detayları; genel ve madde gerekçeleri, komisyon raporu, Genel Kurul görüşme tutanakları, değişiklik önergeleri, önergelerde bulunan gerekçe ve imzası bulunan milletvekili isimleri, görüşmelerdeki soru-cevap işlemlerinin sisteme girişi yapılmıştır.

27. Dönemde ayrıca;

- 36 Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin sisteme girişi yapılmış olup kararnamelerde yer alan 141 çerçeve madde ile 28 değişiklik yerlerine işlenmiştir. Bu Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinden 23'ü olağanüstü hâl Cumhurbaşkanlığı kararnamesi olup söz konusu kararnameler 119 madde içermektedir. .
- Kanunlardaki süre, kapsam, oran ve yüzdelerde değişiklik yapan, bazı anlaşmaların yürürlük tarihini belirleyen ve fakültelerin kurulması/kaldırılmasına/isimlerinin değiştirilmesine ilişkin 24 Cumhurbaşkanlığı kararı ve 35 tebliğ yerlerine işlenmiştir. 1'i "*1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi*"nde, 3'ü "*4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi*"nde olmak üzere 22 kanunda değişiklik yapan 26 Anayasa Mahkemesi iptal kararı da sisteme işlenmiştir.

3. Yasama Bülteni

Yıllık bir yayın olan Yasama Bülteni'yle TBMM'deki yasama ve denetim uygulamaları takip edilerek bu alanda bilgi birikimi oluşturmak amaçlanmaktadır.

Bülten'de, TBMM Genel Kurulundaki usul tartışmaları ile Başkanlık tutumlarına, yasama uzmanlarınca hazırlanan mütalaalara (bilgi derlemeleri, araştırmalar, istatistikler, bilgi notları) ve yasama alanını ilgilendiren haber ve söyleşilere yer verilmektedir.

27. Dönem 6. Yasama Yılında Yasama Bülteni'nin 7. sayısı bastırılıp dağıtılmıştır.

4. Yasama Bilgilendirme Eğitimleri

Sivil toplum kuruluşu üyeleri, üniversite öğrencileri, milletvekili danışmanı ve sekreterleri ile ülkemize ziyarette bulunan yabancı ülke parlamento çalışanlarına, Anayasa ve İçtüzük çerçevesinde yasama ve denetim faaliyetlerine ilişkin eğitim sunumları yapılmaktadır.

27. Dönemde 4'ü 6. Yasama Yılı içerisinde olmak üzere 54 yasama bilgilendirme sunumu gerçekleştirilmiştir.

D. TUTANAK HİZMETLERİ

27. Dönemde; TBMM Genel Kurulu, ihtisas ve araştırma komisyonları çalışmaları ve diğer tutanak hizmetleri kapsamında 8.856 saat 36 dakika çalışma gerçekleştirilmiş ve 308.683 sayfa tutanak tutulmuştur.

Tablo 12. 27. Dönem TBMM Genel Kurul, Komisyon ve Diğer Tutanak Hizmeti

Yasama Dönemi	Birleşim/ Toplantı Sayısı	Oturum Sayısı	Çalışma Süresi	Tutanak Sayfa Sayısı
27. DÖNEM GENEL TOPLAM	2.139	4.789	8.856 saat, 36 dakika	308.683

27. Dönem 6. Yasama Yılına ilişkin bilgilerin detayları ile 27. Dönemin tamamına ilişkin veriler aşağıda sunulmaktadır.

1. Genel Kurul Çalışmaları

27. Dönem 6. Yasama Yılında, TBMM Genel Kurulunda 87 birleşim ve 376 oturum gerçekleştirilmiştir. Bu birleşimlerde 606 saat 36 dakika çalışılmış ve bu çalışmalarda 26.239 sayfa tutanak tutulmuştur.

Ayrıca, 27. Döneme ilişkin toplam çalışma istatistiklerini içeren tablo aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 13. 27. Dönem TBMM Genel Kurul Çalışma Süresi ve Tutanak Sayfa Sayısı

Yasama Yılı	Tarihi	Birleşim Sayısı	Oturum Sayısı	Çalışma Süresi	Tutanak Sayfa Sayısı
1. Y.Y.	7.7.2018 25.7.2018	10	26	51 saat, 46 dakika	4.072
2. Y.Y.	1.10.2018 18.7.2019	105	395	700 saat, 16 dakika	30.362
3. Y.Y.	1.10.2019 28.7.2020	118	574	908 saat, 52 dakika	38.821
4. Y.Y.	1.10.2020 17.7.2021	105	488	801 saat, 33 dakika	34.300
5. Y.Y.	1.10.2021 1.8.2022	112	486	818 saat, 50 dakika	35.984
6. Y.Y.	1.10.2022 23.4.2023	87	376	606 saat, 36 dakika	26.239
TOPLAM		537	2.345	3.887 saat, 53 dakika	169.778

2. İhtisas ve Araştırma Komisyonları Çalışmaları

27. Dönem 6. Yasama Yılında;

- İhtisas komisyonlarında 97 toplantıda 209 oturum gerçekleştirilmiş, 559 saat 18 dakika çalışılmış ve bu çalışmalarda 21.181 sayfa tutanak tutulmuştur.
- Araştırma komisyonlarında 41 toplantıda 70 oturum gerçekleştirilmiş, 217 saat 44 dakika çalışılmış ve bu çalışmalarda 7.912 sayfa tutanak tutulmuştur.

Ayrıca, 27. Döneme ilişkin toplam çalışma istatistiklerini içeren tablo aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 14. 27. Dönem İhtisas ve Araştırma Komisyonlarının Çalışma Süresi ve Tutanak Sayfa Sayısı

Yasama Yılı	Tarihi	Toplantı Sayısı	Oturum Sayısı	Çalışma Süresi	Tutanak Sayfa Sayısı
1. Y.Y.	7.7.2018 26.7.2018	5	29	35 saat, 38 dakika	479
2. Y.Y.	1.10.2018 18.7.2019	204	333	839 saat, 50 dakika	16.660
3. Y.Y.	1.10.2019 24.8.2020	193	340	888 saat, 37 dakika	17.099
4. Y.Y.	1.10.2020 18.8.2021	242	386	1.054 saat, 6 dakika	31.506
5. Y.Y.	1.10.2021 26.7.2022	209	377	970 saat, 10 dakika	36.182
6. Y.Y.	1.10.2022 6.4.2023	138	279	777 saat, 2 dakika	29.093
TOPLAM		991	1.744	4.565 saat, 23 dakika	131.019

3. Diğer Tutanak Hizmetleri

Diğer tutanak hizmetleri kapsamında; heyet kabullerinde, Danışma Kurulu toplantılarında, TBMM Başkanlık Divanı toplantılarında, Anayasa Mahkemesinin Yüce Divan sıfatıyla yürütmüş olduğu davalarda ve tutanak tutulması talep edilen diğer işlerde tutanak tutulmaktadır.

27. Dönem 6. Yasama Yılında; 16 heyet kabulünde 10 saat 28 dakika çalışma gerçekleştirilmiş, 197 sayfa tutanak tutulmuş; 62 Danışma Kurulu toplantısında 1 saat 15 dakika çalışma gerçekleştirilmiş, 69 sayfa tutanak tutulmuş; 3 Başkanlık Divanı toplantısında 2 saat 46 dakika çalışma gerçekleştirilmiş, 81 sayfa tutanak tutulmuş; Anayasa Mahkemesinin Yüce Divan sıfatıyla yürütmüş olduğu 2 duruşmada 6 saat 12 dakika çalışma gerçekleştirilmiş, 84 sayfa tutanak tutulmuş ve tutanak tutulması talep edilen diğer işlerde 17 saat 4 dakika çalışma gerçekleştirilmiş ve 542 sayfa tutanak tutulmuştur.

Ayrıca, 27. Döneme ilişkin toplam çalışma istatistiklerini içeren tablo da aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 15. 27. Dönem Diğer Tutanak Hizmeti Çalışma Süresi ve Tutanak Sayfa Sayısı

Yasama Dönemi	Toplantı Sayısı	Oturum Sayısı	Çalışma Süresi	Tutanak Sayfa Sayısı
27. Dönem	611	700	403 saat, 20 dakika	7.886

4. e-Posta Hizmeti

Milletvekillerinin konuşmaları tutanak hâline getirildikten sonra e-posta adreslerine gönderilmektedir. Bu kapsamda, 27. Dönemde 40.912'si Genel Kurul ve 37.257'si komisyon çalışması olmak üzere 78.169 sayfa tutanak milletvekillerinin e-posta adreslerine gönderilmiştir.

5. e-Kitap Hizmeti

Milletvekillerinin konuşmaları her yasama yılı sonunda e-kitap hâline getirilerek taşınabilir bellekle kendilerine takdim edilmektedir. Ayrıca, milletvekillerinin Genel Kurul ve komisyon konuşmalarına Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kurumsal internet sayfasındaki öz geçmişlerinin altında bulunan "Yasama Faaliyetleri" bölümünden de ulaşılabilmektedir.

6. Tutanak Bilgi Sistemi Projesi

Tutanak Bilgi Sistemi Projesi, TBMM Genel Kurul ve komisyon görüşmeleri başta olmak üzere tutanak tutulması gereken toplantılarda görevlendirme safhasından başlayarak tutanağın en son aşaması olan matbaa sürecinin sonuna kadar iş ve eylemlerin bir bütünlük ve tek bir sistem üzerinden yapılmasını hedefleyen bir projedir. Özellikle yapay zekâ teknikleri kullanılarak sesin yazıya dönüştürülmesi işleminin otomatik hâle getirilmesiyle iş verimliliği ile başarının artırılması hedeflenmektedir. Proje 4 fazdan oluşmakta olup 3. faz çalışmalarına devam edilmektedir.

E. İNSAN KAYNAKLARI FAALİYETLERİ

Bu dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yürütülen insan kaynakları faaliyetine ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

1. Personele İlişkin Faaliyetler

27. Dönemde personelin özlük işlerine ilişkin faaliyetler aşağıda sunulmuştur.

- TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı personelinin görevde yükselmesine ve unvan değişikliğine imkân sağlamak amacıyla 20 değişik unvanda toplam 288 kadro için 27 Nisan 2019 tarihinde “Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yazılı Sınavı” Ankara Üniversitesi iş birliğiyle gerçekleştirilmiştir.
- “Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Büyük Ölçekli Bilgi İşlem Birimlerinde Sözleşmeli Bilişim Personeli İstihdamına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik”in 8. maddesi uyarınca gerçekleştirilen sınavlar sonucunda 6’sı kurum içi pozisyon değişikliği olmak üzere 27 sözleşmeli bilişim personeli göreve başlatılmıştır.
- “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatında İlk Defa Göreve Başlayacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Yönetmelik” hükümleri doğrultusunda personel alınması amacıyla açılan sınavlar sonucunda 383 aday başarılı bulunarak atama işlemleri tamamlanmıştır.

- Kurum bünyesinde “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatında 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Geçici 43’üncü Maddesi Uyarınca Anılan Kanunun 4’üncü Maddesinin (B) Fıkrası Kapsamında Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar” doğrultusunda görev yapan sözleşmeli personelin mevcut pozisyonlarının; eğitim durumları, kurumsal ihtiyaçlar ve norm kadro çerçevesinde değerlendirilerek ön lisans ve üstü öğrenim mezunu olanların büro görevlisi pozisyonlarında, ön lisans ve üstü mesleki öğrenim mezunu olanların öğrenimle ihraz ettikleri pozisyonlarda, meslek lisesi mezunu olanların ise teknisyen pozisyonlarında 250 personelin pozisyonu eğitim durumlarına uygun olarak 15 Şubat 2021 tarihinden geçerli olmak üzere değiştirilmiştir.
- İdari Teşkilat ile Büro, Eğitim, Güzel Sanatlar, Ticaret ve Kooperatif İşçileri Sendikası (Öz Büro İş) arasında 1 Kasım 2020- 31 Aralık 2022 tarihlerini kapsayan işletme toplu iş sözleşmesi 12 Nisan 2021 tarihinde imzalanmıştır.
- Kurum bünyesinde “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatında 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun Geçici 43’üncü Maddesi Uyarınca Anılan Kanunun 4’üncü Maddesinin (B) Fıkrası Kapsamında Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar” kapsamında görev yapan personelin pozisyon çeşitliliğinin azaltılması ve söz konusu Esaslara göre yapılan ilave ücret oranlarındaki benzer pozisyonlar itibarıyla farklılıkların giderilmesi amacıyla; eğitim durumları ve Kurumsal ihtiyaçlar çerçevesinde yapılan değerlendirme neticesinde 6 Aralık 2021 ve 20 Aralık 2021 tarihlerinde 90 personelin pozisyonu ile 378 personelin ilave ücret oranları değiştirilmiştir.
- Ankara, İstanbul ve Yalova Atatürk Köşkü ve Sosyal Tesislerinde hizmet alımı ve taşeron firma personeli olarak görev yapan 37 işçinin sürekli işçi kadrosuna geçiş işlemleri 31 Aralık 2021 tarihinde gerçekleşmiştir.
- 6253 sayılı TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu’nun geçici 9. maddesi gereğince “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatında İlk Defa Göreve Başlayacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Yönetmelik”in 15. maddesine göre kurumda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 4. maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam

edilen personele yönelik Kurum İçi Statü Değişikliği Sınavı gerçekleştirilmiş olup anılan sınavın yazılı aşaması 15 Ocak 2022 tarihinde, sözlü veya uygulama sınavları ise 7 Mart 2022 tarihinde tamamlanmıştır. Gerçekleştirilen sınavlar sonucunda başarılı bulunan 12 personelin ataması yapılmıştır. Aynı mevzuat kapsamında yapılan diğer Kurum İçi Statü Değişikliği Sınavı'nın yazılı aşaması 25 Haziran 2022 tarihinde tamamlanmış olup başarılı bulunan 6 adayın sözlü veya uygulama sınavları 19 Ağustos 2022 tarihinde yapılmıştır.

- Ayrıca bu dönemde, COVID-19 salgınının oluşturduğu sağlık tehdidi sebebiyle İdari Teşkilatta genelge ve duyurular doğrultusunda; yönetici kadro ve pozisyonlarında bulunanlar hariç 60 yaş ve üzeri personel, gebeliğinin yirmi dördüncü haftası ile otuz ikinci haftası arasında olan hamile personel, süt izni kullananlar, engelli çalışanlar, Sağlık Bakanlığının belirlediği kronik hastalığı bulunanlar ile 10 yaş ve altı çocuğu olan kadın çalışanlar idari izinli sayılmıştır.

27. Dönem 6. Yasama Yılında insan kaynakları faaliyetlerine ilişkin bilgiler aşağıda sunulmuştur.

- Kurumun personel ihtiyacını karşılamak üzere “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatında İlk Defa Göreve Başlayacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Yönetmelik” hükümleri doğrultusunda personel alınması amacıyla açılan sınava başvuruda bulunan adaylar arasından başarılı bulunan 254 personel göreve başlatılmıştır.
- Kurum bünyesinde “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatında 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun Geçici 43. Maddesi Uyarınca Anılan Kanunun 4’üncü Maddesinin (B) Fıkrası Kapsamında Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar” doğrultusunda çalışan toplam 57 personelin pozisyonları, eğitim durumları ve fiilen yürüttükleri görevler dikkate alınarak 30 Aralık 2022 ve 25 Ocak 2023 tarihlerinde değiştirilmiştir.

- İdari Teşkilat ile Öz Büro İş arasında 1 Ocak 2023- 31 Aralık 2024 tarihlerini kapsayan işletme toplu iş sözleşmesi 3 Şubat 2023 tarihinde imzalanmıştır.
- TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında çalıştırılmak üzere 47 yasama uzman yardımcısı alınması amacıyla açılan sınava 4 -13 Ocak 2023 tarihleri arasında başvuruda bulunan adaylar arasından puan türleri itibarıyla Kamu Personel Seçme Sınavı puanına göre en yüksek puan alan adaydan başlanarak kadro sayısının dört katı olan 188 adayın sözlü sınavları tamamlanmış olup sınav sonuçları ilan edilmiştir.
- 7433 sayılı “Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” kapsamında Kurumda sözleşmeli personel statüsünde görev yapan personelin kadroya atanmasına ilişkin talep dilekçeleri 26 Ocak 2023 tarihinden itibaren alınmaya başlanmış olup söz konusu başvuru süreci 31 Mart 2023 tarihinde sona ermiştir. Talepte bulunan 590 personelin atama işlemleri 15 Nisan 2023 tarihi itibarıyla yapılmıştır.

2. Eğitim Faaliyetleri

27. Dönemde TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Eğitim Planı doğrultusunda farklı konularda düzenlenen 145 eğitim faaliyetine 15.188 personel katılmıştır.

Bu dönemde uzaktan eğitim sisteminin iyileştirilmesi çalışmaları kapsamında, yüz yüze ve uzaktan eğitim faaliyetlerinin, aynı arayüz üzerinde kayıt altına alınmasına ve takip edilmesine olanak sağlayacak bir eğitim yönetim sisteminin uygulanmasına başlanmıştır. Söz konusu sistem yerel ağ üzerinden “TBMM Uzaktan Eğitim Portalı”nda kullanılmaya başlanılmıştır.

27. Dönem 6. Yasama Yılında ise 27 eğitim programı düzenlenmiş olup eğitimlere 4.807 personel katılmıştır. Eğitim faaliyetlerine ilişkin yapılan anketlerde öğretmen ve içerik hakkında memnuniyet düzeyi %89 olup eğitim programlarının geneline ilişkin memnuniyet düzeyi %87 olarak ölçülmüştür. Bu eğitimlere ilişkin detaylar aşağıda sunulmuştur.

2.1. Oryantasyon Eğitimleri

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı eğitim faaliyetleri kapsamında; *"TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında İlk Defa Göreve Başlayacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Yönetmelik"* hükümleri doğrultusunda açılan sınavda başarılı bulunan 254 personele *"Oryantasyon ve Temel Eğitim"* programı düzenlenmiştir.

2.2. Destek Hizmetleri Başkanlığı Personeli Servis, Protokol ve İletişim Eğitimi

Protokol Hizmetlerinde görev alan 21 personelin mesleki gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla Türk Hava Yolları Havacılık Akademisi iş birliğiyle *"Destek Hizmetleri Başkanlığı Personeli Servis, Protokol ve İletişim Eğitimi"* düzenlenmiştir.

2.3. İleri, Defansif ve Güvenli Sürüş Teknikleri Eğitimi

Kurumda şoför olarak görev yapan ve daha önce ileri sürüş teknikleri eğitimi almamış 24 personele yönelik *"İleri, Defansif ve Güvenli Sürüş Teknikleri Eğitimi"* gerçekleştirilmiştir.

2.4. İş Sağlığı ve Güvenliği Faaliyetleri ve Eğitimi

İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi tarafından 6331 sayılı *"İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu"* ve ilgili mevzuat kapsamında;

- TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında görev yapan 3.635 personele yönelik *"İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi"* düzenlenmiştir.
- Park ve Bahçe Hizmetleri faaliyetlerinin iş sağlığı ve güvenliği risk değerlendirmesi yapılmış olup bu husustaki tespit ve öneriler rapor hâlinde düzenlenerek ilgili birim-

lere gönderilmiştir. Lokantaların iş sağlığı ve güvenliği risk değerlendirmesi çalışmalarına devam edilmektedir.

- Sürekli işçi kadrosundaki personelin sağlık gözetimi kapsamında sağlık muayeneleri yapılmıştır.

F. DESTEK HİZMETLERİ

Bu dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yürütülen destek hizmetleri faaliyetine ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

1. Genel Hizmetler

27. Dönemde destek hizmetleri kapsamında Ankara, İstanbul ve Yalova'da Genel Kurul ve büro destek hizmetleri, evrak ve posta dağıtım hizmetleri, yemek ve diğer ikram hizmetleri, tören-protokol hizmetleri, ulaşım hizmetleri, sivil savunma ve seferberlik hizmetleri, temizlik işleri, lojman tahsis işlemleri, berber, kuaför, lostra, çamaşırhane, terzihane, taşıma hizmetleri ve ilaçlama faaliyetleri ile sosyal tesislerin sevk ve idare hizmetleri yerine getirilmiştir.

2. Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi Çalışmaları

27. Dönemde TSE EN ISO 22000:2018 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi çalışmaları kapsamında her yıl iç tetkik görevlileri tarafından iç tetkikler, TSE tarafından dış tetkikler gerçekleştirilmiştir.

6.Yasama Yılında ise;

- TBMM bünyesinde bulunan mutfaklarda aylık yüzey, ortam, yemek, su ve personel el swap analizleri yapılmış,
- Mutfaklarda kullanılmakta olan ürünlerin firmalarına Tedarikçi Değerlendirme Tetkikleri yapılmış,
- 21 Kasım 2022 – 2 Aralık 2022 tarihleri arasında iç tetkikler gerçekleştirilmiş,
- 26 – 28 Aralık 2022 tarihleri arasında TSE tarafından Belge Yenileme Tetkiki gerçekleştirilmiştir.

3. TBMM Kreş, Gündüz Bakımevi ve Anaokulu

Kreş, Gündüz Bakımevi ve Anaokulu 24 Ocak 2022 tarihinden itibaren TBMM kampüsü içerisinde yapılan yeni binasında hizmet vermeye başlamıştır.

2022-2023 eğitim döneminde 319 çocuğa kreş hizmeti verilmiştir. Kreş hizmetleri kapsamında gerçekleştirilen hizmetler aşağıda yer almaktadır.

- Çocuklara ve ailelerine çocuk gelişimciler ve psikologlar tarafından danışmanlık ve rehberlik hizmeti sunulmuş ve veli toplantıları gerçekleştirilmiştir.
- Kreşe yeni başlayan 113 çocuğun kreşe uyumu ve oryantasyonu ile ilgili mesleki çalışmalar yürütülmüştür.
- 2022-2023 eğitim döneminde eğitim programlarını destekleyici İngilizce, resim-seramik, satranç, jimnastik, drama, akıl oyunları ve robotik kodlama, müzik ve halk oyunları dersleri, alanında uzman öğretmenler tarafından verilmiştir.
- 5-6 yaş gruplarımızla eğitim programlarını destekleyici müze, kütüphane, bilim merkezi gibi gezi etkinlikleri gerçekleştirilmiştir.

4. Misafirhaneler

TBMM İstanbul ve Yalova Sosyal Tesisleri Cumhurbaşkanlığı Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı ile TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliği arasında imzalanan tahsis protokolü gereği; 16 Eylül 2019 tarihi itibarıyla Florya Atatürk Köşkü ve Sosyal Tesisleri, Filizi Köşk ve Sera Restoran, Yıldız Konukevi ve Beşiktaş Misafirhanesi ile Yalova Atatürk Köşkü ve Sosyal Tesisleri TBMM'ye devredilmiştir.

TBMM Sosyal tesislerinden faydalanan misafir sayısı;

- TBMM Yıldız Konukevi'nde 27. Dönemde 18.592 kişi, 6. Yasama Yılında 9.309 kişi
- TBMM Beşiktaş Personel Misafirhanesi'nde 27. Dönemde 31.337 kişi, 6. Yasama Yılında 4.145 kişi
- Yalova Atatürk Köşkü ve Sosyal Tesisleri'nde 27. Dönemde 26.996 kişi, 6. Yasama Yılında 4.624 kişi
- Filizi Köşk ve Sera Restoran'da 6. Yasama Yılında 21.451 kişi
- Florya Atatürk Köşkü ve Sosyal Tesisleri'nde 27. Dönemde 5.083 kişi olmuştur.

5. TBMM Sanat Atölyesi

TBMM Sanat Atölyesi bünyesinde faaliyet gösteren Porselen Atölyesi'nin ardından, ekipman ve malzeme tedarik sürecinin tamamlanmasıyla Halı Atölyesi de faaliyete geçirilmiştir.

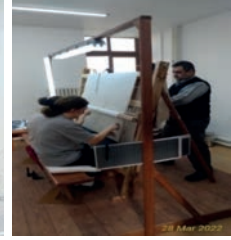
27. Dönemde;

- TBMM Koleksiyonu'nda yer alan Türkiye'nin ilk kadın seramik sanatçısı Füreya KORAL imzalı sehpalardan esinlenerek hazırlanan Füreya dekor fincanları üç ayrı sergide teşhir edilmiş,

- Porselen Atölyesi'nde Selçuklu ve İznik inileri yanında TBMM mimari ögelerinden esinlenerek tasarlanan el dekoru ürünler hediyeelik eşya olarak üretilerek TBMM Hediyeelik Eşya Satış Mağazası ve TBMM Yıldız Konukevi'nde satışa sunulmuş,
- Üretilen el dekoru ürünler dışında; TBMM Sosyal Tesisleri'nde kullanılan porselen ürünlere ve Sanat Atölyesi'nde tasarlanan ürünlere TBMM logosu uygulaması yapılmış,

- Kurtuluş Savaşı Müzesi'nde yer alan Şura suresinin 38. ayetinin “*Ve Emrühum Şura Beynehüm*” ifadesini içeren tablonun dokuma çalışması sanat atölyesinde kurulan halı tezgahında saf ipek kullanılarak yapılmıştır.

G. İŞLETME, YAPIM VE BAKIM-ONARIM ÇALIŞMALARI

1. Ankara'da Yapılan Çalışmalar

27. Dönemde;

- Genel Kurul Salonu'nda;
 - Milletvekili sıralarının cila ve boya işleri, halıların yenilenmesi, hatip kürsüsünün engelli kullanımına uygun hâle getirilmesi, komisyon sıralarının yenilenmesi, duvar ve tavan yüzeylerin özel akustik boya ile boyanması,
 - Reji odasının arkasında bulunan sistem odasının tadilatı,
 - Kamera ve ses sistemleri ile elektronik oylama, yoklama ve seslendirme sistemlerinin yenileme çalışmaları yapılmıştır.
- Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemiyle, milletvekili sayısının 550'den 600'e çıkması nedeniyle komisyon salonlarında ve milletvekili odalarında gerekli düzenlemeler ile bakım onarım çalışmaları yapılmıştır.

- 15 Temmuz darbe girişimi gecesi vatan hainlerinin TBMM'ye attığı ilk bombanın düştüğü alana "15 Temmuz Şehitleri Anıtı" inşa edilmiştir.

- 15 Temmuz darbe girişimi sırasında TBMM İç Bahçesi'ne düşen bomba sonucu hasar gören yapı elemanlarının mevcut hâlleri sergilenmek amacıyla korumaya alınmıştır.

- Ana Bina F Blok'ta bulunan Tören Salonu'nun alt katının lokantaya dönüştürülmesi için gerekli tadilat ve onarım çalışmaları yapılmıştır. Bu kapsamda elektrik, mekanik ve sıhhi tesisatlar yenilenip mutfak ekipmanları temin edilmiş ve personel lokantası hizmete açılmıştır.

- TBMM'nin kuruluşunun 100. yılı münasebetiyle TBMM yerleşkesi içerisinde milletvekili ve personelin kullanımı için 100. Yıl Bahçe Lokantası açılmıştır.

- Milletvekilleri, personel ve ziyaretçilerin hizmetine sunulmak üzere Halkla İlişkiler Binası'ndaki teras alanı kafeterya olarak düzenlenmiştir.

- Meclisin genel mimarisine uygun olarak yapılan Kreş, Gündüz Bakımevi ve Anaokulu Binası; 400 öğrenci kapasiteli olup bodrum, zemin kat ve 1. kattan oluşmaktadır. İçerisinde 15 eğitim sınıfı, 5 uyku odası, 1 çok amaçlı salon, 1 spor salonu, 8 farklı içerikli atölye, 1 müdür odası, 1 çocuk gelişimci odası, 1 psikolog odası, 1 çocuk göz-

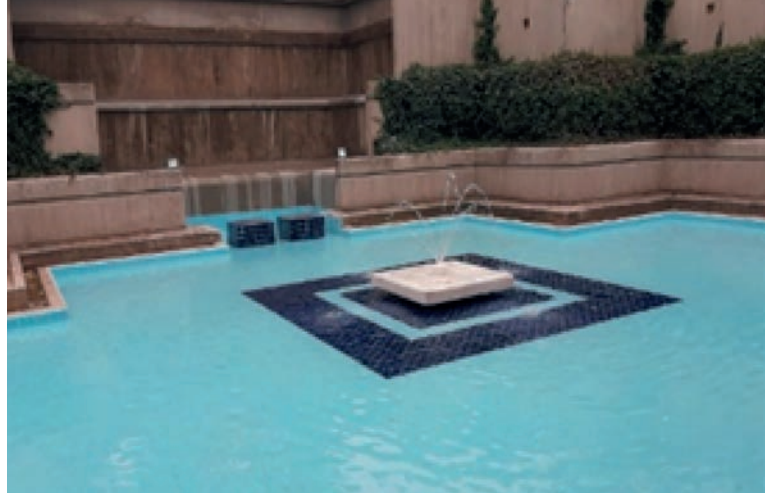
lem ve görüşme odası, 1 diyetisyen odası, 1 revir, 1 öğretmenler odası, 1 bakıcı anne odası, 3 çocuk yemekhanesi, 1 mutfak, muhtelif depolar ve sığınak bulunmaktadır.

- TBMM Güvenlik Caddesi girişindeki açık otopark alanına zırhlı bir Nizamiye Binası yapılmıştır.
- TBMM TV Stüdyo Yapımı çalışmaları kapsamında Personel Hizmet Binası'nın zemin ve bodrum katında bulunan mekanlar yenilenerek reji, ses kontrol, ana kumanda, makyaj, sistem ve kurgu odalarını içeren bir stüdyoya dönüştürülmüştür.
- TBMM yerleşkesindeki hizmet binalarının bakım ve onarım çalışmaları kapsamında asansörlerin kapasitesi artırılmış ve engelli vatandaşların kullanımına uygun hâle getirilmiştir.
- Mutfakların fiziki ve teknik altyapısı yenilenerek uluslararası standartlara uygun hâle getirilmiştir.

- TBMM kullanım alanlarında ihtiyaç duyulan bakım onarım çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
- TBMM Camisi önünde bulunan havuzdaki su sızıntısını önlemek için yalıtım yapılarak havuzun seramikleri yenilenmiştir.

- Tören Salonu'nun önünde bulunan havuzun yalıtımı yapılmış, tesisatı ve paledyen mozaikleri aslına uygun olarak restore edilmiştir.
- TBMM kulis bahçelerinde bulunan 2 havuzun yalıtımı yapılarak tesisat ve seramikleri yenilenmiştir.

- Halkla İlişkiler Binası Bodrum Kat otoparklarında oluşan tahribatları gidermek amacıyla yalıtım ve reflektörlü boya yapımı işleri tamamlanmıştır.

27. Dönem 6. Yasama Yılında gerçekleştirilen faaliyet ve projeler aşağıda sunulmuştur:

- Eski kreş binasının; zemin katta güvenlik ve danışma, diğer dört katta ise ofis ve toplantı salonu olacak şekilde

hizmet binasına dönüştürülmesi amacıyla tadilatı yapılmıştır.

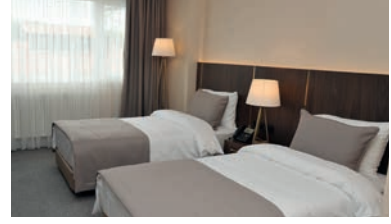

- Personel Lojmanlarında çevre duvarları, korkuluklar, yaya yürüyüş yolları, demir kapılar, merdivenler, çevre aydınlatma sistemi, güvenlik kamera sistemleri, güvenlik yapıları yenilenmiştir.
- Isıtma ve Soğutma Merkezi Binası çatısında yer alan ve ekonomik ömrünü doldurmuş olan yalıtımlar yenilenmiştir.

2. İstanbul'da Yapılan Çalışmalar

2.1. Tamamlanan Faaliyet ve Projeler

- İstanbul'da bulunan TBMM Yıldız Konukevi'nin depreme yönelik güçlendirme ve tadilat çalışmaları yapılmıştır. Bu kapsamda binanın elektrik, elektronik ve mekanik sistemleri ile içinde bulunan tüm mekânlar yenilenmiş ve tefriş edilmiştir.

- TBMM Başkanlığına tahsis edilen tarihi Filizi Köşk ve Sera Restoran'ın çatı onarımı yapılmıştır. Ayrıca bahçede bulunan elektrik tesisatının altyapısı ve aydınlatma sistemleri yenilenmiştir.

- İstanbul Beşiktaş Hizmet Binası'nda gerekli bakım ve onarım çalışmaları yapılmıştır.

27. Dönem 6. Yasama Yılında İstanbul'da gerçekleştirilen faaliyet ve projeler aşağıda sunulmuştur.

- Güvercinlik Binası bakım ve onarım çalışmaları kapsamında; çatı izolasyonu için yağmur dereleri ve iniş borularının yenileme ve onarımı, ahşap cephe kaplamasında boya raspası ve cila yapımı, sıva yüzeyinde sıva tamiri ve boya işleri yapılmıştır.

2.2. Devam Eden Faaliyet ve Projeler

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) ile imzalanan protokol kapsamında; Florya Atatürk Köşkü ve Sosyal Tesisleri'nde gerçekleştirilen güçlendirme ve restorasyon çalışmaları aşağıda sunulmuştur.

- Atatürk Köşkü, Yaverlik Binası, Genel Sekreterlik Binası, misafirhane ve restoran binalarının tamamının deprem riskine karşı güçlendirme ve restorasyonlarına yönelik tadilat çalışmaları ise devam etmektedir.

- Ayrıca, çevre düzenleme ve peyzaj işleri ile müze ziyaretçilerinin kullanımı için otopark ve kafeterya binası yapım çalışmalarına devam edilmektedir.

H. MİLLETVEKİLLERİNE SUNULAN HİZMETLER

27. Dönemde milletvekillerine sunulan hizmetlere ilişkin proje ve faaliyetler aşağıda sunulmaktadır.

1. Büro, Sekretarya ve Halkla İlişkiler

Anayasa değişikliğiyle 600'e çıkan milletvekili sayısına istinaden yeni sayı doğrultusunda milletvekili çalışma ofisleri tamamlanmış, çekilen kura ile milletvekillerinin oda tahsisleri gerçekleştirilmiştir. Daha sonra dönem içerisinde hizmetlerin etkin ve verimli yürütülebilmesi amacıyla milletvekilleri ziyaret edilerek; milletvekili ve personelinin çalışma mekânlarına ilişkin görüş, öneri ve talepleri alınmış ve gereği yapılmak üzere ilgili birimlerle paylaşılmıştır.

Milletvekili personelinin görevleri sırasında ihtiyaç duyacağı bilgileri, TBMM'nin ve TBMM İdari Teşkilatının görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esasları, ayrıca kısa bilgilendirme soru ve cevapları içeren "*Milletvekili Personeli El Kitabı*" yeni düzenlemeler çerçevesinde güncellenerek TBMM Anasayfa ve İntranet sayfasında yayımlanmıştır.

Milletvekilleri ve siyasi parti gruplarından gelen talepler ilgili başkanlıklara iletilmiş, siyasi parti grup danışmanları ve büro görevlileri ile milletvekili personeline ilişkin izin, rapor ve benzeri yazışmalar yapılmıştır.

Siyasi Parti Grupları, Başkanlık Divanı Üyeleri, eski TBMM Başkanları ve milletvekili çalışma ofislerinde kullanılan muhtelif kırtasiye ve sarf malzemesi ile taşınır mal talebi karşılanmıştır.

Bu bağlamda 6. Yasama Yılında;

- Halkla İlişkiler Binası'nda bulunan 4 toplantı salonu, 261 toplantı ve kabul için kullanılmış, bu kapsamda 11.419 kişi salonlardan faydalanmıştır.
- Halkla İlişkiler Binası'na gelen ziyaretçiler kat banko görevlileri tarafından milletvekillerinin odalarına yönlendirilmiş ve milletvekillerinin ihtiyaç duyduğu faks ve fotokopi çekimi ile spiral cilt yapımı talepleri karşılanmıştır.
- Nöbetçi sekretarya hizmeti kapsamında -mesai saatleri dışında ve resmî tatil günlerinde- milletvekillerince talep edilen telefon bağlantıları gerçekleştirilmiştir.

2. Özlük Hizmetleri

27. Dönemde milletvekillerinin ödenek, yolluk ve emeklilik işlemleri başta olmak üzere özlük ve sosyal hakları ile ilgili işlemler yapılmıştır.

Ana Bina Şeref Holü'nde "*Milletvekili Karşılama Bürosu*" oluşturularak Milletvekili Genel Seçiminde seçilen milletvekillerinin karşılama ve kayıt işlemleri yapılmış ve milletvekili kimlik kartları hazırlanmıştır.

Milletvekilleri ve yasama organı eski üyelerine, 24 Haziran 2018 tarihinden önce dışarıdan atandığı bakanlık görevi sona erenlere ve bunların sıfat ve vazifesine bağlı olarak kanunlarda belirtilen hak sahiplerine verilecek, şekli ve içeriği TBMM Başkanlık Divanınca belirlenerek, tüm resmî ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek "*Resmî Kimlik*" hüviyetindeki yeni kimlik kartlarının teknik çalışmaları yapılmıştır.

Dönem içinde "*3671 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Ödenek, Yolluk ve Emekliliklerine Dair Kanun*"un Ek 1. maddesinde yapılan değişiklik ile kimlik kartlarının aile fertlerine de verilmesi sağlanmıştır. Bu kapsamda TBMM Başkanlık Divanında kabul edilen yönetmelikle yeni kimliklerin şekli belirlenmiştir. Belirlenen kimlikler için mil-

letvekili ve hak sahibi yakınları tarafından e-Devlet üzerinden başvuru yapılabilir.

Mezkr 3671 sayılı Kanun'un Ek 1. maddesi gereğince hak sahiplerinin Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı, sürücü belgesi, diplomatik pasaport, yivli ve yivsiz silah ruhsatı alma ve yenileme işlemeleri ile "5682 sayılı Pasaport Kanunu"nda belirtilen hak sahiplerinin pasaport alma ve yenileme işlemeleri için ilgili kurumların personelinin çalışacağı bir büro oluşturulmuştur.

6. Yasama Yılında; 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimi 14 Mayıs 2023 tarihinde yapılacağından seçim sonrası oluşturulacak olan "Milletvekili Karşılama Bürosu" ile diğerk seçim hazırlıkları kapsamındaki çalışmalara başlanmıştır.

3. Sağlık Hizmetleri

Milletvekilleriine sunulan sağlık hizmetleri kapsamında;

Bilgi güvenliğinin artırılması, tedavilere ait tüm işlemlerin elektronik ortamda etkin bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla, TÜRK SAT Ař ile "TBMM Sağlık Harcamaları Bilgi ve Provizyon Sistemi" adı altında özel bir yazılımın temini için protokol imzalanmıştır. Bahse konu yazılımın analiz çalışmaları tamamlanarak pilot uygulamaları başarı ile sonuçlandırılmıştır.

"Milletvekilleriine, Yasama Organı Eski yelerine, Dışarıdan Atandıkları Bakanlık Görevi Sona Erenlere Tedavi Yardımı Yapılmasına Dair Yönetmelik" kapsamında hak sahiplerine ilişkin iş ve işlemler yrtlmştur.

COVID-19 salgını sebebiyle kronik hastalıkları bulunan milletvekili ve diğerk hak sahiplerinin raporlu ve sürekli kullanımı gerektiren ilaçlarını ve tıbbi malzemelerini sağlık kurum veya kuruluşlarına gitmeden temin edebilmelelerine imkân sağlanmıştır.

Milletvekilleri ve diğerk hak sahiplerinin, sağlık hizmetlerine ilişkin hususlarda "0312 420 0 112" numaralı ağrı merkezi ile bilgilendirilmesine, ayrıca TBMM'nin anlaşmalı olduğu sağlık kurum ve kuruluşlarının TBMM resmî internet sitesi üzerinden duyurulmasına devam edilmiştir.

I. ARAŞTIRMA VE BİLGİ SUNUMU FAALİYETLERİ

27. Dönemde milletvekillerine sunulan hizmetlere ilişkin proje ve faaliyetler aşağıda sunulmaktadır.

1. Bilgi Sunumu

27. Dönemde, araştırma hizmeti kapsamında; 38 rapor, 170 bilgi notu, 216 kısa bilgi notu, 290 doküman derleme, 533 bilgi derleme, 27 gösterge ve 33 sözlü bilgi sunulmuştur. Ayrıca Avrupa Parlamento Araştırma ve Dokümantasyon Merkezi (ECPRD) aracılığıyla çeşitli ülke parlamento-larından gelen 361 bilgi talebi karşılanmıştır.

27. Döneme ilişkin verilerin yasama yıllarına ve ürün tür-lerine göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 16. 27. Dönem Çalışma Tür ve Sayıları

TÜR	1. Y.Y.	2. Y.Y.	3. Y.Y.	4. Y.Y.	5. Y.Y.	6. Y.Y.	TOPLAM
Rapor	-	8	15	3	10	2	38
Bilgi Notu	8	30	37	36	41	18	170
Kısa Bilgi Notu	16	44	61	34	43	18	216
Göstergeler	1	4	13	4	1	4	27
Bilgi Derleme	15	109	144	122	108	35	533
Doküman Derleme	10	91	90	41	44	14	290
Sözlü Bilgi	1	11	9	4	5	3	33
ECPRD Talebi	6	67	101	79	64	44	361
TOPLAM	57	364	470	323	316	138	1.668

27. Dönem 6. Yasama Yılında araştırma hizmetleri kapsamında, yasama ve denetim faaliyetlerine ilişkin konu odaklı nesnel araştırmalar yapmak ve milletvekillerinin talep ettikleri konularda bilgi ihtiyacını karşılamak amacıyla 138 çalışma yapılmıştır.

Bu çalışmaların; 2'si rapor, 18'i bilgi notu, 18'i kısa bilgi notu, 14'ü doküman derleme, 35'i bilgi derleme, 4'ü gösterge ve 3'ü sözlü bilgidir. Ayrıca ECPRD aracılığıyla çeşitli ülke parlamentolarından gelen 44 bilgi talebi karşılanmıştır.

2. Yayınlar

27. Dönemde;

- “Karşılaştırmalı İçtüzük Çalışmaları” Raporu
- Araştırma hizmetlerinin tanıtılmasına yönelik Türkçe/İngilizce tanıtım broşürleri
- “ABD Kongresinde Yasama, Denetim ve Bütçe Süreçleri” Kitabı
- “Dünyada Seçim Sistemleri” Kitabı
- “Konularına Göre Karşılaştırmalı Dünya Anayasaları” Kitabı

yayınlanmıştır.

6. Yasama Yılında basımı yapılan yayınlar aşağıda sunulmuştur.

2.1. Avrupa Ülkeleri Parlamentolarında Dilekçe Hakkı Raporu

Köklü bir siyasi hak olarak dilekçe hakkının kullanımını konu edinen bu çalışmada, Avrupa Parlamentosu ile 19 Avrupa ülkesi parlamentosunda dilekçelerin tabi olduğu süreçler hukuki dayanaklarıyla birlikte incelenmiştir.

Dilekçe hakkının kullanımı; düzenlemeler, başvuru şartları ve yöntemleri, dilekçelerin incelenmesi ve sonuçlandırılması, dilekçe komisyonlarının rolü, diğer hak arama kurumlarının varlığı gibi hususlar çerçevesinde araştırılmıştır.

Çalışma ile her ülkede kamu ve birey etkileşiminin iyileştirilmesi ortak işlevini gören dilekçe hakkının kullanımındaki farklı yönler, özgün düzenlemeler ve uygulamalar ortaya konulmaktadır.

2.2. İngiltere Avam Kamarası, Almanya Parlamentosu ve Fransa Ulusal Meclisinde Yasama, Denetim ve Bütçe Süreçleri Raporu

“İngiltere Avam Kamarası, Almanya Parlamentosu ve Fransa Ulusal Meclisinde Yasama, Denetim ve Bütçe Süreçleri” konulu karşılaştırmalı bir rapor hazırlanmıştır.

2.3 ARMER Bülten

Araştırma faaliyetleri kapsamında yılda iki kez hazırlanan “ARMER Bülten”i 27. Dönemde 8 adet (11-18. sayıları) yayımlanmıştır. Bültenle, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatınca yürütülen araştırma faaliyetleri ile çalışmaların milletvekillerine daha yakından tanıtılması hedeflenmektedir.

27. Dönem 6. Yasama Yılında “ARMER Bülten”in 17. ve 18. sayıları yayımlanmıştır.

Bültende yasama uzmanlarınca hazırlanan çalışma özetleri, katılım sağlanan çalıştay ve seminer notları, son ürünlerden ve ECPRD çalışmalarından seçkiler bulunmaktadır.

3. Uluslararası Toplantılara Katılım

27. Dönemde araştırma hizmetleri kapsamında, görev alanına giren konularla ilgili uluslararası kuruluşlarla iş birliği sürdürülmüş ve 18 toplantıya katılım sağlanmıştır.

Ayrıca 27. Dönem 6. Yasama Yılında, ECPRD bünyesinde, 22-23 Mart 2023 tarihinde İsrail’de düzenlenen “Parlamento Araştırma Hizmetleri: Arayüzler ve Etki Çevreleri” konulu seminere katılım sağlanmıştır.

İ. KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZMETLERİ

1. Gerçekleştirilen Projeler

27. Dönemde kütüphane ve arşiv hizmetleri kapsamında gerçekleştirilen faaliyet ve projeler aşağıda sunulmuştur.

- Erzurum Gazetesinin TBMM Açık Erişim Sistemi Üzerinden Araştırmacıların Hizmetine Sunulması
- İrâde-i Milliye Gazetesinin TBMM Açık Erişim Sistemi Üzerinden Araştırmacıların Hizmetine Sunulması
- Hâkimiyet-i Milliye Gazetesinin TBMM Açık Erişim Sistemi Üzerinden Araştırmacıların Hizmetine Sunulması
- Kavânîn Mecmuası'nın Dijitalleştirilmesi ve Hizmete Sunulması
- Demokrat Parti Meclis Grubu Müzakere Zabıtlarının Dijitalleştirilmesi

27. Dönem 6. Yasama Yılında gerçekleştirilen faaliyet ve projeler ayrıntılarıyla aşağıda sunulmuştur.

1.1 İstiklal Mahkemesi Arşiv Belgeleri

Cumhuriyetin ilanından önce 11 Eylül 1920 tarihinde olağanüstü yetkilerle donatılarak kurulmuş olan İstiklal Mahkemelerinin evrakı üzerinde bilimsel ölçütlerle yapılan tasnif, elektronik ortama aktarma, indeksleme ve kitap olarak basıma hazır hâle getirilerek internet üzerinden erişime açma çalışmalarına devam edilmiştir. Bu dönemde;

Birinci Dönem Ankara, Konya, Yozgat, Kastamonu, Amasya ve Pozantı İstiklal Mahkemesi ile ilgili evrakın tasnif, indeks, dijitalleştirme, kitaplaştırma ve internet üzerinden araştırmacıların hizmetine sunulmasına ilişkin çalışmalar tamamlanmış olup toplam 16 cilt basım için hazır hâle getirilmiştir.

1.2 Cumhuriyetin 100'üncü Yılında Anayasalarımız Kitapçığı Çalışması

Başkanlığımız tarafından başlatılan Cumhuriyetin 100'üncü Yılında Anayasalarımız kitapçık projesinin sonuna gelinmiştir. Eser basım için hazır hâle getirilmiştir.

1.3 Meclisi Mebusan Üyelerinin Seçim Mazbatalarının Erişime Açılması

Osmanlı Meclis-i Ayân ve Meclis-i Mebusân milletvekillerinin özlük dosyaları tasnif edilmiş, evrakın dijitalleştirilme işlemleri tamamlanmış; özet ve ruznamelerinin karakterleri bilgisayar ortamında tanınır hâle getirilmiştir.

1.052 adet kayıttan oluşan Meclis-i Mebusân üyelerine ait seçim mazbataları araştırmacılara sunulmuştur.

1.4 Federe Arama Motorunun Faaliyete Açılması

Kütüphane otomasyon sistemini, açık erişim sistemini ve abone olunan veri tabanlarını tek bir arayüzden taramaya olanak sağlayan federe arama motorunun kurulması ve <https://www.tbmm.gov.tr/Kutuphane> sayfası üzerinde faaliyete geçirilmesi gerçekleştirilmiştir.

2. Kütüphane Faaliyetleri

27. Dönemde kütüphane faaliyetleri kapsamında 160.262 okuyucuya kütüphane hizmeti verilmiş, TBMM Kütüphanesi Koleksiyonu'na 36.230 yeni yayın eklenmiştir. Koleksiyonda 340.734 kitap, 60.997 cilt dergi, 30.062 cilt gazete bulunmaktadır.

6. Yasama Yılında ise kütüphane faaliyetleri kapsamında 6.236 okuyucuya kütüphane hizmeti verilmiş, TBMM Kütüphanesi Koleksiyonu'na 5.053 yeni yayın eklenmiştir.

Tablo 17. TBMM Kütüphanesi Koleksiyonu

	Yayın Türü	Sayısı
Kütüphane Koleksiyonu	Kitap	340.734
	Dergi (cilt)	60.997
	Gazete (cilt)	30.062
TOPLAM		431.793

Tablo 18. Kütüphane Koleksiyonuna Eklenen Yeni Yayınlar

Yayın Türü	Edinme Yolu	Sayısı (27. Dönem)	Sayısı (6. Yasama Yılı)
Kitap	Derleme	25.092	4.017
	Hediye	2.429	281
	Satın Alma	356	4
Dergi	Derleme	2.971	250
	Hediye	1.095	75
	Satın Alma	2.391	219
Gazete	Derleme	-	-
	Hediye	-	-
	Satın Alma	1.896	207
TOPLAM		36.230	5.053

Tablo 19. Kütüphane Faaliyetlerinden Yararlananlar

Kullanıcı	Sayısı (27. Dönem)	Sayısı (6. Yasama Yılı)
Milletvekili, Personel ve Danışman	159.207	6.204
Dış Kullanıcı	1.055	32
TBMM Açık Erişim Sistemi	978.671	290.435

TBMM Kütüphanesinde bulunan yayınların telif hakları dikkate alınarak dijitalleştirme faaliyetlerine devam edilmektedir. Bu dönemde 575 yayın dijitalleştirilmiş ve koleksiyona eklenmiştir. Ayrıca geriye dönük ve güncel olarak 23.259 sayfadan oluşan kapak, iç kapak ve içindekiler bölümü de dijitalleştirilerek Kütüphane Otomasyon Sistemi üzerinden kullanıcıların hizmetine sunulmuştur.

Dijitalleştirilen yayınlar, internet üzerinden (<http://acikerisim.tbmm.gov.tr>) araştırmacıların hizmetine sunulmaktadır. 2.799 yayının yer aldığı TBMM Kütüphanesi Açık Erişim Sistemi'ni kullanan araştırmacı sayısının aylık ortalaması 45.400'dür.

6. Yasama Yılında ise 133 yayın dijitalleştirilmiş ve koleksiyona eklenmiştir. Ayrıca geriye dönük ve güncel olarak 2.769 yayının kapak, iç kapak ve içindekiler bölümü de dijitalleştirilerek Kütüphane Otomasyon Sistemi üzerinden kullanıcıların hizmetine sunulmuştur.

Tablo 20. Dijitalleştirme Çalışmaları

Dijitalleştirilen Doküman	Sayısı (27. Dönem)	Sayısı (6. Yasama Yılı)
Yayın	575	133
Kapak-İç Kapak-İçindekiler (Sayfa)	23.259	2.769
Arşiv Belgesi (Sayfa)	682.674	682.674

Tablo 21. Okuyucu Hizmetleri

Hizmetin Türü	Sayısı (27. Dönem)	Sayısı (6. Yasama Yılı)
Ödünç Verilen Kitap Sayısı	32.532	3.783
Fotokopi (Sayfa)	62.971	10.352
Dijital Kopya (Sayfa)	64.996	12.427

Tablo 22. Dokümantasyon Hizmetleri

Dokümantasyon Türü	Sayısı (27. Dönem)	Sayısı (6. Yasama Yılı)
İndekslenen Dergi Makalesi	39.970	6.107
İndekslenen Tutanak Dokümanı	162.085	162.085
Güncellenen/Düzenlenen Tutanak Dokümanı	36.452	7.886

27. Dönemde ve 6. Yasama Yılında TBMM Kütüphanesinin abone olduğu uluslararası ve ulusal veri tabanları aşağıda sunulmuştur.

Tablo 23. Kütüphanenin Abone Olduğu Uluslararası Veri Tabanları

Uluslararası Veri Tabanları
OECD Library
EBSCOHOST
Britannica Academic Edition
Merriam-Webster Unabridged Dictionary
ProQuest Ebook Central

Tablo 24. Kütüphanenin Abone Olduğu Ulusal Veri Tabanları

Ulusal Veri Tabanları
Lexpera Mevzuat ve İçtihat Veri Tabanı
Turkey DataMonitor Veri Tabanı

3. Arşiv Hizmetleri

27. Dönemde TBMM'nin yasama, denetim ve temsil faaliyetleri ile idari faaliyetleri neticesinde oluşan arşiv malzemelerine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda;

- TBMM Arşivi'nde yer alan arşiv fonlarının tespiti yapılmış, envanterler çıkarılmış ve depo yerleşimi gerçekleştirilmiştir.
- Arşiv fonlarının tasnif çalışmalarına devam edilerek İstiklal Mahkemelerine ait arşivin tasnifi tamamlanmıştır. Diğer fonlara ilişkin tasnif ve envanter işleri devam etmektedir.

27. Dönemde ve 6. Yasama Yılında arşiv hizmetlerine ilişkin yapılan çalışmalar aşağıda sunulmuştur.

Tablo 25. Arşiv Hizmetleri

İş Türü	Sayısı (27. Dönem)	Sayısı (6. Yasama Yılı)
Belge Yönetimi (Birim Arşivleri Bilgilendirme, Değerlendirme, Saklama Planı Faaliyetleri, Resmi Yazışma)	467	85
Bilgi - Belge Talebi (Kişi, Kurum)	1.884	81
Ödünç Verme/Alma (Dosya/Kutu)	1.359	183
Birim Arşivi Devir Teslim (Dosya/Kutu)	27.982	2.536
Katalog / Envanter (Dosya/Kutu)	63.082	589
Tasnif (Kutu)	670	670
Dosyalama ve Düzenleme	39.879	2.141
Ayıklama ve İmha (Birim Arşivi)	4	2

4. Evrak Hizmetleri

27. Dönemde, 128.956 evrakın kabul, kayıt, havale, gönderi ve teslim işlemleri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Sistemi'yle elektronik ortamda 71.235 belgenin alma ve gönderme işlemi yapılmıştır.

6. Yasama Yılında ise, 22.470 evrakın kabul, kayıt, havale, gönderi ve teslim işlemleri gerçekleştirilmiştir. Ayrıca KEP Sistemi'yle elektronik ortamda 15.216 belge işlem görmüştür.

Tablo 26. Evrak Hizmetleri

Evrak Türü	Sayısı (27. Dönem)	Sayısı (6. Yasama Yılı)
Gelen Evrak		
TBMM Başkanlığına Gelen Fiziki Evrak	106.905	15.661
KEP ile Gelen Evrak	40.395	8.310
Giden Evrak		
KEP ile Gönderilen Evrak	30.840	6.906
Kargo ile Gönderilen Evrak	5.211	4.821
Posta ile Gönderilen Evrak	16.840	1.988
TOPLAM	200.191	37.686

5. Dağıtım Hizmetleri

27. Dönemde, TBMM Başkanlığına, Başkanlık Divanı üyelerine, siyasi parti gruplarına, komisyonlara, milletvekillerine ve ilgili birimlere 259.148 adet basılı yasama dokümanının dağıtım işlemi gerçekleştirilmiştir.

6. Yasama Yılında ise TBMM Başkanlığına, Başkanlık Divanı üyelerine, siyasi parti gruplarına, komisyonlara, milletvekillerine ve ilgili birimlere 72.567 adet basılı yasama dokümanının dağıtım işlemi gerçekleştirilmiştir.

Tablo 27. Dağıtım Hizmetleri

Doküman Türü	Sayısı (27. Dönem)	Sayısı (6. Yasama Yılı)
TBMM Genel Kurul Gündemi	105.270	60.200
Sıra Sayısı	149.300	11.850
Geçen Tutanak Özeti	4.578	517
TOPLAM	259.148	72.567

J. BASIN, YAYIN, HALKLA İLİŞKİLER VE BİLGİ EDİNME HİZMETLERİ

1. Basın Faaliyetleri

27. Dönemde TBMM Başkanı, Başkanlık Divanı, ihtisas ve araştırma komisyonları ile uluslararası komisyonlar, dostluk grupları, milletvekilleri ve TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatına dair ulusal, bölgesel ve yerel yazılı basında çıkan haberler takip edilmiştir.

Bu kapsamda;

- TBMM Başkanıyla ilgili; yazılı basında 54.419, televizyonda 90.949, internet medyasında 630.565 haber ile sosyal medyada 156.377 adet paylaşımın,
- TBMM yasama faaliyetleri ile komisyonlar, dostluk grupları ve TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı faaliyetlerine ilişkin yazılı basında yer alan 461.747 haberin,
- Milletvekilleri ile ilgili 1.379.677 yazılı basın haberi ile 1.005.735 televizyon haberinin

takibi yapılarak ilgililerin bilgisine sunulmuştur.

Bu dönemde 31 toplantı gerçekleştiren TBMM Basınla İlişkiler Kuruluna sunulan sekreteryaya hizmetleri kapsamında; basın ve yayın mensuplarına 2.021 Parlamento Muhabiri Kartı ile 1.528 adet Parlamento Muhabiri araç giriş kartı verilmiştir.

TBMM Başkanının, TBMM Başkanlık Divanı üyelerinin ve milletvekillerinin TBMM’de düzenledikleri basın toplantıları, siyasi parti grup toplantıları ve komisyon toplantılarının basına duyurulması ve takibi faaliyetleri yerine getirilmiştir.

Bu kapsamda;

- TBMM Başkanının 151 basın açıklamasının, TBMM Başkanlık Divanı üyelerinin ve milletvekillerinin 5.817 basın toplantısının, 586 siyasi parti grup toplantısının, 1.099 komisyon toplantısının, komisyonların 152 heyet kabülünün basına duyurulması ve takibi faaliyeti gerçekleştirilmiştir.
- 7.003 canlı yayın aracı giriş izni ile 1.436 röportaj ve haber çekimi izni verilmiştir. TBMM Başkanının 24 basın açıklamasının, TBMM Başkanlık Divanı üyelerinin ve

milletvekillerinin 1.361 basın toplantısının, 135 siyasi parti grup toplantısının, 249 komisyon toplantısının, komisyonların 21 heyet kabulünün basına duyurulması ve takibi faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

27. Dönem 6. Yasama Yılında ise;

- TBMM Başkanıyla ilgili; yazılı basında 4.023, görüntülü basında 8.475, internet medyasında 54.165 haber ile sosyal medyada 9.866 adet paylaşımın,
- TBMM yasama faaliyetleri ile komisyonlar, dostluk grupları ve TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı faaliyetlerine ilişkin yazılı basında yer alan 86.730 haberin,
- Milletvekilleri ile ilgili 140.531 yazılı basın haberi ile 176.917 televizyon haberinin

takibi yapılarak ilgililerin bilgisine sunulmuştur.

Bu dönemde 4 toplantı gerçekleştiren TBMM Basınla İlişkiler Kuruluna sunulan sekretarya hizmetleri kapsamında basın ve yayın mensuplarına 438 Parlamento Muhabiri Kartı verilmiştir.

Ayrıca;

- TBMM Başkanının 28 basın açıklamasının, TBMM Başkanlık Divanı üyelerinin ve milletvekillerinin 718 basın toplantısının, 76 siyasi parti grup toplantısının, 105 komisyon toplantısının, komisyonların 47 heyet kabulünün basına duyurulması ve takibi faaliyeti gerçekleştirilmiştir.
- 587 canlı yayın aracı giriş izni ile 97 röportaj ve haber çekimi izni verilmiştir.

2. TBMM TV Faaliyetleri

27. Dönemde TBMM TV tarafından gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda sunulmaktadır.

- TRT 3 ve TBMM internet sitesi üzerinden; 3.558 saat 54 dakika TBMM Genel Kurul Toplantısı canlı yayımlanmıştır.
- Siyasi parti grup toplantıları TBMM resmî internet sitesi üzerinden 430 saat canlı yayımlanmıştır.
- 329 saati TRT 3 kanalından canlı, 36 saati TBMM resmî internet sitesi üzerinden olmak üzere 365 saat haber yayını yapılmıştır.

- 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü anma etkinlikleri kapsamında 2022 yılında TRT 3 kanalından 1 saat 7 dakika, 15 Temmuz Fotoğraf Sergisi 31 dakika ve TBMM 15 Temmuz Şehitler Anıtı'ndaki anma programı 48 dakika canlı yayımlanmıştır.

Diğer taraftan bu dönemde, Meclis Haber Sitesi'nde 9.209 haber ile 13.648 fotoğraf yayımlanmıştır.

27. Dönem 6. Yasama Yılında TBMM TV tarafından gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda sunulmaktadır.

- TRT 3 kanalından 471 saat, TBMM resmî internet sitesi üzerinden 52 saat olmak üzere 523 saat TBMM Genel Kurul Toplantısı canlı yayımlanmıştır.
- Siyasi parti grup toplantıları TBMM resmî internet sitesi üzerinden 69 saat canlı yayımlanmıştır.
- 55 saati TRT 3 kanalından canlı, 2 saati TBMM resmî internet sitesi üzerinden olmak üzere 57 saat haber yayını yapılmıştır.

Diğer taraftan bu dönemde, Meclis Haber Sitesi'nde 649 haber, 642 giriş fotoğrafı ve 292 haber fotoğrafı yayımlanmıştır.

3. Ziyaretçi Kabul, Yönlendirme ve Rehberlik Hizmetleri

27. Dönemde TBMM'yi ziyaret eden 1.330.308 kişiye ziyaretçi kabul ve yönlendirme hizmeti sunulmuştur.

Rehberlik hizmetlerinden;

- 2.250 grup, 135.734 kişi,
- Halk Günü kapsamında 7.279 kişi,
- TBMM bahçesindeki biyolojik çeşitliliğin tanıtılması ve bu konuda farkındalığı olan çocukların yetiştirilmesi amacıyla yürütülen proje kapsamında ekolojik tura katılan 266 grup 5.991 öğrenci

olmak üzere 149.004 kişi yararlanmıştır.

6. Yasama Yılında ise TBMM'yi ziyaret eden 176.892 kişiye ziyaretçi kabul ve yönlendirme hizmeti sunulmuştur.

Rehberlik hizmetlerinden;

- 47 grup 3.596 milletvekili misafiri, 6 grup 86 yabancı misafir,
- TBMM'yi tanıtım turuna katılan 254 grup 15.469 öğrenci,

- Halk Günü kapsamında 1.003 kişi,
- TBMM bahçesindeki biyolojik çeşitliliğin tanıtılması ve bu konuda farkındalığı olan çocukların yetiştirilmesi amacıyla yürütülen proje kapsamında ekolojik tura katılan 15 grup 318 öğrenci

olmak üzere 20.472 kişi yararlanmıştır.

4. Bilgi Edinme

27. Dönemde, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde; kurum tarafından cevap verilerek bilgi ve belgelere erişim sağlanan başvuru sayısı 1.612 olarak gerçekleşmiştir. Diğer kurum ve kuruluşlara yönlendirilen başvuru sayısı 203 olup ilgili mevzuatta belirtilen şartları taşımadığı için işleme konulmayan veya kısmen cevaplandırılan başvuru sayısı 422'dir. Bu dönemde 2.237 adet başvuruya işlem yapılmıştır.

27. Dönem 6. Yasama Yılında; kurum tarafından cevap verilerek bilgi ve belgelere erişim sağlanan başvuru sayısı ise 246 olarak gerçekleşmiştir. Diğer kurum ve kuruluşlara yönlendirilen başvuru sayısı 28 olup ilgili mevzuatta belirtilen şartları taşımadığı için işleme konulmayan veya kısmen cevaplandırılan başvuru sayısı ise 69'dur.

5. Baskı Hizmetleri

27. Dönemde TBMM Basımevinde, yasama ve denetim faaliyetleriyle ilgili Genel Kurul Gündemi, Sıra Sayısı (komisyon raporu), Genel Kurul Tutanak Özeti, Tutanak Dergisi gibi 63.805.565 sayfa yasama belgesinin basımı yapılmıştır.

Meclis Haber Dergisi 31 sayı hazırlanarak 80.045 adet basılmış olup başta milletvekilleri olmak üzere kamu kurumları, üniversiteler, kütüphaneler, havalimanları, sivil toplum kuruluşları ve basın yayın kuruluşlarına gönderilmiştir.

27. Dönem 6. Yasama Yılında ise TBMM Basımevinde, yasama ve denetim faaliyetleriyle ilgili Genel Kurul Gündemi, Sıra Sayısı (komisyon raporu), Genel Kurul Tutanak Özeti, Tutanak Dergisi gibi 8.662.686 sayfa yasama belgesinin basımı yapılmıştır.

Bu yasama yılında, Meclis Haber Dergisi 3 sayı hazırlanarak 5.700 adet basılmış olup başta milletvekilleri olmak üzere kamu kurumları, üniversiteler, kütüphaneler,

havalimanları, sivil toplum kuruluşları ve basın yayın kuruluşlarına gönderilmiştir.

6. Gerçekleştirilen Projeler

27. Dönem 6. Yasama Yılında gerçekleştirilen projeler aşağıda sıralanmıştır:

- TBMM’yi en iyi şekilde gösteren noktalarda ziyaretçilerin fotoğraf çekimi yapmalarını sağlamak amacıyla “Özçekim Noktaları” belirlenmiş ve görselleri hazırlanmıştır.
- “TBMM kroki panoları” hazırlanıp muhtelif yerlere yerleştirilerek TBMM’yi ziyarete gelen vatandaşlarımızın gidecekleri yerlere kolaylıkla ulaşabilmeleri amaçlanmıştır. Kroki levhalarının TBMM içerisinde yerleştirileceği noktalar tespit edilmiş, görseller hazırlanmıştır.
- TBMM’de hediyelik eşya satış noktasında, TBMM’de basılan kitapların sergileneceği alan hazırlanarak talep edenlere kitap satışının yapılabilmesi sağlanmıştır.
- “Kiosk Cihazı ve Sisteminin Kurulumu” Projesiyle, Ziyaretçi Kabul Binası’na gelen randevulu ziyaretçilerin bekleme sürelerini düşürmek, daha hızlı ve düzenli giriş yapabilmelerini sağlamak amaçlanmıştır. Bilgi ekranları takılmış, kiosk makinalarının kurulumu tamamlanmıştır. Cihazların yazılım çalışmaları tamamlanarak uygulamaya başlanmıştır.

- Öğrencilerimiz Mecliste Projesiyle, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen, bölgeyi ve çevre illeri yoğun şekilde etkileyen depremler sebebiyle Ankara’da konaklayan ve eğitimlerine devam eden öğrenciler ile Ankara ilçe ve mahallelerinde yaşayan ve

TBMM'yi daha önce ziyaret etmemiş okul öğrencilerini TBMM'de ağırlayarak çocuklarımıza Meclisimizi tanıtmak amaçlanmıştır.

- TBMM'yi ziyaret eden çocuklara verilen “ziyaret berati” yeniden tasarlanarak baskısı yapılmıştır.

K. TÖRENLER, KÜLTÜR-SANAT FAALİYETLERİ VE ETKİNLİKLER

27. Dönemde her yıl;

- “23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı” kapsamında resmî tören, kutlamalar ve özel gündemli genel kurul toplantısı,
- 15 Temmuz tarihinde TBMM’de anma töreni, sergiler ve etkinlikler,
- 30 Ağustos Zafer Bayramı kutlamaları kapsamında resmigeçit töreni, TSK Mehteran Birliği Konseri ve TSK Karma Bando Konseri,
- 10 Kasım tarihinde Atatürk’ün vefatının yıl dönümü dolayısıyla anma töreni

düzenlenmiştir.

27. Dönemde; tören, kültür ve sanat faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen etkinlikler aşağıda sunulmaktadır.

- “İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 70. Yılında Mülteci ve Göçmen Hakları” Fotoğraf Sergisi, 15 Temmuz 2018, TBMM Tören Salonu
- 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü kapsamında “19. Ulusal Çocuk Forumu”, 20 Kasım 2018, TBMM Konferans Salonu
- “Troya Hazineleeri – Asırlık Hasret Belgeseli Filmi” Gösterimi, 13 Şubat 2019 TBMM Tören Salonu
- “Kamu Denetçiliği Kurumunun 6. Yılında Ombudsmanlığın Dünü Bugünü ve Yarını” Çalıştayı, 14 Şubat 2019, TBMM Tören Salonu
- “Egemenlik Konseri”, 18 Nisan 2019, TBMM Tören Salonu

- Dünya Çocukları Kabulü, 24 Nisan 2019, TBMM Başkanlık Makamı
- Trakya Üniversitesinin *“Geleceğim Sensin Koro ve Orkestrası Konseri”*, 24 Nisan 2019, TBMM Tören Salonu
- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile UNICEF tarafından organize edilen *“20. Ulusal Çocuk Forumu Meclis Oturumu”*, 20 Kasım 2019, TBMM Halkla İlişkiler Binası Konferans Salonu
- TBMM’nin 100. Kuruluş Yıl Dönümü Etkinlik Programı, 27 Aralık 2019, TBMM Tören Salonu
- *“Hocalı Katliamının 28. Yıl Dönümü”* münasebetiyle *“Karanfilin Ağladığı Gece”* Resim Sergisi, 21 Ocak 2020, TBMM Halkla İlişkiler Binası
- Şanlıurfa Milletvekili Halil ÖZŞAVLI tarafından *“28. Yılında Karabağ Sorunu ve Hocalı Katliamı”* konulu sunum, 21 Ocak 2020, TBMM Halkla İlişkiler Binası Konferans Salonu
- *“Dilekçe Hakkı Çalıştayı”*, 12 Şubat 2020, TBMM Tören Salonu
- *“15 Temmuz Şehitleri Anıtı”* Açılışı, 12 Mart 2020, TBMM Bahçe
- Trakya Üniversitesi işbirliğiyle *“Osmanlı’dan Cumhuriyete Türkiye’de Demokrasi Uluslararası Sempozyumu”*, 11-14 Mart 2020 Trakya Üniversitesi
- *“Tarih, Siyaset ve Ülkelerarası İlişkiler Bakımından Uluslararası Deniz Hukuku ve Doğu Akdeniz”* Sempozyumu, 28-29 Eylül 2020, Cumhurbaşkanlığı Dolmabahçe Çalışma Ofisi
- *“Türkiye Büyük Millet Meclisinin Açılışının 100. Yılında Millî Egemenlik ve Temsil”* Konulu Uluslararası Sempozyum, 4-6 Aralık 2020, TBMM Tören Salonu
- Doğu Akdeniz Sorunlarına Hukuki ve Siyasi Yaklaşım ile Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çözümdeki Muhtemel Rolü Sempozyumu, 10 Aralık 2020, TBMM Tören Salonu

- Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Anıtkabir Tabloları Sergisi, 24 Aralık 2020, TBMM Şeref Holü
- Güney Kafkasya’da Güç Dengeleri ve Karabağ Sorunu Sempozyumu, 8-9 Ocak 2021, Topkapı Sarayı Müzesi Konferans Salonu
- “1921 Anayasası’nın Kabul Edilişinin 100. Yılı” Ulusal Sempozyumu, 21-23 Ocak 2021, TBMM Tören Salonu
- Antep’e Gazi Unvanı Verilişinin 100. Yıl Dönümü Anma Programı, 8 Şubat 2021, I. TBMM Binası
- TBMM Sanat Koleksiyonu “Füreyâ Koral Sergisi”, 11 Şubat 2021, TBMM Şeref Holü
- Hocalı Katliamının 29. Yıl Dönümü Sergisi, 25 Şubat 2021, Halkla İlişkiler Binası
- İstiklâl Marşı 100. Yaşında Sergisi, 10 Mart 2021, TBMM Şeref Holü
- Mehmet Akif ERSOY Sergisi, 10 Mart 2021, TBMM Mermerli Salon
- “Akif” Belgeseli Gösterimi, 10 Mart 2021, TBMM Tören Salonu
- Kültür ve Turizm Bakanlığı katkılarıyla “İstiklâl Kısa Film Yarışması Ödül Töreni” ve “Yaşadığımız İl ve İstiklâl Marşı Kartpostal Resimleme Yarışması” tanıtımı, 11 Mart 2021, TBMM Tören Salonu
- “İstiklâl Sergisi” Açılışı ve “Mehmet Akif” Adlı Oyunun Sergilenmesi, 12 Mart 2021, I. TBMM Binası
- İstiklâl Marşı’nın Kabulü ve Mehmet Akif ERSOY’u Anma Programı, 12 Mart 2021, Tacettin Dergâhı
- 100. Yılında İstiklâl Marşı Sempozyumu, 12-16 Mart 2021, TBMM Tören Salonu
- 16 Mart 1921 Moskova Antlaşması’nın 100. Yıl Dönümünde Türk-Rus İlişkileri Paneli, 15 Mart 2021, TBMM Tören Salonu
- Meclis Özel Kütahya Koleksiyonu Sıtkı Nida OLÇAR Sergisi, 17 Mart 2021, TBMM Şeref Holü

- 100. Yıl Perspektifiyle 1921 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ve Millî Egemenlik Sempozyumu, 1-3 Nisan 2021, Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı Saray Koleksiyonları Müzesi
- “İkinci Karabağ Savaşı ve Ermenistan’ın Savaş Suçları Paneli” ve “Savaş Suçları Fotoğraf Sergisi”, 26 Nisan 2021, TBMM Tören Salonu
- 23 Nisan Ombudsmanlık Satranç Turnuvası Ödül Töreni, 29 Nisan 2021, TBMM Tören Salonu
- Gençlik ve Spor Bakanlığı Heyetinin Kabulü, 18 Mayıs 2021, TBMM Halkla İlişkiler Binası Konferans Salonu
- “Görsellerle 27 Mayıs 1960 Darbesi” Sergisi, 27 Mayıs 2021, TBMM Şeref Holü
- Uluslararası Ortak Tarih ve Kültür Sempozyumu Yemen: “Siyasi Dinamikler ve İnsani Yardım” Sempozyumu, 4-5 Haziran 2021, Milli Saraylar Saray Koleksiyonları Müzesi
- “100. Yılında Evrensel Boyutlarıyla İstiklâl Marşı ve Mehmet Âkif Ersoy” Kongresi, 28-30 Eylül 2021, TBMM Konferans Salonu
- “8 Kasım Azerbaycan’ın Vatan Savaşında Zafer Günü” Fotoğraf Sergisi, 4 Kasım 2021, TBMM Halkla İlişkiler Binası
- TBMM Sanat Koleksiyonu “Füreyâ Koral Sergisi”, 4 Şubat 2022, Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı Dolmabahçe Sanat Galerisi
- Kütahya Koleksiyonu Nida OLÇAR Sergisi, 14 Şubat 2022, Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı Dolmabahçe Sanat Galerisi
- 7 İklim 7 Coğrafyada Bizim Yunus’a Vefa Sergisi ve Yunus Emre Sempozyumu, 3 Mart 2022, TBMM Tören Salonu
- Bahçe Satranç Alanı Etkinliği, 14 Nisan 2022, Halkla İlişkiler Binası önü
- “Türkiye’nin Çocuklarından Türkiye Resimleri” Yarışması Ödül Töreni, 18 Nisan 2022, TBMM Şeref Holü

- “TBMM 23 Nisan Futbol Turnuvası” “Mahallede Maç Var” Ödül Töreni, 22 Nisan 2022, TBMM Spor Tesisleri
- “23 Nisan Bilim Şenliği” ve “Meclis Bahçesi, Çocuk Bahçesi” etkinliği, 20-24 Nisan 2022, TBMM Ön Bahçesi
- “23 Nisan Satranç Turnuvası” Ödül Töreni, 21 Nisan 2022, TBMM Tören Salonu
- “Milletin Çocukları, Meclisin Çocukları” Programı, 23 Nisan 2022, TBMM Genel Kurul Salonu
- “Kurtuluş Hattı” Film Gösterimi, 23 Nisan 2022, TBMM Tören Alanı Şeref Merdivenleri önü
- “Dünya Çocukları TBMM’de” Programı, 24 Nisan 2022, TBMM Genel Kurul Salonu
- “23 Nisan Çocuk Şarkısı Söz ve Beste Yarışması” Ödül Töreni, 29 Nisan 2022, TBMM Halkla İlişkiler Binası Konferans Salonu
- TBMM Sanat Koleksiyonu “Füreyâ Koral Sergisi”, 28 Mayıs 2022, Galataport Sergi Salonu
- 3 Haziran “Dünya Bisiklet Günü” Etkinliği, 31 Mayıs 2022, TBMM Tören Alanı
- “TBMM Kupası Satranç Turnuvası” ve “TBMM Gençlik Buluşmaları Satranç Turnuvası” Ödül Töreni, 13 Haziran 2022, TBMM Tören Salonu
- “Ülkemden Renkler” Resim Sergisi, 15 Haziran 2022, TBMM Tören Salonu
- Kamu Denetçiliği Kurumu “Ege Denizi’ndeki Geri İtmeler ve Boğulan İnsan Hakları” Özel Raporunun Kamuoyuna Duyurulması Programı, 16 Haziran 2022, TBMM Tören Salonu
- “Göç ve Mülteciler Fotoğraf Sergisi”, 20 Haziran 2022, Bomonti Hilton Otel
- Ey Vatan Konseri, 2 Eylül 2022, İstanbul Atatürk Kültür Merkezi

1. Kültür-Sanat Faaliyetleri ve Etkinlikler

27. Dönem 6. Yasama Yılında düzenlenen tören, kültür-sanat faaliyetleri ve etkinlikler ise aşağıda sunulmuş olup önceki yasama yıllarına ait faaliyet ve etkinliklerin detayları ilgili yasama yılı faaliyet raporlarında yer almaktadır.

1.1. Türkiye Büyük Millet Meclisi Binası, Clemens Holzmeister'in Türkiye'nin Kalbindeki Abidevi Eseri Fotoğraf Sergisi

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayelerinde, "Türkiye Büyük Millet Meclisi Binası, Clemens Holzmeister'in Türkiye'nin Kalbindeki Abidevi Eseri" isimli fotoğraf sergisinin açılışı 29 Kasım 2022 tarihinde Viyana'nın Türkiye Büyükelçiliğinde, Avusturya Ulusal Meclis Başkanı Wolfgang SOBOTKA'nın katılımları ile gerçekleştirilmiştir.

1.2. TBMM’de Bisikletli Günler Etkinliği

Daha temiz, daha yeşil bir çevre için çevre dostu bir ulaşım aracı olan bisiklete ilginin artırılması ve örnek olunması amacıyla 29 Kasım 2022 tarihinde Türkiye Bisiklet Federasyonunun katılımıyla bir bisiklet gösterisi ve tanıtım turu etkinliği gerçekleştirilmiştir.

1.3. Uluslararası Yaşlı Refahı Çalıştayı

TBMM Yaşlıların Sorunlarını Araştırma Komisyonu, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Ankara Üniversitesi Yaşlılık Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi iş birliğiyle 6 Aralık 2022 tarihinde TBMM Tören Salonu’nda Uluslararası Yaşlı Refahı Çalıştayı düzenlenmiştir.

1.4. Saray Engelsiz Yaşam Merkezi Resim ve Seramik Sergisi

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayelerinde, "3 Aralık Dünya Engelliler Günü" münasebetiyle Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı olan Saray Engelsiz Yaşam Bakım Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezince engelliler tarafından yapılan eserler 6-8 Aralık 2022 tarihleri arasında TBMM Tören Salonu'nda sergilenmiş, sergi açılışı sonrası engellilerden oluşan mehter takımı konser vermiştir.

1.5. Buğday Tanesi Filmi TBMM Özel Gösterimi

İstanbul Milletvekili Serkan BAYRAM'ın danışmanlığını yaptığı ve hayatını anlatan "Buğday Tanesi" filminin TBMM özel gösterimi 22 Aralık 2022 tarihinde Halkla İlişkiler Binası Çok Amaçlı Konferans Salonu'nda gerçekleştirilmiştir.

1.6. Misak-ı Milli Anma Programı

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayelerinde, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi iş birliğinde MSGSÜ Fındıklı Yerleşkesinde "Cumhuriyet'in 100. Yılında Misak-ı Millî Anma Programı" düzenlenmiştir.

2. Törenler

27. Dönem 6. Yasama Yılında düzenlenen törenler aşağıda sunulmuştur.

2.1. Yasama Yılı Açılışı

1 Ekim 2022 tarihinde 27. Dönem 6. Yasama Yılı Açılış Programı kapsamında resmî törenler gerçekleştirilmiş ve Genel Kurul Özel Gündemli Toplantısı koordinasyonunda görev alınmıştır.

2.2. 1 Ekim Yasama Yılı Açılış Resepsiyonu

Meclis başkanlarının yasama yılı açılışı için geleneksel olarak verdiği akşam resepsiyonu, salgın nedeniyle iki yıl aranın ardından 27. Dönem 6. Yasama Yılı'nın başlaması vesilesiyle TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP tarafından yeniden düzenlenmiştir.

2.3. 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı

29 Ekim 2022 tarihinde Cumhuriyet Bayramı Kutlamaları Resmi Geçit Töreni kapsamında TBMM Ön Bahçesi'nde icra edilen Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) Mehteran Birliği Konseri ve TSK Karma Bando Konseri koordine edilmiştir.

2.4. 10 Kasım Anma Töreni

TBMM Atatürk Anıtı'nda ve Anıtkabir'de Anma Töreni yapılmıştır.

2.5. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı etkinlikleri kapsamında TBMM Atatürk Anıtı'nda tören düzenlenmiştir.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP Anıtkabir’de düzenlenen törene katılmıştır.

I. TBMM Binası’nda Anma Töreni düzenlenmiştir.

TBMM Genel Kurulu Özel Gündemli toplantısı yapılmıştır.

3. 23 Nisan “Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı” Etkinlikleri

Türk milletinin iradesini temsil eden Türkiye Büyük Millet Meclisinin açıldığı ve millet egemenliğinin ilan edildiği 23 Nisan günü ve Millî Egemenlik Haftası boyunca, TBMM başta olmak üzere yurt içinde çeşitli etkinlikler düzenlenmiştir.

TBMM’nin açılışının 103. yıl dönümünü kutladığımız 2023 yılı aynı zamanda Cumhuriyetin ilanının 100. yılı olması sebebiyle özel önem taşımaktadır. Ancak, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremler, bölgeyi ve çevre illeri yoğun şekilde etkileyerek devletimizi ve toplumumuzu bütün unsurlarıyla harekete geçirmiş, bu doğrultuda pek çok kutlama programı ve etkinlik iptal edilmiştir. TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un himayelerinde millî birlik ve beraberlik duygusunu güçlendirmeyi amaçlayan kutlamaları sadece Ankara ile sınırlandırmayıp deprem bölgesine de yayan, depremzede çocukları kucaklayan projeler gerçekleştirilmiştir.

3.1. “Meclis Bahçesi Çocuk Bahçesi ve Bilim Şenliği”

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un himayelerinde, 5. yasama yılında gerçekleştirdiğimiz, çocuklar tarafından çok ilgi gören ve kamuoyunda geniş yankı uyandıran “Meclis Bahçesi Çocuk Bahçesi ve Bilim Şenliği” etkinliği bu yasama yılında depremzede çocukları da kapsayacak şekilde gerçekleştirilmiştir.

- 6 Şubat tarihi itibarıyla 11 ilimizde meydana gelen depremlerin çocuklar üzerinde yarattığı etkiyi bir nebze de olsa unutturabilmek amacıyla 17-19 Nisan tarihleri ara-

sında Ankara'nın yanı sıra, depremlerin en ağır hasarı yaşattığı Adıyaman, Kahramanmaraş ve Hatay illerinde "Çocuk Bahçesi ve Bilim Şenliği" düzenlenmiştir. Ankara Üniversitesi Çocuk Bilim Merkezi iş birliğiyle eğitici ve eğlendirici bilim stantları açılmış, oluşturulan oyun bahçesinde çocuklar doyasıya eğlenmişlerdir. TBMM, sanal gerçeklik gözlükleriyle çocuklara sanal ortamda gezdirilmiştir. Çocukların yoğun olarak bulunduğu çadır kentlere yakın kurulan şenlik alanına servislerle ilçe ve mahallelerdeki çocuklar da getirilerek katılımları sağlanmış, çocuklara eğitici bilim ve teknoloji kitapları, dergiler, eğitici kartlar dağıtılmış, çeşitli yiyecek ikramları yapılmıştır. Deprem bölgesinde düzenlenen etkinlikleri, yaklaşık 16.000 kişi ziyaret etmiştir.

- 17 Nisan 2023 tarihinde Adıyaman Mansur Yardımcı Stadı'nda düzenlenen etkinlikler 10.000 kişinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

- 18 Nisan 2023 tarihinde Kahramanmaraş Dulkadiroğlu Karacasu konteyner kentinde düzenlenen etkinlikler 2.000 kişinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, 19 Nisan 2023 tarihinde Hatay Narlıca çadır kentinde düzenlenen etkinlikte çocuklarla beraber zaman geçirmiş ve onlara çeşitli hediyeler vermiştir. Bu etkinliklere 4.000 kişi katılmıştır.

- Millî Egemenlik Haftası'nı içeren 23-26 Nisan tarihleri arasında Meclis bahçesinde; Millî Eğitim Bakanlığı, Ankara Üniversitesi ve TÜBİTAK iş birliğiyle bilim stantları açılmış, oyun alanları da kurularak *"Meclis Bahçesi Çocuk Bahçesi ve Bilim Şenliği"* projesi gerçekleştirilmiştir. Açılışı 23 Nisan 2023 tarihinde TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP tarafından yapılan Bilim Şenliği projesi kapsamında, öğretim üyeleri, öğretmenler ve uzmanların anlatım yaptığı; *"Yaşamın Şifresi Dna"*, *"Sağlık Bilimleri"*, *"Böcek Şenlik Okulu"*, *"Çocuk Sağlığı Bilgilendirme"*, *"Ben Bir Veteriner Hekimim"* gibi bilim stantlarının yanı sıra takı tasarımı, moda tasarım, resim atölyesi gibi eğlendirici stantlar da açılmıştır. Sanal gerçeklik gözlükle-

riyle çocukların TBMM'yi sanal ortamda gezmeleri sağlanmıştır. Program, Ankara'da konaklayan depremzede çocuklar ile Ankara'nın çevre ilçe ve mahallelerindeki çocukların TBMM'ye getirilmesiyle gerçekleştirilmiştir. Etkinlikleri yaklaşık 17.000 kişi ziyaret etmiştir.

3.2. Dünya Çocuklarının Kabulü

23 Nisan Millî Egemenlik Haftası kapsamında Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) iş birliğiyle ülkemize gelen dünya çocukları 20 Nisan 2023 tarihinde, İstanbul Çalışma Ofisinde TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP tarafından kabul edilmiş, çocuklara çeşitli hediyeler verilmiştir.

3.3. "Milletin Çocukları, Meclisin Çocukları"

23 Nisan günü, Millî Eğitim Bakanlığı iş birliğiyle Ankara'da konaklayan depremzede çocuklar TBMM'ye davet edilerek Genel Kurul Salonu'nda Çocuk Özel Oturumu düzenlenmiştir. TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un temsilî olarak görevini devrettiği çocuk TBMM Başkanı ve bir çocuk milletvekili konuşma yapmıştır. Programa yaklaşık 600 çocuğumuz katılmıştır.

3.4. “Galaktik Tayfa” Film Gösterimi

Milletin Çocukları Meclisin Çocukları Projesi kapsamında Meclisimize davet edilen depremzede çocuklara Halkla İlişkiler Konferans Salonu’nda 23 Nisan 2023 tarihinde “Galaktik Tayfa” filminin gösterimi gerçekleştirilmiştir.

Meclis Bahçesi Çocuk Bahçesi ve Bilim Şenliği’nin devam ettiği 23-26 Nisan tarihleri arasında da devam eden film gösterimine çok sayıda çocuk katılmıştır.

3.5. “23 Nisan Çocuk Şarkısı”

23 Nisan 2022 tarihinde düzenlenen “102. Yılında 23 Nisan Çocuk Şarkısı Söz ve Beste Yarışması”nda birinci seçilen “Ben 23 Nisan” şarkısına çocuklarla klip çekimi yapılmıştır. Şarkı, Millî Eğitim Bakanlığı iş birliğiyle okullarda 23 Nisan Haftası etkinliklerinde kullanılmıştır.

L. ESERLER VE YAYINLAR

27. Dönemde, TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayelerinde pek çok eser hazırlanmıştır. Söz konusu eserlerin tümü TBMM Kütüphanesinde yer almakta olup TBMM internet sitesinde de yayımlanmaktadır. Bu eserler aşağıda sunulmaktadır.

- Ankara'da Bir Meclis Doğuyor
- Yüzüncü Yılında TBMM: Oluşumu, Çalışma Şartları ve İşlevleri
- Millî Mücadele'de TBMM'ye Anadolu'dan Çekilen Telgraflar
- TBMM Başkanları 23 Nisan Konuşmaları
- Gazi Meclis'te O Gece
- Hakimiyet-i Milliye (Millî Hakimiyet) Gazetesi
- Belgelerle Dolmabahçe'den Etnografya'ya
- Kabulünün 100. Yılında 1921 Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu Belgeler
- Kabulünün 100. Yılında Millî Mutabakat Metnimiz İstiklâl Marşı ve Mehmet Âkif ERSOY- Belgeler
- Kuruluş Safhasında Belgelerle Türkiye Büyük Millet Meclisi
- Osmanlı'nın Son Döneminde Ermeniler, Yahudi Soykırımı ve Ermeniler
- Osmanlı'nın Son Döneminde Ermeniler, Osmanlı Devleti Neden Tehcir Uyguladı?
- Ermeni Terörizmi: Tehdit-Taktil-Tedhiş (3 cilt)
- Doğu Akdeniz Sempozyumu - Doğu Akdeniz Sorunlarına Hukuki ve Siyasi Yaklaşım ile Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çözümdeki Muhtemel Rolü Sempozyumu Kitabı
- Bir Asrı Geçen Birikimle Misak-ı Millî'ye Yeniden Bakmak
- İstiklâl Marşı 100 Yaşında (Katalog)
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Sanat Koleksiyonu - "Füreya Koral Sergisi" (Katalog)
- İstiklâl Marşı'nın Kabulünün 100. Yılında Mehmet Akif Ersoy Şiir Külliyyatı, Safahat
- Fotoğraflarla Etnografya'dan Anıtkabir'e

- Coğrafya, Tarih ve Uluslararası Hukuk Boyutlarıyla Küresel ve Bölgesel Denklemden Ege ve Doğu Akdeniz
 - Arkamda Serilmiş Yere Bir Mazi: Mehmet Akif Külliyyatı (7 Kitap),
 - Safahat
 - Mehmet Akif'in Mektupları (I. Cilt)
 - Dünyanın Dört Bucağından Mehmet Akif'e Mektuplar (II. Cilt)
 - İkinci Meşrutiyet'ten Millî Mücadele'ye Mehmet Akif (1908-1920) (4 Cilt)
 - Mehmet Akif Ersoy, Hayatı-Düşünceleri-Eserleri
 - Millî İrade ve Demokrasiye İlk Darbe
 - 100. Yılında İstiklâl Marşı ve Mehmed Akif
 - Millî Egemenlik ve Demokrasi
 - Yunus Emre Hayatı-Düşünceleri-Eserleri
 - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 100. Yılına Armağan, Meclis ve Millî Egemenlik Yazıları
 - Demokrasiye Kara Bir Leke: 12 Eylül 1980 Darbesi
- Ayrıca 27. Dönemde;
- TBMM'nin açılışının 100. yılı dolayısıyla Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünün katkılarıyla hatıra para basımı gerçekleştirilmiştir.
 - TBMM'nin açılışının 100. yılı dolayısıyla Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünün katkılarıyla anma pulu, ilk gün zarfı ve blok pullarının yer aldığı portföy basımı gerçekleştirilmiştir.

27.Dönem 6. Yasama Yılında yayımlanan eserlere ilişkin detaylı bilgiler aşağıda sunulmaktadır.

**1. 100.
Yılında Kültür
Coğrafyamızda
İstiklâl Marşı ve
Mehmet Akif**

Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayelerinde 63 bilim insanının katılımı ile gerçekleştirilen "100. Yılında Evrensel Boyutlarıyla İstiklâl Marşı ve Mehmet Akif Ersoy Kongresi", Mehmet Akif ve İstiklal Marşı Yılı olarak kabul edilen 2021 yılı içerisinde gerçekleştirilmiştir.

İstiklal şairimiz olmasının yanı sıra fikir, inanç ve edebiyat dünyasına katkıları, Millî Mücadele'de sergilediği öncü tutum, milletvekilliği ve hiçbir koşulda taviz vermediği ilkeleri ile evrensel mesajlar vermeye devam eden Akif'in her yönü ile değerlendirildiği ve kongrede sunulan tebliğlerin derlenmesiyle oluşturulan eser, Ekim 2022'de okuyucunun istifadesine sunulmuştur.

**2. 1921
Anayasası'nın
Kabul Edilişinin
100. Yılı Ulusal
Sempozyumu**

Tarihimizde modern anlamda yapılan ilk anayasa olan Kânûn-ı Esâsî, Osmanlı Mebusan Meclisinin 19 Mart 1920 yılındaki son toplantısına kadar yürürlükte kalmış, daha sonra yerini 1921 yılında kabul edilen Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu'na bırakmıştır. Millî Mücadele'nin devam ettiği günlerde yürürlüğe giren bir anayasa olma özelliği taşıyan Teşkilât-ı Esâsiye'nin kabul edilmesinin 100. yılı vesilesi ile TBMM Başkanlığı himayelerinde Ankara Üniversitesi ve Hacı Bayram Veli Üniversitesi iş birliği ile bir sempozyum düzenlenmiştir. "1921 Anayasası'nın Kabul Edilişinin 100. Yılı Ulusal Sempozyumu"na katılan çok sayıda bilim insanı, ilk anayasamızı hukuki, tarihî, siyasi ve felsefi yönleri ile ele alan tebliğler sunmuşlardır. Sunulan tebliğlerin daha geniş bir okuyucu ve araştırmacı kitlesine ulaşabilmesi maksadı ile hazırla-

nıp Aralık 2022 tarihinde yayımlanan bu çalışma ile demokrasi tarihimize ışık tutacak bir kaynak kitap yayınlarımız arasında yerini almıştır.

3. Cumhuriyet Dönemi Partiler-Seçimler- Beyannameler (1923-1980)

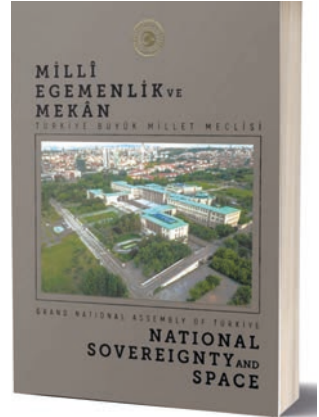
Seçim beyannameleri, siyasi partilerin seçmenlere seçimlerden önce verdikleri temel hak ve özgürlükler, eğitim, ekonomi, altyapı, sağlık gibi muhtelif alanlardaki vaatlerin yer aldığı, en temel taahhütlerini içeren belgelerdir. 1923-1946 ve 1946-1980 yıllarının iki dönem olarak incelendiği çalışma ile Türkiye'nin seçim ve siyasi tarihine ilişkin önemli veriler okuyucu ile buluşturulmuştur.

4. Millî Egemenlik ve Mekân Türkiye Büyük Millet Meclisi

Erken Cumhuriyet Dönemi Millî Mimarlık Üslubu'nun öncüsü olan III. TBMM binası, doğrudan parlamento binası olarak tasarlanmış ve 1936 yılında yapımına başlanmıştır. Atatürk'ün bizzat onay verdiği proje, Avusturyalı Mimar Clemens HOLZMEISTER'e aittir.

Çalışmada öncelikle yapının mahiyetini, önemini ve yapılış sürecini özgün belgelerle anlatan bir metne yer verilmiştir. Sonrasında ise yapının geçirmiş olduğu tarihsel değişim, görsellerle desteklenerek ayrıntılı bir biçimde gösterilmiştir.

5. 100. Yıl Perspektifiyle 1921 Teşkilât-ı Esâiye Kanunu ve Millî Egemenlik

İstiklal Savaşı'nın devam ettiği bir dönemde, 20 Ocak 1921 tarihinde ilan edilen ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk anayasası olan Teşkilât-ı Esâsiye, yirmi üç madde-bir yürürlük maddesi ve üç sayfalık bir metinden müteşekkildir. En önemli özelliği, millî egemenlik ilkesini anayasal bir prensip olarak

tespit ve tayin etmiş olmasıdır. Bu ilkenin daha iyi anlaşılabilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının himayelerinde İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü tarafından “100. Yıl Perspektifiyle 1921 Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu ve Millî Egemenlik” sempozyumu 2 Nisan 2021 tarihinde düzenlenmiştir. Sempozyum sonrası çok kıymetli bilim insanları tarafından sunulan bildiriler bir araya getirilmiş ve okuyucunun istifadesine sunulmak üzere Ocak 2023 tarihinde TBMM Yayınları arasındaki yerini almıştır.

6. İstiklâl Marşı ve Mehmed Âkif Ersoy Sempozyumu Bildirileri

Merhum Mehmet Akif Ersoy tarafından 1921 yılının şubat ayında kaleme alınan millî marşımız, İstiklal Savaşı’nın devam ettiği günlerde, 12 Mart 1921 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda kabul edilmiştir. Millî Mücadele’nin ruhunu temsil eden ve milletimizin bir asır önce verdiği bağımsızlık mücadelesinin bayrağını taşıyan İstiklal Marşı’nın kabulünün 100. yılı, ülkemizde “İstiklal Marşı Yılı” olarak ilan edilmiş ve bir dizi etkinliklerle kutlanmıştır.

Bu kapsamda yapılan önemli faaliyetlerden biri de Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının himayelerinde Aralık 2021’de Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi tarafından düzenlenen “İstiklâl Marşı ve Mehmed Âkif Ersoy Sempozyumu”dur. Sempozyum sonrası sunulan bildiriler bir araya getirilmiş ve okuyucunun istifadesine sunulmak üzere Ocak 2023 tarihinde TBMM Yayınları arasındaki yerini almıştır.

7. Kurtuluş Savaşı Müzesi (I. TBMM Binası)

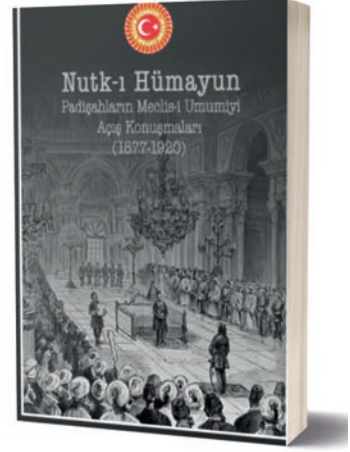
Kurtuluş Savaşı Müzesi (I. TBMM Binası) kitapçığında Mondros Anlaşması sonrası İzmir’in işgali ile birlikte başlayan Millî Mücadele dönemi ve bu dönemde Meclisin açılış süreci, Birinci Meclisin önemi ve bu binada alınan tarihî kararlar ile birlikte binanın müzeye

dönüşme evresi anlatılmaktadır. Ayrıca müze içinde yer alan odalar, dönemdeki kullanım amaçları ve bu odalarda sergilenen dönem malzemeleri ayrıntılı bir şekilde anlatılmaktadır.

8. Nutk-ı Hümayun, Padişahların Meclis-i Umumiye Açış Konuşmaları (1877- 1920)

Nutk-ı Hümayun, Padişahların Meclis-i Umumiye Açış Konuşmaları (1877-1920) adlı eser, padişahların meclis açılış konuşmaları, devlet arşivleri ve dönemin gazetelerinde yapılan titiz bir çalışmanın ürünüdür. Kitap, 1878'den günümüze bir parlamento geleneği hâline gelen devlet başkanlarının yasama yılı açılış konuşmalarının başlangıcı olan nutk-ı hümayunları okuyucu ile buluşturmak ve basın tarihinin kilometre taşlarından olan Takvim-i Vekayi'nin önemini hatıra getirmek amacıyla hazırlanmıştır. Hazırlanan kitapla toplam 12 gazete, 3 zabıt ceridesi ve 3 orijinal arşiv belgesi ilgililerin istifadesine sunulmuştur.

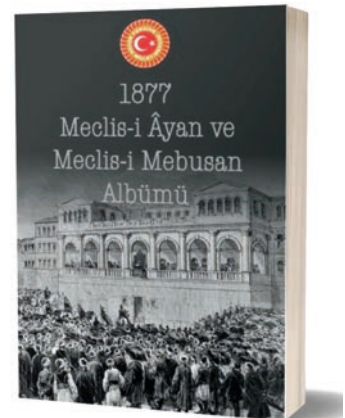

Eser, eş zamanlı basılan 1877 Meclis-i Âyan ve Meclis-i Mebusan Albümü, 1908 Meclis-i Mebusan Albümü, Meclis-i Mebusan 1293-1877 Zabıt Ceridesi ve TBMM Birinci Dönem Milletvekili Albümü (1920-1923) ile oluşturduğu zincirin önemli bir halkasını teşkil etmektedir.

9. 1877 Meclis-i Âyan ve Meclis-i Mebusan Albümü

Albüm, 1910 Çırağan yangını ile büyük oranda yok olan parlamento arşivinin eksik taşlarını yerine koymak maksadıyla literatüre kazandırılmıştır.

İlk kez yayımlanmakta olan Meclis-i Âyan ve Meclis-i Mebusan Albümü 1877 yılı âyan ve mebusalarının fotoğraflarını içermektedir. Özel bir koleksiyonda ve Nadir Eserler Kütüphanesinde bulunan bez ciltli bir albümden yola çıkılarak hazırlanan bu çalışmada 22 Meclis-i Âyan ile 104 Meclis-i

Mebusan üyesinin fotoğrafları ile ulaşılabilen biyografileri yer almaktadır.

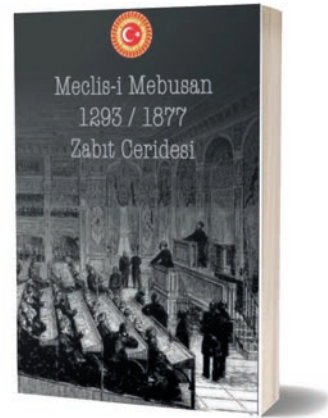
10. 1908 Meclis-i Mebusan Albümü

13 Şubat 1878'de süresiz olarak tatil edilen Meclis-i Umu-mi, 23 Temmuz 1908'de İkinci Meşrutiyet'in ilanı ile tekrar açılmıştır. Aradan geçen 30 yıllık zaman zarfında bazı mebusların vefat etmesi veya görevden çekilmesi nedeni ile parlamentoda büyük değişiklikler yaşanmıştır. Söz konusu Meclis-i Mebusan üyelerine dair Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı tarafından bir arşiv çalışması yapılmıştır. Çalışma kapsamında, dönemde hazırlanıp TBMM Kütüphanesine intikal eden orijinal albüm nüshaları derlenerek 1908 Meclis-i Mebusan Albümü başlıklı çalışma vücuda getirilmiştir. Albüm, 303 mebusun fotoğrafı ve ulaşılabilen biyografilerini içermektedir.

11. Meclis-i Mebusan 1293- 1877 Zabıt Ceridesi

Parlamento binası olarak kullanılmakta iken 1910 yılında büyük bir yangın geçiren Çırağan Sarayı'nda 1877'den o güne muhafaza edilmekte olan parlamento arşivi yok olmuştur. Meclis-i Mebusanın o dönemine dair her şey dönemin gazetelerinden, TBMM'de 1923-1939 yıllarında Giresun Milletvekili olarak bulunan Hakkı Tarık Us tarafından derlenmiştir. 1939 ve 1954'te zamanın TBMM Başkanları Abdülhalik Renda ve Refik Koraltan'ın sahiplenmeleriyle iki cilt hâlinde yayımlanan 1293-1877 Meclis-i Mebusan Zabıt Ceridesi isimli eser uzun yıllar alanındaki tek kaynak olma özelliğini korumuştur.

Bu dönemde adı geçen zabıt ceridelerinin daha geniş bir kitle ile buluşturulması amacı ile bir çalışma yapılmış, 1293-1877 Meclis-i Mebusan Zabıt Ceridesi tekrar yayına hazırlanmıştır.

**12. Birinci
Dönem Meclis
Albümü
(1920- 1923)**

TBMM Başkanlığı ve Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığının ortak çalışması sonucu meydana gelen eser, TBMM Birinci Yasama Döneminde (1920-1923) görev almış 437 milletvekilinin biyografilerini içermektedir. Çalışma, Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı ve TBMM Arşivinde bulunan binlerce belge, mazbata ve hal tercümesi arasından tespit edilerek meydana getirilmiştir. Biyografilerin başına milletvekillerinin döneme ait ve teyit edilmiş fotoğrafları da eklenmiştir. Haklarında yeterli belge bulunamayan vekillerin hayatta bulunan yakın aile fertlerine ulaşılmak sureti ile bilgi edinilmiştir.

**13. Osmanlı'dan
Günümüze
Demokrasi
Tecrübesi ve
Parlamento**

Osmanlı Devleti'nden bugüne, Türk Parlamento ve demokrasi tarihini bütüncül bir yaklaşımla ele alan eser akıcı bir üslupla kaleme alınmış ve zengin görsellerle desteklenmiştir. Ülkemizde millî iradenin bugünkü olgunluğa hangi safhalardan geçerek geldiği, anayasal devlet anlayışının köklerinin nerelere uzandığı ilk defa kullanılan literatür ve belgelerle okuyucu ile buluşturulmuştur.

M. MÜZECİLİK FAALİYETLERİ

1. Kurtuluş Savaşı Müzesi (. TBMM Binası)

Kurtuluş Savaşı Müzesi olarak hizmet sunmakta olan I. TBMM Binası, 27. Dönemde 648.790 kişi tarafından ziyaret edilmiştir. Sanal tur uygulamasının başladığı 25 Mart 2020 tarihinden itibaren 3.466.087 kişi müzeyi sanal ortamda ziyaret etmiştir.

27. Dönemde;

- Müze içinde yer alan “*Mebuslar Odası*”, özgün hâline uygun şekilde “*Kâtipler Odası*” olarak düzenlenmiştir.
- İstiklal Marşı’nın kabul edilisinin 100. yıl dönümü etkinlikleri kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Müzeye devredilen Mehmet Akif ERSOY’a ait bazı şahsi eşyaların sergilenmesi için “*İstiklal Marşı Anı Odası*” hazırlanmıştır.
- 18 Nisan 2022 tarihinde, Mustafa Kemal ATATÜRK’e ait olan ve daha önce hiç teşhire çıkmayan eşyalar ziyarete açılmıştır.
- 18 Nisan-18 Haziran 2022 tarihleri arasında Millî Savunma Bakanlığı ile “*Millî Mücadele Komutanları: Askerî Üniforma Sergisi*” düzenlenmiştir.

Kurtuluş Savaşı Müzesi’ne 25 Haziran 2021 tarihinde “*Üniversite Müzeler Ödülü*” verilmiştir.

27. Dönem 6. Yasama Yılında Kurtuluş Savaşı Müzesi 264.948 kişi tarafından ziyaret edilmiştir. Bu dönemde;

- Millî Savunma Bakanlığı ile Harbiye Askerî Müze ve Kültür Sitesi Komutanlığı koleksiyonundan oluşan “*Büyük Taarruz’un 100. Yılı Anısına: Askerî Üniformalar Sergisi*” yapılmıştır. Söz konusu sergi 10 Ekim 2022 ile 19 Ocak 2023 tarihleri arasında ziyarete açık kalmıştır.

- 24 Kasım Öğretmenler Günü etkinlikleri kapsamında TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP; Millî Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER ve 81 ilden gelen öğretmenler ile Kurtuluş Savaşı Müzesi Genel Kurul Salonu'nda bir araya gelmiştir.

2. Florya Atatürk Köşkü ve Yalova Atatürk Köşkü

27. Dönemde;

- Florya Atatürk Köşkü'nü 100.431 kişi, Yalova Atatürk Köşkü'nü 86.205 kişi ziyaret etmiştir.
- Florya Atatürk Köşkü ve Yalova Atatürk Köşkü'nde açık planda sergilenen tarihî objelerin önleyici koruma ve bakım çalışmaları yapılmıştır.

27. Dönem 6. Yasama Yılında;

- Florya Atatürk Köşkü'nü 20.550 kişi ziyaret etmiştir.

- Yalova Atatürk Köşkü'nü 14.422 kişi ziyaret etmiştir.

N. BİLİŞİM HİZMETLERİ

1. Genel Kurul Oylama, Yoklama ve Seslendirme Faaliyetleri

27. Dönemde, AR-GE projesi olarak geliştirilen, güncel teknolojileri içeren, çağın yeniliklerine uygun ve kâğıtsız parlamentoya geçişi kolaylaştıran ve tamamı yerli yazılım olan “Genel Kurul Oylama, Yoklama ve Seslendirme Sistemi” hizmete alınmıştır.

27. Dönemde TBMM Genel Kurulu'nda 607 açık ve işari oylama ile 1.259 yoklamada teknik destek verilmiştir. Bunlardan 62 açık ve işari oylama ile 117 yoklamaya 6. Yasama Yılında teknik destek verilmiştir.

2. Bilişim Faaliyetleri

27. Dönem 6. Yasama Yılında bilişim hizmetleri kapsamında aşağıdaki proje ve çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

- İnsan kaynaklarına ilişkin; planlama, yönetim ve karar alma süreçlerinde üst yönetimin ihtiyaç duyduğu bilgileri içeren ve ilgili kurumların sistemleri ile entegrasyon sağlayan “İnsan Kaynakları Bilgi Sistemi” yazılım geliştirme ve test süreci tamamlanarak hizmete alınmıştır.
- Milletvekilleri ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerin sağlık hizmetlerinden kolaylıkla yararlanabilmesini sağlamak amacıyla başlatılan “TBMM Sağlık Hizmetleri Provizyon Bilgi Sistemi” analiz çalışmaları, yazılım geliştirme ve kurum sistemlerine entegrasyon işlemleri tamamlanmıştır. Hastane ve eczanelerde kullanılan uygulamalarla entegrasyonu sağlanarak sistemin uygulaması başlatılmıştır.
- Milletvekili, parti, dönem ve komisyon bilgilerinin yönetilmesini, milletvekili veya parti grupları tarafından sunulan önergelerin Elektronik Belge Yönetim Sistemi ile iletiminin sağlanarak kayıt altına alınmasını, yasama ve denetim faaliyetleri ile ilgili süreçlerin yönetilmesini ve TBMM Başkanlığı internet sitesi üzerinden yayımlanmasını sağlayan “Kanunlar ve Kararlar Bilgi Sistemi” analiz ve geliştirme çalışmaları tamamlanarak kullanıma sunulmuştur.
- Bu yasama yılında tamamlanan “Tutanak Bilgi Sistemi” projesiyle, Genel Kurul çalışmaları başta olmak üzere yasama faaliyetleri esnasında, toplantılara ilişkin ses kayıtlarının otomatik olarak yazı formatına dönüştürülerek tutanakların oluşturulması, yönetilmesi, basımı ve yayımlanması, arşivlenmesi süreçlerinin bütünüyle elektronik ortama taşınarak “Kâğıtsız Parlamento”ya geçiş sürecine katkıda bulunulmuştur. Proje kapsamında “Stenograf Bilgi Sistemi” devreye alınmış, “Tutanak Yönetim Uygulaması” ve “Tutanak Fihrist Sistemi” 2023 yılı Mart ayında, “Konuşma ve Konuşmacı Tanıma Sistemi” ise 2023 yılı Nisan ayında pilot uygulama olarak devreye alınmıştır.
- İdari Teşkilat birimlerinde kullanılan “Harcırah Bilgi Sistemi” analiz, geliştirme çalışmaları ve test aşamaları tamamlanmış olup hizmete alınmıştır.

- Milletvekilleri ve İdari Teşkilat birimleri için kullanılan “Öz Geçmiş Uygulaması”, analiz, geliştirme çalışmaları ve test aşamaları tamamlanarak hizmete alınmıştır.
- TBMM’ye gelen ziyaretçilerin ilk kabulü, hızlı ve etkin yönetimi ile yönlendirilmesi süreçlerinin güvenli bir şekilde elektronik ortamda yürütülmesini sağlayan “Ziyaretçi Kabul Uygulaması” ile bütünlük “Sıramatik, Bilgilendirme ve Yönlendirme Sistemi” kurulumu yapılarak hizmete alınmıştır.
- Yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştirilen toplantı ve organizasyonların tüm süreçlerinin elektronik ortamda yürütülmesine imkân sağlayan “Toplantı ve Organizasyon Yönetim Sistemi” analiz, yazılım geliştirme ve test aşamaları tamamlanmış olup hizmete alınmıştır.
- TBMM Kurumsal web sitesi, ihtiyaçlar doğrultusunda ileri teknolojiler kullanılarak kullanıcı dostu arayüzüyle yeniden tasarlanmış, güvenlik kontrolleri ve testleri tamamlanarak hizmete alınmıştır.
- ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi’ne yönelik çalışmalar tamamlanarak TSE tarafından belge alma yeterliliğine sahip olduğu tescil edilmiş olup Sistem’e ait politika ve prosedürler kurumsal portalda (<https://portal.tbmm.gov.tr>) yayımlanmıştır.

Yasama ve denetim faaliyetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yapılabilmesi için e-Dönüşüm stratejisine uygun olarak 27. Dönemde aşağıdaki projeler gerçekleştirilmiştir.

- TBMM bilişim hizmetlerinin kesintisiz ve daha güvenli bir şekilde sunulması için veri merkezlerinde yük, performans ve siber saldırılara karşı güvenlik testleri uygulanmış, bu kapsamda gerekli önlemler alınmıştır.
- Kurum kablosuz internet altyapısı, yeni nesil kablosuz erişim cihazları ile yenilenmiştir.
- TBMM Ek Hizmet binalarının internet altyapısı yenilenmiştir.
- İstanbul Yıldız Misafirhanesi internet altyapısı ile İstanbul Filizi Köşkü internet, telefon ve elektrik altyapısı yenilenmiştir.

- TBMM yerleşkesindeki araç giriş kapıları ve güzergâh geçişlerine “*Plaka Tanıma Sistemi*” kurulmuştur.
- Mevcut kurumsal portal altyapısı yenilenmiştir.
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Noterler Birliği ile Kamunet ağı üzerinden veri paylaşım protokolleri yapılarak yazılım entegrasyonu sağlanmıştır.
- Milletvekillerinin basın toplantısı randevularını çevrim içi alabilmelerini sağlamak amacıyla “*Basın Toplantısı Randevu Sistemi*” geliştirilerek kullanıma sunulmuştur.
- Gerçek ve tüzel kişilerin Bilgi Edinme Kanunu kapsamında taleplerinin elektronik ortamda alınması, değerlendirilmesi, sonuçlandırılması ve e-imza entegrasyonunu da içerecek şekilde tüm onay süreçlerinin elektronik ortama taşınmasına imkân sağlayan “*e-Dilekçe Başvuru Sistemi*” hizmete alınmıştır.
- TBMM kurumsal uygulamalarına tek bir arayüz üzerinden erişilmesini sağlamak amacıyla “*Meclis Bilgi Sistemi*” hizmete alınmıştır.
- “*Uzaktan Eğitim Portalı*” ile mekândan bağımsız olarak görsel ve yazılı materyallerle canlı ya da çevrim dışı olarak tüm kurum personeline eğitim verilebilecek bir altyapı oluşturulmuştur.
- Yasama faaliyetlerinin mobil cihazlar üzerinden takip edilmesini sağlayan IOS/Android uyumlu mobil uygulama geliştirilerek hizmete alınmıştır.
- Bilişim personelinin sistem yönetimi, yazılım geliştirme, sistem ve ağ güvenliği ile teknik destek konularında teknolojik gelişmeler doğrultusunda gerekli eğitimleri alması sağlanmıştır.
- Milletvekillerinin kanun tekliflerini dijital ortamda hazırlayabilmesi için “*Teklif Destek Sistemi*” geliştirilmiş ve kullanıma sunulmuştur.
- Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü ile yapılan protokol kapsamında milletvekilleri ve bakmakla yü-

kümlü oldukları hak sahiplerinin kartlarının “*Kimlik Kartı*” özelliğinde temin edilmesi için altyapı tesis edilmiştir.

- TBMM yemekhane, restoran ve sosyal tesislerinde merkezi yapıda çalışabilen yazılım otomasyon altyapısı kurularak kullanıma sunulmuştur.
- İdari personelin lojman başvurularını çevrim içi yapabildiği, puantaj ve sıralama işlemlerinin yapılabildiği “*Lojman Başvuru Sistemi*” devreye alınmıştır.
- İdari birimler tarafından sunulan iç hizmetlere yönelik arıza bildirimi, teknik destek, çay ocağı, matbaa ve birimlerin depo stok takip süreçlerinin elektronik ortama taşındığı ve raporlandığı “*Talep Uygulama Sistemi*” hizmete alınmıştır.
- TBMM’ye özel olarak tasarlanan yazılım geliştirme platformu sayesinde yazılım standardı sağlanarak geliştirilen tüm yazılımlar birbirleriyle entegre çalışır hâle getirilmiştir.

3. Teknik Destek Faaliyetleri

27. Dönem 6. Yasama Yılında, teknik destek hizmetleri kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda sunulmaktadır.

- Genel Kurul Salonu’nda yasama faaliyetlerinin kesintisiz yerine getirilmesi için teknik altyapı periyodik (yıllık, aylık, haftalık, günlük) bakımı ve kontrolleri yapılmıştır.
- Halkla İlişkiler Binası’nda bulunan 3 toplantı salonuna, çevrim içi videokonferans sistemiyle toplantı yapılabilmesi amacıyla gerekli altyapı ve sistem kurularak işletime alınmıştır.
- Milletvekili sekretaryasında kullanılan masaüstü bilgisayarlarda güncel donanım ve işletim sistemi sürüm yükseltme işlemleri yapılmıştır.
- Kullanıcıların talepleri doğrultusunda 4.166 teknik destek hizmeti sunulmuştur.

Ayrıca teknik destek hizmetleri kapsamında 27. Dönemde gerçekleştirilen diğer faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

- Arıza ve teknik destek taleplerini daha sağlıklı yürütmek amacıyla “*Bilgi Teknolojileri Yardım Masası Uygulama Yazılımı*” hizmete alınmıştır.

- Milletvekili, milletvekili yardımcı personeli ve idari teşkilat birimlerince oluşturulan 45.855 teknik destek talebi çözüme ulaştırılmıştır.
- TBMM network altyapısının daha güvenli hâle getirilmesi amacıyla “Ağ Erişim Kontrol Sistemi” hizmete alınmıştır.
- TBMM’de kullanılan sistem verileri ile kurumsal verilerin depolanması ve yedeklenmesi için depolama üniteleri temin edilerek hizmete alınmıştır.
- Plan ve Bütçe Komisyonu ve Genel Kurul bütçe görüşmeleri süresince bakanlıklar ve bağlı kuruluşlara teknik destek verilmiştir.

B Ö L Ü M

05

SOSYAL SORUMLULUK,
ÇEVRE KORUMA VE
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
FAALİYETLERİ

SOSYAL SORUMLULUK, ÇEVRE KORUMA VE SÖRÜM RÖLEBİLİRLİK FAALİYETLERİ

A. SOSYAL SORUMLULUK KAPSAMINDA YAPILAN FAALİYETLER

Türkiye, 6 Şubat saat 04.17’de merkez üssü Kahramanmaraş’ın Pazarcık ilçesi olan 7,7’lik bir depremle sarsılmıştır. Bütün Türkiye’yi yasa boğan bu korkunç afetin şokunu henüz atlatamadan bu kez de Elbistan merkezli 7,6 büyüklüğündeki ikinci bir deprem yaşanmıştır.

“Yüzyılın Felaketi” olarak değerlendirilen benzeri görülmemiş bu felaketten etkilenen 11 ilimizde on binlerce canımız enkaz altında hayatını kaybederken, çok daha fazla sayıda vatandaşımız da yaralanmıştır.

Profesyonel kurtarma ekiplerimizin ve vatandaşlarımızın yanı sıra acımıza ortak olan pek çok ülkeden gönderilen çok sayıda kurtarma ekibinin deprem bölgesine yönlendirilmesiyle bütün ülke, semaya yükselen duaların eşliğinde nefesini tutarak canla-başla gerçekleştirilen kurtarma çalışmalarına şahit olmuştur. Umut dolu bekleyişleri enkazlardan gelen mucize kurtuluş haberleri ve sevinç gözyaşları izlemiştir.

Bu üzücü olayın ardından bütün yurttaki olduğu gibi TBMM Başkanlığı da tüm gücüyle yaraların sarılması için seferber olmuştur.

Bu kapsamda gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda sunulmuştur;

- Hatay ilinde arama kurtarma faaliyetlerinde bulunmak üzere 31 kişilik TBMM Gönüllü Arama Kurtarma Ekibi görevlendirilmiştir.

- TBMM Başkanlığı ve Kızılayın iş birliği ile 6 ve 7 Şubat 2023 tarihlerinde Meclis Şeref Holü'nde oluşturulan alanda kan bağışısı kampanyası düzenlenmiştir.

- TBMM Başkanlığınca Hatay ve Kahramanmaraş illerinde kurulan iki mutfakta hergün binlerce vatandaşımıza kahvaltı ve yemek ikramında bulunulmuştur.
- Kahramanmaraş ilinde 137 personel ile 26 Mart 2023 tarihine kadar günde üç öğün olmak üzere günlük ortalama 3.000 kişiye yiyecek ve içecek hizmeti sağlanmıştır.

- Hatay ilinde ise 270 personel ile günde üç öğün olmak üzere günlük ortalama 4.000 kişiye yiyecek ve içecek hizmeti verilmeye devam edilmektedir.

- TBMM Başkanlığınca, deprem bölgelerine gönderilmek üzere ihtiyaç malzemelerini içeren aynı yardım kampanyası düzenlenmiş ve tırlarla bölgeye gönderilmiştir.

B. ÇEVRE YÖNETİM SİSTEMİ ÇALIŞMALARI VE SIFIR ATIK PROJESİ

27. Dönemde Çevre Yönetim Sistemi çalışmaları ve Sıfır Atık Projesi kapsamında aşağıda sunulan faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

- Sera bölgesinde atık geçici depolama alanı kurulmuştur.
- Kâğıt, plastik, cam ve metal atıklar katlara yerleştirilen atık ayrıştırma kumbaralarında toplanmıştır.
- Yemek hazırlığı sırasında oluşan organik atıklar (sebze ve meyve artıkları) ve çay ocaklarında oluşan çay posaları kompost olarak değerlendirilmek üzere toplanmıştır.
- Atık piller pil toplama kutularında toplanarak yetkili firmaya gönderilmiştir.
- Organik atıklar komposta dönüştürülerek bahçe ve saksı bitkilerinde toprak iyileştirici olarak kullanılmıştır.

Şekil 1. 27. Dönem Atık Kazanımları

278 ton atık kâğıdın geri kazanılmasıyla 4.720 ağacın kesilmesi önlenmiştir.

75 ton atık plastiğin geri kazanılmasıyla yaklaşık 1.215 varil petrol tasarrufu yapılmıştır.

8 ton cam ve 77 ton metalin geri kazanılmasıyla 109 kg hammadde tasarrufu sağlanmıştır.

15 ton organik atık 5 ton komposto dönüştürülmüştür.

7.216 litre atık bitkisel yağın geri dönüşümüyle 7.216 biyodizel kazanımı sağlanmıştır.

1.750 litre atık motor yağının geri dönüştürülmesiyle 1.093 litre madeni yağ kazanımı sağlanmıştır.

- Kartuş, aydınlatma elemanları, kontamine ambalaj, bala-ta, yağ ve hava filtreleri, üstüğü ve benzeri tehlikeli atıklar toplanıp geçici depolama alanında muhafaza edilerek periyodik olarak ilgili yerlere gönderilmiştir.
- Tehlikeli madde ihtiva eden atıklar ayrıştırılıp yetkili firmalara teslim edilerek imhası sağlanmıştır.

- Tehlikeli atık bildirimleri Mobil Atık Takip Sistemi aracılığıyla takip edilmiştir.

Diğer taraftan, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı, “*Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik*” çerçevesinde, tehlikeli madde taşımacılık zinciri içerisinde yer alan işletmeler kapsamında değerlendirildiğinden, istigal ettiği faaliyet konularına bağlı olarak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından düzenlenen Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi’ni almıştır.

C. ENERJİ YÖNETİM SİSTEMİ ÇALIŞMALARI

27. Dönemde TSE EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi standardının 2011 versiyonunun Uluslararası Standart Örgütü tarafından 2018 versiyonu ile yenilenmesinin ardından gerekli kurumsal altyapı çalışmaları tamamlanmıştır. 2021 yılında TS EN-ISO 50001:2018 versiyonu Temel Eğitimi ve TS EN-ISO 9001:2015 İç Tetkik Eğitimi verilmiştir. 2022 yılı başında ise TSE tarafından gerçekleştirilen 1. Gözetim Tetkiki’nde Enerji Yönetim Sistemi Belgesi’nin geçerliliğinin devamı doğrultusunda karar alınmıştır. Anılan dönemde, Enerji Yönetim Sistemi kapsamında yapılan çalışmalarla kurumsal düzeyde enerji verimliliğinin gerçekleşmesine katkı sağlanmıştır.

Hedef Takip Programında yer alan “*Isıtma Verimliliğini Arttırmak Hedefi*” ve “*Elektrik Verimliliğini Arttırmak Hedefi*” kapsamında yapılan çalışmalarla “*Enerji Yönetim Sistemi*” çalışmaları sonucunda 27. Dönem süresince yıllık bazda yaklaşık olarak; doğal gaz sarfiyatında 40.000 m³, elektrik sarfiyatında 400.000 kwh tasarruf sağlanmıştır.

Ç. AĞAÇLANDIRMAYA DESTEK FAALİYETİ

27. Dönemde TBMM’de geleneksel olarak gerçekleştirilen meşe palamudu toplama etkinliği kapsamında toplanan 102 çuval meşe palamudu Orman Genel Müdürlüğüne ve ilgili fidanlıklara teslim edilmiştir.

D. PARK VE BAHÇE HİZMETLERİ

27. Dönemde ağaç restorasyonu ve budama çalışmaları kapsamında; TBMM Camisi önündeki meşe, Çankaya Kapısı önündeki at kestanesi ve Yonca Havuzlu Bahçe önündeki çınar ağaçlarına Ankara Orman Genel Müdürlüğünden ve Ankara Üniversitesinden görevlendirilen heyetler ile restorasyon çalışması yapılmıştır.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlamaları kapsamında Meclis bahçesinde düzenlenen, “*Meclis bahçesi, çocuk bahçesi*” etkinliği için düzenlemeler yapılmıştır.

TBMM yerleşkesinde bulunan peyzaj alanlarında yenileme ve gençleştirme çalışmaları iklim değişikliği ve su sıkıntılarına fayda sağlayacak, çevresel veri planlarını destekleyecek şekilde yapılmıştır. Su ihtiyacı az olan lavanta, kekik, adaçayı, biberiye gibi aromatik bitkilerin fidanları, İzmir Orman Bölge Müdürlüğünden bedelsiz olarak temin edilmiştir.

Diğer taraftan İstanbul ve Yalova’da bulunan TBMM’ye ait hizmet binalarının, TBMM Yıldız Konukevi, Yalova ve Florya Atatürk Köşkü ve Sosyal Tesisleri, Filizi Köşk ve Sera Restoran ile TBMM Beşiktaş Personel Misafirhanesi’nin iç ve dış mekânlarında bulunan bitkilerin peyzaj mimarlığı prensiplerine göre planlanması, satın alınması, söz konusu bitkilerin her türlü bakım, koruma, iyileştirme ve sürekliliğinin sağlanması çalışmaları yapılmış; bazı asfalt alanların yeşil alana dönüştürülmesi amacıyla yapısal ve bitkisel peyzaj projesi hazırlanarak dönüşüm gerçekleştirilmiştir.

**E. HAYVANLARI
KORUMA
FAALİYETLERİ**

TBMM'nin 350 dönümlük bahçesinde 282 tür aēa bulunmaktadır. Bu doēal yaēam alanı bahçede yaēayan kedi, sincap ve papaēanlara ev sahipliēi yaparken aynı zamanda yaz aylarında besin kaynaēı olmaktadır. Kış aylarında ise Meclis bahçesinde yaēayan hayvanlar için belli noktalara yem ve su bırakılmaktadır.

Diēer yandan, grdēi kötü muamele neticesinde sakatlanan *"Dost"* adlı kpeēin yeni evi de Türkiye Büyük Millet Meclisi olmuētur.

Patili dostlarımızın saēlık bakımları Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi tarafından yapılmaktadır.

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR